

Խմբագիր՝ Շ. ՄԻՍԱԲԵԱՆ

0 1 2 0 1 3 4

ՀԱՐՑ - ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ

(Հարերու շարունակութիւնը կարգաւ Դ. է)

ՏՈՄՈՐ

« ԿԸ ՅԱՆԱՊԵՐՄԵՆԻ ԿՈՐ ... »

Գրական ամսագրերի մը խմբագրերը գիտել կուտային թէ վերջին յիսնամեակին, աշխարհի մէջ իրենց քանի քանի փոխուած են ու մարդիկ սկսած են յառաջդիմել: Այս համբէ այդ փոփոխութիւնները:

1900 թուականին, Ամերիկայի բնակչութեան կենդանիներ, կենսական մէջ ինքնաշարժ տեսած չէր: Ինկուպիտ կամ քաղաքային, տեղէ տեղ կը ճամբորդէին չորհրդաւոր կամ, շատ, շատ հաւ - րակառուով: Երկուքն ալ կը թալէին կրիայի պէս: Այսօր, ինքնաշարժ չունեցող չկայ ու կենսակը կը թաւալէ յորս անիւի վրայ: Երբեմն ալ օդը կը բարձրանայ:

Այդ օրերուն, ոչ ճաքատիւն կար, ոչ ալ հեռահաղար: Ուրեմն մարդոց հորիզոնը շատ սահմանափակ էր: Այսօր, յայտ լայն:

1900ին, կինները գործի չէին երթար: Բաւա - ստեւ կրնար թան կը հաղնէին ու հարկն թէ տունէն դուրս կ'ելնէին: Այսօր, տիկները գրասենեակի մը մէջ կ'աշխատի ու երբ երկուսն ալ տուն վերադառ - նալ, ամուսնուր, զոգոնքը կ'ապաւ, կ'երկարորէր սեղանի վրայ իր բերքի:

Յիւտու տղայի տաղը, մարդիկ շատ պաշտո - նական վրայ գլուխ ունէին: Կինները կը թափառ - կուէին սեղիկներու մէջ, որոնք հիմա թանգա - րան նկատուած են:

Խմբագրեր ունէ տպականութիւնը քաղաքականու - ներ ալ, որոնք, կարծեմ հասարակ մը մէջ պիտի առնուէին: Եւ պիտի ապագայանէ թէ ինչ կ'ար յառաջի - մները ինչ:

Հիմա մտէք մեր, Հայկական, կոչուած ար - տէն ինչ:

1900ին, երբ աղէկ տղայ իրարու հետ ամուս - նանալ ուզէին, Հայրենիք ու մայրենիք արտօնու - թիւն կը խնդրէին՝ որովհետեւ ժիմամուտութեամբ: Ո՛ր տղան կրնար խոտովանել իր սիրը ...

ցեղին եւ հայ մշակոյթին, եւ տակաւին պարտաւս - թի իր ուժերուն ներս չափով աշխատել:

ՓՈՒՔՐԱՅԻ ԼԵՆԻՆ ԳՐԻԳՈՐԵՆԸ (10 տարեկան) (որդին երաժշտագետ Ռուբին Գրիգորեանի) նը - ւապած է Օգոստ. 17ին, Մոսկովայի B Flat Concertoին թանի մը հատուածներէն: Ինչ Երբեք հետադարձիկ կայանէ (Թէկէլիոյի):

ՉՈՐ. ՈՒՆԻԵՄԸ ՀԱՅՐԱՅԻ ԼԵՆԻՆԸ (1919ին պիտի ընկնէ) րկինան նպատակաւորացին եւ այս պատճառով ան - ջառ: Սերժանտը խնդրէ: Երկար տանի մնաց Երե - ւան, վարդիւր խնամախօսութեան աշխատանք - ները, իբրեւ տեսակ մը զիկատատը (Այն ասին զիկատուէ կը):

ՏԻՐՈՒՆԻ՝ Ընկեր Տեղաւոր Աթոյոյն տեսած է Տրեգիոյի մէջ (Մ. Կանադաներ): Մնաց մը Պիլիւսին 45 տարեկի ի փեր պատմած էր Հ. Յ. Դա - ճապոնացիներն եւ կը վարէր անպատիւանառու պա - րտաւոր:

ՈՐ. ՍՈՑԻԱԿԱՆՈՒՄ Երկրպագոր մէջ զիկեցիկ - դուրս աչել մըցումի մը մէջ, տաղին մըցանակ շահած է:

— Հայրենի, եւ Թուրքիանտան պիտի առնեմ ... Այսօր, երբեք արշարանքներ մտնէ թան կը - դարձրէին: Եւ, հարմարի հետեւրատման մըն ալ կը զրկին իրենց ծնողներէն: Երբեմն ալ, պատ - կէն վերջ լուր կուտան թէ իւր ուսն են ...

1900ին, երկու նշանաւոր երաբուր հետ դուրս չէին ելլեր: Ամօթ՛ը. տանեմ՛ը ինչ պիտի ընէր: Այսօր, օրերուց փառանքներ, որ տաղերին, թան կէսը, տուն կը հրաւիրէ իր ապագայ չափանք ու երբեմն ալ տես հետ համարը որ կը փոխանակէ՝ ի ներկայութեան հայրենիք ու մայրենիք: Մեծ մայրիկը, անկիւնը տեսած, կը կատարէ, բայց ...

1900ին, ընտանեկան ծառայողը գաւաթ մը սուրճ ալ չէին կրնար խնդի հայրենիք ներկայութեան: Այսօր, Հայրենիքն ու մայրենիքն կը սորվեցնեն թէ Երբեմն ինչպէս կը պարտաւորուէ կամ որ դա - նիկը լայն է ...

Այդ օրերուն, երկուստապէս աղէկ, տղայ, Ժա - մը 7ին պահէր է տուն եկած ըլլալին: Այսօր, երբէ տառուած մտք ինչ վերապահան, մեծ թան է ...

1900ին, ունէինք նաւագիտական ընտանեկան: Միւսներն երբեքին տակ կ'ապրէր թանի մը տն - բուղէ: Այսօր, տառուած կը կարգուէին, իրենցուն պատ տուն չեն ...

Յիւտու տղայի տաղը, ամուսնու տիկներին հա - մար Վարդիկի ԼԵՆԻՆԸ (Երբեքին) ամուսնուի համար — Ս. Մարիան Հայրենի: Չեմ համարձակել զրկու: թէ այսօր ինչ անուններ կուտան երբար, մանաւանդ երբ Երբեքին իստեք անցած է:

Տակաւին ինչը, ինչը: Բայց գիտած եղէք չաղերնին կը յաւաքիմէ իր ... :

ՉԱՅՆԻՐ ԳԱՆԱԿՆԸ

ՅՐ. Կ. ԽՈՒՅ ԿԱՅԱԿՆԻ ՄԵՋ

ԿՐԵՆՈՂԸ — Օգոստոս 12ը պիտի մնայ ի - շառակիւր օր մը: Մեր կայանի մասնակներն Ա - խոսիւր պիտի մննէր, եւ նոր օրն իսկ կ'ապ - կեցած էին հանդէս մը մը չհերերուն համար, որոնք առաւօտէն կ'անէ ինչ ինչը ներկայ — թեմար ողբերգուի փոքրիկները:

Այս անգամ եւս իրենց հետ յիսած էին, ամէն տեսակ ուսելիքներն եւ անուշիկներն, որոնք բաժնուցեց պահիկներուն:

Ամէնքն ալ զարմացած թէ ինչպէս մէկ ա - տան մէջ աղջկան երբեք եւ արտասանութիւններ սորված են: Մեր խմբագրականները շանք չէին ինչպէս: Ամէնքն ալ մեծ յաղորդութեամբ երբէ - չէին ու արտասանութիւն, ջիւղ մափքուր մէջ:

Մանուկներուն բաժնիք լրանալիս ետք, կայանի վարչութեան կողմէ Տիկին Ա. Սալեհիան շնոր - հայրութեան յայտնեց կրթական հարկներուն - ներկուն թանք իրենց կարելին զինն որդեկոյ աղ - ջաքը որպէսպէս: Ներկայեան կողմէ Տիկ. Ա. Սալեհան ողբերգ մաղթելով լուս... Մենք պի - տանք որ դաք կը: Հայր կայաններ էր եւ մեր կարգին պիտի գաւառու լայն Հայր: Կուտած եմ թէ Կայաք իսկ ինչ թափած զանցներ ապագային պիտի շանցնէին:

Յետոյ ներկայորդ պիտի զանցնէր Պ. Ս. Սիւրե - յան աղբորդութեամբ պիտի երգել եւ արտասա - նէին: Տիկին Կիւսիւնան Ասարունանի Վարդաշէն

Լուրեր երեսնի քորերէն

Երկարապարտիւր կիրովականի գտառիմն մէջ — Այս տարի կիրովականի քաղաքի եւ գաւառի մէջ կը կատարուէին դպրոցական իր չնչերը: Բայց - զին մէջ ձեռնարկուած է մանկադպրոցական ու - ստանդարտի շարքալարակ չնչեր մը եւ տիկին - քուսի մը կ'առուցանէ:

Ապագորդի մէջ Սկսու: Ինչ պիտի լրանալ դպ - րոցական երկարապարտի շար չնչերի կատարուած: Ինչպէս շարին Ուղարկուաւ եւ Եւսալանի շար - քանի Գաւառական պիտի լրանուէր մէջ նոյնպէս կը կա - տարուէին դպրոցական շար չնչերը:

« Սոյ՛. Հայաստանուր հետեւալ թիւին (143) մէջ, կանոն անկող կիրովականի քաղաքի վրայ, կը յայտնէ որ Երկարապարտի աշխատանքները անհանդարտիկ կ'ըրարով ձգտուած են: Մարկա - վարականի ինտարտուր եւ տիկիններէն շար չն - չերը, որոնք նախատեսուած են շահագործման յանձնի շար ուսումնական տարուալ սիկերի (Սեպտ. 9ին), կատարուած են ինչպէս զաւաղ: Արհեստագործականի ամպագրականացանի ար - տալարական շար չնչերի չնախարարութիւնը, որ պիտիւն է զեւեռն 1945 թ., միջինն ալ մէկ կ'աղ - լափ է կատարուած Զարուած են նաեւ պատական թաւարիկի շար ճակտակ կերակարուցումը, հա - մար գործարանի եւ այլ չնչերի չնախարարութեան աշխատանքները: »

Բայց կ'ոմարէն այս պատճառով ճալարու էր իր աշխատանքին թալ - չիւն, ինչպէս կ'առարկէր Ս. Արդիւնար:

Նոր աղիկներ Ապագային շարին մէջ — Հա - յատարի այս բարձրադիմ ճալարի մէջ հիմնու - ին պատշաճու ճալար ու աղիկներ, որ անկուր են տանմանի, ինքնորդիկ, աղարկիկ, Բայնի լու - ճային ցրտաղիկներէն տեսակներ, Այս ընթացիկ տարուան մէջ այլ աղիկներու տարածութիւնը կը հասնի հարկեր հեղափոխ:

Կորս մ, Պ. Տեմիրճեան երբ, Տէր եւ Տիկին Թի - լիպ Փիլիպպոսան (Փարիզի) երբ, Սեպտ. 14ը - դանման երբ: Բոլորն ալ արժանացան ջերմ ծա - փուր:

Ժամը 8.30ին եկու կուրդ եւ մեկնող տարբ - ներկայեան օգնութեամբ տեղադարձուցան: Ա. Ա. մէքս Ժառանգի քաղաքի կայարան եւ իրենց համար պայտաւորանած բաժնիքներ մէջ տեղադարձուցին: Միջինն չորհրդականի մեկնելով կ'ըրարէ ինչպէս կը գաւաթ, բայց շառարկ յուղած էին, թանի մը կը բաժնուէին իրենց ընկերներին:

Շոգնակար կը շարքի եւ մեծ միջինն հետա - նար կը լուրջ իրենց երկրէր որոնք հարաւոր - թեմար կը լցնեն ինչ պիտիւրներ — ներկայ մը

ՄԵՐԱՆ

Ա. — Հիւանդ եւ ինչ ունի:

Բ. — Հիւանդ չեմ, ընդհանրապէս շատ ստողը եմ:

Ա. — Հայապ տեսայ թե՛ որ զեղարանէ մը կ'ել - լէր:

Բ. — Ես ալ ընդ տեսայ որ զեղարանէն ունիլէր: Ուրեմն մտած էիր...

« ԵԱՆԱՊԵՐՄԵՆԻ ԿՈՐ »

(2)

ԿԱՆԱՊԱՆ ՄԻՆԱՍ

Նոյնը, թէն անիւ համառ, կը կրկնուէր Եւ - ճա. Գաւառականի կայարանին դիմալք արտա - ճաննիւր եւ անիւ հետեւեղին քաղաքը հանողը համարողներուն գտնաւորութիւնն առնելով:

Հինգան ու խաբարի անհամար կարգերու կող - ճին, այս նորութիւնը, մասնաւորապէս Հայրենիքի համար, կը թանգը երթ ու դարձի փառանք չոր - ճան մը: Միւսներն կողմէ կը ստեղծուր այս եւ - րու թիւիւր եւ այդ օրէն իսկ կ'առարկէին տիկարդին արժանացած: Զախալանք արժանեցաւ այս ան - ուսանող իրանցին համար, ու այդ պիտիւրը իր փա - յին թիւիւրուր քոլոր շանքերը մնացին ապար - ղին:

Յիւտուրը հոկաւապալ յառաջացաւ ամէն ուղղութեամբ: Յիւտուր օրեւ լուսնադարձութիւն իր տապալարին ներս եւ զայն անտակի զարմեցնել հա - մար, ընտրեց ինչպէս զգուշութեամբ երկուստապէս կը կարճել վարկերին, այն հաւանականութեան վրայ թէ կուտին տակիներ պիտի ներկայանա - եւ անոնք պիտի է ըլլան պարտաւոր ու փառանքի աղ պատճառը լրացնելու համար:

Շոյրերի իր ընտրած վարկերներուն, օրէ օր, տարբեր ու բարձրանքներու, յորձանու հնչելու կը զիկել կը թափէր ծովի մէջ կուտուած ցեղերու նման: Կատարած Միւսանի յիշարութեան մէջ, ա -

նոնք կ'արժանանային մասնաւոր դարակներու, պատկուրու: Համար նա ինչ կ'ըրարէ, ապագա - յին զանոնք օգտագործելու նպատակաւ, երբ դո - թուր ատիկները դուրս ցնէին:

Կատարած Միւսան, հիմա, իր ապագային դո - ծուելութիւնը — ուրիշ բառով զայն բնորդի զ - փուր է —, արժան ընդալանք եւ ճիւղալար ու, խառնուր — փոքրիկ ամէնքն արտակ մէկ կ'ա - ճատարուած մեծ օղակները որ շարքին տանցին նման, կը զոյգուէին ու կը մասնաւոր ինչ որ կ'անուր, ու կը դառնար հայ կենսակի մէջ, տա - րարեկան ճշգրտութեամբ ու անոր քոլոր զապ - նի ու ինքնորդի գրտալարում:

Շոյրապիկներու սարճանքներ կը տարբերէին իրարմէ՛ օրէ օր: Ենթ օրտան, ցուցադրութիւնը ունենար հարմարեք հանդիմանք՝ իսկ իր թէ մէ - կը կ'ամուսնանար թանի մը օրէն: Եւս թէք դա - դարձուր շարքը տիրապետիւր հոն, ապագանա մէկը մեծած կը կամ մեծանի մաս: Եւ այդպէ, ամէն պարագայի համար նախապարտաւոր ու հա - մապատասխան:

Ճէն պիտիւր նաեւ ժիմաղաղած օրեր: Օրի - նակ, Կարկիկներուն շարքով, դարձարանի դի - մաց կը ծօնէին տառապանք վար կարեւոր է դի - մալարաներու յառու զոյգուր զիկաներ ու զիկաներ, վարձու արտուր: պարտաւոր անոնք, որ այդ օրերուն, դիկարուն միջինն ուլ: Մամբը մպատակ կը պատկէին փոքրիկ փոքր, Կայացելէն ամէն տուն, ըստ տեղական սովորութեան, իր - բարձրանքներու մասնակցելու համար:

Միւս կողմէ, կարգերուն թմար ու տեսակը ա -

միւս ամիս կ'անշար, ամէնքն հարուստն մին - ին ինչպիս թախտարարիկն՝ արտաքին հրաւերով իրենց գուռները լայնորէն քայած:

Կերակներն էին իր նախընտրած օրերը: Այդ օրերուն յառու տակի շահարք եւ մասնաւոր ա - նիկ հետաքրքրական անցուդարձներու պատճա - ռաւ:

Մանուկին փեղկերը թիւն, քոլ, բայց գուրը որ թանք բաց տար հոկարդութիւնը ձգտով տղու մը որ թանի մը ՄԵՐԱՆԻ փոխարէն կը մնար շար աղ - լափէն միջինն կ'ըրարէին գուռներուն գաղտնի: Այդ տղաքները կը փոխուէին կերակի կ'ըրարէ: Անոնք կ'անարկութեան ծառայակ ապագա ընտանիք - ներին եւ համարեքին թմար կ'ըրարէին:

Արտաքին այդ թախտի արժանաւոր յայտով: Միւսներն էր, կանուրէն ինչ փառանքութիւն - ները լուսնա, կը մանէ կ'ըրարէին, կ'ըրար իր աղ - լափէն եւ ինչպէս կ'ըրարէ:

Այդ օրերը իր կայարան, փառկուէն, թա - նանքէն փերին անցնելու մասին տեղեկութիւն տանելու մէջ: Մասնաւորապէս, մայրին տխուր լիւս մը տալով կը հարցնէր եւ կ'ուզէր իմանալ թէ - ի՞նչ հրաւիր է ծանոթաց, ո՞ր մականաւ մաս - կ'ուր մնաւ: Մակի կ'ըրէն ուղարկութեամբ՝ Ժը - հանգի, միկուրութեան, նախաժող, ամուսնա - թեան հաւանական քոլոր կ'ըրարէ լուրերուն, զի - ներով անոնք վաւերականութիւնը, դրամատան ստեղծի մը խոտապահանքութեամբ:

(Դար.)

ՉԱՅՆԻՐ ԳԱՆԱԿՆԸ

ԶՈՒԱՐՔՆՈՑ

ԳՐԱԿԱՆ Հ. PALOUYAN: 43, Rue Richer, Paris (9) . Tel. PROvence 25-46

Հայկական մեծ գրատեսու, Փարիզի ամենէն կերթն թարգմանող մէջ, ուր պիտի գտնէք ձեռնարկները ամառ չափուր ստանկ հայերէն եւ Քրտերէնէն զիբերէ: Մեր ժամ Հայաստանեան հրատարակութիւններ (Միջոցեան ծածուի եւ Պատարարի լոյս ընծայած զիբերը), Վիեննայի, Վիեննայի, Եւրոպայի, Եւրոպայի, Ամսթըրտըմի Միջազգային հրատարակութիւնները, « Դրօշակ», « Էմպրիոն» եւ « Եւրոպայի» ժամանակագրները ամբողջութեամբ: Հայաստանի Պատմութիւնը, Համալոյսներ, « Եւրոպայի» Գրադարաններէն հրատարակութիւնները եւ: Նոյնպէս հին թէ նոր Հայկական ժամագր (Քրտեր, պարբերակներ, ամսագրներ, տարեգրքեր, գրական եւ գիշտականական ժողովածուներ), լեզուի պատմական բանաստեղծութիւնները, լեզուական ուսումնասիրութիւնները, բառարաններ, զարգացական դասագրքեր, երգարաններ, ժամանակակից հայի երգի (Կամուրջ), Միջոցեան, Պարբերակ, Արեւմտեան եւ: Քառասունական զարեք, ժողովական, նկարներ: Մեր գրատեսն մէջ կը գտնէք փրամիսներէն (կտուր) լոյս տեսած Հայաստանի ժողովական Հայոց պատմութիւնը, իրականութեան եւ արեւմտեան լեզուի Ռուսիայի լեզուագիտութեան ծախսագրքերը: Բնական, լոյսական, երկրագիտական, իրական, իրական, ստեղծական, հրեական, ստեղծական, Միջոցեան Արեւմտեան թարգմանութիւնները մասնաւորապէս երկրագիտութիւններ: Մեր ժամ եւ նոյնպէս կերպարանները Հայկական հայերէն: Մտտական լոյս կը տեսնէ մեր Հայերէն եւ Քրտերէն զիբերը: ընդհանուր զարգացում: Դիմեցէք եւ գտնէք պիտի մասը:

ԿԸ ԽՆԴՐՈՒԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՆԸ

Փակել իրենց հին պարտքերը եւ փութացնել 1952 — 1953 թվականները, զեւրոպայի լուրսեան գործարաններէն: ՍԱԿԱԳՐԻ ՄԵՆՈՒՑՈՒՄԵՆՈՐԻՈՒ Ի պատասխան մեկն ուղարկած Հարցումները, տարեան անգամ մը եւ կը հրատարակուի ոչ - տարեանական ծանուցումներու զինքներ: Ամուսնութեան եւ նշանախօսութեան առջ. 1000 1500 Քր.: Մտապաշտ 500 մէկ անգամեան Համար: Ներքինական 500 եւ ցաւաւորութիւն 500 Քրտեր: Կը փութուի մէկ անգամ 300 (5 տող): « Կուրդի» մէկ անգամ 300 (5 տող): « Միջոցեան» մէկ անգամ 500 Քրտեր: Հանգանակութեան, երկրորդական, ներկայացում - ներքին, տարեանական ծանուցումները. Համար մասնաւոր զինքներ: ԿԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐԿԵՆ. — Ժ. Յ. Դ. Պուլպուս Օտտոյի Լեւոնեան եւ Քալուկի թղթի « Բողոք» այս շաբաթ ժամը 20ին, սովորական հասարակութիւն: Գրատարները ներկայութիւն:

ՆԱԿԱԳՐԱՌՈՒՄ. — Գ. Զ. Աճ Բաղդադի. — Կրտեր մեր Զարգացած երանալով զիբ ամենի ժամանակահատար: Այս անգամ զիբեցէք իսկապէս - զիբի մասը: Շուտով պատմական ուսումնասիրութիւն մը պիտի հրատարակենք թանձրանալով մասին:

ՄԵՐԱՆՈՑԻ, ՆԱԿԱՌ. — Տիկին Սարգիս Մանուկեան Հայր Քր. կը նուրբէր Աւստրիայի Հանգանակ: Տան: Ստանալ « Եւրոպայի»:

ՏԱԿԱՌԻ ԿՐԱՐ ԳՏՆԵԼ

ԱԶԴԱԿԻ ԲԱՑԱՌԻԿԸ (ՏՄԱՐԱՆԻ ԱՌԹԻՒԻ)

Ժամ 140 մեծագիւր եւ, ընդհանուր տարածութեան: Երկու հարկեր տեսնէ ձեռքներ: Կը պարտաւորէ լրեւնացանք կեսեքին 25 տարեան համալոյսագրքեր եւ ուրիշ բազմապատկ ուսումնասիրութիւններ եւ յօդուածներ: Յօդուածները ուրիշ թարգմանի ծանոթ զրոյցներ եւ մասնաւորապէս: Գին 500 Քրտեր: Գինը Հրաման Մամուլի Գրատար: 51 rue Mr. le Prince: ՄԱՐԿԵՆԻ ՄԵՋ. — Դիմել Աւստրիայի Բեռլին, Photo Rex, 11 Place Jules Guesde:

ԼՈՍՏ ՏԵՄԻՆ

ԻՄ ՅՈՒՇԵՐԸ

Բ. ՀԱՏԱՐ Դիմել ԳՐԱԿԱՆ (ԿՈՍՍ) 610 մեծագիւր եւ 90 թանկանի պատկերներ: Բաժանում վեց զիբար տեսեր: 1. — Մասնաւորականութեան անալիզի տեսեր Կարգաւորի մէջ: 2. — Դիմել այլ տեսեր: 3. — Մասնաւորականութեան թուական: 4. — Հայկական բարեկրօնականութեան: 5. — Հայաստանի Ա. պառտարի եւ Զարեհի պարտար: 6. — Կովկասի մէջ: Եւրոպայի (պատմական) ժողովականութեան: 500. Համալոյսի ընկերութեան, Պէրլուի, 1952

TÉLÉ-CHATEAU

97. Rue du Château. Paris (14) — Suffren 62-02 ԿԱՆԵՆԱԿԱՆ ՆԱԿԱՌԱԳՐԱՆ TELEVISION, RADIO, ինչպէս նաեւ երկրորդական installation (տեսերը եւ խառնուրդներ մէջ): Ժողովարէր Television ամենէն արդիական տեսանկյուն, մասնաւորապէս GRAMMONT Տան մեծանկյուն: Կարգաւոր զիբարիսն եւ մասնաւոր զիբ « Եւրոպայի» ընդհանուր: Դիմել:

Պ Անդրանիկ Մարտազարեանի

Վերի հասցեով: Ժողովարէր Յետեղալի: Այս երկրորդ ալ 1946ին զիբարութիւն մը կը ներկայ. Միջոցեան հետ եւ ամբ մեկն պիտի ամբողջովէն կարգուի: Դրապէս կը հաստատուի թէ շատ մը զարգանք ծրարել կը մշակուի: Զիբարեան ալ կը արագաւոր կատարուի 1950ին տարած խառնուրդներ (տեսանկյուն եւ զիբարեան օրնութիւն): ԱՐԵՐԻԿԱՆԸ ընկերութիւն մը տարաբար Պ. Բրոքսի ամենէն զիբարեան մը յաճախ 100-000 տարբեր տարբերակով, կը ցարկի նախագահութիւն:

Օտտուի...

Օտտուի...

Այսինքն ճաշարան ՍԱՌԱՌԻՆ ցաղեց, տեսեր եւ հանգեց: ՀԱՌԱՌ. — ՀՈՏՈՎ. եւ ՄԱՏՁԵԼԻ 31, rue d'Alexandrie - Paris. Métro: Rôsmour et Strasbourg - St. Denis Le Gérant: A. NERCESSIAN Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesse, Paris (13)

լալ քաղաքի ազգայնացման սկզբունքը, երբեք հասարակած իրաւորներն, քայքայեց հաստ. ցած աստիճան, ինչպէս եւ իրականութիւնը ապահովել քաղաքի անվտանգութեան համար: Զառք միջոցի տարբեր ամբիւրի վարկի տարբեր, Դրանի վարչապետին մասնաւոր իրաւորներէն, Հայկական, յայտարարեց թէ « Կրտեր կաշառեց մեծ եւ ամենիցան հասարակութեան կողմէ, որ շատ զեւր ազգայնութիւն պիտի գործէ Դրանի ժողովարէրին վրայ »:

Այս առիթի կարգ մը պարբերի երեւոյթանները գիտել կուտան թէ Տոքթ. Մատաթեո շատ անգամ պարեք, շորք ժամանակ մէջ մերթնելով ապրան հարեւոր տաւարի մը:

Վերջին լուրերու համաձայն, Անգլիա եւ Ն. Նա. հանգեցրեց միացեալ ճակատ կազմած են այս հարցին մէջ:

«Ոչ արեւելիում, ոչ ալ գիւնրու բարձրացում»

Վարչապետը նոր ճառ մը խօսելով, անգամ մը եւս ցարգեց իր քաղաքականութեան հիմնական կէտերը: Վնասեց յայտարարեց թէ ոչ Քրտերի արեւելիում պիտի հասարակի, ոչ զիբերու բարձրացում պիտի թոյլատրուի, ոչ ալ նոր թղթա - դրամ շրջանառութեան պիտի ճանաչուի: Նոր տարբեր ալ պիտի չհաստատուի: « Եւրոպայի» եւ արտաբնականութիւն: Պիտի աղիւնները տարապայման լաւենք: Անհրաժեշտ են ժողով. բարեփոխումներ, միջոց տարու համար զիբարական մեծագիւր - զարգացում (պարկաւոր): Այսպիսով արեւելիումը համար ամենամեծ վտանգն է մասնակի գործաւ - զրկութիւնը: Պիտի բարեփոխել իրականութիւնը: Եւ ընկերային ապահովութեան օրէնքը: Հնչողաբնութիւնը յայտարարեց զգրած է կապա - վարութեան ուղարկութիւնը: Կատարութիւնը թող պիտի շատը որ զիբեր բարձրացին, ընդհանուր պիտի նշանայ նոր եւ շուրջակի զեղելը ապահովել: Կատարութիւնը նշանակալի ծրարել մը թանկաւ է Հնչողաբնութեան համար, որպէս կը քաշան կարեւոր զիբարով եւրոպական միջ - ցանցութեան եւ կարեւոր շուկաներ ապահովել արտաւտան համար: Մեր նպատակը պէտք է ըլլայ տանիք մը ապահովել իրաւարեւելիում ընտանիքի համար, առողջապահութեան եւ հանրային տնտեսական միջոցները: Այս պիտի ըլլայ կապա - վարութեան զիբար ծրարել, երբ անցնենք ներքին տնտեսական կարգի թիւր երբեք ամենամեծ վտանգը: Եւրոպայի իրաւորները անմասն փառքներ արեւելիումը կը ծանօթ երկրի մը տնտեսականութիւնը: Եւրոպայի բարեփոխութեան մը տան: Անոնք որ խոսքեր կը փորձեն զգրած արեւելիում վրայ յայտարարութեան պիտի մասնաւորեն:

ԲԱՆԻ ՄԸ ՏՈՐԱԿ

ԱՐԵՒԻՍԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ կատարութիւն - նը արեւելիական կողմ մը ուղղեց արեւելեան շրջանի Գերմաններուն, որպէսզի զարգանանք զիբարեւելի մը զիբի արեւելիումը: Կայր կ'ընէ. — « ԵՒ Կաշառեց մեր տեղերէն: Համալոյսագրական իշխանութեան նպատակն է հնչեցնել լոյսը անոնք որ հասարակութիւնը կը կաշառուին: Անոնք կարեւորեց հայերէնի հնչեցնել: Թեթիւր կը գրեն թէ միայն Օ. զոտտու ամսուս 16000 այրեր, կ'ընեն եւ մասնակի կը արեւմտեան Պարիսի փայտան են: Յուլիան 13 հնչար կը փայտանալաններ թիւր: Տարաւան ինքերէն կ'ընէ 53000 փայտանալաններ ընդուն. ուսում եւ զարգացումներուն մէջ որոնք չափա - ցանց խնդրուած են: Իրաւանցիք զարգացան 175 սերունդներ կը նստի կատարութեան: Օրական 100000 սերունդ կը ծախուի, մասնաւորապէս որ զոր - ծարարութեան ալ մեծ թիւ մը կը կազմեն:

ԵԿԻՏՏՈՒՄ Ժողովարէրը երկին կ'ընչեց որ զարգացական կատարութիւնները փութացնեն մարտադրութեանը: Մէկ անգամ կ'ընեն անոր. դար կ'ընենքն այս պատգամը: Աղբարեւելիութեան մասնաւորապէս ուղղուած է Լափորի դէմ, որ ամեն մեծը կը փորձէ, իշխանութեան տիրաւոր տար: Հիմա մը ժողովարէրը Արեւելի եւ ապահովարը՝ զոր. Եւրոպայ, ինչպէս ճակատ կազմած են հնչեցնել կը գործարանայ Լափորի տիրել: Իրաւանցիք կարծեմով, կատարութեան թիւր կ'ընենքն պիտի միջոցով, զարգացական կատարութեան ծարարութեանը փութացնելու համար:

ՀՈՒՆԵՐԻ ԲԱՐԵՆՈՐԴՄԱՆ, օրէնքի տարբեր կ'ընեն թէ Եւրոպայի կատարութիւնը պիտաւ - նան սեփականութեան պիտի նկատուի համալոյս մը 80 հնչարներ ամենէն է Հնչողաբնութեան հաստատու պիտի ստանան, ինչպէսզի երեւանէ տարբեր, 3 տար հարկեր տարուով: Բնաշարութեան թուականի սեփական ճողեք պիտի արեւելիումի ազգայն զիբարեւելիում, մարդ զրուի 1—2 հնչարալ:

Դեպի ո՞ր...

Ի՞նչ փնտիւ մէջ են

«Արևելեան ևսանդրներ»

Վարդան պատմադէրը երբ խաղաղ հողիով ծառի ու դէր առնէ, սա վերջին հերետառ տարիներու անհուտանալի պատմութիւնը, իրգիքներ պարծի կրծքէ :

Ուրիշ ու իւրեպի փողովորդի առումն համառ ենք: Չմի վերք, ով է որ, առ ինքնապատմութեան մակդիրը դրած է մեր Հայտնին :

Այս անձանկ ենք, օտարին ծառայելու մեր յօժարութեան ինքնացեղն, իսկ երբ Հայուն հետ դարձ ունենալ, յանդարձ կը սիրենք կառնակներ, հարաբարմէլ տեսակէտներ ունենալ, քէն և ասուրութիւն, արժամարժեք ցոյց տալ :

Երբ մեր հողին վրայ էինք մեր պագիրքը բերարիքն հետ արին թափեցին, սերունդներու բարեբեկն համար :

Իրենց արգար ջրախնեով, հայրենի հողը, տարուէ տարի բնութեան քարերները կը բաշխէր, բոլորին — օրուան հացին ու ամբարին համար :

Թոնրին կրակը, սերունդներու ջրաբոլ միշտ վառ կը պահուին :

Յոյժարեկ հայ մշակը, երբ իրիւնքը տուն վերադառնար — տան հարսը փայտակն կը դիմաւորէր կը ճարակէին հետ :

Ու թուռամտիս արժամապայայ հայ մամիկը, տունին յաւիտենական պահապան, կը Ալանին աշխուշ ու տես, հարար տղթքը կը փսփարու սքըտարին :

Իտարք, հոգեմբոս հետ, արեւուն շողիւնով հետ, աղբիւրներու ճկարագրերը ու ճարտիկ պարբերուն հետ, մեր անուշիկ ու սեւ աչքերով մաշուեցորդ միկի մէկի ցուն կ'ըլլային :

Այս րոպէս մեր արգար հողին վրայ էր: Օրհնանք սերունդին, արգար սերունդին քրոնիկը կ'ար մեր լեռներուն ու ձորերուն պէս խորհրդաւոր: Փոփոքրիկ եկու: Լեռները ինքն տեղերէն սուր կ'այն, ու անհոգաւ ժամօք, աւեր մեր գործին :

Աշխատանք ու բարի փողովորդը բնութաւցաւ, յստիւն ինքնապատմութեան և դարձար սքըտութեան :

Հողիբոսը մէջ փոթորիկ կար, արտերու մէջ կրակ: Արեւմտու և բարաբար մնողը ճիւղային դաս մը սարքած էին բարի ու անդին փողովորդը դիտուն :

Արեւծը փխրաւ: Եր: Սաւնեղին փողովորդին պիտոր զանգառ էին: Բանն ու բիւր, մուրան ու մաշակող տեղի տալուն էին զինքին :

Հող երկր, մեր հողը կ'առնէին: Մշակաւեները, մեր մշակը հողին վրայ կը պայմնէին :

Տուն ունէին, ու մեր օճարի կը պցնէին :

Տաճարներ ունէին, դարաւոր մասունքները կը կոխկրտէին :

Եւ աւա յեղափոխութիւնը, կը երկաթեայ թաթով: Հարաւոր հարաւորն դէմ:

Վարդ, զոյգութեան համար: Կուս ար մեր հողի համար: Աղաւտութեան ճանապարհ վրայ, անանուն հերոսներու քանակ մը մատաղ օրաց: Օրհնանք սերունդն էր: Դա՛նկեպատկերու արժանի սերունդն էր :

Այս սերունդին սիրելի մանջարիկը փաթեցին մատանքներ տալով նեկայ ինքնահաւան սերունդ :

Վաճճի-կը գրեն Անտառու գործակալութեամբ: — Անտառահաւանք և ընկերակցութեան օժանդակութեան հարաբար էրբէմ Հայրի Իւրիւնաւոր, Երկրակալութեան Տնարարութիւն, Մարշի և Գիժիկի երեւոյթանշինքուն, հաւ հասու և քննուն: Ուսեցաւ համ քաղմութեան իր իրքէն (13 Օրհնէ) :

Կառավարչապետ հրապարակին վրայ փողովորդեան ուղղութիւն խօսքը բաւա, ի մէջ ալլող:

Հայրենիք այս զեղեղի և հարաւատ հոգաւորաւ, որ արտաքին և ներքին զարգացման հասանքներու աղեղնութեան տակ այնքան տառապած մը, դարձրով դիտուած մտաց մարդկային և հայրենակցական բոլոր իրաւունքներն, ստրուկի և զերիկի պէս վերաբերում տեսաւ, և այս հոգեմբոս մարդ հայրենակցական իրաւունքներին ու պայմաններին երբեք չաղաւտեաւ :

Արեւելեան Անտառուի այն հայրենաւոր, անձնուէ ու տառապող դարձանքը դարձեր ի վեր ներքին և արտաքին իրաւունքներու դէմ հերոսաւ դարձար պաշտպանեցին հայրենիքը: Այստեղի մտոր-վաւորը այնտառաւոր, շարաւա և բարձր աւաղի-նութիւններու մէջ է: Այս շրջաններու յետաժամ-ցութիւնը մտաբոլ անկարողութեան պէտք է վերաբերի: Որովհետեւ ոչ միայն անտեսուած ևս այս շրջանները, այլեւ անտեսուած, քանդուած ու վեր-հայտնուած, քաղաքական ուժերը թալանարուած, քաղաքական կամքն ու կարողութիւնը խորտակու-ւած և հողիբոլը զանաւորներ յեղուած են: Ինչպիսիքութեան ու անհրաւիրութեանը այստեղ արժամապային ըրած ու աղաճանութեան ու անդոր-րութիւնը տար շահուածքը կ'այն է անտեսուած թալանարուած, և հողը կը արժեքը կորսնցնած է: Օրհնէ-կը կ'ուզէր: Միւսէն մեր իշխանութեան զը-րուկը դարձ Տնարարութիւն, Սեղերի, Մարշի և Գի-ժիկի մէջ մէկ արտաժամ հողը կ'արժէ կէս տակ, այսօր 25 տակի բարձրացած է: Անոր պատճառը

զին, որ սակայն կ'առնէին հայրենի մշակութիւնը փաստաւոր :

Միւսեղեւ, օրհնուած սերունդին բոլոր զիրքը-րը, զապաղեցորդու հետ, կը դառնալեւորներ դարձ-պիտ կամոյնէն :

Ներքին թոց մը կ'արժէ հողիդ, երբ կ'եր-ւալանքն օրհնուած սերունդին տառապանքներն ու զրկանքները: Անոր կ'անդին զիրքերուն իրաւուն-քները զրկուած արցունքով ու արեւմտէն :

Անտառ, փառաւոր ու ինքնահաւան սերունդ մը, ոչ միայն զէպի անհաճախանութիւն կը թալանի, այլեւ կ'արաւանք Նեկէնի և Նարեկի լեռուն, մեր դարաւոր մայրենիքը :

Հողով արաւանքուն Նար կը տառանքի ա-ւաղը Նաւապարտին: Դեպի ո՞ր, Անտառած գիտի: Սերունդն կը անհուտանալի անհուտ է, որ տեղի կ'ունենայ, մեր աշխուշն աղբիւ :

Օտարաւորութիւնը և փառաւորութիւնը կը աղաւանք կամապայտելի մեղ: Թեթեւն :

Ճակատաւորութեան, շրջան մը կը բոլորենք: Միւսիցեղ, դարձի և փառաւորութեան անձ-նատուր զոյրներն ...

Ս. ԸՆՏՐԻԿԵԱՆ

պէտք է փնտիւ մեր զորաւոր կառավարութեան պատմութեան անդարձութեան մէջ :

Արեւելեան Նաւապարտը ի՞նչ էին մեղքէ առաջ, և Նարեկը կառավարութիւնը ի՞նչ րբած էր ա-նոց համար :

Միւսէն երբ իշխանութեան զուրկ կ'անէր, այս-տեղ համալս, ընդ, զարգող, անողնաշարահաւան հաստատութեան և յայտ լիար, փողովորդ մի-րաւին և քաղաքական աղաւանութեան մէջ էր: Մեր կառավարութիւնը անմիջապէս նոր ծրար-գիր մը մշակեց, այս տեղերն այլ արեւմտեան ու-նատարի մշակութեան հացեղուն համար: Այն-ւելքը իրաւականութեան դարաւ մեղք տաւած ենք :

Բարաբարապէս անկար, ևս անտեղ, որ Արե-ւելքի մէջ աղաճանութիւն չկայ կ'անոն ու կը իրե-կեն: Այսօր անմարդկայաց աղաճանութեան ու ան-դարձութեան կը տեղէ հոս և անկն կը զօրանայ, շնորհիւ փողովորդին զրկանքութեան: Այսօր մահաւոր և կը ինտուն ճեմանանքով: Տնարար-ըրբէն ճեմին և Մուշ, հարկաւորներ չիմոյր կը մահ-րանիք մեր երկրապետներուն և բաւարարներուն յաճունուած են, ևսպիտեամբ ու հարաւորու-թեամբ կը դիմանէ անոց աշխատանքին :

1953ին երկրաբանին Մուշ պիտի հասնի: Մուշ Գիժիկի խնդրելն այս տարի կ'աւաղար: Անտեղ-րու և զիւրեղուն մէջ տեղ տեղ պարզեցն կը քա-ղանք: Երբ իշխանութեան զուրկ կ'անէր, Տնարար-ըրբէն Նաւապարտին մաս կամոյր Սիւնիկի մէջ մէկ հա-րակ վարձարուն կար, այն ալ օժանդակ շրջանէ մնացաւ: Անցաւ տարի մեկ զարգող քաղաք: այս տարի 5 հաւա ևս պիտի շինուի:

Արեւելեան Նաւապարտը վերակառնողունի մէջ-ն: Երկրաբանութիւնը արաւորէն կը դարձանայ մեղանալի արտերուն շնորհիւ: Մարշի 144ն ա-ռաջ Վանի մէջ 4 քաղաքուր կար, հիմա 50 հաւա կար :

Դարձաւանաւ զեղեղիկ և հարաւատ այս հողե-րուն աշխարհաւորութեան ու պատմութեան փո-ղովորդին ստիւղեղունը հարկին տակ կը դառն-էինք: Եւ այս դարաւ հաւապային պիտի դառնայ տեղեկան Չուրաբոյան, և արաւաւորութեանը բարոյութեան ու հարաւորութեան պիտի ընթէ հոս :

Այս շրջանին մէջ չորս հաւա հարաւոր անդորի-նոց հիւանդանոց շինուեալ վրայ է: Մուշի պէ-տական հիւանդանոցին ինտուններ այս անտու կը սիրի: Վանի հիւանդանոցը տարաւան վերջ կ'ա-ւաղար: Այս տարի ինքիւր և Շոպիւրի մէջ դար-մանատարին պիտի բանաւ: Իսկ Դատունի 48 զիւրեղուն մէջ Նեկի մէջ պաշարող տառապա-ցունք: Վարդար, Մանապիւր, Փալարի մէջ մէջ արաւաւանուածներ կը քանտեն արդէն: Վանի մէջ թալանարու պարտաւատար և 20 անկողնիկնոց մայրաքաղաք արդէն հայրենակիցներին կը աղա-տարին :

Կամարաւոր պատմաւորով ամէն տարի այստեղ 15000 հողի կը մեղենէ, միւսեղեւ կարմրիւրտ մանուշակ հիւանդանոցին է: Փողովորդը անոց լրջով չի կ'անար փառաւոր բորենէ: Հիմա շրջ-անի հիւանդանոցներ և անողնաշարահաւան բոլոր կողմանքներով օժտուած մարմիններ միւսեղե յետին իրեղերը կ'երթան: Այս շրջաններէ Տնուած էք անցնել: Հիմա անողնաշարահաւան կեղծուած ենք տառաւան են: Միւսէն մեր օրուած խաղերն տեղն ենք: աւաւաւրի զիւրեղեղին ոտքը կ'անէր և ա-նոր կը ծառայենք :

«ԵԱՌԱՅԻՆ» ՊԱՏՄՈՒԴԱՄԵՆԻԸ

(3)

ԿԱՌԱՊԱՆ ՄԵՆԱՍ

Իրեն համար սակայն, օրուան ամէնէն հետաքր-քաւան վարչականները կը սկսէին երբ ծանօթ Ե-րկրուն մուտքը ճայը կ'առնէր եկեղեցիկով փողոցի գլուխէն :

Ան կը ժամանար ամէն մէկուն յորժար շաղա-կաւորութեամբ, աւաղը թճանքը, զոյգ անոցանք-ով անոցի փառաւորութեան ամէնէն իտեղ զեղ-նութիւններն աղաւա :

Գոց գիտէր իրաբանիւրին ընտանեկան անց-եկաւ ու ներկայ պարագայներ: Այնիկ կը անձնու-միւրիկ զրաճաղային էր: Անորովութեամբ փա-ռաւանքած մէկ հարկէն և հարկէն, թանի մը ան-դամները քաղաքապետելով վաթի կը դալայուն և հա-տառուու շղարկուեցնելով :

Հին զերեզմանոցը կը սկսէր եկեղեցիկին գա-ւիթին մը կը տարածուէր միւսեղ: Միւսրդունի վարձարանը, երեքն այլ նոյն պատերուն ետեւ պա-տապարանու և պաշտպանու :

Անցաւ մը ունեցած իրաւունքին ջրով, տեղն ու տեղը պիտէր թէ ուր թաղաւան կը իր նախաճա-րքը: Գիտէր ծանե մաշուան պարագայներ և յու-րաւորութեան բոլոր մանքամանքներէն: Կառավար Միւսաւ ցուցնցած կը ամէն մէկուն ըն-տանական հողապատկեր, ունեցող վրայ չեղաւ ու ճաշ-կաւոր: Մանքամանքներ և դաճարարները բարձրու-

ցած, իսկ ուրիշներուն համաւա ու հինցած լիւրա-բարեկը կ'արտաւած կանանչ խոտերու յորք դէ-ր-կերտաւանութեան մէջ :

Ան գրեթէ ամէնուն հետ, զրուս գլուխ և զանաղաղ զայլերով պատած կը յիմքաբարեւու մէջ, արքանիւրով յիշատակներ: Գր կարաւոր դա-մոնը կարծես թաց զիրքէ մը, անհաստաւ թաց միշտ մը ու կեղանակի զոյրներով, քակելով գանձե-ր ունէրէն ինքնիւրին նման :

Այս համալրակով վերաբերումին ետին սքող-ուած զայլարները ուրիշ թան չէր թէլ ոչ կեղաղով կը իմանայ թէ երբ պիտի միկնէին կեղեկներէն տուն վերադառնալուն կամ մառաղութեան մը յա-րեկուն համար, քոյրակցի իրենց զիրքին և կար-ը-րութեան համաժամին կտոր մը պարտաւա ունեցա-ր փոխաւորութեան համար :

Ջոյնիւրէ շատեր փորձած էին օգտուիլ իրենց անձնական կարողութիւն, թայց կառավար Միւսաւ նը-կաւորելով այն շարժումը ունեցանքութեան մը ան-դէպ կը ձեռնադրէին, դաւած կը միջոց մը, անոց եկեղեցիկին գլուխներուն ժամեանքը անկարելի դար-ձեցնելու :

Այսպէս, որոշուած վարչականութեան, ուր կարա-ւոր տակ աղբիւ, կը կենար պար մը, փառաւորութիւն-նո-կի շղթան շղթայով: Անցորդները կը կտակէին կար-ծես զարգել, կը դառնալեկն իրենց զայլարներէն, ու յորդի մը համար կը աղաւթէին միւրեւ: Գր կա-ռավար Միւսաւ դու ձեռնով մը կ'անէր վարչակե-րէն մէկուն անտեր, կ'սկսէրով թանի մը անոցը: —

Իտալիկի մը Բ. — Դան Էֆէմիլիէն համար:

Քիւ: Երբ, կտոր մը կը ժամանար կեղեցիկին գլուխ, և Բ. — Դան Էֆէմիլիէն քաղմութեան փըս-

փառաւորներուն ու հրապարակին տակ, կը քաղէր ա-նոր մէջ: Կառավար Միւսաւ կը փայտէր հայաւորու-թեան, ու թանի մը խօսք էֆէմիլիէն հետ փոխա-նակիէ կ'անէ, կը զոյգէր կտորին դուրս և ձեռնիկ լայն շարժումով կը հրամայէր վարչիւն կը մեկ-նէր :

Բազմիկները կը լռէր՝ ինքեղեկը տաւած մէկ-րու կտաւոր և նուաղաւոր տալիւններուն: Ան-աղաւթ, կտորեղ իրաւոր ետեւ կը մեկնէին և -կեղեցիկէ հնազոյգ շղթանը օրորելով :

Կառավար Միւսաւ, սիրուր դու ու աւաղ կը դա-ցէր խառնութիւն անպարագայով, կ'ուզէրով դէպի Մալապիկ Չոպարի, — որ իր խառնութիւն թանի մը թայն անդին ճայը կ'առնէր, — որ ներքին ուրա-խութիւնը անկն տառաւորն համար օրհնած ճե-րմակ լուրով և տար տառ անկերու և այլ ետալլ պաղաղեցներուն ճաշարանով :

Անորով մասնատուութիւն կը տեղ ընդէն սկսած կը կառավար Միւսաւ տեղի մէջ, հիւանդըր ծա-ռի մը արմար կ'ընդող արտեր նման: Ջր կ'ընար կեղաղով մը ժամոյն տալ անոր, յետոյ զայն կար-նայ ճեմելու ու փնտցնելու համար :

Նստուն թէ շատեր կը տառաւորէին անոցն: Ան-ւաղիկ, կտորեղ լուրսէն լուրսէն կառավարը: Իրեկ պատճառ: իկաւ ընտանեկանութեան, մանքամանք-ներուն, վարչականութեան, քաղաքականութեան, փոխա-նակիէ, զէմբերու արտաւար խառնութիւնը և խա-տաւորութեան ճեմութիւն: Հին այլ չէր գտնէր մաս-հողութեան կէս մը կոյն:

(Տար.)

ՋԱՐԵԸ ՊԱՏՄԱՅԱՆ

Le Gérant : A. NERCESSIAN
 Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme, Paris (13)

(Մէկ սեւեռակ եւ խոհանոց): Տեղեկացնել « Յար-
ապ ղ »-ի:

Սևուհի դաշնագիրը

1920 Օգոստոս 10ին ստորագրուեցա Սևուհի դաշնագիրը՝ յաղթական Դաշնակիցներու և պարսկական Թուրքիոյ միջև։ Հայաստանի Հանրապետութիւնն այլ Դաշնակիցներու չարգել մէջ կը դառնար և եւ անոր յաղթող - ներկայացուցիչը, Անտառականներուն, զանազան ստորագրութիւն մէջ չէր կրնար, և առաջինը՝ անձնեւոր աշը - քննական կարգով։

Այդ պատճառն օրոշերէ մօտ չորս ամիս վերջ Հայաստանի Հանրապետութիւնը կը կործանէր շնորհիւ հայազաւ գործակցութեան, որ ստեղծուեց էր Թուրքիոյ ու բուլղարի Մոսկուայի միջև։ Այն Թուրքիան, որ զայսօր էր Սեւուհի Դաշնակիցներու գերութեան ու վեհամեծիւնեան ապագան, խեղճացած, — դաշնագիրը ստորագրելէ միայն ամիս մը անց՝ իր բանակներով կործանեց Հայաստանի վրայ։ Այն նախագիտ որդւ ահաւատուեալ խառնուրդներ ստեղծ էր Մոսկուայէն և վստահ էր որ իրեն օգնութիւններ պիտի Հասնէին ապագայում։ Այդ վստահութիւնն արդարացաւ իր

Երբ մտրէր վարակուած է ըտրտաութեամբ, ճակոխէ և ճնշուածութեամբ կը յարմարուէր, կարծաղ, դիտարկով, կամ թուի յիշեր, որոշք ծառայողի ընթացքին կը թանձրանար և կը կարծեն հիւստակներ իմացող կնիքին։ Հիւստակներն այս ձեւն էր որ ստեղծու և նոյնպէս կը պատճառէ։

Այս անարկուհի հիւստակներն դարձան Սևուհի Համար միջին այժմ կը գործածուէր ժամացուցիչ իւր որ կը ասացուէր Պիւրմալիոյ և Ասամի մէջ անոյ կարգ որ ծանրէր։ Մասկան դուրսորդ դը մը չէր և երեքլային ստորդ իտարան Հնոյնականէ կըրնահանրայն ծմբական (սulfone) դեղներու դրճածութիւնը։ Այս վերջիններէն էթի արտադարան լին։ Բայց դոնէ առաջինէն ակելի քարքն եւ իրենց բուժական յատկութեամբ։ Մասնականեան բաւ տասր տարուան փորձանութիւնը ցոյց կու տայ թէ այդ դեղերով կարելի էր դանդաղ դաշնաստանականութեան բուժումը մը ձեռք բերել։ Մակնայ դարձանութիւն վերջնական բնութագրեր կը կրնայ տեղի տալ հիւստակներն կրկնութիւն կը պարտաւորուէր։ Բոլորեալներն կրկնականութեան կը յանձնարուէր ծմբական դեղներու յարաւոր գործածութեան վերջին իրենց ամբողջ կենսական ընթացքին։

Սան Փաուլոյ (Պորտուգալ) ուղիմանուած մասնագէտներէ Տօգթ. (Lauro de Souza — Lima, արշաւաբարս էր թէ Երվանդի դեղներու դարձանութեան իմացումը 1287 ժողովներու վիճակի ծանցարանն ոչ մէկ դէպք պատահած է չորս տարուան ընթացքին։

Համայնի ցաւը կը սկզբնական չրմային ընդհանրացալ կարելի է ըստով բուժել։ Եթէ հիւստակը զանի եւ արտելի ի վեր վարակուած է, եր փակեալ դաշին արտաբերուած էր կը պահանջէր առնալու չորս տարուան աշարարի խնամք։ Բոլորեալներ վատանալուակ չէ։ Փորքերը ակելի ընդունակ ըլլալով վարակումն պէշեւ էր անոր անպատիւ իրենց ծնողներէն։

Թարգմ. Գ. ՊՈՍԷՆՆԵՆ

ուի, որովհետեւ Մոսկուա ըստ ամենայնի՝ դրոշմով, օւղմաններով, միջին իսկ քանակներով, նպատակը իրականացնող յաղթողներն է։ Եւ երբ մեր ժողովուրդը կ'արիւնքը ծանր կ'ունենար մէջ՝ Թուրքիան դէմ, Մոսկուա թիւղութեան կը հարուստըր մեզ, մեր Հոյակապութեան վրէտը մտնող շատագնէն չամար։

Մօտ չորս ամիս վերջ պիտի լրանայ վերլուծան 32րդ տարին։ Բոլոր անցած տարիներուն, Սևուհի դաշնագիրը, որ ստեղծու այժմայն խառնուրդ յոյսեր ու հետախնդիր անկեղծած էր Հայութեան մէջ, միայն փաստորէն ստեղծ դիւանագիտական աշխարհ մը, որ այսին կը պատկերէր միայն պատմութեան։ Մոսկուա և անոր հետեւեալով Երեսնամիլոնար յաղթողութիւն Սևուհի դաշնագիրը որպէս Թուրքիոյ կտոր մը, որ ոչ մէկ արժէք ու կարեւորութիւն կրնար ունենայ։

« Թուրքի կտորը, սակայն, մեղի համար կը պահէ իր սկզբնական նպատակներուն և իմաստը։ Անցած երեսնամիլոնար տարիներու վերջիլայնում - ներք կարող լինայ մեր Հոյակներու մէջէն արտաքին տարիք ընկնել Սևուհի խորհրդի ու դրաւութիւնը։ Դաշնագիրը մեղի համար չէ արժէքաւորուած ոչ տեսականապէս, ոչ ալ իրականապէս։ Միայն ժողովուրդը իր երեսնամիլոնի մէջ կը մնայ առաջինը և զոր կարելի չէր միտնել ու կարեւորութիւնը դրը - կրէ՛ միայն որովհետեւ Մոսկուա զայն չէր ճանչցած։

Սևուհի դաշնագիրը, ճիշդ տեսութեամբ որ ու անկախութիւն կրտսեղութիւն էր ըլլալէ քաջ՝ ԳԱԱՄ - ՓԱՌՄ մըն է Հայութեան համար։ Բայց դաշնագիրը - ներք փլել ու կործանել չէր դիտար, այլ կը մնան առաջին կարեւոր, որպէս ամեն եր անկէ լին իրարաբերութիւն իրենց քանակական ծաւալում ու խորութիւնը։

Մոսկուա չճանչցաւ դաշնագիրը, ու ամէն Հանք Քալիֆի՛ զայն մեղցնելու և թաղելու համար։ Բայց, բարեբախտաբար, միայն Մոսկուայի քաղաքապետներու կամքն ու հայեցողութեան կարեւորութիւնը մեղցնելու համար անհաշիւ իրականութիւններ։ Ուրիշ ազգային, ուրիշ դրոշմներուն ալ զոյգութիւն ունին աշխարհի վերջին, որտեղ Սևուհի դաշնագիրն իրական հերթական երջան է և որտեղ մասնականութեան մէջ՝ ան կը պահէ իր սկզբնական կարեւորութիւնը։

Գաղափար մը իրարաբերումը կրնայ ձգտուել, պատահարներն ենթարկուել, ձգտուել։ Առաջնակայն երբեք չէր տուէր զոյգական իմաստի՛ իր ամբողջութեանը կը իր փանդութեան մէջ։

(Խմբագրական ԱՆՈՐԴՆԵՐԻՔԻ)

ԵՐԵՎԱՆ

Ա. — Կը Հաստատուի թէ կնոյ մը գլուխին ձեւէն կարելի ըլլայ ճանաչալ իր ներապրելին։

Բ. — Գլուխին ձեւէն՝ թերեւս. բայց զխաբիքին ձեւէն՝ ապահովարար ...:

Գիւղացիներ — Բաւ զոր դիտելու համար՝ Թղթաւորութիւնը ակելի ճանչալ կ'ընթարկէ, թէ հնազանդը։

Փայտանոց — Անշուշտ հնազանդը։ Ի՞նչ պիտի զրկէք։

Գիւղացիներ — Տրուա համար կ'ուզեմ զոյգ մը կռիւի և զոյգ մը ճիւղ զրկել ...:

Շուրջ հարցին միջին։

— Կատարակ Միքեան, երէկ դիտել ուշ տասն Կարմենային հոս էր և կը յարուստար թէ իր նոր կարգին պէն հոս մըն ալ չկայ անոր թուրքիոյ մէջ, եւ թէ ուրիշ մը շատ ակելի չեղի, արդէն ճամբար դրուած է Փարիսին։

Ուշադրութիւններ վերաբար էր այդ պահան Արմենային ո՞վ ըլլալուն մասին խորհիլ, բայց զի մը առաջ կ'ընթարկէ մէջ Զ... հան չէֆտարի անցիկը տեսնելով, հոյ չէ թէ արտօնութիւն ու ենթադրութեան, մտքին մէջ ալ կասկած չէր մտար, թէ անոր ինչ ինչ ինչ ինչ անհրաժեշտութեան անկարողութեան էր։

Ստորականութիւնն ակելի ու փակեց խառնութիւնը իրիկուն։ Առաջին անգամ ըլլալով կը զգար տարբերութեան մեջէն ծանրութիւնը ու յամբ ճայնելով ուղղութեանը դէպք Միքեանի Պոզազին։

Հիմա, տակաւ թանձրացող միջոցներն մէջ, Իրիկունը այդ անուանէ և ետեւ փողոցը, իր արշին կը բացուէր իր բոլոր կենսական կրթականութիւնը։ Ամէն կողմէ պոռաշուներէն, ճանիւր, երեք երեք կը զրկէին զուարթ կենսականութիւնը։ Տեսակ տեսակ ձեւերով, պարզութեամբ, տակաւնութեան միայն լողողունը լոյսեր կը թափէին ստաղերու վրայ, փողոցին երկայնիւ կը թափէր։ Զինուորներ, թաղ մուկերու տակաւնները դիտել, լոյսունք քարերուն վրայ միայն ի մոյլ խառնութիւն խառնութիւն կը կործանէին զարապաններու խառնութիւն կանչելով։ Կապակներն ներս տակաւնում անցողներուն բուրումը - նաեւ ճեմներուն, ուղեղներն ու չմիքներ կը զրգուէր զորքէն վերադարձող քաղաքական ու քաղաքականներն անձնաւորը անպար յամարաբար։

Հազարամոր հերոսներ ապանկեցին

ԿԻՐԻՆԵՐ ԵՒ ԱՂԴԱԿԻՆԵՐ ՍՈՒԽԻԱՆԱՐ ԸՐԻՆ, ԱՆՍԵՆ ՄԱՆՈՒԿԻՆԵՐ ԱՅՐԵՑԻՆ ԲՈՅՏԵՐՈՒ ՄԵՋ »

Ուրիշ ու ճշմարիտ Ուրիշներ թերեւ զգայալուց զուգութեան մը հետաքրքրութեան է Հալի կու - անկողնութեան և Հալիան իշխանութեան դէմ։ Ահաւանակէ հիմնական մտաբեր։

Հալի կուսակցութիւնը էր որ Տէրութի պատմ - քաղաքի մէջ մեր հարեւր հազարամոր հերոսները պանկեց տուաւ, անոնց կնիքն ու աղիկները սուրհանգար ընկ յաւաւ, միջինաւոր ճաղուկներ հաւաքեց և կրակներու մէջ այրեց զանոնք։

« Զիջէ՛ք ինչ կը զրկ իմ խաղաղականի մը մէջ - Մենք այսօր, մեր ճակատագիրը կ'ապառնէ եւ արեւմտեան պետութիւններուն, և կը հաստատուէ ու կ'ապառնէ իրարէն։ Ի ինչից կ'ապառնէ արեւմտեան պաշտպանութեան, բոլորը կը պարտաւորուէ Խ. Ռուսիոյ դէմ, և ցնիւր պիտի շարունակուէ այս պայքարը։

Կարճէ դիտաւ թէ զեւ երէկ, եւ երկրորդ աշխարհամարտի օրերուն, ինչոյիսի՛ ճամբու մը ինչոյիսի՛ զաղաքահանութեան մը հետեւեցանք Միակ մարդը, — Ինչեւիտ — որ Թուրքիոյ քաղաքի մը կը խոսէր մէջ ունէր, քաղաքական աշխարհակալ մը կը խոսէր պարզապէս կողմունք մը - Քեւ. կարծում քաղաքականութիւն մը, որուն ճեմ - անկողնով ոչ մէկ պետութիւն կը զատուէր մեղի, անկողնակէն աղքի մը տիպորու պատգամը։

Հալիար իշխանութեան օրով, պետական մեքենան կ'աշխարհայ կը ճակատարկուէ հոստոնները, վիճակալ ճգովներէն պատասխանատու պարտաւորութեան թանձրանք էին։ Կոյսիարան կանոնները գործադրելուց և Սովետական աղէկ երեւակայ համար մեր ապագայական ցեղակիցներ ընկալունք յանձնեցին եւ ողջ ողջ արշիւ տուէր զանոնք, ինչ որ ամօթաբար արտաւ մը պիտի մնայ մեր պատմութեան մէջ։ Երկրին դաւաճելու յանձնեցին ճակատարկութեան դադարակներով թրծուած ուսուցիչներն, դիւանական զարգացող վերածննդի մէջ իմ Համայնականութեան ըլլելներն։ — Գու մարդ իմ մարդն է, իմ հարաւ ըստ չարքն եւ յանկեղծութեան ու տառապանքով ճամապարտութեան բացարձակութեան կը պարզուէր բաշխելուց։

Հալիէ թ Երաւի, Բէշիտ Մեքեանի մը դէպքը պատահեցաւ, անոր առջ շատ մը բաներ պատահած էին։ Լրտեսական հոս մը կուտար այդ զրկեցն զոր բարձր թիւրքերէն։ Եւկաւտ Թանաթաղի ինքնապատկանութեան, որ կայ ունէր Հալիէ թ Երաւի ինչոյին հետ, փակեցին իրենց պարզ անձնապատկանութեան դէպք մը։ Յոմ Փափկի դէմ արտաբերած մահապարտին մէջ, երեսակական յաղապարտին մէջ զոյգ ճանցիկներ և երկու կողմերն ալ զուարթանքու համար կառուակներութիւն մը խաղաւցին։

Այս բոլորը լարուեալ քաղաքականութեան մը, և երկու կողմերն ալ դարպասելու արտին հետեւանք էին։

Վերջապէս ջրիցից եւ ինձնականութեան վրէտ, եւ անպարտութեան վրէտ կը զարկը մեծապէս բարձր։

«ԵԱՄԱՄ»-Ի ԻՍԼԱՄԱՍԽԱՆԵՐԸ (5)

ԿԱՌԱՊԱՆ ՄԻՆԱՍ

Կառապան Մինաս շատ լաւ դիտեր իրողութիւնը բայց երբեք նկատած չէր զայն զգայաւորութեան պատճառ, ու ընդգիծելով պատասխանած էր, յայտարարեց սուրի չէր էֆէնտիկն աշխարհն էլ մէջ միայն։

— Իր յոյն ծնողներն հետ ամուսնացեր է, ցաւաւոր կամ պայտնիք ինչեւ աղբոյն։ Կը չիմէ, Հայրս յաճախ կ'ընէր թէ այդպէս զեղեցիկներն անիւն ու՞մ պիտի տառամուծէր... և կ'աւելցնէր, Աստուած ո՛ր, պատմիկ էր ոչ, պատմիկ էր ինչ անուշաբան կը կարծէր իրականութեան։

Սուր յոյններէ մը վերջ, Զ... հան չէֆտարի խոտակցութեան վերջ կը զնէր սխալ ճալ մը աստուծու ըլլալով վախով ու հաղիւ լսելի բաւերով կ'ընկալուէր։

— Կրկնեմ ես ալ, այդպէս զեղեցիկ մահաբանք մը կանգնել իմ պայտնիկներ չիմարեալ տեղ, և ան չէր մը անկիւն խոտերուն մէջ կորսուած ու անտեսանելի։

Յիշելով այս միջնադար, կառապան Մինաս կարծում գտած ըլլալ ծիկիկն ինչ կը կը վախարդուէր մը որ ակելի քանիկ փարկելու։

Հիմա կ'ընթարկէ, թէ որքան մօտ անկողնութիւն կ'ընէր աղիւն որ իր յանձնար կապակներով իրար լաւ ան չէր կը խոսեցնէր ու իր միտքը ամեն

բացառաբար: Ընթերցողները թէ ո՞վ է մեր թշնամին, եւ ո՞վ է մեր բարեկամը:

Ինքեմը Համադանդարութիւնը եւ հառադարձութիւնը իրարու հետ զայնցուց, բայց մինը 14 Մարտի յեղաշրջումով մեր ետին թողուցինք զայն: Այս առիթով, որ իր վերջու տակած է անոնց մասին, անգամ մեր աչ եւս չի դառնար:

Ամերիկա յորդոր կը կարգայ Ժրանի

Մ. Դանանդներու արտաքին նախարարը, Գ. Է. շերտը հանդիմարտը կը մը ուղղել իրանի վարչապետին, լրագրական ստուիտի մը ընթացքին: Ինչ լրագրել նորէն ընկն, անդիւստրիական վերջին առաւելելը, իբրեւ օգրիւններ եւ բանասիրտ Հիմք բանալցութեանց: Ըստ թէ այլ ծրագրով երկու պետութիւնները փաստօրէն ընդունած էրլան Իրանի զարկել նարտարադրութեան ազդանա-ցութեւ եւ կը մնայ լուծել Հաստցման եւ արտածման խնդիրները:

Գ. Էշերտը պարզելով անդիւստրիական ծրագիրը, բացատրել թէ Պարսիկները պատճառ չունին զայն մերժելու: Յետոյ, բանասիրտ է որ բանալցութիւնները կատարուին Անգլիա-իրանեան ընկերութեան հետ, զարկելով վաճառման մասին, վասն զի իրանեան օրէնքը նախապատուութիւն կուտայ խաւիկին յաճախորդներու: Այս առաջարկը չի նշանակել թէ միայն այլ ընկերութիւնը պիտի ըլլայ իրանեան զարկելու գործը: Գաղտնի մը իշխող տաղարի մերժեցան վալիկին, իսկ զոմարտը պիտի ստուի իր զաւթնելու համար կարգ մը ստիպողա-կան պահանջներ, ինչպէս օտակութեան եւ բանակին ռոնկները, մինչեւ որ զրաժ գոյանայ զարկելու վաճառումին:

Միջին Արեւելի կացութեան մասին ալ խոսե-լով, Գ. Էշերտը ըստ թէ Մ. Դանանդները աճէն յաջորդութեւ կը մաղթեն Եդիպտոսի նոր իշխա-նութեան, լուծելու համար ներքին խնդիրները: Այս առթիւ գոհունակութեան յայտնելը հոգարկէ բարեկրթական ծրագրին համար: Յետոյ ըստ թէ մտաւոր ճառ մը պիտի խօսի Մ. Դանանդներու ար-տաքին թաղաքականութեան մասին, պատասխա-նելով զարգացն ընդառաջութեանց:

Մ. Դանանդները իրենց կը պահանջին իր-դէլ դիւանագիտական յարաբերութիւնները Անգ-լիոյ հետ: Անդիւստրարար Թէհրանը հրահրուցեան արձակուելուի գացած երեսփոխանները:

ԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ԵՊԻԳՏՈՍԻ ՄԵՋ
Վերջին լուրերու համաձայն, կարգ մը զոր-տաւարութիւններ կը նախատեսուին, հոգարկել օրէնք-ները գործադրութեան առթիւ: Մին Հոգարտը մը յայտարարած է:— Էմի Հոգարտը մըն է իմ բարեկամը համար: Գիտի դիմարեմ, ի հարկին աչք առնելով մահը:

Ընկերակի գործերու նախարարը Հրամանա-զար մը պատրաստած է, որ կարգիլի գործադրուել, պարտադրել իրաւարարութեան հանտատելով:

Զօր. Նիկիյ ճառ մը խօսելով, ազդարարել թէ բանակը պիտի չվարանի գործին շերտեան ձեռքով, խաղաղարարութեան դէմ:— Արքային կա-ռուածներու վերատեսուել յայտարարելով թէ իշխող Ծարաքը դրամական օգնութեան չի կարողոր, վասն զի 9 միլիոն սփրինի արժողողութեամբ ստաց-ւումը ունի արտասահմանի մէջ:

Իրաւական ամենամեծ համադարարանի, ել Ադ-հարի վերատեսուել, Միկիոն Մէլիմ Հրամանարը: Այս համադարարներ հաստատուած է մօտ Հոգար տարի առաջ:

ԳԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՄՈՒՐԱՆ ԹՈՐԷՋ, որ հիւանդներեան պատ-ւաւորով Մուսկուտը կը գտնուի երկու տարի է ի վեր, մտաւոր պիտի վերադառնայ, ինչպէս յայտարար-ւելք Ժաք Տիւրը, Ժրանեան Համադարարը Լու-սիանդութեան ընդհ. քարտուղարը, կուսակցական համադարարները մէջ: Այս առթիւ, Գ. Տիւրը այս-րոյս մը եւս թիւղարկել ծիպացող ազգային ճա-կատ մը կողմէն եւ վերահաստատել Ժրանեանի անխախտութիւնը, խախտել Եւրոպայի ծրագրերը, ընդդիմանալ արեւմտեան Գերմանիոյ վերադիմ-ման, միջոց տալ Հնդկաստանի պատերազմին եւ վա-րէն, տնտեսական, կրթամասին եւ ընկերային քա-ղաքականութեան մը վերադադնելու համար Ժր-անեանական ճարտարաւարտութեւ եւ երկրադրութե-ւ թիւր:

ԵՐԱՅՈՒՍԱՒԻՐՈՅ շուրջերը պիտի հանին Սեպտ-մբեր Մ. Դանանդներու վերջերից տարիքը: Իբ-րեւ տառիկը պաշտօնական աշխուհիւնը: Գերմանիոյ արեւմտեան շրջան տարեկան 170 մի-լիոն Փրանքը կը նայի Արեւմտեան Գերմանիոյ, յայտարարել զոչնակային Գերմանիոյ երեւտա-կան նախարարը: Եթէ Պիլիքին պաշտօնատնութիւնը բարեկարգ, Թուրքիոյ առթիւն պիտի օգտուին զը-րաւելու համար զայն, ինչ որ աղէտ մը պիտի ըլ-լայ ամբողջ Եւրոպայի համար:

ՄԱՍԻՆ ԵՒ ՄԱՍԵՆ նարատարական հեռա-

Հայ Մարզական Միութիւն

Հ. Մ. Միութեան վարչութիւնը կը հրահրէ հին եւ նոր բոլոր անդամները այս կիրակի առա-ւոյս ժամը 9ին իր մարզադաշտը, Stade Olier, (Montrouge, Porte d'Orléans), դաստարման հե-մար:

ԼՈՍՍ ՏԵՍԱՒ

ԵՄԱՐԵ ՆԱԴԻՐՈՒՄ

ԱՌԱՋԵՌՐԻ ՄԱՅՐԵՐՈՒՄ
ԲՅԵՎԱԳՈՏ Գ. ԲՈԼՈՒՆԻՍ ԵՄԱՌԱՋԱՐԱՐՈՒՄ
Անդիւստրիանի դիւր մը, որ կ'ուսուցանէ ինչ-պէս կ'աթ տալ երախային, ինչպէս հառուցելու, ինչպէս խնամել հիւսուցութեան ընթացքին: 250 Էլ, 800 Փրանք (ժողովի մարիով 850 Փր.) արտաճման 1000 Փրանք: Դիմել Եւրոպայի հա-ցնով:

ԼՈՍՍ ՏԵՍԱՒ

ԱՆԴԱՍՅԱՆ

ԲԻՆ 2, ԲԱՐՈՒՄԻՐՈՒՄԻՆ ԲՈՒՄԱՐԻՍՏԻ
Զարգան, դիւարուստական, դիւտական, ընտիր տաղարկութեամբ:
Գին 500 Փրանք: Հրաւ. Բ. ԲՈՒՄԱՆԻՆ, 46, Rue Richer Paris:

ՍԱՄՈՒՆԸ - ՄՈՒՐԱՆԵԱՆ ՎԱՐՄԱՐՆ

Նկատի առնելով զանազան դիմումներ, վար-ժարան ճիշ մը եւս ընելով ընդունած է նաեւ ցե-րեկօթիկ աշակերտներու արձանագրութիւնը: Արձանագրութեան օրին էն. երկուշաբթի եւ յարթ ժամը 10—19: Հաւցե՛ — 26 rue Troyon, Sevres (S. et O.): Հեռ. OBServatoire 18-28:

ԼՈՍՍ ՏԵՍԱՒ

ԻՄ ՅՈՒՇԵՐԸ

Բ. ՀԱՏՈՐ Գրեթ ԲՈՒՄԱՆԻՆ (ԿՈՍՍՍ)
610 մեծադիւր 3 Էլ 90 թանկարէն պատկերն-քով: Բաժնուած վեց գլխաւոր մասերու:—
1.— Մանամարգարութեան առաջին օրերը վա-րաւարականի մէջ: 2.— Գոլիար այլ օրերուն: 3.— Մանամարգարական Թուրքիան: 4.— Հայկական քա-րեւնադրութիւնը: 5.— Համալսարանային Ա. պա-տեւարք մը Եւրոպայի աշխարհ: 6.— Կոլկասի մէջ: Ծաւակած (պատմական վաւերագրեր): 8.— Տղ. Համադարարին ընկերութեան, Ելլուրթ, 1952 Գին 1000 Փրանք:
Դիմել Միւհրան Գալիլեանին, 37 rue de Trévis, Paris (9)

Իրենի փոխտեսուիկին, ճարտիկը պարտուեան Դոք տարեկանքին առթիւ, անգամ մը եւս ընշե-լով թէ Միութեան եւ Ձինատանի շերտ գործակ-ցութիւնը: Ձինատանի նախապէս շերտակա-լութեան յայտնելով իրենց ընտարած օգնութեան համար, Էլսէ թէ Հիմա որ զնարկին յարձակոց-կան ուժերը նորէն զուլի եւ իրենցին, երկու եւ կիրենքուն աւխարաք բարեկամութիւնը պիտի խա-ղաղէ որեւէ նախադատութեամբ:
Եւ Միութիւնը Հիւլեական օտար լուծի, որ յայտարարեալ անթիւրիկ մասնադէմ մը, Փոքը-թը, որ նախադէմ պաշտօնավարած է Թուսիոյ մէջ: Ան իսկ մէջ Հատ ունի, եւ կը կարծեմ թէ վերջին պայմանները պարզապէս փորձերու հե-տեւանք են:

ԱՌԳԻՐՈՅ Արեւմտահայկան Միութեանց հա-մադարարները մէջ 3.210.000 ոչ մէ 4.542.000 մայ-նով որոշուցան: Ընդարձակ մարտադարարութե-անց ազգայնացումը, որ կ'աղ ատած է այժմ:
ԲՈՒՄԱՆԻՆ մէջ բուսն փոխորիկ եւ խաղաղութիւնը կ'ընդունան գործարարութիւններ: Դաւալիկները կը շարունակեն ռաբոտիկի զանազան դիւրեր, բարձրակի օգտաւորութիւն:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ Եւրոպայի նախարարը Հրամանա-դրութեամբ հայկական պատկերով, որովհետեւ ներսով շուրջած էր երկու Հիթլերական զորա-կիցներու:

16 ՄԱՍ անընդհատ Հաղապրոնեցար, (եօթ-ներորդ անգամ), Հոգարտը Տոմիկիսի, անդիւստի ընտանիքի մը օպանութեան գործին առթիւ: Թ-գաստու Տէն է վեր կը քննուի այս խնդրը:

ՕՐ. ՄԱՐԻՆԵՐԻ ԵՄԱՌԱՋԱՐԱՐ
Ընդեր ԺՈՒՐԱՐԻ ՈՍԿՈՆԸ
Անտուստը
Կեանքաւորութեամբ 85ր եւ Տիկին Մ. Մանուկ-Եանիկուր: Ելա 24 Օգոստ, 1952 Մարտիլիւ

ԵՈՒՇԱՆԵՐԸ

ՄԱՍԻՆԸ— Հ. Բ. Գ. Գուլիւտ Օտտոյի վը-րանեան եւս խաղաղութիւն ընդհ. Ժողովը այս յա-րթ ժամը 20ին, օտարական հաւաքատեղին: Գարտաւարին ներկայութեան:
ԳԱՆԵՐՈՒՄԱՆԸ— Հ. Բ. Գ. Արթիւր եւս խ-ղաղութիւն ընդհ. Ժողովը կը հրահրէ բոլոր ընկե-րները այս երկուշաբթի ժամը 21ին, Փրանսական դպրոցի ծածօթ օրար, 69 rue Arcueil, Գանեթ:
Եւրոպայի օրակարգը:
ԻՄԻՒ— Հ. Բ. Գ. Եւր Սերունդէ ընդհ. Ժողո-վը այս երկուշաբթի իրենքուն, ժամը 8.30ին, իրֆի-կան օրար:

ՀԱՄԱՐԱՐԱՐՈՒՄԻՆ Միութեան Կարտանի մասնաճիւղի ընդհ. Ժողովը այս կիրակի կէսօրէ վեցէ ժամը 3ին, Կարտանի հայկական դպրոցին մէջ: Օրակարգի հարցեր—Ա) Հառուստութեան Բ) Ձեկուցում Լըքը պատմ. Ժողովի: Գ) Վար-չութեան ընտրութիւն, եւ:— Գր ինքերի ճշգա-պան լլլալ: Միով կը հրահրուին նաեւ ոչ ան-ղամ նարատարներ անդալ:

ՏԱԿԱՆԻ ԿՐԱՆ ԳՏԵՆԸ

ՎԱՐԱԿԱՒԻ ԲԱՅԱՌԻԿԸ
(25ԱՐԵԱԿԻ ԱՌԻԻԻԻ)
մօտ 140 մեծադիւր Էլ, ընտիր տաղարկութեամբ: Երկու հարիւրէ աւելի նկարներ:
Կը պարտուածէ լիւսանայ կեանքին 25 տար-ւան համալսարանակիր եւ ուրիշ բազմազան ու-սումնասիրութիւններ եւ յորտաններ:
Եօրտաններն ունին բազմաթիւ ծածօթ դրողներ եւ մաստաւարական:
Գին 500 Փրանք: Դիմել Հրաման Սամուէլ Գրա-ւան, 51 rue Mr. le Prince:

ՄԱՍԻՆԸ ՄԵՋ— Դիմել Աստուր Բիւտէ-անի, Photo Rex, 11 Place Jules Guesde:

Շախու Է

ԲՈՒՐՈՒՄԻՆ ՄԵՐԵՆԱՅ ՄԸ
1 Dubied C. S 12/130 moteur
Դիմել Mr. Polack, 44 rue Emile Zola, Ալիֆոր-վիլ, բացի կերակիէ ամէն օր կամ հեռաձայնիլ: ENT. 33.87:

ՄԻՒՐԱՆԵԱՆ ՎԱՐՄԱՐՆ

Միշտ լաւագոյն մտը
Լիպայի

Կրեւք ընել, Համով — Հոտով ու մանաւանդ...
Հանելի թիւղարկութիւնը մը մէջ
Ելէք métro Trinité դէպ Notre Dame de Lorette եւ 24, RUE ST. LAZARE

Ձեպի կը դիմարտը
ԼԻԼԱՆ (AUX LILAS)

ԲԱՄԱՐԱՆԸ ԿԸ ՓԵՏՈՒՆ, այր մը եւ կին մը:
(Մէկ սենեակ եւ խնամոց): Տեղեկացնել Ե Յա-նուր չի:

ԳՈՐՄԱՌՈՐՈՒՄԻՆ ԿՈՒՐՈՒՄԻ
Թրեկի քիւրճեթիք մեքանիկի քայլա յալա — տող գործարարի կ'ուղարկէ: Տեղական աշխա-տանքի համար:
Դիմել Maison Mouradian, 18 rue de l'Échiquier Paris (10):

Շախու ԵՆ

ԳՈՐԱՌ— Ընտանիկական պատճառներով կը ծախեմ, կամ կը փոխանակեմ (միայն Մարտիլիէն մէկու մը հետ), զերմարի խառնութեւ, որ 1936ին կը Կը հաստատուած է: Ունի զին. 7 տարեկան 54ր: Տարեկան փայլման Ե 20 հաւաք Փր.—մանուրը 5x4 մէթր է: Երկու սենեակով, առաջին յարկի, էա-պիւն տը քաղաղի եւ ծաւ. 7 հարկին ուրիշ տեւա-տարի մը վերածելու արտօնութիւնն ալ կայ:
Գալաններու համար դիմել Ara, 6 rue des Meuniers, Կամ Madame Poinier, 27 rue de Tivoli, Մար-տիլ:

Le Gérant: A. NERCESSIAN
Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesau, Paris (13)

ՀԱՄԷԼ

ՕՐԵՐ-ԵՐԸ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE
HARATCH ondé en 1925, R.C.S. 376-286
Directeur : SCH. MISSIONIAN
17, Rue Damesse — PARIS (13) Métro: TOLBIAC
Վիցմա - 1100 ֆր., Տար. 2200, Արտ. 3000 ֆր.
ԹԻ. GDB. 15-70 Գին 10 ֆր. C.C.P. Paris 1678-63
Samedi 6 Septembre 1952 Zvartnatsk 6 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

20Ի. ԲԻՃՈՒԷԹ ԿԱՐԻՆ Կ'ԵՐԹԱՅ

ԲՈՒՐԻՄԱ ՄԻՇԵ ՄՏԱՀՈՂ՝ ՍՈՆԵՆԵՆԱՆ ԵՒ
ՍԵՐԻՄՏԵՆԱ ՍԱՀՄԱՆԵՐՈՒ ՄԱՌԻՆ

Ինչպէս հարցազատ էինք երէկ, արեւմտեան ճակատի միացեալ ուժերուն պարագայեւ, զոր- բնօժէյ ընկալան պատշաճ որ պիտի կատարէ Մօս- տատար Արեւիկէն մէջ :

Զօրավարը Անգարա մեկնեցաւ երէկ, ուրբաթ : Թարգմոյ վարչկոմի շատածը կը պատահէ այս պայքարներ, յայտնելու համար իրենց բազմա- ճանճերն ու վարիքը : Առաջին տեսակցութիւնը - ճիշդ տեղի ունեցան հանրապետութեան նախագահին, վարչապետին եւ սպայակազմի պետին հետ : Հակառակ բոլոր հաստատմաններուն, Թար- գմոյ կ'ուզէ ասուել թէ ինչ իրական օգնութիւն կրնայ օտարապէս Առաջնահին ճարտարագիտութեան հետ : Դեմք, մասնաւոր մը պահանջ : Յետոյ, անհրաժեշտ կը զանէ Թարգմոյ թանկին վերադիման գումար - ցումը, հարկը — արեւիկեան Եւրոպայի վերաբերեալ արագագործական ինքնիշխան զննութիւնը : Իրազմեկներու հարցմանով, կարելի է միշտ - նական արդուներու առջաջ այս ինչպիսիքներու մասին, առանց լուծելու թուրքոյ, Յունաստանի եւ Եւրո- կապակոյ զործակալութեան հարցը :

Նոյն արեւիկեաններն համաձայն, զօրավարը այս անգամ պիտի այցելէ իրեն արեւիկեան սահմանապահները, ուր պիտի մնայ չորս օր, յետագիւ- լով Պոլսոյ, Թրակիոյ եւ Իւթմարի շրջաններու զն- նութիւնով : Կարին, Տօգու, Չալաքիտ եւ ուրիշ ամբարկալական կեդրոններ այցելելով, զօրավարը կ'ուզէ լայն տեղեկութիւններ շարի Թարգմոյ Խ. Միտիկեան եւ Իրանի սահմանապահ շրջաններու հարցին համաձայն : Սկիզբէն ի վեր, Թարգմոյը կ'ուզէ լայն տեղեկութիւններ շարի Թարգմոյը, անհին խոցելի շրջաններէ մին կը համարուի Թարգմոյը սահմանապահ միայն : Անոր համար ալ Թարգմոյը անհինքն աւելի ճիշդ թափանչէ զորտար ամբարկալներ լինելու համար :

× Յունաստանի վարչապետը, զոր. Փաթարի- բաս, օրտեսանքներով կարգ մը հարցումներու, յայտարարելով թէ պատրաստ է որեւէ համաձայն- նութիւն կնքելու մասեալով Թիքիթի հետ : Պաշտան- ներու խաղաղութեան պիտի ապահովուի, երբ Եւրոպայական, Յունաստանի եւ Թարգմոյ կազմ- ութին համաձայնութիւններով : Գործակցելով այս երեք պետութեան ի միմեկին պիտի ըլլան պահ- ճելու, փոքից անկախութիւնը եւ պաշտպանութեան դրժն յարձակման դէմ : Եւրոպայական, Յունաս- տան եւ Թարգմոյը, որո՞ք միացեալ կ'երկիրն են, կրնան հրաշքներ գործել միասնաբար, եթէ ունեն երկիր յամաձայն գործելու :

Աղբրնաւորի 10 պարկններ խաղաղութեան համար

Զօր. Աղբրնաւորը, Մ. Նահապետեան հան- րապետական թիկնաւորն, որը հաւ որ խոսեցան ըէ. օր, Թիքիտիկով մէջ :

Այս անգամ ուղղաճիւղէ թափել չորրորդանգ, բայց անհաշի ընկալանքներով կատարուեց : Թիքիտ, ներքին թէ արտ. զարգացականներն տես- ճակողով հաւաք թէ ինչ հակառակ հայրապետական- լութեան, մեկտեղութեան եւ թիկնաւոր ուղղութիւն զարգացականութեան : Իր կարծիքով, Մ. Նահապետ- ները կը գտնուի երրորդ աշխարհամարտի մը վեր- ճանիցի տակին :

— Եւ Այսօր մեր ձեռնիքները, երեսակա- յութիւնը եւ արտադրական գործիքներ անգամ մը եւս կատարած, չղթալուած են պատերազմին եւ պատերազմի հնուակարին : Մենք տեսելով իրենց զարգացող անտեսութիւններն : Մենք անհաշի կարելի է շահել խաղաղութիւնը, թիկն. ոչ ալ : Դաւաճեցան որ ցարդ խաղաղութեան զարգաց- թիկնաւորներն չընեն աւելի փոքր մարդիկ : Խաղաղութիւն մը լաւեւում առաջին ժամին է ինչ ինչպիսիք մէջ հաստատուել մարտիկներն որ որոշն կ'ընենք միտակցել : Մենք խաղաղութեան ճակա- տարմար պիտի չանհիմն միայն այն տանն երբ չանհինք Ուլալիկներն կ'անտեսարարար :

Այսպէս ճակելիք ետե Թիքիտի վարչապետին, զօրավարը հետեւեալ պարկնները առաւարկեց, տեսակալ խաղաղութեան մը համար —

1. Առաջին թիկնաւոր մէջ հաստատուել կատարաւոր- րին մը որ որ մասնաւորութիւնը զինքն փողովոր - ղին միայն :
2. Պաշտուալ եւ դրական նպատակները գծին : Եւրոպայի ճարտարար պէտք է ըլլայ հետեւիցի որ եւ արդարեւ Մ. Նահապետեան պաշտպանութեան համար եւ պաշտպան թիկնաւորները Թիքիտեան ղին միայն :
3. Գաւառի պիտիքները կապուիլ փոխադարձ շահեղով : Եւրոպայ, Հայաստան, Ամերիկայ, Միջին Արեւելիք, Ասիոյ եւ Ամերիկէն մէջ ղեկավարելու անհրաժեշտ են մեր պաշտպանութեան համար :
4. Ուղղակի միջնորդում, քաղաք միայն խաղաղ

(Լուրերու շարունակութիւնը կարգով Դ. Կ.)

228րդ ՏԱՐԻ - 28 - Année No 6858 - Նոր շրջանի քիլ : 2239

Խմբագրիչ Ծ. ՄԻՍԱԿԵԱՆ

Մեր ԽՍՀՄ

ԲՈՒՐՄԱ ԿԱՆԳԵՆԵԼ ԵՏ ՄՂԵԼ

Այս րաջարարութիւնները կը ներկայացնեն եր- կու տարբեր արտադրութիւններ՝ Մ. Նահապետ- ներուն մէջ :

Երկրից ալ ուղղորդութիւն դրաւած էին մին - չեւ նահապետական ընտրութեան պայքարը :

Երբ զօր. Աղբրնաւորը իր լուծակից ճարտար- անքով — տեսակ մը մարտաւար — այն տանն էր որ հաստատել մահապատժներ ըմբռնեցին բաւե- րուն իմաստը :

Փարիզի մէջ առաջին կը թարգմանին endigue- ment (անկո, containment), երկրորդ՝ refluxement - Մ. Նահապետեան ներկայ կատարարութիւնը կը հետեւի առաջին ուղղութեան, աստիճանաբար - Թիքիտ Թիքիտից, իր նման Թիքիտը, պատ - օտարներ կանգնել Խ. Միտիկեանի առջեւ, որպէսզի չկարենայ զանգաւորութեան անհինքն արտա- միջ զինք :

Նոյն ուղղութեան կը հետեւին իր Դանապետի- շերտ : Երբեմն ալ վերապահ զինք մը կը բանին : Սկիզբէնով բոլորն ալ համաձայն են : Միայն միջնորդելու զործակալութեան ասանքն է որ տարբեր տեսակներ կը լայնուի :

Ուրիշ խօսքով, մասնաւորապէս Ֆրանսա եւ Անգլիոյ կը նման պահել հաստատարութիւնը - միայն զի Ամերիկայի մէջ հասանքներ կան որոնք արտադրել են մայրաքաղաքներն զինքներ :

Արդ, զօր. Աղբրնաւորը փոթորիկ մը պայթե- ցուց իր առաջին քանադաւորները (25 Օգոստոս) : Նախինքն պարագայոր պարագայեւ ասարգել կը կարգարար Մ. Միտիկեան : Իր խօսքերով կը հետեւեր թէ ի հարկին պիտի ձեռնարկեն զինքն ապրելու ա- դարարակի ղեկուն զօրութեանը :

Ճառին շարունակութիւնին 24 ժամ ետք, քա- յատարութիւն մը հրատարակուեցաւ, զի բոլորներն զայն թակեցաւ մտառն է :

Իրենք թէ զօրավարը ձեռքին տակ ունէր ճարտի- ընտելիք, բայց չարտադրեց իրեն վերադարձած խօսքերը :

— Եւ Պիտի է քաղաքականապէս ըմբռնել Սովետ - ներուն թէ երբեք ուղարկ պիտի չանկնամք, մին - չեւ որ յարձակողական համարակալարարութեան տղա- մետալ միջնորդարարիկ չեղալիք իր Թիքիտ անհի- մանքներն մէջ :

Ուրեմն, ապա չորսանան Թիքիտ կանգնելով, ալլ պիտի ճանան մեր միջին : ՎՄԻՆԻԿ Իր ներքին տեսանքներն է :

Ճառ ըլլալով հանդերձ այս հետախոյն ճարտ- անեկութեան մը մասանքն ոչ միայն Եւրոպայիցի- րը, ալլ եւ Ամերիկացիները :

Միտիկեանը գիտէր : Թիքիտը ինչ առաջարկը նմուշեցաւ, քաղաքարկը համար թէ այսպիսի յանձնարարութիւն մը աստիճանով չէն ոչ իրենք, ոչ ալ իրենց զաւակները :

Եւ աւաւատիկ Աղբրնաւորը ինչ հանդիպու- արարակը կը նահանջէ, երկրորդ ճառով մը :

Ինչ ու ճարձք մըկու, քանադաւորները միջին — ճիւղապէս արկողներով — բայց վրայի խոս - ղապ ղեկավարներով — պաշտպանի խորամանկութիւնը ապագա տարիին իրաւունքն է :

Ուրեմն, ոչ թէ յարձակել եւ ետ մղել, ալլ կասեցին կարծիքներու յարաձայնարարութիւնը : Թիքիտ կանգնել, ճարտար փախել պաշտպանու- րեան ընտրութիւններով : Ինչ չափ որ ուրիշ եր- կիրներ եւ ապրել ալ ինքան բարեկեան թափին տակ :

Անոր շար պիտի շարունակեն միւս ձեռնարկն ալ, — արտադրարժեքի ազդեցութիւն, ինչպէս կը յա- տարարանք սկիզբէն ի վեր :

Բայց — փայտաղբ միջնորդութիւն : Ստատիկան- լով օրոգ պատերազմը եւ հաղթանակական պայքար - քիւն : Գարգիլական ցոյցերի ասանքներով :

Միեւնոյն տանն բայց պիտի պահեն զուր - քանադաւորութեան թափ :

Արդարեւ, անհինքն Թիքիտ հաղթարկութիւնն ալ : Զօրիկն միջին Թիքիտը, երբեք չեն ստանալ աշ- քիկ բոլոր կամարները : Եւ միշտ կը լուծան թէ ի վերջոյ կարելի պիտի ըլլայ չորսը խափանել, — արտադրարժեք ինչպէս կանգնել հակառակորդը :

Գանդառապի մը (Լոնտոնէն : (31 Օգոստոս) .

— Այսօր մեր կնիքներով մէջ պատարագեց եւ Զարդալ կը խօսեցաւ Տիքիտ Կաթ : Երբեք միայն : Զաւակիլ խոսեց Զարդալով կատարարութիւն- ները, շնչոյնով թէ բոլոր մեծ ու փոքր ազգներն ճարտարագիտի Ուստաժով ձեռնէին : Ուրեմն մեր փոքր ազգին ճարտարագիտի ալ Ուստաժով ձեռնէին :

Հակառակ է : Երբեք հաղթարձակել, — օրիշ բան է իր կրնար բան :

Համապատկեր ուրիշ բան մըն ալ կը պատմէ , խորագիր մըրով :

Պիտի ուզէի որ սխալած ըլլար :

Ան թէ ինչ :

— Եւ Արտադրարկի չափեր օրտեսի հատարակ հատարակ իմ այս տարի խաղաղութիւն խաղաղութիւն, Մ. Սկիսինքն առջեւ, չենք կարողանալ : Ինչպէսզի լինարեն, հեղինակը, հաղթարկով կամ անհիմնութիւն խօսքով, ոչ մէկ տարբերութիւն : Մի վայեմք, — չէ՛ք մալ - նիք ինչ :

Այս պերճարակներ եւ մարգարէական յայտարար- ութեան միայն, Միջին Արեւելքին խօսքը մը աշ- ցելուցներ եկեղեցիներն զուրկ կ'ընեն :

Այս, — Կիւլէի որ համակալելու սխալած կամ չարախոյնած ըլլար :

Իմարտարար հանրաժանութիւն են Տիքիտ արեւ- տեսակները, որոնք խաղաղութեան թանաքութեան, ասանք կատարական խաղաղութեան :

Իրեք — չորս տարի տալով, ան իր պատժու- րութիւնը շէշապատեանց կնիքները ամառային մէջ, խորագրականով մը երրորդական, միջին - նալ զինք մը կրնար ընդունի :

Իրեն համար փրկութեան վերադարձ խաղաղութեան է, իր աստեղական ծիսականաւոր : Թիքիտ :

Երբեք թնամապատեանց միայն, արեւելիկ - պիտի (Ինչ չափ ալ քարճապատ), կարգ մը կար- ճական քաղաքարկութիւններ տուցի, ասանք լուրը կարճ մը կատարելու :

Անկէ ի վեր կը շարունակէ Նոյն յանդերձը հո - լովի, տեղի - անտեղի :

Որ յանդերձը համար :

Որ համարարարութիւնն օրիշեցաւ այս չեղալ ի- մաստարկութիւնը :

Եւ ինչպէս, ինչ կը նշանակեն աս ճարտարիկ ի - մաստարկութիւնները, — օրիշորութեան բոլոր կցի շէշ : Առաջիններն ենիցիք թաղարարութեան (Յիս իր պաշտպանութիւնը) : Կամ դարարար ճեմի - քիւլեաներով վերանշէ ճեմիկանակածի (occure - nique) :

Գոնէ կը համարարար միտաղապետեան հա- յերկնի շտիկէ (օրիշ թափել) : ՎԱՀԻ

ԻՍԱԼԻՈՅ Նախորդ արտաքին նախարարը, Կոմս

Սփորտա մեծաւ ըէ. օր : 78 տարեկան էր եւ Ի- տալիոյ արտաքին նախարարութիւնը միտաճէ է երկու մեծ պատերազմներու ընթացքին, առաջին անգամ՝ երբ յաղթական էին. երկրորդ անգամ՝ երբ չարապար պարտուեցան : Հիւանդ իր անցեալ յաղթանակի ի վեր : Իր զարգացական գործունէութեան տեղից ինչու տարի, սեպտեմբ 1900էն : Հա- կառակ ըլլալով Ֆաւառականութեան, 15 տարի Եւ- րոպայ եւ Ամերիկայ շարժուեցաւ, իրեն կամարար արարական : Համարարարութեան միջին էր : 1939—45ի պատերազմին ետք երկիր վերադարձ - նալով, շարժուեցաւ վերահաստատել Իտալիոյ վարչութիւնը :

ԲՈՒՐՄԱՆԻՉԻ մէջ ձեռնարկութեան չորս դաւա- ղիկ իմարտիկ որոնք հակառակութեան կը կտտա - ղեկին վերջերս Կարապետեանը թիւն է 45 : Դե- կտեմբերէն մէկը Իտալիոյ մէջ է, միտաճէ՛ Զար- արարակ մը — Թիքիտի Ֆրանսականները կը խօսեն Արտադրարկի ղեկին իրեն. Էմանուէլը ձեռ- արարականութեան, եթէ իրենց իրաւունքները չպաշտպանուին :

ԳԻՐԸՈՒՆԻՉԻ քարճապատեան տեղի ունեցած է Օգոս- տոսի ընթացքին, համաձայն միջնորդարկութեան մը : Տեսականան վերադարձի խոցելուցը ճեմիկանքն քաղաք, Տիքիտ. համար քաղաքականաւորութիւն- ները — Ուրիշ նիտիս հրապարակ — էր հաստատուել պաշտպանութիւններու վերադարձի յանձնարարութիւնը :

ՅՈՒՆԱՅԱՅ ԱՅԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Անգարահայկի մայրեր

ԱՅԻՆԵՐ ԵՒ ԱՐՈՒՐԱԶԱՆԵՐԸ

Մայրապաղատի կկրօնական քաղաքային մէջ, Օտտա Նիքոլի միայն, կը գտնուի Վէրա Օրօնի խմբակըստեք:

Երբու տեսնուի, մէկ հետամանք, մէկ խմբակ - զեր:

Մէջ պահանջուող ժողովուրդը ենք: Տեսարար կը քննարկենք մեր գործընկերքը: Կը պահարար - տերք, կը պահանջենք ու կը պահանջենք:

Թերթի քաղաքական քաժիճըստ աղտաւ է, լուս - բերքը որ օրին լին տարուի, մարդկական արժանա - քը լաւ չի: Է, շայնքին տարկերը, տպագրա - կան անփութութիւնը ...

Եւ երկու տեսնուի, հետաքստ մը, մէկ խմբակի: Երբեմն՝ զանազան վայրեր, բացառաբար երկու խմբակի:

Երեւոյ ընդհանուր է:

Այս եւս շուրջ պատմութիւն է:

Մեր պահանջները անօրինակ են, մեր պահանջ - ները՝ անհասկում, միջոցները՝ անբաւարար:

Մեր հարցերն արժեքները ընտրեալներն են: Առաջնայինը ցեղին է: Եւ առաջինը պէտք է դը - կուի, տղին, զուգին:

Թող գրանցել ժողովուրդը, թող զանգառի, զնախառն է:

Որքան պահանջ, այնքան կը բաժն դադարաբար: Էին, արեւելեան խորանի խմբակները...

Արեւելի մարդկանցը քաժիճը կը հարգեն է:

Կրօնի մէջ մարդկանցը կ'ապրեն՝ պարզա - թեան ու ժողովուրդեան մէջ: Հնչալայի փիլի - սոփաները համեստ էին ու խմբակ:

Վայ է եկեղեցի, երբ զիարթումը թեան տարուի վարակէ մեկ:

Վառել ճողի լույսը ի հաշիւ նիւթին:

« Այսօր Օր » չի խմբակներում: Մէջ նստած է Զ. Յ. Դանիսեանի ոգին:

Ար. համեստ լինելին մէջ բազմաւ է հայկա - կանտութիւնն ոգին:

Զ. Յ. Դանիսեանի չի տեսնուիր. բացա - կալ է - Ներկայ է միայն իր գործը, իր արտա - յայտութիւնը:

Աճիւնը ունի եկեղեցի եւ առաջնորդարան:

Աղային իշխանութիւն, կրթական խոր - հուրը, հոգաբարձութիւնները:

Բաժանալ, զոյր ու ժամկէտ:

Աղային իշխանութեան աղաքանդը, պարտնիստ ու հարկաւորը շաշի, խորապէս տրոհուած մեր զաղխային զաղաքականութիւնը, կը պայթարէ հաշի ու լույս խմբակ:

Ոչ մէկ կուտակուի, խորանաւանական արա - քար: Համբարձութիւնը հիմապիւ է:

Շարքալեան հինգ օր ժողով:

Կինը կը արտառու, երախաները իրենց հայ - բերուն երեսը քիչ կը տեսնեն, գործերը կը տա - թին:

Հոգ չէ: Ինչ ընենք: Ազգին համար է: Գործ կայ, գործ:

Ե՞նք Թաւիտը եւ Միսեղիմիայ մէջ հայութիւ - նը պիտի քննարկեն չունի եւ հայ տղանքը երեւոյթա - նի մուրհակը, Աճիւնը լրջաբար մեղուի փիւթակ է:

Հայկական դպրոց՝ Ֆիլիս, հայկական դպրոց՝ Գործերը:

Այս քննարկներում մէջ բազմաւ է հայ ոգին:

Անորոշանալի են տեսակաւ:

Աճիւնը, արտաքիններով միասին, մօտ 8000

Հայեր:

Գործը չի հայաստան մը: Կազմակերպութեան ու կենդանի:

Գործը կայ, գործ:

ԲՐԱՅԻՆ

Տէտէ՝ Ալան, Գոմթիին, Գասնի, Գաս - յա՝ հազար Հայեր: Այս լրջանները եղած են բաց - մամարը, կենսաբով եղած: Այժմ տարուի վիճակ մը կը պարզեն:

Դպրոց, եկեղեցի աղային տեխնիկական են:

Մայրաքաղաքը բնական եւ գոյնեղանկ կը պարզեն:

Ժողովուրդը: Այժմ արժանաւոր էր կը լուսար: Գործը օրը օրն է: Գործը թիւ անկախութիւնը աղաք - ները լուսար է կը հաշին, կը գտնան տարկաւոր, զպեր, տերաքոյ, լուսարը ու ժամկէտ: Մայրաքա - ղը՝ քաշի օր պատմութեան, ունիւնդը հասարակ - անքին:

Կիլիկի ժողովուրդը կը պահուի:

Գործը չի հայաստան մը: Կազմակերպութեան ու կենդանի:

Գործը կայ, գործ:

ԲՐԱՅԻՆ

Տէտէ՝ Ալան, Գոմթիին, Գասնի, Գաս - յա՝ հազար Հայեր: Այս լրջանները եղած են բաց - մամարը, կենսաբով եղած: Այժմ տարուի վիճակ մը կը պարզեն:

Դպրոց, եկեղեցի աղային տեխնիկական են:

Մայրաքաղաքը բնական եւ գոյնեղանկ կը պարզեն:

Ժողովուրդը: Այժմ արժանաւոր էր կը լուսար: Գործը օրը օրն է: Գործը թիւ անկախութիւնը աղաք - ները լուսար է կը հաշին, կը գտնան տարկաւոր, զպեր, տերաքոյ, լուսարը ու ժամկէտ: Մայրաքա - ղը՝ քաշի օր պատմութեան, ունիւնդը հասարակ - անքին:

Կիլիկի ժողովուրդը կը պահուի:

Գործը չի հայաստան մը: Կազմակերպութեան ու կենդանի:

Գործը կայ, գործ:

ԲՐԱՅԻՆ

Տէտէ՝ Ալան, Գոմթիին, Գասնի, Գաս - յա՝ հազար Հայեր: Այս լրջանները եղած են բաց - մամարը, կենսաբով եղած: Այժմ տարուի վիճակ մը կը պարզեն:

Դպրոց, եկեղեցի աղային տեխնիկական են:

Մայրաքաղաքը բնական եւ գոյնեղանկ կը պարզեն:

Ժողովուրդը: Այժմ արժանաւոր էր կը լուսար: Գործը օրը օրն է: Գործը թիւ անկախութիւնը աղաք - ները լուսար է կը հաշին, կը գտնան տարկաւոր, զպեր, տերաքոյ, լուսարը ու ժամկէտ: Մայրաքա - ղը՝ քաշի օր պատմութեան, ունիւնդը հասարակ - անքին:

Կիլիկի ժողովուրդը կը պահուի:

Գործը չի հայաստան մը: Կազմակերպութեան ու կենդանի:

Գործը կայ, գործ:

ԲՐԱՅԻՆ

Տէտէ՝ Ալան, Գոմթիին, Գասնի, Գաս - յա՝ հազար Հայեր: Այս լրջանները եղած են բաց - մամարը, կենսաբով եղած: Այժմ տարուի վիճակ մը կը պարզեն:

Դպրոց, եկեղեցի աղային տեխնիկական են:

Մայրաքաղաքը բնական եւ գոյնեղանկ կը պարզեն:

Ժողովուրդը: Այժմ արժանաւոր էր կը լուսար: Գործը օրը օրն է: Գործը թիւ անկախութիւնը աղաք - ները լուսար է կը հաշին, կը գտնան տարկաւոր, զպեր, տերաքոյ, լուսարը ու ժամկէտ: Մայրաքա - ղը՝ քաշի օր պատմութեան, ունիւնդը հասարակ - անքին:

Կիլիկի ժողովուրդը կը պահուի:

Գործը չի հայաստան մը: Կազմակերպութեան ու կենդանի:

Գործը կայ, գործ:

ԲՐԱՅԻՆ

Տէտէ՝ Ալան, Գոմթիին, Գասնի, Գաս - յա՝ հազար Հայեր: Այս լրջանները եղած են բաց - մամարը, կենսաբով եղած: Այժմ տարուի վիճակ մը կը պարզեն:

Դպրոց, եկեղեցի աղային տեխնիկական են:

Մայրաքաղաքը բնական եւ գոյնեղանկ կը պարզեն:

Ժողովուրդը: Այժմ արժանաւոր էր կը լուսար: Գործը օրը օրն է: Գործը թիւ անկախութիւնը աղաք - ները լուսար է կը հաշին, կը գտնան տարկաւոր, զպեր, տերաքոյ, լուսարը ու ժամկէտ: Մայրաքա - ղը՝ քաշի օր պատմութեան, ունիւնդը հասարակ - անքին:

Կիլիկի ժողովուրդը կը պահուի:

Գործը չի հայաստան մը: Կազմակերպութեան ու կենդանի:

Գործը կայ, գործ:

ԲՐԱՅԻՆ

Տէտէ՝ Ալան, Գոմթիին, Գասնի, Գաս - յա՝ հազար Հայեր: Այս լրջանները եղած են բաց - մամարը, կենսաբով եղած: Այժմ տարուի վիճակ մը կը պարզեն:

Դպրոց, եկեղեցի աղային տեխնիկական են:

Մայրաքաղաքը բնական եւ գոյնեղանկ կը պարզեն:

Ժողովուրդը: Այժմ արժանաւոր էր կը լուսար: Գործը օրը օրն է: Գործը թիւ անկախութիւնը աղաք - ները լուսար է կը հաշին, կը գտնան տարկաւոր, զպեր, տերաքոյ, լուսարը ու ժամկէտ: Մայրաքա - ղը՝ քաշի օր պատմութեան, ունիւնդը հասարակ - անքին:

Կիլիկի ժողովուրդը կը պահուի:

Գործը չի հայաստան մը: Կազմակերպութեան ու կենդանի:

Գործը կայ, գործ:

ԲՐԱՅԻՆ

Տէտէ՝ Ալան, Գոմթիին, Գասնի, Գաս - յա՝ հազար Հայեր: Այս լրջանները եղած են բաց - մամարը, կենսաբով եղած: Այժմ տարուի վիճակ մը կը պարզեն:

Դպրոց, եկեղեցի աղային տեխնիկական են:

Մայրաքաղաքը բնական եւ գոյնեղանկ կը պարզեն:

Ժողովուրդը: Այժմ արժանաւոր էր կը լուսար: Գործը օրը օրն է: Գործը թիւ անկախութիւնը աղաք - ները լուսար է կը հաշին, կը գտնան տարկաւոր, զպեր, տերաքոյ, լուսարը ու ժամկէտ: Մայրաքա - ղը՝ քաշի օր պատմութեան, ունիւնդը հասարակ - անքին:

Կիլիկի ժողովուրդը կը պահուի:

Գործը չի հայաստան մը: Կազմակերպութեան ու կենդանի:

Գործը կայ, գործ:

ԲՐԱՅԻՆ

Տէտէ՝ Ալան, Գոմթիին, Գասնի, Գաս - յա՝ հազար Հայեր: Այս լրջանները եղած են բաց - մամարը, կենսաբով եղած: Այժմ տարուի վիճակ մը կը պարզեն:

Դպրոց, եկեղեցի աղային տեխնիկական են:

Մայրաքաղաքը բնական եւ գոյնեղանկ կը պարզեն:

Ժողովուրդը: Այժմ արժանաւոր էր կը լուսար: Գործը օրը օրն է: Գործը թիւ անկախութիւնը աղաք - ները լուսար է կը հաշին, կը գտնան տարկաւոր, զպեր, տերաքոյ, լուսարը ու ժամկէտ: Մայրաքա - ղը՝ քաշի օր պատմութեան, ունիւնդը հասարակ - անքին:

Կիլիկի ժողովուրդը կը պահուի:

Գործը չի հայաստան մը: Կազմակերպութեան ու կենդանի:

Գործը կայ, գործ:

ԲՐԱՅԻՆ

Տէտէ՝ Ալան, Գոմթիին, Գասնի, Գաս - յա՝ հազար Հայեր: Այս լրջանները եղած են բաց - մամարը, կենսաբով եղած: Այժմ տարուի վիճակ մը կը պարզեն:

Դպրոց, եկեղեցի աղային տեխնիկական են:

Մայրաքաղաքը բնական եւ գոյնեղանկ կը պարզեն:

Ժողովուրդը: Այժմ արժանաւոր էր կը լուսար: Գործը օրը օրն է: Գործը թիւ անկախութիւնը աղաք - ները լուսար է կը հաշին, կը գտնան տարկաւոր, զպեր, տերաքոյ, լուսարը ու ժամկէտ: Մայրաքա - ղը՝ քաշի օր պատմութեան, ունիւնդը հասարակ - անքին:

Կիլիկի ժողովուրդը կը պահուի:

Գործը չի հայաստան մը: Կազմակերպութեան ու կենդանի:

Գործը կայ, գործ:

ԲՐԱՅԻՆ

Տէտէ՝ Ալան, Գոմթիին, Գասնի, Գաս - յա՝ հազար Հայեր: Այս լրջանները եղած են բաց - մամարը, կենսաբով եղած: Այժմ տարուի վիճակ մը կը պարզեն:

Դպրոց, եկեղեցի աղային տեխնիկական են:

Մայրաքաղաքը բնական եւ գոյնեղանկ կը պարզեն:

Ժողովուրդը: Այժմ արժանաւոր էր կը լուսար: Գործը օրը օրն է: Գործը թիւ անկախութիւնը աղաք - ները լուսար է կը հաշին, կը գտնան տարկաւոր, զպեր, տերաքոյ, լուսարը ու ժամկէտ: Մայրաքա - ղը՝ քաշի օր պատմութեան, ունիւնդը հասարակ - անքին:

Կիլիկի ժողովուրդը կը պահուի:

Գործը չի հայաստան մը: Կազմակերպութեան ու կենդանի:

Գործը կայ, գործ:

ԲՐԱՅԻՆ

Տէտէ՝ Ալան, Գոմթիին, Գասնի, Գաս - յա՝ հազար Հայեր: Այս լրջանները եղած են բաց - մամարը, կենսաբով եղած: Այժմ տարուի վիճակ մը կը պարզեն:

Դպրոց, եկեղեցի աղային տեխնիկական են:

Մայրաքաղաքը բնական եւ գոյնեղանկ կը պարզեն:

Ժողովուրդը: Այժմ արժանաւոր էր կը լուսար: Գործը օրը օրն է: Գործը թիւ անկախութիւնը աղաք - ները լուսար է կը հաշին, կը գտնան տարկաւոր, զպեր, տերաքոյ, լուսարը ու ժամկէտ: Մայրաքա - ղը՝ քաշի օր պատմութեան, ունիւնդը հասարակ - անքին:

Կիլիկի ժողովուրդը կը պահուի:

Գործը չի հայաստան մը: Կազմակերպութեան ու կենդանի:

Գործը կայ, գործ:

ԲՐԱՅԻՆ

Տէտէ՝ Ալան, Գոմթիին, Գասնի, Գաս - յա՝ հազար Հայեր: Այս լրջանները եղած են բաց - մամարը, կենսաբով եղած: Այժմ տարուի վիճակ մը կը պարզեն:

Դպրոց, եկեղեցի աղային տեխնիկական են:

Մայրաքաղաքը բնական եւ գոյնեղանկ կը պարզեն:

Ժողովուրդը: Այժմ արժանաւոր էր կը լուսար: Գործը օրը օրն է: Գործը թիւ անկախութիւնը աղաք - ները լուսար է կը հաշին, կը գտնան տարկաւոր, զպեր, տերաքոյ, լուսարը ու ժամկէտ: Մայրաքա - ղը՝ քաշի օր պատմութեան, ունիւնդը հասարակ - անքին:

Կիլիկի ժողովուրդը կը պահուի:

Գործը չի հայաստան մը: Կազմակերպութեան ու կենդանի:

Գործը կայ, գործ:

ԲՐԱՅԻՆ

Տէտէ՝ Ալան, Գոմթիին, Գասնի, Գաս - յա՝ հազար Հայեր: Այս լրջանները եղած են բաց - մամարը, կենսաբով եղած: Այժմ տարուի վիճակ մը կը պարզեն:

Դպրոց, եկեղեցի աղային տեխնիկական են:

Մայրաքաղաքը բնական եւ գոյնեղանկ կը պարզեն:

Ժողովուրդը: Այժմ արժանաւոր էր կը լուսար: Գործը օրը օրն է: Գործը թիւ անկախութիւնը աղաք - ները լուսար է կը հաշին, կը գտնան տարկաւոր, զպեր, տերաքոյ, լուսարը ու ժամկէտ: Մայրաքա - ղը՝ քաշի օր պատմութեան, ունիւնդը հասարակ - անքին:

Կիլիկի ժողովուրդը կը պահուի:

Գործը չի հայաստան մը: Կազմակերպութեան ու կենդանի:

Գործը կայ, գործ:

ԲՐԱՅԻՆ

Տէտէ՝ Ալան, Գոմթիին, Գասնի, Գաս - յա՝ հազար Հայեր: Այս լրջանները եղած են բաց - մամարը, կենսաբով եղած: Այժմ տարուի վիճակ մը կը պարզեն:

Դպրոց, եկեղեցի աղային տեխնիկական են:

Մայրաքաղաքը բնական եւ գոյնեղանկ կը պարզեն:

Ժողովուրդը: Այժմ արժանաւոր էր կը լուսար: Գործը օրը օրն է: Գործը թիւ անկախութիւնը աղաք - ները լուսար է կը հաշին, կը գտնան տարկաւոր, զպեր, տերաքոյ, լուսարը ու ժամկէտ: Մայրաքա - ղը՝ քաշի օր պատմութեան, ունիւնդը հասարակ - անքին:

Կիլիկի ժողովուրդը կը պահուի:

Գործը չի հայաստան մը: Կազմակերպութեան ու կենդ

Երուսաղեմի թնձուկը

1940 Նոյեմբերին Աղագողորը որոշեց միջազգայնային երեսուցե՛ք, բու՛ն քննդո՛ւթիման հանդիսելով Իսրայելի, մասամբ ալ Երդանուրի կողմէ՛, Երկուն ալ իրենց կը կանուե՛ր Երուս - դէմը՝ Անկոյ անոյ արտասո՛ճանին եւ մասնաւորապէ՛ս Մ - Նահանգներու հանրային կարծիք ալ լրա - տակ չէր ։

Իսրայելի կառավարութիւնը կ'աշխատէ դուռն հանել 1949 Նոյեմբերին իր ծրագիրը, մայրա - քաղաքը թէ՛ Ալեքիս փոխադրելով Երուսաղեմի այն մասին չէ՛ր որ կը գտնուի Իսրայելի հանդուր - քեան տակ, արհմարտնրկով Աղագողորին որո - չումը, ինչպէս եւ բարեկամ կառավարութեանց խորհուրդները ։

Նկատել ունենալով արաբական կառավարու - թեան քողովքները Իսրայելի ուսնաճութեանց դէմ, ինչպէս եւ ուրիշ հարցեր, հասանական է որ այս խնդիրները ծնունդին Աղագողորին յարկը ճառա - շղթանին մէջ, յառաջիկայ հոկտեմբերին ։

Լիբանանի պատուիրակին Տոքթ. Եարլ Մա - լքի կարեւորը, այլ հարցը սեղանի վրայ կ'ենք մտնել, Ամերիկան Իսրայելի տեսակէտը պիտի պաշտպանէ ։ Արաբ տնայ պատուիրակներին ալ Տոքթ. Մայքել տեսական ունիւն է որ իսրայել թէ Իսրայելի հօգուտը Մ - Նահանգներու նախա - դասական ընտրութեան տարիքէ, ճնշուալ քանե - ցնելու համար ինքնուիրեն ժայռ ։

Ամերկոյ արտաքին աշխարհի մամուլին մէջ արժանազան էր գրանցուած այս ծեղրաճանքները, թէ Իսրայելն իր արտաքին քաղաքական մասին այս դատմողովին որոշումները, եւ կը շնորհակալ թէ Մ - Նահանգները կը քաջալիր Իսրայելի ընդդէմը - թիւնը Երուսաղեմի միջազգայնացանքն որոշման դէմ, ալը զոցեղին ։

Անցաւ Մայիսին ի վեր Իսրայել կ'ուզէ զոր - ծաղել իր արտաքին նախարարութիւնը եւ օտար երկիրներու դեսպանութիւնները թէ՛ Ալեքիս մ - րուսաղեմ փոխադրելու ծրագիրը եւ արդէն Իս - րայելցիները չենքուն յատակադիրները կը պատահանեն ։

Արաբական դիվանուր ազդերը բողոքադիրներ Իսրայելի Իսրայելի օտար ներկայացուցիչներուն, իսկ Սուրիան ծանուցեցին իմ ալ ուղղեց Աղա - քողովքը ընդէ, քաղաքապետ Թրիվեր Լիքին, Յու - ին 24ին, բողոքելով թէ Իսրայել բոլորովին նկա - տի յատնի Աղագողորին եւ իր չեղնականութիւնը - Մուրիյ Աղագողորին միայնու պատուիրակը

դեպարտման արժէք չեն ներկայանքին ։ Միջոցին իր մեծ հարստութեան չնորէկ կ'ըստ դեպարտմանական քարքար քաթովքով նկարեն զինն ։ Ոչ մէկ աներկ չկար չի կրեք ծանոթ նկարներ իր օտարապետութիւնը ։ Միայնու պիտի չհանուե՛ր դիւ - նկարներ եւ լուսանկարներ, որոնք գտնուեցան Թաղապետի զորքոյն մէջ, իրեն պտուկաբարու - թեան նմուշներն ։

Թաղապետ եւ միայն դեպարտմանական զեղոր - ներք եւ գրասենտիկ աշխարհային ։

Թաղապետ եւ նաեւ Թաղապետին պատկողից որդւայթիւթիւթերու հաւաքածուները ։ Առնէ՛ր ալ միայնու պիտի հանուե՛ր եւ մօտ երեք միլիոն ոսկի կ'արժեն ։

Եկեղեցիներու համագումարը եւ Հայ. Եկեղեցին

Հիշողաթի զոր կարգ մը տեղեկութիւններ հաղորդած էին Եկեղեցիներու համագումարին տարին, որ տեղի ունեցաւ Եռուտ մէջ եւ որուն ժամանացած էին երեք հայ կղերականներ ։

Ահաւասիկ մեզի հաղորդուած տեղեկութեանց մասեղ մասը -

Համագողովի փակման նիստի խօսք տաալ Դերեկի կարկէ - եւ ի միջի այլոց բաւ -

— Է Համախորհրդային ներկայ թո՛ւ ու բունէ մէջ պէտք է եկեղեցիներ միութեան ունենան ի - րենց խորհուրդութեան ու գործունէութեան մէջ ։ Համագողովի խորհրդակցութեանց միջոցին տե - քանք թէ ինչպէս քրիստոնէի եկեղեցիներ, թէ եւ ասանդնոյն եւ ծննդ թամուած, կրնան իրարու փոք զայլ, գործուցել եւ աւելի ծառէ իրար հա - կուալ ։ Հորդանան այս հասառցով եւ ներշնչուած փոխադարձ սերով եւ համադրակցութեանց Ե - կեղեցիին կրնայ զօրանալ ներքնապէս եւ արտա - նապաս ։ Այս համագողովը պիտի ստիպենք Եկե - ղեցիներուն թէ՛ երեք պէտք է աղաղիկ իրարու դէմ մարդաստանի ճշդութեանը - ընդհակառակն, —

Տոքթ. Փարիտ Զէնիտախն յայտարարեց թէ օ - տար կառավարութեանց վերաբերումը դուռն փո - քաղար էր պիտի որոյն, եթէ Իսրայելի իր փոք բա - նն եւ արհմարտնրկին Աղագողորին որոշումները թէ՛ օտար պետութիւնները համաձայնին երու - սապէ՛ք փոխադրել իրենց գիւհասփառական ներ - կայացուցիչները առկա եւ մեծ հարուած մը պիտի ըլլայ Աղագողորին վարկին դէմ ինչպէս եւ օտար կառավարութեանց համար, իսկա՛մ աշխարհին մէջ ։

Սուրիյոյ բողոք — ծանուցադրէն չէ՛ր վերջ Մ - Նահանգները, Մենն Բիքտախի, Փաւստ, Իսա - լիա, Պելքիա եւ Թուրքիա յայտնեցին թէ իրենց արտաքին ներկայացուցիչները թէ՛ Ալեքի պիտի մնան ։ Մ - Նահանգներու կառավարութեան կար - միքը այն էր թէ ՄԱԿը պէտք է աւելթ ք - ստեղծել, ինքուր վերաճնելու, եւ օրէք մը հանելու Երու - սաղեմի մէջ համար, որ գոհացնէ աշխարհի համայնեթ շահերը ինչպէս եւ ուղղակի շահագործուած պե - տութիւնները ։

Աղագողովին Իսրայելի պատուիրակներէն մէկը բանն է ամերիկեան թղթակից մը թէ՛ Իս - րայել չառոցը որոշած էր Երուսաղեմ փոխադրել իր կառավարութիւնը քաթովք որ ալը քաղաքը Իս - րայելի աւանդական մայրաքաղաքն է ։

Իսրայել այս որոշումը տուաւ աւանախա - կիւր համար քաղաքին միջազգայնացան ծրա - ւը, ինքը, Սուրբ վարկերու պաշտպանութեան հա - մար ։

Մ - Նահանգներու Երդանուրեան ներկայադու - ցիւր, Տոքթ. Եուսուֆ Հալապը միշտ կ'ընդդիմա - նայ միջազգայնացման, ՄԱԿի ընդհանուր քող - վին մէջ, եւ ամէն տեղ ։

Իսկ Տոքթ. Եարլ Մայքիլ կարծիքով կարկէ ի - տար տեսակէտը փոխել միմիայն արաբական սի - ստութեանց զօրակուր միութեանը եւ չնորէ՛ր, նաեւ աշխարհութեամբ ասիական երկիրներու, Երդու - Նախն եւ կաթովիկ եկեղեցիներ ։

արդէս անդամներ միեւնոյն ժամանակ պէտք է ի - րարու օգնեն փոխադրել համազցողութեամբ եւ սերով եւ աշխատան Անտառուրի հոշակական եւ տարածման ճնշարտութեան յաղթանակութեան եւ մարդկութեան փրկութեան համար ։ Իսրայել - ինք ամա որ հոս ներկայ է, մասնաւոր առաքելու - քեան մը որ ունի, Մ - Հոգաւոր անտառուրութեամբ եւ ներշնչութեմ պէտք է քարոզէ առանց նախապաշա - րուածի մէր եւ միութեան ։

Է Եկեղեցիներու մէջ միութեանը միջոց մը պի - տի ըլլայ նաեւ միութեան խառն ընկերու բոլոր ազգերու եւ մողղութեանը միջին որոշմանու բոլորն ալ զաւակներ են յոյն չոր որ երկրինն է ։ Հայոց, Ասորական սուրբ Եկեղեցիին պատարան - Է, ինչպէս եղած է միշտ աշխարհի այս մեծ խա - կի իրադրման համար ։

Այս համագողովներուն մէջ սերոյ եւ միութե - անքն սերով ցանուած է, առ շէր մասով պիտի ընէ՛ր իր պտուղը ։

Մեղեթիկ եպիսկոպ. Օրդուտու 29ին, ներկայ ե - դուս նաեւ Բոլիւնիակի մէջ գումարած եկեղեցի - քանի քողովքի մը բաղկացած յոյն, զպոլի, հայէ՛ր, անկիւրեան եւ լուսնաբան եկեղեցիներու անդամ - ներին ։ Երկրորդ նիստին մէջ խօսեցան Հայ, Եկե - ղեցուր, մասնաւորապէս Կիլիկիոյ կաթողիկոսա - րանը մասին եւ տեղեկութիւններ տուաւ ։

Օրդուտու 30ին, Մաթիկոյի զպիսկոպէսին Կի - րաստուաղ ներկայ կուս. Երդուլի Հայ որդանոցի Դանիական ճեղքութեան յաճախութեանը հաճել, որոյ ընթացքին յանուն Կիլիկիոյ կաթողիկոս - րան, երախտապատկութիւն յայտնեց վարչութեան, ընկերութեան անդամներուն, ինչպէս նաեւ Տաք - քաղաքի քողովքիցի որովք մեծ հողորդութիւնն - րով իմանա՛մ եւ եւ ձեւ կը իմանա՛մ Հայ որդեր ։

Օրդուտու 31ին կիրակուր օր, առատուան ժամը 10-30ին, նախագահ եղած կարդադուրեան հա - մամայն, Դերեկի եպիսկոպոս անդերեկն քարոզ քր թափաշա Բոլիւնիակի դիվանուր Եկեղեցիներէ Մ - Նիքիայի մէջ, ի ներկայութեան խառնուած քաղովքեան մը ։ Հոյիւր, Էճիւր Խառնուածը զանիական ընդէր Թաղապետնք քաղաքը, որուն մէջ նորակալութեան կը յայտնուէր Դանիական քողովքիցի Հայոց համար ըրած մարդասիրական զոհորդութեանց համար ։ Այս առիւթ կը լնէ՛ր ծի - պիլին որոշուած որ մօտ 200 հայ որդեր կը իր - նաւանուէր, Հայկաթ Բարեն Երիւն ձեմարանը եւ Կ - փրկուած մեծանուն քարեքար Բարեն Երիւն յի - ւատակովին ։ Այս ձեմարանին մէջ Հայ պատանդներ թարգմադր ռուսան կը հետնուէր ։

Արարողութեան կողմէն հոգ Հայ եպիսկոպոսը չի - ւ քաթովքեան եկեղեցուր Հոգաբարձութեան եւ ծայրիկին որոշանով վարչութեան կողմէ ։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՐԱՐ (Պոսթըր) Հայալեզուն զիւր մը կը դառնայ աման թիւացելին ։ Համարը ունի 30 տասնեկոյն, բայց երկուստասնեկոյն թաթ - ին 14 տասնեկոյն ։ Ունի արդիական յառանգող, հաշարան, լուսանկար տալ քաղ, Կիւստանդուր, Հիւ - րասենեակ, լեակ, ուր կրնան լողալ ։ Եւր սերունդ - քը որ հոն կ'ընդունէ իր ամուսնական արմատները, կը ստիպէ Հայրենին ։ Աճէն սենեակ ունի եկեղեցա - կան լոյս եւ կուր, կիւստանդ երկիւր Համար ։ Հա - յառանա՛մ Համարը ծովի մակերեսէն 90 ոտք բար - քըր է, եւ օդը չոր ։ Այս տարի հոգ ազգած են 80— 90 հոգի ։

« Ե Ա Ռ Ա Տ »-Ի ՊԱՏՄՈՒՄԻՆԻՐԸ

(6)

ԿԱՌԱՊԱՆ ՄԻՆԱՍ

Հոգաւակ տաք, իսպառու ճաշով, չէղներ, ։ Նախաճաշներ կը թաղեն ընթեր ։ Սպասաճաշ - քեան կ'ըրտար անձանքներուն դէմ ։ Աչեքեր ալ տաղաւթեամբ լեցուն, կուտիկ հարուստներ կ'իջե - ցնէր սեղանին վրայ, պիսկներն ու զաւակներն զողորմաբանելով ։

— Երբէ մըն ալ, պողոտ, անցորդներուն իսկ ուշադրութիւնը գրակեւն առաքին ուժգնու - թեամբ, պարզուած չէր նշանակել ։

Գլուխները աւելի տաքան ։ Բայց տաքորենակ քան, յանկարծ անարգական ժաթթումները, կը չ աւա Կրաշով, գառն վերջ, Գուսմանը իրարու զարնուեցան, սիրային երեքուր ճալուստ մը ծալք տուաւ, ուժ տաւ, լայնացաւ ու շարունակեց զի - յերական մանչին ուշ ժամներ, լաթէրանք մը կե - րկուր ու յանկուցիկ խաղերին տարուած ։

Երբ իրարէն թամուեցան, կառավար Միւնա, երեսուցեկն եւ քաղաքային զայրելով ուղղուեցաւ դէպի խառնուր ։ Ծանաթ պատահած էր, որ իր օտարական իրախանութեանց պատահած, կէս զիւրեւեռ չէր աւելի ուշ մարդ այս կոմ այն կու - յալային ճամ աւելին որքան ալ յառաջացածուրք զիւրեւր ճամ փրկարածած էր տուն ։ Այս զիւրե - րա մասին անպա՛մ ըլլալով խառնութիւն, հոն աւ - կինն մը կ'իկուրուն համար միջնէկ որ գալն թանա -

լու ժամանակը մօտենար ։ Արդէն արտաշնները ըս - կան էին խօսիլ, արշալուրդ աւետուր կանխա - հաս փութութեանցում մը ։

Չուեց լուրջ փոխել ։ Իրեն բարձ փոխիկ բան մը գտնելու համար, մութին մէջ զոլեցրեցաւ ։ Հոս էին ։ Իրարու քով ընկաւ երկուստ արքա, ու կողմ - նաեւ իճեկուեցաւ անոնց վրայ դիմով լայն լուսնի մը քաշուեց ։ Բայց չէղցաւ աչեքերը զոլեց ։ Սկսաւ ինքուր ինքզինքին խօսելով ։

Միւնա, աղաւ, դուրեւ կուր մարդ լիս ։ Ոչ ալ եկեղեցիներ զուսնելով կը պատկանէ զեկ ։ Տա - րեթիթ թիւերը որբիւններն աւելի լուս զգտնա ու մօտ օրէն դուս ալ այս զաղաքներէն մէկուն մէջ պիտի երկնանա ։ Ի՞նչ կ'ըլլայ թող որբը մըն ալ եկեղեցիներ լուս պոլիկի գուրդ ունենայ ։

Սկսաւ ինքուր միջերան ։ Ծանկար թակալն, տարուած էր անպաւ. ժաթթել եկեղեցական հոսան - քին նման ։ Օղիւն մտացած զուրկ կորսնդիցան էր տարածաբանելու ուժը ։ Այդու լոյս մը տալու կը մարդուր փոխելուր արանքներէն, ու աչեքներն առնէ. ամէն զաղաղ կարծես տարօրինակ շարժու - ցութիւն մը կը տեսանք, իբր թէ իրենց ծոցին մէջ թանաքուեւած հոգիներ զուրս կ'ելլու շնաթեր ք - ձնէին ։

Տարիներու ընթացքին, ցեղիկ թէ զիւրի, հա - րիւրարոր զաղաղներ անցած էին իր գեղերը, ա - նոնց մէջ արարած բայց երեք այս տեսակ մրձա - ւանքի մը չէր երկարացուած ։ Որեւէ խոսք մը չէր յաճանքի իր հոգիին ներս ալ միջուրդներ մէջ ։

— Այս էր պակաս, ըմբոստ ։ Անպարտքով վեր ցառկելով փոխէրը քաղաք, լայնորէն ։ Արա -

լուր կը պարտաւորաւ յայրենին առ վարկերէն, ու խառնութիւն մէջ ամէն ինչ կը տեսանք իր ըն - կան զոլեւր ու մտերմութիւնն ։

— Մանկ պէ՛, աւելցուց, երբմա՛մ տաք արշալապա - մը լուսնի մը վրաս սեւ տար մը, ու եկեղեցիէ զաւր խալէն աչեքեր յառած կարծես իր տանար յալըրեկին խաղաղ օրերու հասառախեր ։

Եւսմին համանակ կառաքել իր որդուր եւ կարծան եկեղեցին ։

Ժամկուր իր աչեքներն չէր հասառար կուսա - ւալ Միւնան ներկայութիւնը նշանակով, որովք ։ Կտես աղաքն կանուա ժաշն կ'ընթիկ օրերը կու զար աւ եկեղեցի ։

— Բարեն լույս, Միւնա, այսքան կանուալ աշ - ցիւրութեան պատահած արեւօք ի՞նչ է ։

— Ի՞նչ կ'ուզեմ որ ըլլայ, երկէ զիւրի չէ՛ր մը դիմե՛ր դուրս ելա՛ր ։ Գու առեքերը անպա՛մ պիտի փրկուե՛ն յոյնը ընէ, եթէ այլ օրհնած ջուրին ու աղանդներուն առնել գտնուե՛ն ։

Ժամկուր կը պատարտուեց աստուան զանդա - րի ճնշեցնելու ու կառավար Միւնա յուրանա՛մ կ'անաւեր անոր բոլոր շարժութեանը ։ Զայն զը - կիւր փոքար մը կը զար, որովհետեւ ան չէր փակցուցած իր անունի՛ն՝ նուաւաւալուցիկ կուսա - քան պիտուր եւ արեւա զաղալեանքն պէս կու -

գար իր չիթիթ տրամադրութիւնը յովկուր ։ (Եար.)

ՋԱՐԶԷ ՊԱՅՈՒՆՅԱՆ

ԿԱՌԱՊԱՆԻ ԵՒ ՅԱՐՈՒՆՅԱՆԸ

« Ե Ա Ռ Ա Տ »-Ի

միջոցներով պաշտպանել եւրոպաների ապահովելու իրաւունքը: (Նմանակ էր լինել, զորավարը իր առաջին բանախօսութեան մէջ արխիւի բառերը դրածպէս որոնք այն տպաւորութիւնը կը ձգէին թէ Մ. Նանսարեանը ռուսական զործորդութիւնները պիտի կտարարէ, ապաւնուէ. համար դերի աղբիւրը Մ. Միլոքեան ըստէն):

5. Ուստի Ալլախովիչին, առանց տատառելու:

6. Ամերիկեան զորացիներ տնտեսապէս, աւելցնելով այնքան արտադրական ուժեր:

7. Ամերիկեան զորացիներ աղքատական վիճակի վրայ, լինելով հանդիման յանգել ընդհանուր դիմաբարձութեան:

8. Օգտագործել ճշմարտութեան ուժը եւ աղբիւրը հիւսնադրութեան մը:

9. Կառավարութեան վարել անոնք որ կը դառնան ամերիկեան զորութեան կամ շարքայ կը դրածպէս մեր պատահութիւնը:

10. Ուրիշներն պաշտպան անհատաւորութեան, խաղաղութեան, չեղարկութեան եւ ուրիշ ընկերային շարքերուն դէմ:

Շարքացիներով, զորավարը անգամ մը եւս չեանք թէ ամերիկայի ժողովուրդը պատերազմ չուրէ: Ամէն երկրի մէջ ալ խաղաղ պայմանագրութիւն կ'ուզեն: Ողբերգութիւնը այն է որ միջին, հարկաւ խաղաղասէրները զինուորապետներ են, զարկադրուած են օգնել զինատիրներու ռազմական ուժերը կառուցանելու: իրազմութեան բոլոր տները եւ ինքնապաշտպանութեան իրաւունքը միշտ են խաղաղութեան պատերազմը:

Զորավարը խաղաղութեան ընդարձակեցնելու համար, զարկադրութեան զարգացանութիւնը Գորեայի պատերազմին մէջ:

ՄԱՐՍԵՅԻ ԱՆԵՏԸ

Վերջին տեղեկութեանց համաձայն Մարսէյի խորի եւ օժտի Ռայպիօ զործատու պաշտօնին զոչ զացած են 44 հոգի: Տարբեր մեծութեամբ իրաւունքներով մասն կ'աշուրեն 400 ժողովին հրէշները կը շարժանակ մարդիկ փախուսնէր, նոյն, նոր հրդեհներու առաջը անունը. համար: Թերթերը կը գրեն թէ անպաշտ մարդիկ օգտուելով խաղաղական կողմնակի կուտան ինչ որ կ'ընան: Այս առիթի բազմաթիւ զանգասաններ հասած են ռաւախութեան:

Գալիլիան պատճառը արկածի մը կամ երկն տարականութեան կարգադրանքի մը կը վերադառնա: Թերթեր կայմ մը ցտակութիւն:

Ժողովուրդը եւ պատերազմը կ'օգնեն ժողովին հրէշներուն: Երբեք պաշտպանութեան մէջ անցորդները դրած են ռաւախներով: Մասնաւոր Տարբեր օրինակներով ըստ պայմանները շարքայ իշտուր կ'ընեն: Մեծահարկներուն մէջ հայ մեծ կամ կը գտնուի, Գորիս (Լորիս) Գաւառներուն կամ Ղազարներուն:

Ինչ եւ օժտի այս զործատուներ 200 զործատու կը ծախեն:

Տարբեր մեծութեան թաղումը տեղի պիտի ունենայ այսօր, շաբաթ առաւուսի ժամը 9ին:

Մեծահարկներուն կը պատմեն թէ պաշտպան տեղի ունեցաւ զինականներ Ներթախիտութեան 45 զարկներու հետ: Հարաւոր կը բարդածան կը նշմարեն: Անպիտի պայմանի մը որոտաց օրին մէջ: Անցորդները գտնի փոխադրանք տալուամբները, շարքայ եւ ապակիներու հետ: Հնարականութեան բոլոր կը բարձրանան զործատուներ, տարածուելով շրջակայ չեղարկութեան վրայ:

Գալիլիան հետեւանքով քանդուած կամ այլ բան են երկու շարքաւորներու եւ ուրիշ տուներ: Հարկաւորներ ընտելիներ անպատասխար կը մնան: Հրդեհներ առաջը ինչ մարտի մը միջին եւս առաւուր: Տակաւն դիմակներ կը փնտրուին փախուսնէրուն մէջ:

ԲՆԻՆ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՀԵՂԱՎԱՐԻՆ կայսրը, Գառ Տայ, երկար տնտեսութեան մը ունեցած հանրապետութեան նախադասին հետ: Գիտի ջանայ նոր իրաւունքներ ձեռք բերել:

ՈՒՅԿԵՐԿՈՍՏԻՆԻ խորհրդային հանրապետութեան (Կեդր. Ասիա) նոր քրոջակ մը հաստատեց — կայսրը, ճեմակ եւ կարմիր ջոյներով: Վերջ տակերի զետեղուած են մուգը եւ մանկալար, ոսկեգործ, եւ կարմիր աստղ մը:

ԹԻՆԴԱՆԻՆ կը շեղարկեն թէ արիւնքին խաղաղութիւնը ծաղկանք Սեմեանի կերպաւորեցին չեղարկութեան մէջ (Որոտան): Արիւնքը պայմանի չեղարկութեան, այն ժամանակներուն թէ ընդհանուր զարկադրութիւն կը կատարեն: Յարձակման կողմ առջադէմ են հիւսնա ուղղորդները:

ԱՆԴՈՒՆԻՆ ՌԱՅԵՆԱՅԱՆՑԱԿԱՆ Միլոքեանց — մարտաւար մը, օրուան ծիսակին մէջ 39 հարկար դէմ 7.771.000 խաղաղ թուականներ ընտանեմ, մը որ մասամբ համաձայնութիւն կ'աշխատէ արտադրութիւն տակերակները տաճարականութեան:

ՄԱՐՈՒԿԻ խորհրդը Ալլախովիչին ներկայացնելու համար խնդրագիր մը ուղղեցին 13 արար եւ

Հայ Մարզական Միութիւն

Հ. Մ. Միլոքեան վարչութիւնը կը հրապարակէ հին եւ նոր բոլոր անդամները այս կերպիկ առաւուս ժամը 9ին կը մարտադարձուր, Stade Olier, (Montrouge, Porte d'Orléans), դասաւորան համար:

ԼՈՍՏ ՏԵՍԱՎ

ԵՄԱՐԵ ՆԱՐՈՒՆԻ

ԱՌԱՋԵՆՈՐԴ ՄԱՐԵՐԵՐՈՒՎ

ԲԻՇՎԱՊԵՆ Գ. ԳՈՐԴԱՆԻՆ ԵՄԱՐԱՐԱՐՈՎ Ամերիկեանի զինքը մը, որ կ'ուսուցանէ ինչպէս կ'արժէ տալ հրապարչին, ինչպէս հարուցանել, ինչպէս ինքնով հրապարչականաց ընթացքին: 250 էջ, պատկերազարդ:

Գինը 800 Փրանք (փոստի ծախքով 850 Փր.) արտատաճած 1000 Փրանք: Դիմել Յոմաթը հասցեով:

ԼՈՍՏ ՏԵՍԱՎ

ԱՆԴԱՍՏԱՆ

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԱՆ ԵՒ ԱՌՈՒՆԵՍԻ

Բիւ. 2, քաղաքականի քաղաքականութեան, — զգական, զգեցողականական, դիտական, ընտիր տպաւորութեան:

Գին 500 Փրանք: Հրատ. Բ. ԲՈՒՄԵՆԱՆ, 46, Rue Richer Paris:

ԼՈՍՏ ՏԵՍԱՎ

ԻՄ ՅՈՒՇԵՐՐԸ

Բ. ՀԱՏՈՐ Գրեթ' ՓԱՓԱՋԱՆ (ԿՈՍՄ)

610 մեծագիր էջ՝ 90 թանկագին պատկերներով: Բաժնուած վեց զիշուար մասերով. —

1. Մանանադրութեան առաջին օրերը Վաղարշականի մէջ: 2. Գորիսը այդ օրերուն: 3. Մանանադրութեան թուրքեր: 4. Հայկական բարեփոխութիւնը: 5. Համաշխարհային Պ. պատերազմի մը Տարբեր պայմաններ: 6. Կովկասի մէջ: Ծախուած (պատմական վաղարշները): Տպ. 2. Մանապաշին ընդերքութեան, Պէրլուք, 1952 Գին 1000 Փրանք:

Դիմել Միշրան Գալիլիանին, 37 rue de Trévis, Paris (9)

Տէր եւ Տիկին Փանոս Ուստուլիկեան, Օր. Ալիս եւ Սեդա Ուստուլիկեան, Տէր եւ Տիկին Մարտիրոս Մարգարեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Մարգարէ Խաչիկեան եւ զաւակը, Այրի Տիկին Սիրանուշ, Խաչիկեան եւ զաւակը, Տէր եւ Տիկին Դարբէշ Տիգրանեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Յարութեան Գրեգորեան, Այրի Տիկ. Սեդաբէթ Մարտիրոսեան եւ զաւակները (Հայկ), Տէր եւ Տիկին Աւետիկ Աւետիսեան (Թէհրան), Տէր եւ Տիկին Ղազարու Վարդապետեան (Գլխ), Տէր եւ Տիկին Գարագաշ Փնէճիվանեան, Տէր եւ Տիկ. Մարգարէ Մարաֆեան կոնիսի մը ծանուցանելու իրենց զուգին, քրոջ եւ ազգականներին:

ՓՈՐՈՐԻՆ ԵՄԱՐԱՐՈՎ ՈՒՍՏՈՒՆԻԿԱՆԻ

մաճը որ տեղի ունեցաւ իր ընտելութեան մէջ:

Յուլադարձութիւնը կը կատարուի այսօր, Ապրիլիցին Ս. Գորիս Գիւրգիսի երեկոցին մէջ, ժամը 3.45ին:

Մատնադր մեծադիր շտապարկներն կը խնդրուի ներկայիս իր այն ընկալով:

ՎԵՐԱՄՈՏԵ

ՄԱՐՍԵՅԻ — Ֆ. Կ. Սայի Գամեթ մասնակից զինքնից հայկերին զարթոնացքի արձանագարը, թիւները սկսած են 4 Սեպտ. եւ կը շարունակուին կիսօր վերջ ժամը 3.30ին աւելն չեղարկութիւն: Կիցեղեղայ կից արանի մէջ: Ռուսացութեան Տիգրիս Ա. Տէգլմէճեանին:

արիւնքի աղբիւր:

ՊՈՒՐԻՇԵՆԻ Վիլհելմ Հոտան ճամբորդներու տեղեկութեանց համաձայն, զանգեղանային մեր ընտելութեան ընտելութեան կատարուած են Ռուսականի մէջ: Միշրան ժողովուրդից կողմնակցութեան թիւր կ'աշուրեն — 6000, (Ոգոտան, 23ին առաջ):

ԵՆԴՐԱՅԸՐ Զերեցողութեան համար յանձնաժողով մը կ'առջադէմ ծախքներ թրման, քաղաքի տեղեկարար մը ընտելացնել միջին Յունաւոր: Իր վարչութիւնը, ներգործութիւն անհրաժեշտ է նորիցէն Ամերիկայի ապահովութեան տեսակետով:

Le Gérant: A. NERCESSIAN
Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesse, Paris (13)

Տէր եւ Տիկին Գ. Թուֆանեան (Գանեօ) ռաւախութեան կը ծանուցանեն իրենց երեկոց զուգին ՀԱՅԳ-ՐԱՅԻՆԻ ծնունդը (2 Սեպտ. 1952):

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԵՅԻ — Հ. Գ. Գուլյան Օստուլի Վրաստանի երթուղիները ընդհ. ժողովրդի այս շաբաթ ժամը 20ին, տոմարական հաւաքանքին:

Գորտուրիցի Ներկայութիւն — Հ. Գ. Վերիսն ենթա-կոմիտէ, ընդհ. ժողովը կը հրապարակէ բոլոր ընկերացիները այս երեկոցութիւն ժամը 21ին, Փրանսական զարկիցի ծանօթ արահը, 69 rue Arcueil, Գանեօն:

Կարեւոր օրակարգ: ԻՄԻՆ — Հ. Գ. Դ. Նոր Սերուրիցի ընդհ. ժողովը այս երեկոցութիւն իրեկուն, ժամը 8.30ին Սեմեան արահը:

ՀԱՄԱՐԱՐԻՇԻՎԱՆ Միլոքեան Կարապետի ծանուցանելու ընդհ. ժողովը այս կերպիկ կէսօրը վերջ ժամը 3ին, Կարապետի հայկական զարկիցի մէջ: Օրակարգի զարկեր — Ա) Հարուստութեան: Բ) Զեկուցում 12րդ պատգով. ժողովին: Գ) Վարչութեան ընտրութիւն, եւս: Զ) Իր խորհրդի ճշգրտակ ընդ: Միլոքի կը հրապարակեն նաեւ ոչ առաւ ժամ Սարեղբոցները անխորի:

ԲԵՂԱՐԱՆ ԿԸ ՓՆՏՈՆԵՆ, այր մը եւ կին մը: (Մէկ սենեակ եւ խոհանոց): Տեղեկացնել Ե Յառաջ ի:

ՈՒՍՏԻՅՈՒՆԻ ԵՒ ԿՈՒՅՈՒՆԻ

ՄԱՐՍԵՅԻ — Գամեթի եւ շրջանի թաղ. խորհուրդը առջ. մանկապարտէզին համար ուսուցչուհի կը փնտրէ: Անոնք որ կը փախուսնէր պաշտու-նայութիւն, իրենց թիւներովները դատար ընտելացնեն թաղականութեան միջին: Սեպտ. 25, Գամեթի երեկոցին հասցեով, 8 Allée du Puits, Գամեթ, Մարսէյ:

ՄԱՐՍԵՅԻ — Գամեթի եւ շրջանի թաղ. խորհուրդը առջ. մանկապարտէզին համար ուսուցչուհի կը փնտրէ: Անոնք որ կը փախուսնէր պաշտու-նայութիւն, իրենց թիւներովները դատար ընտելացնեն թաղականութեան միջին: Սեպտ. 25, Գամեթի երեկոցին հասցեով, 8 Allée du Puits, Գամեթ, Մարսէյ:

ՄԱՐՍԵՅԻ - ՄՈՐԱՐՏԵԱՆ ՎԱՐՄԱՐԱՆ

Նկատի առնելով զաւազան զինուորներ, վարձարան մը որ եւս ընկող ընդունած է նաեւ ցեղերիցի ապակիներու արձանագարութիւնը:

Արձանագարութեան օրինակ են. երկու շաբաթի եւ շաբաթ ժամը 10—19: Հաւաք — 26 rue Troyon, Sèvres (S. O.): Հեռ. OBServatoire 18-28:

Հրակոյն սկսնակներ
MACHINES A TRICOTER
Ամէն տեսակի նոր SURJETERUSEներ
ԱՐՄՐՏԵՆԻ ԳԻՆԵՐՈՎ
DAVE
226, Rue Lafayette — Métro: Jean-Jaures
Հեռագրային՝ NORD 26-98

Մախու ինի

ՊՈՒՏՈ — Ընտանեկան պատճառներով կը ծախեն, կամ կը փոխանակեն (միայն Մարսէյին չեկու. մը հետ), զերծանքի խոտաւոր, որ 1936ին է վեր հաստատուած է: Անի զեւ 7 տարուան պայ: Տարեկան վարձը է 20 հաւաք Գ. միւնաթը 5X4 մէթր է: Երկու սենեակով, առաջին յարկը, Կապիտալ արքայիկ եւ հաւ: Ի շարքին ուրիշ տնտեսութիւն մը վերաբերող արտոնութիւններ ալ կայ:

Գալիլիան կու համար գինի Արա, 6 rue des Meuniers: Կամ Madame Poinier, 27 rue de Tivoli, Մարսէյ:

TÉLÉ-CHATEAU

97, Rue du Château. Paris (14) — Suffren 62-02
ԿԱՅԵՆԱԿ ՀԱՅ ՄԱՐՍԵՅԻ TELEVISION
RADIO, ինչպէս նաեւ երկրորդական installation (առնութեան եւ խաղաղութեան մէջ):

Ճոյր միջոցի Televisionի անհնգին արդիական տեսակներով, մասնաւորապէս GRAMMONT Տան մեծահարկներով:

Վարձարան դիւրաբիւն եւ մասնաւոր գինի ռեստորանի բնութեամբներն:

Դիմել:

Պ.ԱՆԴՐԱՆԻԿ Մաղպազեանի

Վերջ հասցեով:

20. ԲԱՆՈՒԵՄ

0255.፱፮፻፲፱ ሊፅህፋር

« Ե Ա Ռ Ա Ջ » Ը

ՔԱՌՈՋՉԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐԸ

Միջոցներով ժամուրդ դարձրածներն տեղեկ
 հայերենները հարցրեցին Մ. Մրուքիանին։ Մ.
 Նահապետյանը արագորակա՛մ պատասխատե՛լով
 Մեհերկիզայի երեխաներին՝ Մ. Մ. Հասմիյին, երե-
 ռակ պատասխանեց՝ 170 միլիոն տարաբյուրե՛ր
 տասանմիլիոն հե՛շ չորսըկես հե՛շ չորսըկես միլիոն
 բարձրե՛ն համար, ըստ ՔՀ Նահապետյանների 5
 միլիոն թիվը։ Եվ ծախքե՛ն ծրարտալե՛ք հե՛շ, քարոզ-
 չվակն հպատակե՛նքով։ Ո՛րովե՛ք արդարապե՛ս
 էր հոնեն այս արգելա՛ծը։ Երբեք թիվը 18-20 միլիոն
 էր հարու՛ն ժամուրդ ուրե՛ք միլիառ, պատ-
 թիվապարտաբե՛ր ութ միլիառ, զբո՛ղի, թոռու
 թիվը չար չմիլիառ։

Հասցիայի մասին այն թվաթիվներին հղայված հարկի երկու թիվները մասնաժամանակ է երեւում եմ միջկառ Փրնան, անդամատուրները՝ մեկ միլիոն 300 հազար (կուսակցության անդամները՝ 1951թ. դեկտեմբեր 650,000), Հանգամանակներին (1951թ.) յնում է միլիոն, երեւոյիսանմանը մասնակցութիւնը 200 միլիոն։ Այսինքն այդպէս էլ անկասկած կարգ էր Փրնանային գործառնութեան վրէժարտութիւնը (ի նախապատիւներին ապադայ մանա-գնկարները), եւ արեւելեան երկրներում աշխատողներին կատարած Հանգամանակներին հղայված

Այս յայտնութիւնները եւ տրուած թիւերը վերապահութեամբ ընդունելով հանդերձ, կատարեալ չկայ թէ ծախքի եւ եկամտոյ բացը պատկանէի՞ր պետութեան մը կը ներկայացնէ: Ի՞նչպէս կը որոշուի այս բացը:

Համայնավարի մը համար նշանակութիւն
չունի այս պարագան: Նպատակը ճշդուած է. —
համալիարհային յեղափոխութիւն: Ան կ'արդա
րացնէ, «կ'աղնուացնէ, նպատակին առաջնորդող
բոլոր միջոցները»:

[illegible][illegible][illegible]

Ազգրակ»ի 25ամեակի
բացատիր

Պէյրութի «Ազդակ» օրաթերթի 25ամեակի առթիւ, խմբագրութիւնը լոյս է րնծայել «Յատալը» ծաւալով, 133 էջոց , շատ հարուստ բովանդակով ամսագրի բացառիկ թիւ , «շխատակցութեամբ 78 յայտնի ղէմբեր, որոնք թուով եւ նորարար հրապարակներն ։

Նախ «Արդաշի» խմբագիր ընկեր Հայկ Պա-
եանը, «Անդրադարձումներ մեր 25ամեակի առ-
թիւ» խորագրի առաջինդրոդու (չորս էջ) բա-
ցարովւ է թերթին անընդհատ հրատարակու-
թեան հազար ու մէկ դժուարութիւնները:

Իր առաջին չարք հետաքրքրական թուական տեղեկություններն իմանում ենք նաեւ, որ 25 տարուան ընթացքին լույս է ընծայվի 6000 թիւ «Ազգայն» շորս էջով: Չանադան առիթներով հրատարակել է 50ից աւելի բացառիկ թիւեր: 8ից — 20 էջերով: Ինչպէս ճշմ. 80ից աւելի զրաւան թիւեր, ծածոթ հայ գրապէտների նուիրում:

[illegible]

« Արդարեւ չե՛ն հրահանարե՛ք կան լավագույն պատրաստվել թա՛նք արտադրանքներ: Եւսե՛ն Տիգրանի թշուառ լավոր ծաղարկաբար: Եւսե՛ն Վաղարշի թաղապետի ատենանալո՛ւ արժանի է լուրջ աշխատել թե՛ան: Դուստմառա՛ք ինք Վամար, որ ինք բացառաբի՛ մը կը կան: Լիբանանի, Սուրիայի եւ Փարսիայի մասին րո՛ղ-շահաբա՛յ՝ ա՛ն զիտարդալո՛ւ ինք թո՛ք երկիրների՛ Հայկ, զո՛ղ-լուրենքի՛ թմառա՛յ զիտրի՛ Շամսի՛ն զիտար-րիբա՛յ ինձա՛յ որ իտառա՛յ թե՛աննը՛: Հետեւեալ յայառա՛յների՛ մ—

Ղազար Զարրդ. — Լիբանահայ ազգ. վարժա-
րանները եւ անոնց դերը քառորդ դարու ընթաց .
նկն. (*)

Ժօրժ Թաղապալանս։— Ընդհանուր ակնարկ ճը
արարական արականութեան վրայ։
Եղիշէ Մանուկեան։— Մարմնակրթանքի հայ
վարժարաններէն ներս։

ժիրայր Խաչատուրեան (ճարտարապետ) . —
 Պէյրուժը երէկ, այսօր եւ վաղը: (Վեց էջ):
 Մասնագիտօրէն ներկայացուած է Հիւրանանի

(*) **ԾԱՆՈԹ** — Շարաքի մասը ճանաչի ունենալով, ստիպում են մի շարք յոթանասերներին միայն վերադառնալիքներ լինել հայ մի թափառ քոտով վերադառնալիքներ: Յնայն քոտերը մի Բախտեղի Շարաքի մեջիկ 27. 21 Օգոստ. համարների մեջ շինվածըր Արեւելէ հայ քաղաքները իրաւորութիւն տալոյ յոթանասերն առան ման լիւսնաման և Սուրիայի եւլ քաղաքների մասին վիճակաւաւաւ քոտաւորս տնիկաւ լինելը: Ոտորի կրկնուի վիճակը յոթանասերն համար Արեւելի քաղաքակի վիճակաւաւաւ տնիկաւ լինելի մի- իր մասը մայրն եւ յնչտասանի երկուց յորդաւ. ինն մեծ. Բ.

Ներկա իրավիճակը յայտնում են նաև ՀԿԿ իրենց գաղափարախոսության համաձայն, Մ. Կառանդեղյանը դեպքային դեպքում կողմն առնողը չափազանց ծանր էր Ժա. Կառանդեղյանը (փաստաբանը) կը ներկայացնեին զիջելի քաղաքականություն կողմն Այս Բախալանդին համար իրաշխիքը լիցքում են արտադրվել և ել արտադրանքներն ցուցանելները Բուրաքանդի ներկայացուցել իրեն, քաղաքական իրողություն փոխանցելով իրեն մը կը կայացուց իր ծառիկն ինչ։

Գարգառն ունի 15 ժամանակ համարձակ հանգիստ՝ իր ընտանիքի անդամներին հետ մեծագույն ծախսեր կատարելով։ Կա հանդիմանում անդիվանդու ապաստարաններին ստորադասվելու։ Այս ապրիլ եօթը բիլիոն տարեկան ծախսեր են ժամանակում մեծ կապալարներին շարժվում։ Տեղեկատվությունը համադրվում է (USI S), կերպին ունենալով Փարիզի Անտուարի պահպանող, մեծ մասնագիտությամբ են ժամանակում մեծ լինել, որպես, ինդ, Սերադեզյան, Սարգսյան և Ալեյ։ Դրա հետևանքով համապատասխանում են շատերին անհանգիստ ապաստարաններին հետ թուրքերի առկա։

Այլադան հրատարակութիւններէ դատ, լատ -
դոյն եւ արդիւնաւէտ քարոզութիւն մըն է մար -
դոց փոխանակութիւնը, որ կը ձգտի համակրանք
ստեղծել Մ. Նահանգներու հանդէպ: Պետական

նալրաբաղբի անցեալը՝ իբ վերելալարուներով,
նրկա՛ն, իբ սրաննէ՛լ շինալարով թիւննրով եւ
պպազոն՝ հարուտ ծրգելիւրով, ուրուաղծով
եւ սմազան Պէյրութի եւ կարեւր հաղորդակ-
ցութեան ուղիներ յաստակոյծով :

Ժամ Քրիիւրս՝ ինչպէս կերտուեցաւ Լիբան-
ոնեան հանրապետութիւնը :

Լիբանանը հակերձ պատմություն է սկսում
161 թուրք։ 1918 թ. — 1947 թուրք նոգարադու-
նեյի շրջանի, Լիբանանի կառուվածի են 12 ֆը-
րմասավոր բարձր կոմիտեներ (մայրցամա) եւ
ըզհ. պատուիրակներ։ 1920 — 1952 թուրք դն-
ելիքների դարձ են յաշորդել տասը հանրապետու-
թյուն հիսապահներ :

1926—1952 թ. քաղնեւէկ վարչապետներ: Լի-
բաննի խորհրդարանի անդամների թիւը 1923 թ.
հոտի 1 30, իսկ ներկայիս 77 է (չորսը Հայ):

Զօր. Հրաձիգ Մարտիկան. — Սուրբիոյ պետա-
կան, կեանքը վերջին 25 ամեակին:

Փաստաբանը տուեալներով Ստերիլի 23 տարեկանիչ արտաական ենթերեն եւ արտաքին պայշաներին պահէ է, ինչպէս նաեւ Ստերիլահայերի խաղաղ կեանքապայման տեղադրանքին հետ, շնորհիւ կառավարման եւ տեղադր ժողովուրդի բարեւաշարժ վերաբերմունքին։

Կար Փանրարմանն — Հառապատակեր իրաւաւիչ հառապատակ (ուժ էջ)։

Լիբանանի 85 Հազարեղջ Հայութեան բար-
ւոք վիճակի, աղգային կլթական, մշակութային,
դրականութեան, մամուլի, ճարտարարուեստի եւ
համառոտահանութեան յարմունք վերելքի յաջող
շտապարտներն է պծուած :

Յաղար Տէր Մելեանեան — Ինչպէս կազմուեցաւ
Լիբանանէայ աղղային Թեմը. (Հիմնը էջ) :
Դերեմնիկ Եպիսկ — Կրկնկրոյ աթոռը Անթրիա-
սի մէջ :

ԱՅԹԻԽԱՌՈՒՄ ԿԱՅՊՆԻԿՈՍԱՐԱՆ ՀԱՄԱՌԱՆԵՐՈՒ
ՀԱՄԱՌՈՒ ՎԿԱՏՈՒԹՅՆՆ Է ԻՐ ԿՎԻԴԼԻԿՈՒՄԸ
ԹՆԻԻՐՈՎ , ՂԱՐԻՎԱՐԵԾՈՎ , ԲԱՀԱՆՈՒՄԻՆ ԶԱՄ-
ԱՆՈՎ , ՄԻՋԻՐ ՏՃԱՆՐՈՎ , ԱՆՀԱՏԱԿԱԿՑ ԵՐԱՐԺԱ-
ՆՈՎ , ՍՊԱՐԱՆՈՎ և ժԱՌՆԱԳՐԱՆՈՎ :

Կ. Թաթումյան.— Անդր Նսիրը երեկ եւ այսօր։
Անդր Նսիրը կամ Պուրճ Համուտ կոչուած ամառ-
իկ ժայռուք 1929 թ. կրկեկեցի Հայ դաշտականներ
հողամասեր գնեցով, իրենց ծննդավայրերի անու-
նով Հիմնեց ին 15 Թաղամասեր։ Այսօր Անդր Նս-
իրը Կոնստանդնուպոլիս քաղաքում քաղաքացի է։

ր օրինակելի քաղաքի է վերածուած, իր եկեղեցիներով, դպրոցներով, բարձրալսարան չէնքերով, ապարանքներով, վաճառատներով, արուեստի, հարաբարարուեստի եւ արհեստի վերաբերեալ չէնքերով:

30.000-ից օրինակելի այդ հալվականը գաղութը
ունի մի շարք դպրոցներ չորս հազար աշակերտ-
ներով և աճյուն տեսակի միութիւններ: Իսկ իբրև
բաղաճական կուսակցութիւն գործում է միայն ձ.
Յ. Խաչնակցութիւնը, իր երեք թոր կոմիտէն-
երով:

Գումանկ Բամնաս — «Համադպարեն» ընկերու .
Փնան մաղաքախի դռնործը .
Մաղաքախի զործնող, Թեանմախի մեր ժա-
րի մէջ յամասի զ դուռն Հարկ երան զդրիւնի
Ինքնործը . Թէ՛ պա մաղաքախի խաւալներ -
զգինէր զմանախիւրդը ունեան բոլոր Հա-
յա- յանք զպուռնործը, Կարիւն ի լինիւր կրթա-
նա Հաստատութիւնն ինիւն ինն ժրամաշի
Ի Սերիկախ պէս Հայաստան զպուռնործը
Իր սերիկի գէթ մէկ մասը օտաւաքցում եղիւ կիւր
պատմաւ .

Սարգիս Պալեան.— Սանճակի Հայութիւնը :
1938 թ. Ճրանասացիները Սանճակը Թուրքերին

միևի իրաւոյն մէջ յաղդած են ծածկել իրենց բարոյութիւնը: Հոն, Մ. Նահանգներու զնայանա-տան կողմէ արամադրուած «տղիւմանթէք» ժապաւենները (փառսանկար) կը ներկայացուին

գիղից թաճամաներուն կողմէ: Այս ժապաւանն էր
բուն վրայէն վերցրուած եւ արտադրութեան եւ
պատրաստութեան ցուցանիշները: Իւրաքանչիւր
ներկիս ցուցուէ վերը, թաճաման միտցըբուն զոխա-
նակութիւն մը եւ կապուած եւ ծաւեան կըս:

Գարաբեդյան նոյնը ՀՀ Ծրանայայի Համարը Հան-
րութեան տրամադրուած Հրատարակութիւնն
ընտան մեծագոյն ժամին վրայ Դիւրեւին Մ. Նա-
նազեղիին տեղեկատու օպտատարութեան ստորա-
գրութիւնը: Այս տարի եօթը միլիոն տարր տրա-

Հարգած են Յրանայի մէջ կատարուելիք բարո-
ւոյ, կեանքի: Տեղեկատու ապաստանութիւնը (ՄՏԻ
Տ), զեղրած ունեւորող Փարսիի Աւստրիաբա պան-
դոլի, փցց մասնաճիւղի ունի Յրանայի մէջ —
ԼԼԻ, Պորոս, Լինո, Սթրազգայի, Մարտիլ — եւ
Ալէէ: Իր մտանդադարմանը և շտաբմանքի
յնչիւր ապաստանութիւնները քաց են բոլորին առ-
ջև:

Այլադան հրատարակութիւններէ դատ, լատ -
դոյն եւ արդիւնաւէտ քարոզութիւն մըն է մար -
դոց փոխանակութիւնը, որ կը ձգտի համակրանք
ստեղծել Մ. Նահանգներու հանդէպ: Պետական

պատարկութիւնները, մասնաւորապէս կը հետա-
բերուին չորս տեսակ ճամբորդներով:— անուա-
ր լրագրողներ եւ բարձր պաշտօնատարներ, բա-
րախօսներ, քառասուններ եւ ուսանողներ:

Համալսարանական իրականացվողները կը
ազմապատկույն տարուէ տարի: 210 ուսանողներ
ու ուսուցչապետներ մեկնած են Մ. Նահանգները
1951—52 տարեշրջանին: Եւրոպական տարեշրջան-
ին 200 ուսանողներ և 20 ուսուցչապետներ:

ՄԱՐԿԵԿԱՅԵՐԻՆԻ ԺՐԱՊԵՐՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԸ 2.225.000

Դրանցէս դիտել կուտայ մասնազէտ մը, Ամերիկացիներու տկարութիւնը, բոլոր ժողովուրդակէտներէն ծանօտ, կը կայանայ աշխրանի մէջ, որ իրենք իրարմէ կ'ընեն ինչ կոտոր կատարել, փոխառակ յարձակողականի, ինքնապաշտպանութեան կը դիմեն: Կը խորշին հակառակորդին գործնականը -

Արեւմտեան պետութեանց քարոզչական կարգ
մը մեթոտները, զրահի մը վրայ տրուած զնդա-
նելի հարուածներուն կը նմանին, ինչպէս կը բա-
ցատէ «Լը Մոնտ»ի աշխատակիցը:

ՕՐԱԴԱՐՈՐ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH fondé en 1925, R.C.S. 376-286

Directeur : SCH. MISSAKIAN
17, Rue Damesme — PARIS (13) Métro: TOLBIAC

վերջում 1100 ֆր., Տար. 2200, Արտ. 3000 ֆր.
Tél. GDB. 1577 Գին 10 ֆր. C.C.P. Paris 1678-63

Mercredi 10 Septembre 1952 Չորեքշաբթի 10 ՍԵՊՏ.

28րդ ՏԱՐԻ - 28e Année No 6861_նոր չլրացն էլի 2272

Խմբագիր Ծ. ՄԻՍԱԿԻԱՆ

ՍԵՐ ԽՈՒՐԸ

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ԴԱՆՔՆԱԾԱՐ

ԿՐԱԿԻՆ ՀԵՏ ԿԸ ԽԱՂԱՆ

Հարկադրուած ենք պարբերաբար խելել կան-
գել զաս մը Բելուսականներ, որոնք չարանակ
շուր եւ արին իր պարտքին, թուր զարգեցման
մէջ :

Գիտե՛ք որ անօգուտ են զգաստութեան սաս-
տեղը՝ այդ հասարակ թախտախնդիրներուն եւ շ-
շորքներուն համար : Մասնաւոր որ, անոնք վար-
ժուած են դիմել փոխելու, համաձայն միջակայ-
քին պահանջներուն :

Եւ սակայն, թող մեր պարտքը ըլլայ միշտ ար-
ժուն պահել հարային կարծիքը :

Արդարեւ, ամենէն առաջ հանդիմանել եւ որ կը
տուգէ, անոնց դարձել թաւեցանք, զորոշի սու-
տուրուն, անյատարաջ տրիտութեան եւ լրբութեան
հետեւանքով : Մասնաւորապէս Միլեն Արեւելի
մէջ :

Դեռ վերջերս էր որ Թէշնանի մեր պաշտօնա-
կէցը, ակնք, խաբարակամով մը կը մտաւտա-
նէր, անի մը փոխուկներու արկանախոտըրներին -
ներք :

Այս առթիւ, թերք ուշադրութեան կը յանձ-
նէր Յուլիոյ 27 Թուականի Թուրքիոյ մը, ՎԻ՛ խոսմը
Թրակահայրենի տարադրութեան :

Այդ ծածկանուն թղթակցութեան հայրենասիրա-
կանս պարտաւորութիւն անցոր էին Թուրքիոյ
ցրուել Թէշնանի մայր եկեղեցիոյ թաղին եւ փո-
ղոցներու մէջ : Պարզապէս ըսելու համար — Միւնք
այ կանգն : ...

Այս առթիւ, էր որ, Թրակի կրթական նախա-
բարութեան Կարգին ի պաշտօնատար կ'աղագս-
րէր, Հայոց եկեղեցին կատարուած հոգեհանգստի
մը պահուն :

« Ե ինչպէս Իրանի միւս ժողովուրդներին, նոյն-
պէս եւ նայ ժողովրդի մէջ նայ մի փոքրակի խո-
քակ, որ մեր պայ վերջին եւ մակտարգրական
պայմարի մէջ ազատ եւ ինտուկտիոյ որոշ խոսիմ
Պատկանորդ : Ժամանակի եւ որ իսկ իմաստուն Ժո-
ղովուրդը լրտութեան դատապարտելու այդ անխեղձ
եւ անխորհուրդ թաղիքը : »

Ենթանայեցի՞րք կրկնէի այս խաղիտներ
միեւնոյն ժաղաշարներ կը փորձեն արարական
դիմելներուն մէջ, ընդամացի թէ դատար : Այ մի-
այն չարքերն, այլ եւ առաքելներ կամ Փրանքներն :

Բոլորն ալ կապորներ կը հետեւին ի յաւաքա-
գունէ մեկտուած հրահանգին մը — Գաւառան -
Թիւրքի միջակայցեան իրքեր, զորմասիկ օտար աշ-
խարհադրութեանց : Հետեւաբար Բիւսան՝ թիկի
ժողովուրդներուն անկախութեան եւ ազատութեան
եւ այս քրէական, արեւմտաբար ճառարկու-
թիւնը յաղորդեցի՞րք զրոյն հանելու համար,
հասարակութիւն կը գործածեն թուր Թիւսանի քա-
տերն ու քաղաքութիւնները : Տարտ արեւն եւ
տողը տողին : Ո՛ր որ ալ խօսել կամ զրեւն :

Իրենց այլ գիտեն որ կրակին հետ կը խաղան :
Մանաւորն օրուան այս փառուն, կըր ամբողջ Ա-
րեւելը ընկած է, ներքին թէ արտաքին ճակա-
տի փայլ :

Եւ սակայն, կը շարունակեն թոյն օրակն :
Ստեյ : Յերկրին : Զբարգիւն : Եւ մասունք :

Մէջ խօսքով՝ զրոյն եւ միջոցորտ տողներն,
ի հայի կարգաւ ճշդադրութեանց, որոնք
արեւմտա փաստերն տեսանք այս երկրին մէջ ալ,
ազատարարութեան առաջին օրերուն :

Միեւնոյն ստեւն այնքան լրացան կամ ապրե-
ցան են, որ մէկ միջոցական իսկ ինչ անոր արտա-
նայ թէ՛ ամենէն առաջ Թուրքի եւ որ զառէ Ե-
րեւն ընդարձակութեան քաղաքներն եւ քաղաքա-
րեւան հասուն պատրուր : Կը զառէ լիարուան, շա-
րահելը քրքրելը արմակելով :

Դառնալով վերջին էր որ Թուրք թերթերը կը
զրեւն թէ հետեւական յարաձեւն զարգացի՞րք մը
կըր փաստորէ Գաղտնաբանի մէջ, ի յայտատ Սո-
փոստանքին (Պոլիսի Տաղա) : Եւ Թրակահայ կը
ըր թերթեր ալ կարտապաշտէին այս քաղաքին -
ներք : ...

Դեռ « քրեան պերճախօս փաստեր, ապացու-
ցանքուն համար թէ այս հարաբերի ճիշդեցի՞րք
սակնէն առաջ օտար արմակին միտքն, եւ որ զկը զա-
կենն ընդգէ՛ր հայ ժողովուրդի ստուար մեծամա-
տութեան : Ի հարկին կրակ տեղայն համար : ... »

Ե.

Մնացեալը կ'ընք լրացնել, կարգալով պատ-
մութիւնը :

Վերածուար առթիւ, արեւելեան Գերմանիոյ
կրթական նախարարը, ճիկին էլիք ծալքը, մայ-
նափիւրիւ ճար մը խօսելով, շարք մը պատուէրներ
տուած է : Տեսալ մը տառապանքանայ :

Այդ հրահանգին համաձայն, աշակերտները
պարտաւոր են . —

1. Կարգաւորել շէնքերը պահպանել ճշմա-
միտութեանը զուգարդութեանց զմէ մ :

2. Սերտ եւ ամուր կապեր հաստատել ժողո-
րդական ոտակներութեան հետ : »

3. Խիստ հակադիմել հատարել, զարդոցն
մախիչողները կամ պարտաւորները ըսնելու հա-
մար :

4. Կատարել արմատադրուել վերաշինութեան
աշխատանքներու համար :

5. Օրէնքի հաւաքական հողադրո՞ւնութեան (Կու-
լիտը) որ յանձնեն հումքը եւ ճալաշարը զիտա-
րիճորի ցնցերուն մէջ :

6. Երկաթեղէն հասաքը կառավարութեան
համար :

7. Օգնել անհարկ աշակերտներուն, որպէս
զի դասերն իմ յանալ :

8. Ջալաշարը արեւմտեան աշակերտին (կէ-
նարարեան) գրականութեան ընթերցումին ոգէն :

Այս բոլոր պարտաւորութեանց հետ, ան-
յուշաւ աշակերտները թէ զատ պիտի ստրկին եւ թէ
պիտի կարգուն Լենինի եւ Սթալինի զործերուն
գիտականին Բազմաժողովուրդները :

Միեւնոյն ըսնմ որ Երեւանի մէջ լոյս տե-
սած են Լենինի երկերուն Յորդ, իսկ Սթալինի
համարձից արեւմտեանց հայերէն թարգմատու-
թեան 10րդ խաղաղները :

Ինչպէ՛ք կը տեսնէք, երկու կէտեր կը պահպնի,
լրացնելու համար տառապանքան :

Իրադիմելն կը հաստատեն թէ վերջին երկու
կէտերն են . —

9. Երբ երբեք աշակերտներ ըլլալ զոյի խօսին,
կերտի որ պարտաւոր է ուշադրութեան հետե-
ւել, զառարկութիւնը երեսն հանելու համար :

10. Ամէն աշակերտ պարտաւոր է որ օրին
տեղեկագրել թէ Հայրիկին եւ մայրիկը, մեծ եղ-
բայրն եւ քույրը ի՞նչ կը խօսին Սթալինի եւ Լենինի
տախալ կարողաւորքի մասին :

ՎԱԶԷ

Մ. ՆԱԶԱԿԻՆԻՐՈՒ Նախկին փոխնախարար
Հէկի Ուսուր, որ չարառնիմական կուսակցու-
թեան վարչին, յօդուած էր հրատարակելով,
կը խոստանային թէ Ռուսերը զկենք խաբէրէն, հա-
տապանցիկով թէ հրապարակ խաղաղութեան կու-
ղին : Եւ 1949ին ի վեր զորուք կը զգամ սոփեսա-
կան մեթոտներէն եւ համոզուած են թէ Մոս-
կուս կ'ուզէ անվերջ շարունակել պատ պատ-
րաքով, ունիակ զգա ամենիով տաք պատերազմ
յարուցանել ի Նախկին : Եր թաղաքական ամէնէն
մեծ օրաբար կը յիշատէ այն որ չորրորդը, Երբ Մ-
Միւրթիքը 1948ին ըսնի կը դաւալը Փրակուն, թէ
կարձած է որ համաշխարհային անվերջորդա-
պէս են զառ զարմարութիւնը :

Արեւելեան ԳԵՐՄԱՆԻԱՆ չիտմ անտեղծել
համար արեւմտեան Գերմանիոյ հետ օտարաբան-
չիցն հողիցը պատմաբանութեան մը զրեւն հոն :
Դառնալով ինչ ճարապետութեան ներկայացուցիչ
ը մերեն վեցա տաք : Եւ դիտել անտաք թէ այս
պատմաբանութիւնը պիտի զայ իբրեւ Սոփեսա-
րու եւ ոչ թէ Արեւելեան Գերմանիոյ ներկայա-
ցուցիչ : Յայտնի է՛ թէ գերման քաղաքական
կուսակցութիւնը ինչ զիրք պիտի ըսնէ :

Ի՛նչ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՑ ԳԵՂԵՂ արեւելք ապրու-
տած են, համաձայն Ռուսիկներին հասած լուր-
բու : Ետեւերուն հաղիք երկու փամ միջոց արտաւ-
ել իրենց թեմերը կապելու եւ մամբայ ելնելու հա-
մար :

ԱՅՍՈՐ ՍԵՐ ՆՈՐ ԲԵՐԲՈՐԸ

ՀՈՂԱԿԱՌՈՐ ԼՐՏԵՍՈՒԻՆԵՐ

ՈՒՍՏԱՓՈՐԸ ՎՈՍՓՈՐԻ ՄԷՋ

ԱՌԵՒԻ ԲԱՆ ԲՈՒՆ ՀԱՅԱՐ ԶԻՆՈՒՈՐ, ՓՈՐ -
ԶԵՆՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊՈՍՏՈՆ ՊԵՏԵՏՄԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Երէ՛կ, երեքշաբթի, սկսան Բրակակ մեծ
ապամարտերը Վասփորի մէջ, մասնաւորաբար
առիւր շատ շատ հոգալ զիտուրիներն : Ինչպէս
փորձներուն հետեւելու համար Պոլիս քաղաք են
անմերկացի ծովապայ Բերկին, հարտակին Եւրո-
պայի ճակատին թեղհ : Հրամանատարը Եւ-
րոպային, հարաւային - արեւելեան Եւրոպայի ցա-
մաքային ուժերուն հրամանատարը :

Անմերկան զործադարութիւն կ'ընէ թէ ԲԵՐ-
քական ամենամեծ ապամարտին եւ այս վերջին
պատմաբանին ի վեր եւ ամենէն ընդարձակ աշ-
օրէն ի վեր որ Թուրքիան անդադ արժանապրու-
ցաւ Առաջնական կողմակիցութեան :
Ինչպէս արեւմտեան ծրագրէն է, անշուշտ ենթա-
դրական . —

1. Թշնամի (Գաղտն) ուժեր Վասփորի վրայ
կ'արշաւեն Պոլիսարիցէն, յառաջ խաղաղ ճա-
թալանէն (30 շիւրիկներ Պոլսէն, զպէր արեւ-
մուք) : Պաշտպանողական ուժերը (Գաղտն) կը
կեցնեն զրեւնը :

2. Թշնամի օդադրոցներ եւ հետեւակադրոցի
կեցրդնայան են Պոլիսարիցի եւ Բուսանիկի խա-
նազիտներուն մէջ, Վասփորը դրուելու եւ
Թրակի պաշտպանողական ուժերը պաշարելու
համար :

Ինչպէս արեւմտեան զիտարը նպատակներէն միկ
պիտի ըլլայ թոյլ լաւ որ Թշնամի օդադրուած
զօրք ինքն Վասփորի եւրոպական պահերուն վր-
ալ : Անցեալ տարուան ապամարտերը անհամա-
տաւ էին Վասփորի սակաւեան պահերուն պաշա-
նութեան խնդրել լուծելու : Ինչպէս արեւմտեան կը
մասնաւորին թուրք հետեւակադրոցի եւ դրահա-
պատ զօրամասերն :

ՃՅՈՒՐԻՆԵՆԸ, որ Գաղտնի հասած կերակով
կը շարունակէ զմէն արեւելեան անսանաղու-
թիւն պաշտպանութեան միջոցները : Բնութիւնը
կը վերջանայ այսօր, չորրորդաբար :

Ինչպէս դիտել անտաք մասնաւորաբար, Թուր-
քիա եւ Եւրոպիկա Առաջնականի միակ զինակց-
ներն որ որ աղաղիկ անհամաձայն չիտմ ունին Ս-
Միւրթիւն մէջ : Ուրիւ անդամներ ալ սահմանա-
կէն են արեւմտեան երկրներուն :

Փագուրիւնը Եղիպտոսի մէջ

ՆՈՐ ԶԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԵՐ

Երկու շաբթի Երեւն եւ երեքշաբթի առտու նոր
մեղադրութեան ի տեղի ունեցան Եղիպտոսի
մէջ, աստուարացիներով արտաւանախնդրին թի-
ւոր նոր կալաւառներուն մէջ կը գտնուին նախ-
կին յայտարար Անտուր Եղիպտոսի Սալա, Վա-
լապաշի սահմանը զէնքերէն Հափը Երեւն եւ
Ուրիւ երեւելիներն :

Ունեւորին թերթերը դիտել կուտան թէ վարչա-
պետին փոփոխութեան հետեւում պիտի զարգա-
լիտուական իշխանութիւնը : Ինչպէս զառմ էլիք
Երեւն, ըր զաւիշիկին մէջ կը գտնուին զանի ներ-
կայացուցիչներ թուրք ապաշխարներ եւ իրաւա-
կան հասանքներ : Ունեւորին մէջ ամէն լաւա-
տան են, զանի որ զօր - Նեկիւրի որ կատարաւոր-
թեան առաջին զորքը պիտի ըլլայ - փոխադրե-
լուրները զօրանքներ, մասնաւոր ճաղային սեփա-
կանութեան սահմանադրութեան : Զօրաւորը միեւ-
նոյն ստեւն որդալ եւ զորապրէ ինչ - խոստու-
մը, երեսիւ. Եւրոպիկները կատարելով փեղա-
նաբիլ :

Կիբակի օրուան յեղաշրջումը մեծ իրաւանցով
պատճառած է ապաշխարական զօրաւոր Բուսանցու-
թեան՝ Վասփոր զարգերուն մէջ : Ունեւոր պատ-
աշխարհութիւն, որ զմայ Արեւադարեան, նախա-
նախաբար մտախիւն նախարար Մարաշեանի եւ
Եւ Լուսանի (փայա) ներկայանալով, ինչպէք հա-
մապիկայի բանակին առաջնորդներուն : Գաղտնի -
բաղաժարին կարծիքով, Լուսան պարտաւոր է կամ
համարելու կուսակցութեան նախադասութիւններ
կամ խոյն կը կապորը կենդիւր քաղաքներին հետ, որ-
պէս կ'արեւմտ պահել իր գիտքը : Այս առթիւ
Գաղտնի թերթերը կը զրեւն թէ Լուսանի կին եւ
թեք միեւնոյն սակի հարտաւորներն որ իրաւան եւ
թեք իր քաղաքներուն արեւել թուրք զալթաղութեանց :
Տիկ Լուսան որ 37 տարեկան է - ամուսնու-
մը ինչ ապրեւր — այժմ Թրակի կը գտնուի :

Արեւելի կը յառաջ թէ Վասփոր մաքաբարուած -
ներ պիտի կատարէ : Եթէ այս անգամ ալ յառա-
յալ ըլլայ, պիտի հակադարձոր անիւր - փոխան
միջոցներ մեղա արեւն :

Բարեկարգութիւնը չէ խանգարուած ամբողջ
Եղիպտոսի մէջ, կիբակի օրուան յեղաշրջումէն ի
վեր : Հրամարեալ վարչապետը, Այի Մահեր - Եւ

(Լաւորը շարունակութիւնը կարգալ Դ. Էյ)

ՇՈՒԴԱՏԵՐ

գոր. Նեկիկ զարգացման արդյունքներն փոխանակեցին սերտիկ մթնոլորտի մեջ էլ:

Տախլան լայան չէ ինչպէս պիտի դառնար ձորակալում երեւելիները: Կարծախի կան թէ արդեաւակաւան պիտի մնան, մինչեւ որ կարգ մը անթիւնական բաշխումներ գործադրուին, յետոյ ապա պիտի արձակուին:

Քիչան Մուսալիմ Ալի, զանգեց թաղաւորներ Տորգալը որ 75 տարեկան է եւ աւանդաբար զանգամանակը համարելով, որոշած է զաւրիկ հանրային կենսեքն եւ արտաւանական բնակիչ, աղքէն կառուելով Թոսայի պարտքը եւ գնդար, աւանական աւարականը, իրեն թանգարան: Կրտսի թէ գոր. Նեկիկ համաձայն չէ որ Մուսալիմ Ալի հետադարձ եղիպարան:

Նոր զանգեքն Քիչան ձորաները մեծ մասով առաջին ապագա է որ նախարար իջլուան: Վեր ապագա նախանիւն է:

Թիքիբը կը քրքն թէ քանդակուած երեւելիները լայն ապարանքներ կը վայելեն Բուպլիի դիւնուական վարձարանին մէջ եւ կրնան ապագային խոսիլ կրտսի չես:

Սեփախիբիան կը հնարքներ թէ երկու ժառանգութիւնը զորոպարութիւնը եւ ստուարաբիւ, գիւնդաներու ներկայութիւնը մեծ ապարանքներն գործած են զարգացնել մէջ:

Իրանեան քննուկը

ՆՈՐ ԿՈՃ ՄԸ ԻՐԱՆԻ

Թէհրանի կը հնարքներ թէ Տոքթ. Մուսալիկ իտապէլ տուած է երկու փողովին գումարովը, որ տեղի պիտի ունենար Սեպտ. 10ին (այսօր): Լաւաստներն բաշխելու որ նշանակաւ այս յետմազար, այն ներկայութիւնը թէ վարչապետը հաւանաբարից պիտի երկրպագէ:

Չաւապան դարչններ կը շքին Թէհրանի մէջ: Կարեւոր թերթ մը, շէքլաթներ առիթ որ խորհրդական մը հրատարակուած է հետեւեալ խորհրդով: «Բարիկը դուրս ելաւ անկէն»:

Նոր օրը Տոքթ. Մուսալիկ երկու փամփուտ տեսակցութիւն մը ունեցան առիթ. զորովստաւորին հետ, ինչ որ կարեւոր պարագայ մը կը համարուի:

Սեփախի արտաքին նախարար, Պ. Բարն, իր առաջին ճառը խոսեցաւ պաշտպանութեան փողովին մը մէջ, մեղադրելով ճամբորդութիւնները Ալի տախլի յոյս յայտնեց թէ Տոքթ. Մուսալիկ տակաւին կրնայ փոխել իր միտքը: Եւ նորին աւանդակի կողմ որ ուղղեց Իրանի վարչապետին, բացառութեամբ թէ զինչո՞րք եւ օրինակներ են Թրուան — Չորէնի աւարակները, ապա ինչո՞նք իրանի ապագայի դաժանութիւնը եւ տեղեկներ: Յետոյ, իրողութեամբ թէ Պարսկաստան ապագայութեան մը քարտիք եւ չին ուղիք որեւէ օտար, հողորթութիւն հաստատուի: Իր յոյսով թէ տակաւին փամփուտ ունեն եւ առիթ խոսեցան խորհուրդներ պիտի տրուիլուն, ի իստ Պարսկաստանի եւ մերն:

Վեց օրուան ընթացքին այս չորրորդ կողմն է որ կուղարկի Պարսկաստան, առկուիցի եւ տեղեկ — կարի ակնարկներ անձերու կողմէ: Զորքարքիթ օր Մ. Լահանիցիւտա արտաքին նախարարը խոսեցաւ, Տոքթ. Մուսալիկի ժամանակ ուղղութիւնը հրապարակով աղբիւրներէն առաջնորդներուն վրայ: Ուրբաթ օր Թրուանի ժամանակ խորհրդական յորդանոց ուղղեց ինչ:

Պ. Բարն իր ճառին մէջ շարժեց նաեւ Քոբէլայի եւ Գեքմաճի խնդիրները:

Տանեկուտ գործարարներ եւ գնդապետներ են հաւանական իրողութեան Իրանի մէջ, վարչապետին հրամանով: Այս կարգադրութիւնը 27ի կը բարձրանայ հաճախական կուլած գործարարներուն թիւը, Օգոստ. 23էն ի վեր: Գլխաւոր պատճառ կը համարուի անձնութեանութիւնը կամ ձեւութիւնը: Հանդիսանալ կուլած գործարարներն մէջ կը գտնուի նպակարարութիւնը արդարեւ թէհրանի նախորդ գիւնդակաւ կառավարիչ, գոր. Հինգալի եւ գոր. Հալեմի, որ վճարակն դրեկաւորութիւնը Կարգադրութեան պարագայութիւնը զարկով համար (1946): Վերջին լուրերը համաձայն, որին 123 պարսկաւոր հանդիսանալ պիտի կուլուն ժամանք: Տոքթ. Մուսալիկ, որ մինչեւս տանել ապագայութեան թանկանալ է, Գուրեզ ցոյց քաշելով, ձեռք ձեռք՝ նոր պարագայն — տին՝ գոր. Պահմաստի հետ:

ԲԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՂ

ԱՐՈՒՆԻ ԵՒ ՊՈՂԱՍՏԻ միացուի կայմակերպութեան փողովը բացառեցաւ Արեւմտեանի մէջ: Այս առիթը կը յարապուի որ Տոքթ. Աւարնաբէր եւ Պ. Բ. Եւսանի եւ մը գտնեն Սարի Հարցին լուծման համար, դուրս դիւր տալով ժամանակահատիկ: Հետ: Բացման ճառը խոսեցաւ Տոքթ. Աւարնաբէր, այդպիսով նախորդ եւ յայտարարեց — Այս տեղ կը բացուի մը զարաւըն մը, ինչպէս փոստէ կնք ամենքս այս:

ՅՐԱՎԵՐԱՄԵՐԻՆԵՒԱՐ Կարգադրութիւնը առիթ, որոնք տեղի ունեցան արեւմտեան Գեքմաճի մէջ, մտնույլ փոխէ յայտարարեց: — Երեւելեք թիւնով ուղիք առաջին հարցումը պիտի դարձնեն որեւէ ապագայ պատերազմի մէջ, վստահ չէ Սալաւեանի դիւնակները երբեք նախալքանով պիտի չլլայն:

ԱՄՍԿՈՐ ՏՈՂՈՂ ՄԸ կը տիրէ Փարիզի մէջ, երկու օրէ ի վեր: Գլխաւորները եւ վերաբերուած մէջնեղ եղած են եւ շատ մը տուններու մէջ վտանգները վառել պատճառ: Միեւնոյն ատեն ինքն իր տեղայ: Պեճիկ, Հորատայի եւ Տոքթ. մարգարի մէջ այլ օգը ցրուած է: Իսկ Խաւարի մէջ տարակն արեւ կը տիրէ:

ՄՈՒԿՈՒՍԵՆԻ կը հնարքներ թէ Մոսկա Բորեզ թուրքոյին ապագային ըլլալով, պատրաստութիւն կը տանէ Փարիզ զարգացումը համար:

ԱԶԳԱՅՈՒՐԱՅԻՆ Արեւմտեանի ինքնուրու մեծեղ խորհրդային պատուիրակին առաջարկ 14 երկրներ խորհրդին արձանագատուի համար: Թեք քուէարկեցին միայն Մ. Միւլիբըր եւ Փաքիստան: Չեղանգ մնացին Մ. Դաւանդեքի, Յունաստան, Անգլիա, Ֆրանսա, Բուլղարիա եւ: Արեւմտեան պետութիւնները անակցեցան, իւրաքանչիւր երկրի պէտք է առանձին ջնդուի եւ ոչ թէ խորհրդին եւս տունին:

ԱԶԳԱՅՈՒՐԱՅԻՆ յաւանքն պահանջներն առիթ, վարչապետը յայտարարեց թէ կապած կը մնայ շարժուն սակցութեան օրէնքին: Ինչ ամէն միջոց պիտի փորձէ դիմելու ինքնիշխան համար:

ԱՐԵՒՄԵՍԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ կառավարութիւնը վարչապետը այն պայմանագիրը որուն համաձայն 715 միլիոն տարիք ապաւնեց պիտի չանձնէ Խաղաչի, 14 տարուան ընթացքին, երբեւ համաձայն: Անկէ զատ պիտի վճարէ 107 միլիոն տարւոյ, երբեւ հատուցուած հրկայան անձնակազմը եւ անտէր ստացուածներու: Իւրյայէի կառավարութիւնը այն սակցութեց համաձայնութիւնը: Մ. ՆԱՆԴԵՐԻՆԻՈՒ պատերազմական նախաբարը կարգադրութիւն թէ քանակը երբեք այդքան զօրաւոր եղած չէ եւ թէ կրնան յաղթել ի. Միւլեթան:

ԳՐԱՏՈՒՆ ՀՐԱՆՏ — ՍԱՄՈՒՆԻԼ

51, Rue Monsieur le Prince, Paris (6)
DANton 88.65, Chèque Postal: Paris 1278-35
Բաց է ամառուան եղանակին:

Հալեքէն հին եւ նոր գրքերու ճախ միջեր: Հայոց պատմութեան եւ դրամականութեան վերաբերեալ ֆրանսիական ինքնուրու եւ Բալթիկան — ճախ միջեր: Հրատարակութիւններ:

Կամուսա Վարչապետին եւ արեւի հայ երգաւաններու երաժշտական զործերը: Արեւելագիտական եւ իրականագիտական դիւրեր, ֆրանսիական, աղբիւրներն եւ եւրոպական այլ լեզուներով:

Սալաւեանի օրինակները մնացած են H. Padermadjianի Histoire de l'Arménie-է, դին 1500 ֆրանք:

ՅԱՆԱՅՈՒՆԻՆԵՒԱՐ

Շ. Զ. Դ. Մարտիլի ԲՐԵՐԱՄԱԿՈՐ ԵՒ ՅԱՆԱՅՈՒՆԻՆԵՒԱՐ իր խորին ցուցադրութիւնը կը յայտնէ ընկեր Արամ Մերձեւանի, իր սիրելի՝ զոյգացում, իրենի վերաբերման մեծութիւնը: Երեւելեք ինչ արարէ մէջ: Բուսցուցութեան Տիւնի 1500 ֆր. կը նուիրէ Դաւանդեքի թանկարկին 1500 ֆր. կը նուիրէ Դաւանդեքի թանկարկին:

ՎԵՐԱՄԵՐԱՐ

ՄԱՐՏԻԼԻ — Շ. Զ. Դ. Խալի Գոմանի ժամանակը զարգացնէ հալեքին զարգացեալ արձանագրութիւնները պատճառ 14 Ապրիլ եւ կը շարունակուի կէտորէ վերջ մամը 330ին ամէն հինգշաբթի: Երեւելեք ինչ արարէ մէջ: Բուսցուցութեան Տիւնի 1500 ֆր. կը նուիրէ Դաւանդեքի թանկարկին:

ԳՐԻՄԱՆՈՐՈՒՆԻ ԿՈՒՆՈՂՈՒ

Թիքիբի սերմերով ծնեցան իմաց աշխատող գործարարութիւնի հիւղար: Տեւական յայտարարութիւն:

Դիւնէ Maison Mouradian, 18 rue de l'Échiquier Paris (10):

ՄԱՐՏԻԼԻ — Շ. Զ. Դ. Բրեւետարտը են — Թախլախի ընդհ. փողովը՝ այս շաբաթ մամը 2030ին, ստորագրուած հաւանագրին:

ՄԵՆ ԵՄԱՐ — Շ. Զ. Դ. Բրեւետարտը են — Թախլախի ընդհ. փողովը կը հարկի թուր ընկերները այս ուրբաթ մամը 20ին, ստորագրուած հաւանագրին: Գաղտնարկէ ներկայութիւն:

ՎԱՄԱՆ — Շ. Զ. Դ. Երբ. Կոմիտէի ընդհ. փողովը կը հարկի թուր ընկերները, այս շաբաթ մամը 20ին, Աւարնեան տնտեսը: Կարեւոր օրակարգ:

ՆԱՍՏ ՈՒՆԵՆԱՒԱՒ — Շ. Զ. Դ. Խալի Գալիբի մասնաճիւղին տարեկան Մեծ ՊԱՐԱՆԻՆԻՍԵՒԸ, Դեկտեմբեր 28ին, Մեքլու Միլիթերի մէջ:

ՆԱՄԱԿ ՈՒՆԻ (Եղիպտոս) Տիլին Արուստակ Լեւոն Դարեալեան

ՆԱՐԻԶԱՄԻԼԻ — Տիլին Հայկական Չէլիք են եւ զուտէ՛ր Մեքլու: Չէլիքներն, իրենց խորին շարահանութիւնը կը յայտնեն թուր անդին ուրեք իրենց ցուակցութիւնը յայտնեցին անձեր կամ դարաւոր, որոշացուի Տիլին Մ. Չէլիքներն ժառանգաւ առիթ, եւ նեկիկ կը իրան անոր յիշատակը եղած հոգեհանգստան, Փարիզի Հայոց եկեղեցին մէջ:

ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅՈՑ ԵՒԿԵՂԵՐԻ

Փարիզի Հայոց եկեղեցւոյ հոգարարութիւնը կը ծառնուած թէ այս կրկին ինչպիսիք տեղի առիթ պիտի մատուցուի հաճախաւր պատարաւ Մ. Չեփ: Միւրիկ եկեղեցւոյ մէջ:

Յետ պատարաւի պիտի կատարուի ինչպէս — գիտութիւնը արարողութիւնը: Սկիզբ մատուցուած մամը 8ին Մ. պատարաւ մամը 10ին: Ինչպիսիք երեկոյան Բափոր մամը 430ին: Ի. օր ինչպիսիք Մեքլու, սկիզբ. մամը 430ին մամը 9ին Մ. Գաղտնար մամը 10ին:

ԽԱՂԱՐԱՅԻՆ ԱՐՈՒՆԻՍ

Այս կրկին ինչպիսիք տեղի առիթ, Լիւնի եկեղեցւոյ մէջ հաճախաւր պատարաւ պիտի մատուցուի: Ինչ կէտորէ վերջ մամը 430ին Մ. Գաղտնար արարողութիւնը պիտի կատարուի: (Իրաւմ)

ՀԱՆԻՄԱՆՈՐ ՊԱՏԱՐԱԳ

Փարիզի կաթնիկի Հայոց առաջնորդ Ամա — տունի Մ. Վ. Կանեպիկեք Փարիզ վերադարձած ըլլալով, ժամաւոր պատարաւ պիտի մատուցուի այս կրկին, Մ. Խալի տունի առիթ, մամը 10-30ին Rue Thovini եկեղեցին եւ պիտի շարունակուի:

ՄԵԾ ԵՒ ԵՐԵՂ ՊԱՐԱՆԱՅԻՆԻՍ

Նախաժամանակները Մարտիկ Օտտոյի Հայ եւ Բրեւետարտը Երեւելի Մարտիկան ինքնուրու:

13 օրեւ, շաբաթ երկրորդ մամը 8ին, համարածով Պար Վեճիկեքախանային արահին մէջ, 230, Chemin de la Madrage - Ville:

Կը Նախաժամանակ ընկեր ԱՆԻՐԱՆԻՍ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻՍ, արտաւանութիւն, եւ անակցեցին:

Մեքլու Հայկական պարերու եւ թանկարկին: Զնի պիտի Մուլար պատճառ:

ՍԱՄՈՒՆԻԼ — ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐՄԱՐԱՐ

Նկատի առնելով զանազան դիմումներ, վար — փարսան Տիւր եւ եւ ընկել ընդունած է նաեւ ցեղեկութիւնը աշխարհաւոր արձանագրութիւնը: Արձանագրութեան օրին ին. երկուշաբթի եւ շաբաթ մամը 10-19: Հաւաք — 26 rue Troyon, Sevres (S. et O.): Հետ. OBServatoire 18-28:

Մախու են

ՊՈՒՏՈ — Ընտանեկան պատճառներով կը ծախեն, կամ իր քաղաքին (ժախ Մարտիլի) մէջ մը հետ, դիմումին խառնութիւն, որ 1936ին ի վեր հաստատուած է: Ունի զին 7 տարուան պայմանները վարձել 20 շաբաթ ֆր. միւնուրը 5X4 միլիմ. է: Երկու անձնակցով, առաջին յարկ, եւ պիտի օր քաղաքի եւ Լու: Ի խալիկ ուրեք տուն տարի օր վերաժողու. արտաւանութիւն այ կայ: Գոյմանուրը համար դիւնի՝ Ara, 6 rue des Meunets: Կամ Madame Poinier, 27 rue de Tivoli, Մար — ԵՄԱՐ:

ՎԵՐԵԼՎ. ՅԱՏԱՐԱՐՍ

ԶԲՈՑ ԶԲԱՆԱԿԱՆ ԱՐԶԱՆՈՒՄՈՒՄԻ
ԱՆԴԱՆՆԵՐՈՒՆ 268

Երեւանի բերկուն Սեն Մելէի «Արարատ» ճաշարանը հարկուած էին վարկաճաշ օրաթիւներէն ներկայացուցիչները, լսելու համար այն ֆրանսացի երկրաւորները, որոնք վերջերս Արարատ լեռան դապարը քարաբացած էին՝ փնտրելու համար Եղիան ճաշարանը։

Երեւ երկրաւորները եկած էին իրենց ըն-տանիներով ու բարեկեցիկութեամբ, թիւով 16-անոնք էին նաեւ ֆրանս. մամուլի կցորդ Գ. Ծալպէն Լա-թոնայ։ Հայերուն կողմէ՝ բացի երկու թերթերու ներկայացուցիչներէն, սեղանին վրայ տեղ զբա-ւած էին նաեւ Գ. Չ. Արարատի եւ Գ. Կոպարը Յովհաննէսէն։ Ծալաբարձին մէջ ներկայ էին նոյն-պէս քանի որ հետաքրքիր էր նաեւ։

« Մամուլի զինգորդ մը չէր եղանք, այլ պարզ հանդիպում մը, փոխադարձ մանօթութիւն հաս-տատուելու համար։

Առանց վարկենքէն իսկ տալ եւ մտերմական մթնոլորտ մը ստեղծուելու եւ ողորդ իրաջ խառն-ցութիւններ տեղի ունենալու, առանց քննարկումի որ երկուստեք փոխադարձ փորձութիւններ տըր-ուցանաւ։ Առնել խոսքս իրենց արարատի մա-տին, մենք ալ՝ Հայերուն եւ Արարատի մասին։

Արարատները երեւակէն հողորդին՝ երկու խումբէն կը բաղկանային Արարատի դասած եւ ինչ-մէր եւ շարժանքի առած երեւանի աւերակներն ու Առաւմտանիքի տօնին առթիւ օրինադրս եկե-ւ զեղեկին կողմէ Օգոստոս. 17ին կապիւրդուած ռաւադարձութիւնը դէպք Մ. Դոյրի բնակարանը։ 500 մեթր. երկարութեամբ Ժապալէն մը պարտա-տուած է այս առիթով։

— Երկրորդ խումբն է որ հասարակ եւ Արարատի փերկը։ Այս խումբին երեւ անդամներն էին Արարատը ճաշարանը եկողները։ Առանց են՝ ժամ տըր Քիւրեի, Ծերեանի ճաշարան եւ Կէրէն։

Ժամ տըր Քիւրեի եւ զորք արարատիցներն լցա-ցողը, Ծերեանի ճաշարան ճաշախմբի եւ դասմը, իսկ Կէրէնը դաշտարան ճաշախմբով նկարած է եւ արարատիցներն բոլոր ճաշարաններէն։ Այժմ իրենց մտերմը մէջ ունին երեւ հազար մեթրանոց Ժապալէն մը, որուն 700 մեթր Արարատի լեռ-նին մասին։ Բազմաթիւ տեսանկարներ առած են Փոլոյն, Անգարայի, Երրորդի, Պալատի, Ինչ-մէրի, մասնաւոր Պալատիկոյ մէջ, ուր կան քաղաքի յուշակներ հին երկրաւորներ՝ ժայռերու մէջ փորուած։ Առանց բոլորովին լուսած են եւ զարմած պատմական իշխանակարանները։

Ժամ տըր Քիւրեի 40 արարատից, իմաստակ, թիւալիւ, եւ ինչեքէն հայկական զինգորդի մա-զուսով Պատը եւ՝ Ծալաբարձը առաջ երկրաւորապ-կան հետաքրքրութիւններ կատարած եւ Կերէնյան-տըր մէջ եւ զրի առած որ արարատիցներն՝ ու-րոքն անտեղ կը մնան։ Պատը մըն ալ մասնակցած է ճաշարի (Եղիպտոս) սիրահաններու։

Միւր հարցումներուն պատասխանելով, ըս-ցաւորք թէ՛ Եղիան ճաշարան փնտրելու դաս-տըր յալացած էր 1950 Հոկտեմբերին՝ կարգիլի վերջ յայտարարագրութեան ինչ դրէ մը, որուն մէջ կը խօսուէր Հայաստանի, Զինգորդի, Արա-րատի եւ Եղիան ճաշարանի մասին։

Պատեան ամառայինի մը համաձայն, Եղի-ան ճաշարանը կը տալանով մեկնած եւ պատեան հո-գաժանէ են հանձնելով Արարատի դաշտերը՝ զո-ւս մը։ — Աճաւ հողը (քաղաքներն մէջ Արարատ կը ծառանկէ առաւ խալը)։

Ժամ տըր Քիւրեի կը հաստատը տալանի զո-լորներն Արարատի ստանկայնութեան մասին։ Չէրք է փորել աւելի քան 30 մեթր թանգորդութեամբ առ-տողի խաւը՝ երեւանի հանրու համար զարն։

Իր արարատիցները փրանգներէ ուղղակի մեկ-նած է Փոլոյն, անկէ Անգարա ու Կեւաքար, ուր տեսնելով Արարատի սպիտակ զապարը, դրոյադար յալացած է Արարատին առաջ քարաբացելու Կա-պարովիկոյ պատմական լեռան վրայ 3950 մ. է-թըր։ Այս առաջին փորումը միամասնական վար-մաութիւն մը պիտ ըլլար Երրորդի երեւ անդամնե-րուն համար, որոնք բոլորն ալ կը սիրէին մառ-դանը։

Կեւաքարիցն անցած են Սերտասիւխ, Երրորդ, Եղիպտոս, Պալատի, Իւտեր։

Կարան են 23.000 զինգորդ ճաշարան՝ Եղիպտոս 1325 մեթրէ 26 Օգոստոս։ Թրքաւորն երկարու-թիւնները աճին զգրուութիւն ընծայած են իրենց եւ արարատը թիւալիւն ապալ մը։ Երկու լա-զրողներ՝ ճաշար Բէժալ (Հիւսիս-արեւելիքէն) եւ Մէլախտան (Առաւելու կարծախալութիւն) ըն-կերացած են արարատիցներին, ապալս լին կը-ցած քարաբացում մընից դապարը։

Սուրբ Հետաքրքրութիւններ կատարած է երեւ ուղղութեամբ, հայտարարին ճախալէն յալացած է հանդի մընից եւ անկախարքը զապարը (5156 մե-թրը), արեւմտաւորն 3800 մեթր, իսկ հիւսիսի-ն 3100 մ.։ Արարատի շրջանին մէջ տեսած են քալ-մաթիւ վախկառու զիւրս ցեղախոսներ, որոնք կ'արարին հին օրերու պէս։

Արարատի զապարին մուշկներու մէջ պ-րուրուած ընդշնարած են Հայաստանի մայրա-քաղաքը։

Վերելի ընթացքին Քուրեքը լին կրցած դէպ-ք թաղանթները հետեւի իրենց, որովհետեւ 3800 մեթրէ վեր օդը լին կը թնէ։

Խուրքը ուղած է այցելել նաեւ Անի աւերակ-ները՝ ժապալէնի վրայ առնելու համար, ապալն սեղանի իշխանակարաններ լին արարատ։ Ի-րենց կարծիքով Անի աւերակները քարոյի մը չու-նին այլիւս, ամեն ինչ Զարաթուստի եղած է։

Ճալէն հաջ խոսուցեցան քանի մը քաղաքա-նոք։

Գ. Որոքնին իրեն հանդիպումին կազմակերպ-ւել, ըսաւ թէ երեւ անի ի վեր մեծ յուզումով կը հետեւեր արարատիցները ճալիւրուն դէպք Արա-րատ։ Արարատը միշտ եղած էր եղած է երեւ հա-մար։ Հիւսիս տեսանք իրեւանիցները։ Անի-ն Հայուն արտին մէջ կալ Արարատի երազը։ Սուրբ թիւալով զորք մեծ քաղաքի մը Արարատը քան ե թէ կ'արարին այն աղբիւր որոնք եղած էր ունին։ Հայ ազգն ալ պիտ աղբիւր, մէնից որ տեսնէ իրակա-նացուած կը ծաղկի։ — Թրքաւոր Արարատին։ Զաւախտը լինեց նաեւ թէ Իւտերի ծննդավայրն է որդալանից լինեց Արարատին։

Հրովմ Սուսանի ըսաւ թէ Եղիպտոս մօլոյն օ-րերուն՝ երբ Հայաստանն ու Հայկական Դարսը քո-րովին մտադրութեան արուած են՝ հողակներ մեծ զուհանակութիւն կը զգաւ՝ ձեռնակովորներու հայ արարատիցներն ամբողջ աշխարհ մամուլին ու Հայաստանի։ Անիկ միջինարութիւն մըն է մեղի համար։ Արարատի մասին միամայնութիւն կալ չորքը Հայերուն մէջ՝ սամանի երկու կողմերն ու։ Հայկական անոր որ Արարատը Հայաստանի սամանիներուն մէջ է, խորհրդային Հայաստանի զինակարանի վրայ կ'երեւայ յաւանակութեամբ Արարատը, որուն ետեւին կը ծաղկ արեւը՝ լուսաւորու-մանովը Հայաստանն ու Հայ մայրաքաղաքը։ Ըս-քաւոր պարզեց ժալիցին ժալիցի պարարտը տեսնել Հայաստանի սամանիներուն մէջ։

Արարատիցներին պիտ ժամ տը Ռիւիկա ընթ-ահալութիւնի յայտնեց Հայերուն կողմէ իրենց հանդէպ քոյ տրուած վերմ ընդանդիւրութեան հա-մար, որ, ըսաւ, աւելի քաղաքի եւ իսլաւի, քան պատմական ընդունելութիւններ։

Ֆիրմա Նաւարա ըսաւ թէ ինչպէս մեր են քանանակները Արարատի քան մը՝ յուզումն մարդը չէ կրնար խօսիլ։ Կը քաղեմք մըր Արարա-տը զոր տեսանք՝ մերք լլայս կը մը։

Մամուլի կցորդ Ծալպէն Լատմալ յաւանի ֆը-րանսացի լրագրողներին արարատի խօսքը ըրաւ եւ յոյս յաւանի թէ Հայ Ժողովուրդը օր մը Զը-րանսացիները պիտի հիւրանարէ Արարատին երկրին մէջ, ինչպէս իրենց հիւրանկարան են Հա-լեր ֆրանսական Հոյնի վրայ։

Հանդիպումը մերկանաւ կէս դէրէքէն, շառ-ընմ մթնոլորտի մէջ։

ԵՐԶՈՒՄ. ԲՂԹԱԿԻՑ

ՌԻՒՆԻՒՄԻ պէյր նամակ մը ուղղուելով Ծրան-աստի Հանրապետութեան Նախարարին, մերժած է բարեկամութեան ծրարը, ինչպէս կը գրեն Երեւանի թերթերը։ Գլխէ կ'ըսէ թէ՝ առաւել-կուած քարեւորներուն լին համապատասխա-նեց թանգորդ ժողովուրդին՝ քաղաքներուն։ Բայց եւ անպէս քայ կը զէլ զուրդ, երբ քանա-ցութեամբ համար։ Բարեկամի կը կարեն։ Թէ կ'ուզէ ժամանակ չափել, տեսնելու համար թէ ինչ պիտ ընէ ՄԱԿը, յատուկիկալ ընդհ-ժողովին մէջ։

ՀԱՅԵՐԸ ԳԻՏԻ ԲԱԿԱՌԻՆ — ԵՐԵՍՈՒՆ ՕՐ
ՎԵՐԵԼՎ. ՅԱՏԱՐԱՐՍ
ԲՈՒՆԱՅ, ՎԵՐԵԼՎ. ՅԱՏԱՐԱՐՍ
ՆԱԽԱՐԱՐԱՆԻ ԺՈՂՈՎ ԳԻՏԵՐ ԾԵՐԿԸ

Երեւանի օր, 9 Սեպտեմբեր, Եղիպտոսի ճոր զարկին արմենի երկար շնորք զաւարտելու, հաստատեց երկու քաղաքի օրէնքներ, — 1. Սու-մանիական ճորքային տաղանթը։ 2. — Չուսմ եւ վերակազմութիւն ճալաքալան կուսակցու-թեան։

Յիւրի որդուանները ճոր էլ մը կը քանան եղի-պտոսի պատմութեան մէջ։ Կախարդանի խոր-հուրը երկու օրէնքներն ալ վաւարացուց. Ժողով-քով արարատի զինգորդան ժամը 6-ն միջին. Ժամը 3.40 (Հիւսիս եղ)։ Զօր. Եղիպտոս ճնուած էր ան-քալաղ զործարքի ծրարութեամբ քարեւորում-ն. ներք։ Ժողովը պաշտու թիւյ շատու որ նախ-քալաքին Հեռանան, վերջական որդուած առ-ւաքը։ Բացառութեան եղաւ միայն Երեւան չա-խարքերի իմալիկ Բաղապարի կամարը, որ քա-ցաղաքին թէ շնորք պաշտու իսկ պիտի քանայ, ինչ թիւյ շատն որ տուն երկայ։

Ժողովը շարունակելով հանգընը, Նախարա-րները ինչոցան իրենց կրօնական պարտականու-թիւնները։ Եղիպտոսի պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլաով շնորք ընդհանրական, որովպի Նախարարները աղօթին։ Զօր. Եղիպտոս ալ յարակից անհնալ մը քաղաքին, Երկրուան երկու աղօթ-նից կապարուելու համար։

Առաւելու չարքին քարեւորումն օրէնքին շիւտարք կ'ընեն։

Սեփակաւորներն պիտ ըլլայ մարդ զուեւ 200 արարատի (80 Հեկար) Գետուիլներ զա-ւելու աւելի։ Կ'ընդ տարուան ընթացքին, պիտ թալիլ Հողորդութեանը։ Դաժանած պիտ անգամ ըլլայ իրենց ընդած կ'ընտանի տան անգամ։ Այս կ'ըստ ալ պիտ ճշտուի մասնաւոր օրէնքով։ Այն հայտարարքը որոնք 200 արարատին աւելի ունին, կ'ընան իրենց զաւանթներն ձեւը, հարկը արարատի։ Սեփակաւորներն զրկուած հողաւը-րներու համար կատարումի թիւր շրջաւորու-թեան պիտ հանէ դաժանութեան 3 տա. հարկը ստեղծով, վճարելով 30 արարատ։ Եղիպտոսը պիտ ստանան առաւել երկու հարկաւ Հող վեր-քաղաքական քանակներուն (Կալի) աշխատա-վարքը պիտ ճշտուի մասնաւոր օրէնքով մը։ Երբորքարները պիտ կ'ընան արեւմտակցական միութիւններ կազմել իրենց շահերը պաշտպան-ւելու համար։

Այն Հողորդներին որ հիւսկ արարատիցն պակաս ունին, պարտաւոր են զործակցական ընկերու-թիւններ կազմել, որովպի աւելի Հողուտա դրա-յինքն շինուին շահագործել զանոն։

Օրէնքը միշտ կ'ընէ առաջ արարատիցներին կը Նախարարն անոնց համար որ չեն համակրի։ Օրէնքը զործակցի ե թէ անհանգիստ եւ թէ շահագրաւակ անմասնակցութեան համար (ընկերու-թիւններ), քայ ի կրօնական միարատութիւններ։

Անկ'անգամի վիճակաւորութեան մը՝ համա-ժան, Ժամ 2150 հոյի եւ անոնք որ 80 հեկարէն աւելի ճոյ ունին։ Բնակարանի Հողորդա տարա-ծութեան կը հարուեն 30.000 Հոյար (740.000 արարատ)։

Խաւակութեամբ վերակազմութեամ օրէնքին արարատի ճալաք, քաղաքային. Իրաւունքի կը զրկուեն անոնք որ անբերել զործան են, իրենց իշխանակարան շալաքը զործանած, աւարին շահագրաւութիւնը կատարած կամ ապրիլաւոր դրամ (կալաք) տալանք են տար երկր կը կամ անոր ծառայող կալաքիկարութիւնէն մը։ Օրէնքը ճշտուի կանոնները եւ կ'ենթադիւ ճալաքական կառակցութիւնները, պարտաւորելով որ զուեւ եւ վերակազմութիւն։

Նոր զարկին ապագայական անդամներն Գ. Բրովան յայտարարեց թէ կուսակցութիւնները զաւարտու են մէնից թէլ ամիս ամբողջական կանկալքը մը ներկայացնել յերկր։ Զործերու Նախարարութեան, իրենց կատարած գործակալու են վերակազմութեան մասին։ Եթէ Նախարար-թիւնը տեսնէ որ անհրաժեշտ զործարգիները լլին չեն կատարած, խնդրել պիտ յիշ պիտական խոսուցիչներ։ Այս վերջին իրաւունքը անկ լուս-ւալ ալ կուսակցութիւնները որոնք չոր կալաքա-տարք չէ համապատասխանեց օրէնքին։

Բրովանի կը հաստատու թէ այս օրէնքն մասնաւորապէս պիտ աղղուի ապագայական մեծ կուսակցութիւնը, Վաֆա, որուն կալք մը վարչ-նիքը մերքալաքներն են արշին։ Միւսները աւել-ք օրով զաւարտեցին կ'ընտանդութիւնը մէլ, Նա-խարարութեամբ Գ. Նաւաւը։ Տեղական Երեւանի կը քրէն թէ Տիկիւ Նաւաւ, որ Փախի կը գտուի, որոքն է Եղիպտոս վերադառնալ, հակառակ է-րեն դէլ եւեւ ամառապատկան։

× Զօր. Եղիպտոս այժմ կը զբաղի արարատի

(Զ. Գ. Խանտի մարմատալարումը ամբողջ)

պրոթեան հարցով: Վճահան միջոցներ ձեռք պիտի անուրեղն դնենք: Գործարարները պիտի փորձեն պարզաբանել իրենց հետքերը: Վարձարներ պիտի կրճատեն իրեն: և:

Միջանկի մասին փաստեր կը հաւաքուին 51 երեւելիներու մասին որոնք ձեռքբերականցանք են մը որ ստաց: Ուղարկութիւններ կատարուող են իրենց տաններուն եւ դրամականներուն մէջ: Այնքանորոշող տարիներու իրենք կ'ըսէ թէ յայտ կարծար փաստաւորութիւններ գտնուած են արդեն: Գիտնական շահիւր ԱՖՔիլի բնականաբանին: Ուրի փաստաւորութիւնն որ երեսուն կը ձանձնեց դանդաղեց Բազաւորին ճաղորդին ձեռնարկները:

Նոր ցոյցեր Մ. Արեւելիի մէջ

Վերջին յօդուած: Համաձայն, Միջին Արեւելի կայունութիւնը յուրը մասնադրութիւն կը պատճառէ: Անգլիայ, Ֆրանսայի եւ Մ. Արեւելիներուն մէջ:

Ստորեւ կ'ամփոփենք վերջին գէշերը: — ՊԱՐԻՅԱՆԱՆ:

Լեւոնտի մէջ նախաձեռնող կը սպասեն Տոքթ. Մուստաֆէի մօր առաջնորդներուն: Մինչ այս մինչ այն օգտակար Քիշնուր անուան Պեմանիոյ կը — մասական հանձնար, Տոքթ. Տափա, վարչական իրաւէրով կը խմբաւորէ զորքի ձեռնարկներ, քիշնուր համար Իրանի երկրաւոր եւ տնտեսական դժուարութիւնները: Իրանի երկրաւոր երկրաւոր — բարը, Բաղդադ, դիմաւորողը զայսմէ կը երկար — քրտական նախարարին եւ Տոքթ. Մաքիի հետ որ Մուստաֆէի աջ բարակն է: Հնդկաբն կ'ըսէ թէ 25 աստիկներ կը դառնան կայսրական մէջ: Տոքթ. Տափա կ'ըսէ իրենց քայլ Տոքթ. Մաքի արդէն տալիս յայտարարութիւն մը քամած էր Բիթլիսիցիներուն, հետեւեալ քովարկութեամբ, — «Տոքթ. Տափա ըստ իրենց իրաւական կաւա — վարչական հարաւոր: Քիշնուր զայտ համար: Այդ հրաւերը ուղղուած է խորհրդակցելու համար Իրանի տնտեսական մասին եւ երկու երեք օրէն տակի պիտի յանձնէ:

Թեոյոյ երեք նախարարները առէն տարին Գեր — մանիոյ նախկին նախարարը: Գործարարները իրենց հանձնարում մէջ մեծ կարեւորութիւն կ'ընծային այս այցելութեան, որ կապ ունի նաեւ քարտէղի հար — ցին հետ: ԼԻՌՆԱՆ:

Տաղանայ մը ալ այս փոքր երկրին մէջ ծագեցաւ: Երեւելաբնի որ հրաժարուած Սամի Սուլի զանգերին եւ հանրապետութեան նախապաշտ երեք հոգեւոր կառավարութիւն մը նշանակեց, զորքերը մարտու համար:

Վարչապետը որդած էր միտաւորութեան թուէ պահանջին կամ լիազօրութեան՝ միջ անտեսան իր — ար, երկրի հրամանադրերով մարտու հա — մար, նկատելով որ ընդգիծակները կը ստատ — կանցնին պաշարէ: Բայց վերջին պահուած հրամա — րեցաւ, տալով թուէ պահանջին:

Ետեւորած կառավարութեան նախապաշտ էր Նադիր Էփէր, վարչապետութեան դիւանաւոր — ար: Ստանձնած է նաեւ ներքին, արտաքին, ազգ — պաշտպանութեան, հողաւորութեան նախարար ք — րտիւնները: Եւսմ — նախարարն էր Գազի Քիւրտ, սեղան մարտային բարձրագոյն խորհուրդին: Մու — նացեալ նախարարութիւնները պիտի վարէ Մուսա Մուպարթէ, իրենի որ կամ թոր գահին մը կալ — մուի եւ կամ ինքզինքանոր լուծուի:

Հրապարակուած տեղեկութեանց համաձայն, խորհրդարանը որդած էր միտաւորութեան թուէ յատ, որդիակի վարչապետը հրաժարի եւ կարելի լլլայ խառն զանգին մը կապով, բարեկարգու — անը կատարուի: Համար: Հանրային կարիքին ալ զրոյուած էր վերջինը: Խորհրդարանը Գ. օր սկսաւ քննել այն օրինա — դիրք որով խորհուրդին կը պահանջուի միջ անտեսան համար, որդիակի կարելի լլլայ արմա — տակաւն բարեկարգութեան կատարել: Օրինակներ կը արժանայ թարգմանի ընտանեան օրէնքն, մարդագործութեան կատարել մարտիկութեան մէջ, միջապաշտի դատական դրոշմներն են: և:

ՀԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՄԸ ԱՆՁՆԱՊԱՅԱՆ

ՎԻՆԻ, (Յաւան) — Եւրասի, Կիւստին վերջ մամր են աստիները: Կարգաւորչին (Վիճիկ օտո) քաղաքներու պաշակին մէջ, Լիւնցի մը աստի հաւաքած միջոցին կը նշմարէ երկտասարգի մը տնտես մարմինը:

Ամբիւսեալ տարիներուն Կիւստին յուր աւաղով, միայնի կ'աւ թուրքերէն եւ նաւակներէն կը հա — կեցուրէ թէ անձնաւորներ կը կուտէին Յ. Յովակի ինչպէս իրենց, 25 աստիներ, քաղաք, Բիլէիկ հաստատութեան մէջ, Հար ամուսնացած եւ մէկ դուստիկ հայր:

Ինչպէս կ'ընեաւ, առողջութեան կիմանկ եւ ըն — տաններն վէճերը մարմ են հէք երկտասարգը զա — ան մը որ ստաց տնտեսիկ խոյս տարու: Կենդանիութիւն եւ Բուժարար դիւանաւոր (comprens d'aléa à base de gerdalen) կ'անգլի վեր շարաւոր: — Ա. Կ. Բ.

Գաղափար Միւրիան, Վրէժ Միւրիան, Տէր եւ Տիկին Բեքոբեք Բեքոբեք եւ զուգար, Տէր եւ Տիկին Բեքոբեք Մուրադեան եւ զուգարները, Մի — ժեանք Մուրիան եւ զուգարները (Մարթի), Այ — ժառա Բաղդադեան եւ զուգարները (Մարթի), Միւրիան Կարաճան եւ Գարեթ (Հայաստան), Միւրիան Կարաճան (Հայաստան), Գալապոսի, Մի — յոյանք Զոփորէն, Սեւանեան, Մարմանեան ըն — տանները քաղաք իրենց քաղաք կը ծանուցանեն ի — րենց կողմ, մօր, զաւակն, քոյկն եւ աղականներն: ՈՒՍԱՆԱՆ ՄԸ ՄԸՆՈՒՆԱՆ

Յուրաքանչիւրութիւն կը կատարուի այսօր, հինգշաբթի 11 Սեպտ. մամր 1430ին Տ. Օսենի զինքնառնուածներ, (métré Mairie de St. Ouen): Մամուռար մահալը շտապարկներն, կը խնդ — րուի ներկայա իր այդ նկատել:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

ՄԱՐԻՆՈՒՏ — Ծ. Կ. Խաչի Գոմոնի մասնաճիւղը զարդոց հարկերի դարձնալիս արձանագրու — րութեանը սկսած է 4 Սեպտ. կը շարունակուին կիսօրէ վերջ մամր 330ին ամէն հինգշաբթի: Ենդեղեղայ կից քաղի մէջ: Ուսուցչութեամբ Տի — կին Ա. Տեգլեհեանի:

Հ. Կ. Խաչի Գոմ. ՄԱՐԻՆՈՒՏ օգտակարութեան կայանի առջ Բ. Խումր պիտի վերաշահանայ այս կիրակի: Այս առիթի կազմակերպուած է հանդէս, որ տեղի պիտի ունենայ յոյս օրը մամր 2ին, օգտակարութեան կայանի մէջ, Տիւնալիքի Բար Գրեյզ (Խոյն Է Լուար): Անոնք որ անձնակցան մի — յոցներ չունեն եւ կ'ուզեն օգտուիլ 15 արդիւնք օ — րը քարէն, Բոյ թարեանքն օր առաջ դիմել ֓ա — րին Հայոց եկեղեցին:

ՀՈԿԵԼԱՆԳՈՍ ՄԱՐԻՆՈՒՏԻ ՄԵՃ

Հանդիսարար պատարագ եւ հոգեհանգիստի քի — շատակ Տէր եւ Տիկին Արարի եւ Հնարակ Բեյնի — անկար, ինչպէս եւ Սեւեհերիմ Թիւնալիքի (Բեյնի) նախաձեռնութեամբ կը զուգարներուն, այս կիրակի ստուգու Մէն Լու. Կասն ֓եքի Բ. Գե — րը Կիկիլեկին մէջ:

Կը խնդրուի ընկերներէն, արդականներէն, բարեկամներէն ներկայ ըլլալ:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

ԴՊՐՈՑԱՆԻՆ ՎԱՐՄԱՐԱՆԸ — Դայրդաւոր Տիկ — անք մարմանը կը վերաքաղուի Հոկտ. 1ին: Եւստի օգտակարութեան համար դիմել մարմանը, 1 Bl. du Nord, Le Raincy, երեւելաբն, հինգշաբթի եւ յարթ ամուսնուները մամր 9—12: Հնուամար Le Raincy 172:

ՀԱՆԴԻՍԱՆՈՐ ՊԱՍԱՐԱՐ

Փարիզի կարճիկին Հայոց առաջնորդ Ամա — րուիկ Մ. Վ. Վինտեմիլի ֓արիկ վերադարձած ըլլալով, ճանքար պատարագ պիտի մատուցուի այս կիրակի, Մ. Մուշի տնին առիթի, մամր 10-30ին Rue Thousinի եկեղեցին եւ պիտի քարոզէ:

Կ'ՈՒՂՈՒՆԻՆ

Լա դրոշմաւորութիւն, կ'ընդ — յատուկ յսք կարելու համար: Դիւտ արտիլարիան — Դիւլէ, Mr. Michel, 165 rue de Javel, Paris (15): métré Felix Faure: Ամէն տաւուտ մամր 9—12: Տարիկայ զորքի քաղաքավար:

Կ'ՈՒՂՈՒՆԻ

Կ'ուզուի կարտուի ք (Փիկիանց): Դիմել Տիկին Ալեյն Doveil, 19 Bd. des Batignolles: Հնուամայն Lab. 63-07:

90 ՀՈԿԻ ԽԵՂԻՆՈՒՆԱՆ Դանուրի մէջ, Գլ — Կ. Կասնի առիթ, իրեն Կենտանք քուտ փոթորիկի մը, որ դիմիւրայ քարոզու չոգեմանիկը: 120 հարկարներէն մայն 30 չոգի ազատեցան: Ենդե — րուտ Գիկիլեկին Տիւնալի կ'ընթաց եւ արկածը պատահեցաւ: Տիկիններն տալով մայրեան վերջ, երբ կը հանգի այն տեղը ուր Իրաք կը խառնուի Մաման եւ Դանուր: Այդ պահուած քուտ փոթորիկի մը պայթեցաւ, յետոյ կարկուտ եւ անձեր, տեղաց եւ ճարձրները խուճապահար պատատանցան նաւուտ յատուր:

Տէր եւ Տիկ. ՄԿՐՏՈՂ ՀԱՅԱԳՈՐԾԻՆԱՆ քաղա — քանիկ զաւակն: ՇՈՒՂՆԱՆ: Մարտի, 7 Սեպտեմբեր, 1952:

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ՄԱՐԻՆՈՒՏ — Հ. Բ. Դ. Բեքոբեքներն են — Բաղդադիկ ընդհ. Բաղդադի պաշարք մամր 2030ին, սովորական հաղթանակին:

ՄԵՆ ՇԱՄՈՒՆ — Հ. Բ. Դ. Բեքոբեքներն են. տե՛ն ընդհ. Բաղդադ կը շարկէր ըստ ընկերները այս ուղարկ մամր 20ին, սովորական հաւաքան — ղին: Գաղափարներ ներկայութիւն:

ՎԱՄԱՆՍ — Հ. Բ. Դ. Շեք. Կոմիտէն ընդհ. Բաղդադ կը շարկէր ըստ ընկերները, այս շա — րթք մամր 20ին, Անուրեան աղմուտ: Կարեւոր օրակար:

ԼԻՌՆԻ Համախարբը. Միւրիան մասնաճիւղին ընդհ. Բաղդադի այս շարթ Երեւել մամր 830ին, 71 rue de Bonnell քաղին մէջ: Օրակարք — ԺԲ. պաղագ. Բաղդադի զինքնու: Խնդրիք հարուս — տուութեան: Կարեւորեան նոր կարտուութիւն: Ըն — Բաղդի հարցը:

ՆԱՄԱՆ ՈՒՆԻՆԱՆ — Ծ. Կ. Խաչի ֓արիկի մա — նաճիւղին տարեկան ՄԵՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՄԸ, Դե — քտեմբեր 28ին, Մեքըլ Միլիթերի մէջ:

ՆԱՄԱՆ ՈՒՆԻՆԱՆ — 16 Նոյեմբերի կիրակին, Ե. քաղաքակաւ. (Փարիկ) քարէն: Կոմիտէն մեծ հանդէս, յորք քաղմանքով: Հայկական, վր — րացեանք, արդէն յանձնեան եւ հիւսիս. կոմիտա — Կան:

ՆԱՄԱՆ ՈՒՆԻՆ (Եղիպտոս) Տիկին Արուսեակ Լեւոն Դարեկեան

ՓԱՐԻՅԻ ՀԱՅՈՑ ԵՆԵՂԵՑԻՆ

Փարիկի Հայոց եկեղեցւոյ Հոգաբարձութիւնը կը ծանուցանէ թէ՛ այս կիրակի ինչպիսիք օր — քն առիթի պիտի մատուցուի հանդիսարար պա — տարագ, Մ. Շոճի. Միւրիան եկեղեցւոյ մէջ:

Ետեւ պատարագի պիտի կատարուի Խաչանի քի — շատի անձնակցան արարողութիւնը: Սկիզբ ծա — ւերուցութեան մամր 8ին Մ. պատարագ. մամր 10ին: Ինչպիսիքները երկրորդան քաղմա մամր 430ին:

Բ. օր յիշատակ Մեռելոյ, սկիզբ. ժամեղու — րեան մամր 9ին, Մ. Գաղափար. մամր 10ին:

ԽԱՍՎԵՐԱՆԸ ԼԻՌՆԻ ՄԵՃ

Այս կիրակի ինչպիսիք օրին առիթ, Լիւ — ճի եկեղեցւոյ մէջ հանդիսարար պատարագ պիտի մատուցուի: Իսկ կիսօրէ վերջ մամր 430ին Ան — Կասնի արարողութիւնը պիտի կատարուի: (Դիւտն)

ՄԵՆ ԵՆ ԵԲԵՂ ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՄ

Նախաձեռնութեամբ Գուլար Օտտոյի հայ ե — րեւասարդագ Կարիւն Մարգարէն միւրեւան, 13 Սեպտ., շարթ երեկոյ մամր 8ին, հան — րածանք Գար Ենթերիտաճիւրայ քաղին մէջ, 230, Chemin de la Madrage - Ville:

Կը նախօրհան ընկեր ԱՆԴԻՄԱՆԻ ՄԱՐԳԻՄԱՆԱՆ Սրբ., արտասանութիւն եւ անկարիները: Սրբոյ Հայկական պարերու եւ Թանկին: Զոյս պիտի լինի Մուսըլ արդա է:

ՄԱՍՈՒՆԻ - ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐՄԱՐԱՆ

Նկատի առնելով լրագրաւ դիմումները մյա — րաւան եղի մը եւս ընկել ընդունել է նաեւ ցե — րեկոթիկ աշակերտներն արձանագրութիւնը: Արձանագրութեան օրին են. երկուշաբթի եւ շաբթի մամր 10—19: Հայտն: — 26 rue Troyon, Sévres (S. et O.): Հնու. OBServatoire 18-28:

TÉLÉ-CHATEAU

97. Rue du Château. Paris (14) — Suffren 62-02 ԿԵՆՏՐՈՆ ՀԱՅ ՄԱՐԿԱՆՏԵՆ TELEVISION RADIOT, ինչպէ՛ նաեւ երկրակաւն installation (տուտեւեւ եւ խառնուրդներ մէջ): Զոյս ԺԵՐԵՐ Televisionի տնէն արդիական տեսանկարներ, մասնաւորապար GRAMMONT Տան երեւաններուն:

Վարման ինքնաբիւս մը մտնուող զեղէ ԵՅԱ — րայի ընդերքագրութիւն: Դիւլէ:

Գ.Անդրանիկ Ստղապարտանի

Լեւոն հասցով: Le Gérant: A. NERCESSIAN Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Dumeneau Paris (13)

Այսօրուան քոյունքին

ՀԱՅՐԵՆԱԳՅԱՆ

ԿՈՉ ՅԱՐԱՅԱՐԱՐԱԿ ԽԱՐԵՆԴՅԵՆԵՐՈՒՆ

այնքան լաւ ընդունելութիւն կը գտնեն տնոնք, որ ժամանակի ուսումնական խորհուրդը, մայրոց Բաւերքում մը լինել կուտայ Սերոբովան գար- քաթանի ընդածափն պարտելու մէջ, այդ ժաման - քաթանը յետոյ դասարանի տեղ ալ կը ծառայէ :

Ճիշդ այդ վերջերսներն էր որ Հայաստանից Մի- ութնեան խումբ մը հռոմեացի երեսփարարներու պիտոյններուն վրայ, զմիտեալապէս դրամատիք մը Գարեթեան Պարտիզաններուն, Նալպի փողոցի կը մէջ սեփական հորին վրայ կը կառուցանէ թաւ - րունի շէնք մը, որ կը կոչուի «Վասպուրական Թատրոն», հռոմեացի աւ քաղաքացիութեանը, ո - րով նորահաս երեսփարարութիւնը Հայոց պաւ - մոսեան բոլոր յատուկ անունները կը հարկէր : Առաջին անգամ, անշուշտ, Հայաստանից Միւռ - թեան յիշողներու մասնակցութեամբ ներկայ - ցուեցան կը արտին այդ թեմին վրայ, որոնցմէ Ասպէկ Միքայէ Վանատեանի կը յիշելու մէջտ էրը յատուկն յերակաւարը :

Այս խումբին Թատիստիկութիւնը զգրկու կըլ - ար այդուհանդէպ զերաստանական խումբի մը Ինքիդ պայտն : Թատիստիկութեան ժամ կը կապուի էր - շինան, Պէշեման եւ Թրեման, եւ կարծած դերա - անունէր Պայտան, որոն Հետ կարդ որ զմիտեա - Կայ երեսփարարներու մտերմութիւնները, լաւ - ճիւղ համեմատ, խտուի կը դաստապարտուէին այդ օրերուն :

Այսպէս, 1860 թուականներու առաջին տարի - ներուն, միեւնոյն Թատիստիկան խումբը աւելի կամ նուազ փոփոխութիւններով քանի որ մենե կ'անցնէր Ինքիդ մէջ, ապրկայն պատմութիւնն ուղիւղութիւններն եւ տառերն ներկայացնելով, ինչպէս նաեւ Միտիդն եւ ուրիշ այս կարգի կա - տակերպութիւնները : Իսկ 1870 — 1873 թուական - ներուն, երբ Գ. Խաւանդի շէնքին Համաժողովը կը ներկայանայ Զմիտիկայ մէջ, իրեն համար անմը - ցելի կատակներով կ'անուծ էր կ'պատկար : Իր - ւ էր Աման չի չարքին պատկանող երեքը թեմէն թեման շրջան կ'ընէին միեւնոյն մը անհալութեան օ - րերն :

Իրականութեան պատկերացիք վախճանին դարձ - Եայ Պոլսոյ Հայ դերասանները՝ Արշաւադուրյոյն եւ Այ - Սիթիանոյն որոսեակա թանկին մէջ բա - տերածն մեծ լաւանտներ, Թողով Դոմերը կը պիտիլեն եւ կուտան Զուհապեանի դուստրերու - Թիւններուն հաշկուր տալու զմիտեալապէս գաղտն - թիւ, այս անգամ ոչ թէ Վասպուրական Թատրո - նին մէջ, որ սերտեալու էր, այլ քաղաքին մենա - ցոյն Ժամատեանի կողմէր Թատրոնին մէջ : Զուհապեանի զուրկ - գործոցները կը դիւթեն զմիտեալապէս պատկերի կրկնեա թրաշտաւերն - քըր, որոնց թերին մէ ջալոյ երեքըր նոր ու դար - մանապան դրամի մը կը տաւան :

Թիւիկ Գ. Օ. ՂԱՄԱՌՍԵԱՆ

ՅՈՒՐԹՈՐԸ կը շարունակուի նոյն ուստիւն - Թեման, մայրաքաղաքէն միեւնոյն դաստիւնը : Ձերն տնոցանք եւ Ալպանի շրջաններուն մէջ : Ար - ժան տարիքի կ'ներ այսպիսի քան չէր պատահած : ԱՐԵՒԻՏԵԱՆ Վերաճողայ անդերկանք թանկերի հրամանատարը, զոր, Էտտի, յոյս յայտնեց թէ զերմանակա թանկի մը պիտի ունենան միեւնոյն յառաիկայ տարի, անան :

« ԵՄԱՄԱՅԻ ԹԵՐԹՈՐՈՐԸ

(3)

ՀՈԶԱԿԱՒՈՐ ԼՐՏԵԱՌՈՒՅՆՐ

Գրայ, որ ծաւահանդիսաներու վրայ հակող օ փաստաբանութիւնը զոգողը եւ նոր մեղանակա ու նոր դիւտուր յատակախնդիրներն պատկերները տնոնք մարդիկ կալին : Լրտեսները դաւա շատ մը տնոնք, մէջ եւ յարան, մեղաները, բանաւոր - կել տուի գանձեք :

Այս համարէն վրայ կ'ընդունցէր շատ մը բա - րեկաւորներ : Շուէնեան, որ քրիստոնական ան - ցողիները դաւած էր իր տանի մէջ, դարչաւոր լինծի գէղն, որ իր ինչերը յամեմած էի ուստիկանու - Թեան : Դիտակար իջ աբ ասեն : Մասնեղի կ'ընց զիս, բայց չէր դիտար այն, ինչ որ ան գիտէի : Ձեր Գիտեք, որ այդ երկու համաթափար դարձակու - անքը մեծապէս փառաշուքով մարդիկ էին :

Անգամ որ ծառիթալայ շատ յարողոք տեղա - նաւոր մը, որ շատ մաւ ժամը մը կը Բուէրը լու - լալ : Բաւր մարդ մը, որ կ'ընչէր անկանեմ : Գա - դակաւորները մըն էր : Գաւաւաւոր մարդը թու - իր ըստմաներու : Գաւաւաւոր անոնք : Կը վաւա - չէր միեւնոյն անգամ զիտաւորներուն, կըր անմար կ'ընէին, թէ կը սերն իտաղութիւնը : Այսպիսի թանկանակով ազատանդին ու զոտարեղները կը ծախէր Բուտեանը, կը ծախէր անոնց արարեղ - ներ, արեթեւութեան եւ օտար դրամներ : Ներկայ ժամանակ ոչ որ էր ինչ կը կանգնէր : Բայց ու եւ

Այս վրայան թերթի. Բոյակիցը որ տեսնուած է թիւիկ եւ իրաւաւոր Թրեւէններու, Հիւանդա - պաւաններուն, համապարտեմ ուստիկութիւն - րուն, ուստիկութիւններն Հետ կը պատմէ թերթուրն ալ յայտնած էր որ Պոլսոյ եւ մեծ քաղաքները Բուրքեան չեն, զիւրիցը ընտղող կիները եւրո - պակահանգած չեն, ինչպէս քաղաքի կիները :

« Բուրք հանդիպած կիներն իսկան իսկան թէ - կած չեն քողով մը իրենց զուրկն ու երեսը : Պո - ւոյ մէջ անոք անմար կը հարուրկ իրենց ուղածին զէն : Անոնց կերպարանքը անդիական է, իսկ ղէմբերը ամերկեալն ... »

Շատ էր քաղաքային Թեման, ամուսնութիւնն - Էր տակաւին կը կարգադրուէին ծնողներուն : Միւրեւ : (Տղուն մայրն էր կ'ընտրէր իր զաւիկի կիւր) : Եւ ճիւղ յայտնաւորեալն ալստիկ կարգադրուած ա - մուսնութիւնները կ'ընդունին իրեն թանկա եւ ճիւղ — ինչպէս որ եւ տակաւին եւրոպական կարգ - ւը երկրներուն մէջ :

Ինչ որ անհաստատի կը Բուի արդի երկաւ - արքը Թրեւէններուն, որոնք ճիւղ միեւնոյն օրե - նանք Թրեւէնները ունին այդ մարդուն Հետ — մայրերուն եւ մեծ մայրերուն պատմութիւններն են երեսուն տարի տալիսին կ'անցէր մասին :

« Հալած մէջ օրեր էին, երբ ամուսնիւր իր կիւր կը տանէր առաջին անգամ ամուսնութիւնն վար : Այն ամսն ու մէկ կիւր կը տնոնէրը այդ մարդու Հետ հարուրեան մէջ, միեւնոյն կիւր մը իր ամուսնիին Հետ չէր կ'ընտր քալի փողոցին մէջ - հանրակալները Թալիք վարդալոյրով թաժմունք տէր, կիները մէկ կողմը, այլերը միւս կողմը :

Թատրոններն ալ ժամադրուով թաժմունք տէր — ծախ կողմը կիներուն, օւրը այլերուն — իսկ փողերը վարդալոյրին տակեն կ'անցնէին մէկ կողմէն միւսը լուրեր տանուր : Համար :

Այդ օրերուն ընտանիքները թաժանգած էին եւ տնոնքը ընդարձակ : Այժմ կ'անցըր շատ փոխուած է, մասնաւորապէս Պոլսոյ մէջ : Տնոնքը նախկի - նին պէն չեն չեն, երբ ընտանիքին բոլոր անդա - մերը միասին կ'աղաղէին :

Երեսփարարը իր սեփական յարկարամբեր կ'ուղէր իր ամուսնական, այդ է պատմութիւն որ այ - օսը Պոլսոյ մէջ թալմարի յարկարամբերին կան : Միեւնոյն իսկ մէկ երկու անկան կայ տան մը մէջ, անոնք կը նախարարին աւանանքն աղալի :

Եւրոպականացումը Թուրք իսլամ կնոյ տուաւ աղաւ կըրթութեան իրաւունք, միեւնոյն համալսա - րան : Այժմ ապարդիկ մէջ կ'աշխատեն անոնք, զամուսնուններն, կառավարութեան զբաւեաններն կ'ընդունեն : Անոնք Հիմա կ'ընան հանրակալներու մէջ զով քոյի կանային այդ մարդը քով :

Օրինական կ'ընան հասարակ են այլերուն, կա - տակարարեան պատմութիւններն մէջ միեւնոյն թու - ղալի կը տաւան, բայց պետական ապարդիքն զորս այլերն եւս ինչպիսի կը տաւան են : Եթէ դրամի մը համար զիմուր կատարուի, նախարարը չար այլը կ'աւանն :

ԿԱՐԴԱՅԵՐ ԵՒ ՏԱՐԱՆԵՐԻՔ

« Ե Մ Ա Ռ Պ Ջ Ե Ը »

րեւան հանցի, որ գաղտնութեան կ'աշխատէր Սո - Թեան : Գաղտնիքի արկաւ մարդը, որոնք կ'ընային կիցիկ զայն եւ անոնք կ'ընային : Շատ դարչաւոր էր ինծի դէմ, Բայց այդպէս է նաեւ Թուրքապա - րը, երբ ի վերջոյ օրէնքը ձեռք կ'անցնէր անոր օ - ճիւղ :

Եւ նախորդ երեւան հանցի ախ Բուրքիլինիքը (գրախիւկ, գործախիւկ) զորս անմար կը հանչ - լալին Լուրիկները մէջ : Ըրի տուիկ, որովհետեւ Ժողովրդավարութեան իտալիքին մըն եմ :

Բայց ինչու եւ, օտարական մը, փողովդա - պետութեան մէկ յարակիցը դարձաւ եւ մայր հակալուրեաններն կ'արի մէջ : Թերեւս գործուն փո - դովրդապետութիւնը նորութեան էր ինծի համար եւ այլեւս թանկալին թան մը, զոր կ'ուղիւ պատկանէին :

Եւրոպայի զանազան երկիրներուն մէջ հայալոյ տնոնքերին ալ շարունակներն : Ինչու : Թերեւս ա - նոր համար որ մայրս սպանունաւ էր Եւրոպայի կապի սենականներուն մէջ եւ անոր Հետ նաեւ աղ - իրականութեան փառաշուքները հողի : Թերեւս երբեք պիտի չկ'ընաւ մոտաւ Լուստիկ Ուրիւրի կ'ընէր « Մէկ Անտրա », որ երկիրներն նոստուած էր ամե - րիկայի օդանավարարներն կողմէ եւ որոնք Թալերը արքան ապարարած էին զիս : Գաղապարականու - Թիւնն ու հայրենասիրութիւնը կ'ընան շատ կարե - ւոր եւ օրինաւոր շարժապիւրներ հանդիսանալ :

Նիւ. Երբեք հակապարտեմ փորձ : Միտիկ Հուրք կ'ընդունուած է այս շարժապիւր : Ան կ'ընէ — « Գաղապարարէն գործի ընտան լրտեսներ ու

րիւրներ աւելի նուազ կ'արեւն : Բայց շատ աւելի կ'աւանդէ եւ ան իրողութիւնը, թէ անոնք աւելի վատաւոր են եւ աւելի յօժար աւելի մեծ վատա - ւանքը եւս Եւրոպայի մարդին եւ տնոնքին այն դարչալարը թէ Եւրոպայի զերի Ժողովրդները : Իր տնանակին է՝ բանակին, իտաղութիւնը ապահովելու հա - մար : Զոր : Այլընդուրու այն ծառ իտալիկ, յայտարարեց թէ միշտ պարտաւոր է թանկեղեւն կ'ընէին Հետ, թէ տնոնքը որ կ'ընէին է գործա - կան արդիւնք մը ձեռք թնել :

Փոքի՜. Հուրք միամտանակ ուղարկութիւն կը հրաւիրէ այն լրտեսական իտալեալին վրայ, որ կ'աւանդէ եւ փայլ զիտալարարած միեւնոյնարեան Խանդով եւ փայլ ընտանած դարչալարականու - Թեման որ կը անցնէ Լէրիկ Կարի, Գրաւա Շուրք, քանապաղ լրտես Ֆրան Բոգի, Սէմ Բարբի եւ շատ մը ուրիշները նման համալարող գործակալներ :

Ձի թանք սակայն հաստատուն լրտեսութեան շարժապիւրները : Երբեքն շատ դիւրին է վերու - ծումը : Ձիս գործի մարդ շարժապիւրը գաղապա - րականութիւնն էր ու հայրենասիրութիւնը, բայց կար եւ աւելին : Երբեք Կարիի չէրմա մոտաւ եմ տակալին փողովս ուստիկանակ պատմութեան մը մէջ, քաղաքի իտալեանները հայտնեցին : Ձիսպիկ Լու - րեաններն էին : Անոնք էին, որ Թերեւսին զիս Է - ւսին ինծի, թէ կարպուր տեղեկութիւններ ունին եւ կ'ընան մեծ արեւելք մը ներկայացնել : Իմա պիտի չպատկէ անոնց Հետ աշխատանք ըլլալու համար : Անոնք պիտի պարտաւորեին զիս, պիտի օգնէին ին - ծի : Շուրքի պիտի աստալի, ու նաեւ դրամ՝ Եթէ պար օւնենային :

Թալմար. Կ. Գ.

Բ. ՁԻՆԿԸՐ

ՍԵՐ ԽՈՐՀ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՆԱԽԸՆԹԱՑ ԱՐ

Պատմական Թուական մթ. 1952 Սեպտ. 10ը: Այդ օրն էր որ Լիւթեպուրեթի մէջ, ստորա-դրուեցաւ մասնաւոր պայմանագիր մթ. արեւմտ-կան Գերմանիայի եւ Ռուսիոյ միջեւ, հաստատուեցաւ մասին:

Ռուսիա կարգադրեց երեկ, Գերմանիա յանձն փետնէ 3.450.000.000 մարգ (մօտ 822 միլիոն տո-լար) փնայի 12—14 տարեկ, իբրեւ հաստացւած ասն կորուստաներուն զարք Հրեաների կորցնէ հիթ-լէրական իշխանութեան օրով:

Պատմագրին համաձայն, մեծ մասը սպարա-նով պիտի հաստացան: Անուշտ ամենէն առաջ պիտի օգտուէր դադթականները, որոնց տեղա-դրուած հակապահան ճիւղերը կը պահանջէ:

Մինչ պաշտական Ռուսիայի եւ քաղցնի դա-տը ջերմ զոհանակութիւն կը յայտնեն այս յաղ-թանակին առթիւ, փորձառամտութիւն մը, Անգա-տաւեան կուսակցութիւնը զարն կը ձաղէր խո-րին դաւանութեամբ:

Այս հասանքին եւ ուրիշ թուող ազդանքան տարրերով կարծիքով, Գերմանիոյ հետ որեւէ կարգադրութիւն՝ զարդոյական անկում մըն է ազ-գին համար:

Կարգադրութեան վարիներին մէկը, Տոթթ. Պատեր, կը պահանջէ հանրապետ հաստ-րիւ, միջուկը համար թէ պէտք է վաւերացնէ պայմանագիրը:

Ազգայնականներուն հետ, համայնագրիներն ալ զգաւատութիւն կը համարին եղանորթութիւնը զգաւորական թերթ մը սեւ շրջանակով հրատա-րակեց Սեպտ. 11ի առաջին էջը, իբրեւ տաղ: Կը լիւրէր թէ անդիպլ դարձան պատմական ճիւղեր օրոգւոյցան Ռուսիայի կուսակցութեան եւ խոր-հրդարանին, երբ նոր կը սկսէին բանակութիւն-ները արեւմտեան Գերմանիոյ հետ:

Կատարութիւնը մնաց անասան, արտա-կաղը միջոցներ ձեռք առնելով եւ յառաջ տանելով ըստանդիւթիւնները:

Նոյն իսկ Լիւթեպուրեթի մէջ, կը վաճառային զգաւորական ձեռնարկ մը, եւ քաղաքի միջոց-նեմ ձեռք առնուած էին, Ռուսիայի ներկայացու-ցիչներուն ապագոյն հետ համար:

Պայմանագրի ոտորագրութիւնը անմիջապէս հետ, Ռուսիայի արտաքին նախարարը կը երկրորդ վերադարձաւ եւ մամուլի առուելիս մը արքայելով յայտարարեց:

— Է Լիւթեպուրեթի մէջ ստորագրուած հա-մապայմանութիւնը անմիջապէս միջազգային յա-րաբերութեան մէջ:

Այս առթիւ ոգիներով զոհերուն յիշատակը, ըստ թէ Վերադարձի երեք Հրեաներին երկուքը, աշխարհի երեք Հրեաներին մէկը ողբալուցանին:

— Է Գերմանիոյ դաշնակցային կառավարու-թիւնը յանձն առած է զանաւոր մը փնայի իբրեւ հաւատարմ իրենց ծաղայնութիւնը կրած վնասներու մէջ փայտ: Այս փոխարձակութիւնը պատմական օրոգւոյցան մըն: Գերմանի կառավարութիւնը քաղաքականութեան ապագայը մը տեսաւ այս համաձայնութեան:

Այսպէս ջերմօրէն գնահատելով Տոթթ. Արեւ-տաւեան եւ քաղցն զեւրոյն կուսակցութիւնները, նախարարը անգամ մը կը յիշեցնէր թէ Հերթի փորձութիւնը կրեց պիտի չմտնայ նախնեան: Երբ ճիւղերը մէջ միջուկն Հրեաներու ընտրութեամբ: Առաջին յարձակումները քաղաքական, Դարա-լիս այժմ մը պարտաստիք ըստանկիւ Արեւելեան Գերմանիոյ եւ Անգլիոյ հետ, նոյնպէս հաստ-ացւած պահանջներու համար:

— Իսկ ինչ առեկ զան մէկ միջուկն զոհերը եւ անհալի հարատւութիւնները, պիտի հարցնեն մի-ամիս մարդին: Անոնք ալ արթնան ինչ հաստ-ացաներու: ...

Միջ յար բախտին, ասն առնն չկար զեղտա-պանութեան օրէքը: Այն առնն ոչ Ամերիկայի մա-տը մտերիւր կը թաթիթի՝ եւ ամառանները զուրա, ոչ ալ հայկական տակեր պատմութիւն կը ձեռնահա իշխանութիւն մը կար, մեր պահանջները արթններուն համար:

Հիմա որ նախընթաց մը ունենք, զապահանք եւ յոյսունք յ...

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ՍՊԱՐԱԳԵՏԸ ԵՒ ՆԵՆԷ ԽԱՐՈՒՆ

Ամերիկայի գործադրութիւնը մը հազարելով զոր. Րիճուէլի վերադարձը Կարինէ, կը քէթ թէ երուպայեան հակառակ տարաբարք լիւրմ ըղաւ-նելուութիւնը գտաւ անի տեղ:

— Ե Երկուսի, քիթերի կը զոնք թէ Անգլա-յի մէջ զաւթ տեսած էր Քարդաշի մէջ տպա-նումս ըստք ինքնոր մը այլոյն՝ իսկ եղբորս մէջ այլոյնս էր 90 տարեկան Նեմէ խորանի: Իր-րուպիներն պատմութեան համաձայն, ինքն խո-րան փնայ ալ մնացած կիսին է քաղցն կառավար-մանը այն խառնրեմ որ իտալերում յարք-ից 75 տարի առաջ, եղբորս փոստ:

Յեմ գիտեր թէ ինչ կամարական խումբ է որ Բուսանիան յարթի է 75 տարի առաջ:

Իսայ այս պատմութիւնը ինձի կը ներշնչէ կարգը եւ զար իրաւորները, ինչպէս պիտի ը-սէր քարեպատ պատմակի մը:

Բարեք թերթերը ժամանադարայն կը շնչունք թէ դոր. Րիճուէլ ճնդղութիւն կրած է երթալ տեսնելու Թուրք դիւտորին այլոյն եւ Նեմէ խո-րանը:

Արեւիք զորավարը ուրիշ ճնդղութիւնները ալ կրէք:

Օրինակ, երբեմնի Մանասարեան վարժարա-նը, Հայոց եկեղեցին կամ զերկուսնուսանը ալ-ցիւած աստի, հնարքո՞ւն թէ ո՞ր եւն, ինչ եղա-յս առեկանքներուն սեփականատէրքը:

Նոյն հարցումները չուղեք՝ իբր հայկական յիշատակարաններ կը տեսնէր սահմանաճեմ ըր-մաներուն մէջ, Կարին լիւթեթի մէջնեւ Կարա:

Եւ վերջապէս, հնարքո՞ւն թէ արքայից հայ ճնդղութիւնը կամ պատկերից ալ ինչ պատկեր այս քաղցններուն եւ զիւղերուն մէջ, զէն մը հնոց-նորոց պատմելու համար: ...

Յետի Ամերիկայից ամբարձրութիւն ունի օրա-դիր որ պահուի:

Անշուշտ օր մը դոր. Րիճուէլ յուշերուն մէջ ալ կը գտնենք այս հարցումներուն պատմարարն:

ՎԱՅԷ

ՀԱՆԱԿԻՍ ՅՈՎԱԿԻԲ ԵՊԻՍԿ. ԿԱՐԱԳԵՏԵԱՆԻ

Պոլսոյ թերթերին (4 Սեպտ.) ցուցով կ'իմա-նանք թէ Ազգ. Հիւանդանոցին մէջ վաճառուած է ըրազմանայ եկեղեցական մը, Յովս. Եպիսկ. Կա-րագետեան: Հոնցիւր ճոճիւր տարրերով մատ-րան է Սփիւղեթ եւ Փուրթիոյ մէջ, իբրեւ առաջ-նորք եւ քաղաքի:

«ՀԱՆԱԿԻՍ ԲՆԱՅԻՐ»

Թուրքիոյ Ազգ. Բողոքոյն նախարար, Րէֆիք Բորալթաւ, որ վերջերս կարա զայած էր, հասն օր խառնով յայտարարեց եւ քարձորման (ՅԱՅԱՅ):

— Այցունք վարկերու մէջ Հայրենակիցներու անարգ եւ հանգիստ դատ: Բողոքութեան ամէն անգորք մէջ կ'աշխատէ: Հայրենակիցը գտած է իր փրատած ապրտութիւնը: Ոչ միայն անտեսանի փրատութիւնը կ'առն ասած է այլեւ յաջողիկ վերա-կանգնումը մը փնայ:

... Թուրքիա պոլսական միջնաբեր ընք եւ: Թմանքները այլեւս անօրոգութիւն չեն իրա-րենի այս հարցումը վրայ: Առաջն յայտարարու-թիւնը եւ փնայումը աշը տեսնու ոչ ոք կրնալ յաճախել այս հարցիւնները վրայ: Հարգաւոր քնա-ցէք մեր թուրքին մէջ, ապագոյնութեան աշխատ-ցէք մեր հոգեւորն վրայ, փնայութեան մըն յո-ցէք մեր ազգայինն: Եստ աշխատեցէ: Ուշա-դրութեամբ պահպանեցէք մեր հիմունք Բողոքոյն-դպիտութիւնը: Յէր կանգնեցէք անոր եւ ինչա-մով անուցէք զայն յ:

Չոր Րիճուէլ, որ միջնեւ Կարին եւ Կարա զայած մըր, ընկանիս պոլսոյ մը կատարելու հա-մար, Փարիզ վերադարձաւ: Եւ օր: Անգլաբայէն անցած աստեւ, յայտարարեց թէ Առաջնակին գա-լիւնը նպատակն է իր անդամները պաշտակա-ն նախարարութեան զէմ եւ ապագոյնի յաջողութիւն: Վճիռ: Վճիռն որեւէ յաճախողական նպատակ չունենք ունէ մէկուն զէմ: Ամերիկեմ փնայոր ըր պատմութեան է: Ամէն ժամ պիտի փորձենք զայն խախտելու համար:

Զորավարը աւելցուց թէ մօտեք Թուրքիա պի-

ՆՈՐ ՈՐՈՐՈՒՄՆԵՐԻ
ԳԻՆԵՐՈՒՐԱՐԶՐԱՑՄԱՆ ԴԵՄ

ՀԻՄ ՊԻՏԻ ԲԵՆՈՒԻ ՕԳՈՍ. ՅԻՒ ՎԻՃԱԿԸ

Նախարարական խորհուրդը կը վերջին յիստին մէջ որոշեց իբրեւ առաւելագոյն ասկ ընդունել 1952 Օգոստոս 31ի գիւղեր: Ով որ կ'անաստէ այս որոշման զէմ, պիտի պատմուի համաձայն 1945 Յունիս 30ի օրէնքին: Անաստիկ կարգ մը մանրա-տանուկութիւններ: ...

Օրէնքով նախատեսուած պատրիւններն են՝ Մէկ ամիսէ հինգ տարի քանտարութիւնն եւ 200-էն միջնեւ տասը միլիոն ֆրանք տուգանք, կամ այդ երկու պատրիւններէ մէկն մէկը: Յանցանքը կրկնուած աստեւ պատրիւններն ալ կը կրկնապատ-կուին: — Փակուած խառնութեան, դատարանի կե-րու, արհեստանոցներուն, գործարաններուն՝ առ առաւելն երկու տարուան համար: — Վերջինիս կամ առեմամաւ արքեւ հանարար կ'զոք զիւրին:

Ռուսիա քաղաքացիական տեղեկանքներ նախարար, գիւղերը պահով 31ի համաձայնութիւնը, լայն ասպարէզ պիտի բացուի ապառ ըրազնութեան, նոր կրճատման կատարելու համար: Նախկին իմաստով զայլոքած չէ որ կը կատարելու այս ան-գամ: Այդ պարագային արտադրիչները կը կար-ծէին թէ ամէն առաւելագոյն զին միջնեւ աստեւ նաւագոյնը զին մըն է: Նոր որոշումը կը վերա-բերի թէ արտադրութեան, թէ մեծաքանակի եւ թէ փոքրաքանակի գիւղերուն: Մասնաւոր շրջա-րանակով մը պիտի պարտուին գործարարութեան ե-րանակները:

Տրուած որոշման համաձայն, պիտի քաղաքի-նը շտապով մը ծախան զուրթիւնը: Գի-տի արգելիլ ընտրի մը ծախին կարգ մը օրեր (շաբաթի երկու օր): Ուրիշ միջոցներ ալ պիտի փորձուին եւ քանակութիւնները պիտի կատար-ուին, 6—10 առ հարիւր ինքնեղու համար զի-ները:

Կարգ մը միջոցներ ձեռք պիտի առնուին, եւ ընտն համոզով, երբեմն օպիտիկ պարտադրել-ով, միջնեւ 2—10 օր զեղջ ապագոյնին: Համար զանազան արարաններու վրայ: Թերթերը կը զոնք թէ լայս մը վաճառարաններ յանձն առած են 5—20 առ հարիւր զեղջ կատարել կրկնապահէին, շա-պիկներու, քարձեր, հանդերձեղներն են: Վրայ: Մարթի եւ կիւղիցի արտադրիչներն ալ անոց օրինակի պիտի հետեւին:

Մտեսան հնարաքանկն զալով, զիւղեր կը պատկանի պահանջներու եւ խոնդիչներու մը վրայ: Կարթի եւ շաբաթի գիւղեր անկողար պիտի մնան: Կատարութիւնը ուրիշ քաղաքականութեան կը խոստանայ, հնոցեւն անեւ փնայական դիրք եր քանկով:

Նախնայականութիւնն իրաւունք արուած է վար-ական երանակով նպաստելու անտեսարաննե-րուն եւ միջնորդներուն օրինաւոր շաւերը: Փա-րկեան շրջանի մէջ երկու տեսան պիտի փրատուի պիտի ցուցադրուի հակիկներ, հանգեթի, պը-տուղներուն եւ քանկարեղներուն համար, նպաստ-կելով մեծաքանակի եւ փոքրաքանակի զիւղեր: Այս ձեռով յանձնարողները պիտի կրնան հաշուել վաճառորդին շաւը:

Նոր հաստիւրիւններ
եղիւցոսի մէջ

Չոր. Նեկիւր կը մասնաւոր գիւղերական եւ ու-սանկական նկատելով զիւղեկ կրկնական պաշ-տանատներ, խաղաղութիւններ կատարելու եւ փնատու հաւաքելու համար զիւղիչ անտեսուի զիւղիւններու մասին, որոնց հետեւանքով երկը-լ տեսան քանակ պարտադրուց: Պաղտապի պատ-րիւնի մէջ: Անգլիկ զաւաճութեան փնատա-նութիւնը հաւաքուցան կարգ մը պայտանքու-ներու եւ նախկին նախարարներուն քնակարաննե-րուն մէջ: Այս առթիւ ձերբակալուցուց: Հաճախ կուսակցական անհատաւոր զէմներն մին, Աճ-մէն Կարի: Մանրակիւնի խաղաղութիւնները կա-տարուցան մաս: Գաւիթից քաղաքականութեան նախարար Մուսթաֆա Յէմալիս: Է. Հարդրակու-թեան նախարարութեան փոխարեկութեանց ասո-րին Ապալէ Մոմաշի տուեղները մէջ:

Չիւղերական իշխանութիւնները կը հաստ-անք թէ ամէնէն կարեւոր յայտնութիւնները երե-կան հանուցիկ կրկնական նախարարութեան զին-նութիւնը:

(Աղբրու շարժանաւորութիւնը կարգով Դ. Էլ)

տի վերադարձան, աչքն անցնելու համար արեւ-մտեան մասին քորքը եւ արմի արեւուն (Թաւ-կիւն): Արեւելեան լիւթեթին մէջ կառով պոլսոյ մը կ'աւտարած էր 420 մղան տարածութեան մը վը-րայ:

Ամերիկայի ծովակալ Քեթի, հարաւային եւ-րոպայի համաձայնաւոր եւ իր օգնականը Ռոյթի օսելին, ընկանիս պոլսոյ մը կատարելու համար: Այս առթիւ պիտի ողջնեն Բուրլայէն վերադար-ժող 2000 թուրք գիւղերներ:

ՀԱՅ ԳԱԼՁԵ. ԳՐԱՍԵՆԱԿՆԵՐ

ԵՐԵՎ ԵՒ ԱՅՍՈՐ

(Գ. և Վերքին մաս)

ԳՐԻԳՈՐ ՕՏԵԱՆ

ՄԱՐԴԸ, ԻՐ ՀԱՆՐԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՈՒ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Գ.

1860 :

Այստաղծութիւնէն ի վեր զայնոց հրապարակ ձեւան եւ օրաբարդի վրայ զըրուած է գրայթակահերու համար իրաւական նոր լինակ մը տեղեկութիւն իւր իւրը :

Մասնաւորաբար Քրիստոսեան պաշտօնական շրջանակներու փափանք է եղած մաշտաւ ընդ միշտ գրողականներու վրայէն հետաքննել միջոցալին հոյակաւորութիւնը եւ անոնք եմքարկել պարզապէս Քրիստոսեան օրէնքներուն, ինչպէս այս երկրին մէջ պարզ ուրիշ օտարականները :

Անպէս անգամ Աղբերու Դաշնակցութեան զաջիկ վերաբերուելի Տրմանակի երբեմնի ներկայացուցիչ Հանրի Փոնտան (անգլիկ) մարդկան Սուրբա - Լեքանայի՝ էր, որ 1945 ամառը Հայ զաջիկ զաջի մարկիներուն կը հարցնէր թէ ի՞նչ կարծիք ունին այս հարցի մասին :

Անուշահեան զրթիկ ամէն տարի տարբեր աղբերակի կ'արտաբերէր այս խնդրը :

Թէ զաջիկ, զոչ զմարկիները եւ թէ հայ զաջիկ՝ կերք. դրանմանակ խորհրդականներ մարմինը յաճախ բնածն են այս հարցը եւ ամէն տղայ ալ յաճախ են միեւնոյն եղանակաւորութիւն, — պատկանել միջոցալին հոյակաւորութիւն, եւ ժրնակ մէջ աղբերակուն. ընթացիկ ի նպատակ պաշտականներուն գոհարարուած օրոշուածները :

Ռուս եւ սպանիացի զաջիկաններուն ալ մարկ Կարգիւնները ուղղուած ըլլալով, 7 ապրիլ 1949 թ. եւ 3 մարտ 1950 թ. Հայկական, անուանակ եւսպիկական դրանմանակներ անօրէնները Հասարակական ամակ զոյգեցին արտաքին դործերու նախադրելի, խնդրելու որ Գաղթ. Միջոց. Կազմակերպութեան (ԱՐՕ) փափակէն ետք, նոր գոհարարութեան օրէնքները ի մէջ պատկեր միջոցալին հոյակաւորութեան սկզբունքը :

Հայկական այս դիմումներուն, արտաքին նախադրութեան շրջանակներուն մէջ անգործելի իր մշակին, պիտի լինէր Քրիստոսեան պատշաճութեան սկզբունքներ վրայ : Այս իմաստով պատշաճութեան օրէնքի նախադրելի ալ ներկայացուած էր Աղբ. Ժողովի արտաքին դործերու յանձնարարուած, զայն կրնային :

Միջադրութիւն չկար յանձնարարուել մէջ Արտաքինութեան ոմանք կը պաշտակունքի կապուած - րուտակ. շարժուել իրանիկական միջոց. ընթացիկ պայմաններու վրայ : Միջոց. ընթացիկ պայմաններու վրայ :

Սորհրդարանի շրջանակէն դուրս ալ՝ Քրիստոսեան օրէնքն անպատկեր թէքը — ինչպէս Լուի Մարկի եւ Մարիա Մուլիկ լքուելու կը դրաղէին այս խնդրի :

Տեսակետներու տարբերութիւնը պատճառ. ե. պար. որ օրէնքներ գոհարարութիւնը տարբեր ի պատկեր : Ներկայտեսք կը շնային համաձայնութեան ետք մը դրանք, համարարելով իրարու ներակ երկու սկզբունքներով միջոց յաղորդեցան զոհանքի երկու կողմերն ալ :

Օրինաբար ի վիճաբանութեան դրուեցան Աղբ. Ժողովի 1952 Յուլիսի 4-ը նկատել մէջ եւ տեղի տուաւ համաձայնութեան, մասնաւորաբար Գաղթ. Միջոցի կողմէ, որ կը կարգէ ներկայացուցչու օր օրինակներ, բայց չանցաւ : Հանրապետութեան իրաւունք (Միջոցալին) հարցը ծննդ չեղաւ զր վերջ՝ Յուլիս 11-ին : Կառավարանի ծրար չիլըր գոհարարեցեալ մեծամասնութեան եւ օրէնքը անորապիտեցաւ Յուլիս 25-ին (պաշտօնական թիւր Յուլիս 27) :

Սուրիկ Կուտանը դիմաւոր արտադրութիւն - ներք իմ օրէնքին, որ կը թաղկանայ 11 յօդուածներէ :

Սուրիկ յօդուածին համաձայն, արտաքին նախարարին իր անօրէնքը է զգալիակամելու. եւ հայերանգարակիմիտ պաշտօնաւորներմ Փրմանակմ Օֆիսը (Office Francais de protection des refugies et apatrides) անուշ հայերային հիմնարկութիւնի մը, որ ունի personnalité civile, կ'ըմտական եւ վարչական իր ընթացիկութիւն :

ՅՕԴ. 2.— Օֆիսը իրաւական եւ վարչական պաշտօնական կ'ընթացիլ զաղխակներուն եւ հայերանգարակներուն, ու չաւանգի կ'ապաւանակ նախարարական պաշտօնական չեն կ'ապաւանակ զաղխակներ իր թուր միջոցալին պաշտօնականութեան, համաձայնութեան եւ կարգադրու - թեան, որոնք կը չաւանգարեն ծրարական զաղխակականութեան պաշտօնականութեան եւ մասնաւորաբար՝ Ժրնակ 28 Յուլիս 1951-ի պայմանագրին : Բիւրն :

« Իրրեւ զաղխակն կը ծանցնայ աւն թուր անօրէնք որ ՄԱԿի զաղթ. վերաբերուելի հոյակաւորութեան երկարացնել են կամ կը լրացնեն 28 Յուլիս 1951-ի Ժրնակ պայմանագրութեան Ա. յօդուածին պայմանները :

« Իր դործերով Միջոցալ Աղբերու զաղթա -

1860 : Մեր աղբային դիւցադարակէլ Մասունցի Դա - լիթի մէջ Հայ Ժողովուրդին զաղխակներ անգա - տալիքը յատկանշող զաղխակէլ աղբ մը կ'այ : Դալիթի տեսելով Հայաստանի սահմաններուն վրայ կուտանուած թշուառներուն, սպիւնը լարելով նետը կ'արձակէ : Սյուրք կը բարձրանայ, կը մարմնուի անգործներ մէջ, Դալիթ կը մարմնուի ի վեր կը տուրք : Դալիթ տեսելով ի վեր կը նախադրակէնէ : 1860 թ. Թուականին Դալիթ Հայկական Դալիթ, Հայկական ինքից կ'ըլլաւ նե - տար բարձրացաւ երկեստամարն վրայ, սկսաւ արաղիւնքայ աուրալ եւ Անկար Հայաստանի օրե - րուն կարծեք պիտի ինքից կը նախադրակէնէ սակայն նորէն կը մարմնու փոխեց ու այժմ՝ ԿԸ Զալիթ սպիտակ անգործներ մէջէն՝ միեւնոյն որ եր - լանիկ թր մը հանդի կը վերջակէնին :

Կարգապահութիւնը Դալիթ այս Հայկական Զարթ - ման, մէկ բառով ցածն է մեր Ժողովուրդին, ցաւ մը՝ որուն սկզբունքներով կ'երթայ շատ դը - րեւ եւս : Կ'ը երբեմն տարբեր անուններով կ'ըրաղ - ունէր այդ, իսկ մեր օրերուն կ'ըլլաւ Աղբ. Մա - ժնարարութիւն, վերածնունդ, Զարթալի, եւ ա - լիք, Բարձրագոյնութեան ինքից : Ընթացիկ մեր ցա - լիքն պատմութիւնն է խորքը մարդ - տարաղիւնը կը փոխուին :

Մեր ինքիք Օտանան է, որուն արտադր - տուելը Զարթալիքն սերունդին ու մասնաւորապէս 1860 թ. Թուականին չալիք :

Կարգապահութիւնը իր պատկառարկու արտա - եանքին ունի — Միջման Հայրիկ, Միջմա Զե - րեւ, Գիւրգիւր Օտան, Ներսէս Գաղաբարձարժա - պետեան : 1862 թ. Թուականին Զէլիցները կ'ապաւան - րեն, Հետեւելով զիտանային Սուրիկաներուն, Մարտիկներուն ըմբոստութեանց : Աղից փայտն 40 հազարի չափ թիւաւ, Թուրք եւ Զէրքէ անկանի զօրքով ու կ'աւանդուելով 1862 Օրոշուած 2ին կը պաշտակը Զէլիցներ : Լեւոնարակ էր արիւնքար Հայրիկները, 5000 Զէրք, որոնց մէջ պէտք էր հաւուկի կ'ընէր ու տարք, զիւրք ընեցին մասնա - տակալ խոտակոյտին ղեկավար եւ անցնին անկանի յարաւանիով, զարուհիլի շարք տուին : Աղից փա - ւան, Անուշ ցիւրքապահութիւնը փոխան խո - յանարար : Զէլիցները մեծ չալիք անցնին ի -

րանց յաղթութեան օրը եւ Գորտչի, նմանապէս դա - ւաւար հայութիւնը լոյսեան ծաղկանքեալ յաղ - քանակին : Անկանի Օտմ. պիտուութիւնը Զէր Կը - նար տակը աղբային այս անօրէ, եւ համաձայն աղ - քա : Մարտչի նահանգապետին որդեպի երկրորդ փորձին համաձայն րուտակով համար զիմարդող - թուելու կողմէ : Թուրք օրքը եկաւ, պաշտակը եւ Զէլիցներ կ'աւանդ իրեց արտաքին վերաբեր - շեան : Հայ պատմութիւնը իր կ'ուղիքը ղրթ տա - նիկ, բայց Գիւրգիւր, կը զաղխակապարարու մասաւ - անկանի համաձայն րուտակապարար, Թալի տուաւ կը երեստամարն իր սկսաւ աղբ ու պիտուութիւն կ'աւանդ մասին մասունք : Համաձայնականութե - թեան է Կառավարող Օրմանեան անգամ, այդ օրե - րուն, (1864), Գաղթ զիւր, Արամեան վարարա - նին մէջ կ'աւանդու թիւն է աղբու թիւնը վերա - զրով համաձայնութեան մը Հայ Ժողովուրդին Հա - մար անհրաժեշտութիւնը մը կը նկատուի պիտակա - նութիւնը, ու ասոր կ'աւանդները կը փոխուի, ԿԸ Կիտանկար լիցք, լիցք, կ'ըլլաւ րաւական Էնի, եւ հիմնականութեան պէտքը կը տեսնէ փոխկապա - նութեան քաղաքը էին արդէն թուրքին լիցքով կ'աւանդ կը Զէլիցներ պատմութեան անգնեա - լիանքին տակ թէ - Ն. Ռուտիկան կը հրատարակէր անգնեան անհրաժեշտ եւ հայերանգար թանա - տեղծութիւն :

Երբ ար բացուիլ ղեմերն լուսնայ մը մեր երկրի միայն աղբ արքա, Զրեւալ երկրին միայն լուսնայ մը մեր փայլէ իր փայլիցի օրը, երբ որ միտմունք իր լուսն ցաղաւ, երբ որ միտմունք հաղթանակ տեսնէ : Յանկան տեսնիլ զիմ կ'իյնիկա, Ալիսարի՛ որ իմմ Խոտըր տեսնէ :

Նոյն արտադրութիւնները ցնդուել, զիմիւտա - լի Միջոցի Պէլիցներուն ժող : Ան այլեւս մտացաւ մեծ ծաղի ու անոր զաղխակներ թուր - նից, կը դրէ :

Տնոր իմմ մը օմոն, երբայր իմմ մեկ, Ու մարքալիս Էնիք ցաղաւ, Բալիսին ամէն ղի յար ալ մեկ, Ի մի անգամը ցնդուել ի բաց : Ընդ աստիկով իմմ կ'այ սկսաւ Ընդ ամմակով երբայր ամմոն :

Կարծեք Կիլիկիոյ երբեմնի անկախութիւնը վերաբն միւս ու սուր կը հաղթէր Թուրքայ մաս - արապականութեան երեստամարնները մէջ ու ար - նունք րաւակ Կիլիկիականութիւնը : Աղբերակներէն մին՝ երկին Բժ. Նահապետ Ռուտիկան, կը մա - տըր թէ, կըր Հայ գիւրգիւրները զարուտ, հա -

կանց վերաբաւեցնել եւ երթակայ է անոր հակա - ղալիցներ՝ միջոցալին համաձայնագրերով նա - խախտուած պայմաններու մէջ :

Ինչպէս կը տեսնուի այս յօդուածն, միջոց - ալին հոյակաւորութեան պաշտակներով լիովն իր հաւանքը կը դռնեն :

ՅՕԴ. 3.— Օֆիսը կը վարէ անօրէն մը, որ կը նախադրու արտաքին նախարարին կողմէ՝ երեք արտաքին համար :

« Տօքթերին կ'ընթացի խորհուրդը թր, որուն կը նախադրէ արտաքին նախարարին ներկայա - ցուցիլ, անպատկեր են՝ զաղխակներ, Կի - մանակ, անպատկեր, ընթացիկ տարգիւտ - րեան եւ համար անպատկերութեան նախադր - ներու մէջ մէկ ներկայացուցիչները մէկ ներկա - ցուցիչն ալ՝ զաղխակներուն դործերով զաղի - լու համար պաշտակալն ծանցուած կ'աւանդ - րութեանց կողմէ, որ պիտի նախադրու հրովար - տակով :

« Միջոցալ Աղբերու զաղթ. վերաբաւեալ ներկայ կ'ըլլայ խորհուրդի Ժողովուրդն եւ անոր կողմէ ներկայացնել կը դիմադրութիւններն ու ան - ապաւանգարին :

Միջոցալին պաշտականութեան սկզբունքը ան - լին կը չեղանուի է 5-ը յօդուածով, որուն Հա - մաձայն կը անդնունք երեք ճիւղերով վերաբերել մարմին մը՝ Commission des recours անուան տակ ի նախադրութեան պիտակալն խորհուրդը մէկ անգամին : Միւս անգամներն իմ ՄԱԿի զաղթ - վերաբաւեալ ներկայացուցիչները Երբեմն խոր - հուրդի մէկ ներկայացուցիչը : Այս մարմինը պիտի թնկէ այն թուրը զիմանկէ՝ զաղթ պիտի կ'աւա - լին տնիրաւութեան մը զոչ հաղթ զաղխակն - ներ :

Արտաքին նախարարի արտադրութեան տակ զրուած է 25 միլիոն Բարձր ղեկար մը՝ նոր րաւուելու Օֆիսը մարմիններ համար : Մեր օրէնքին մէջ կը յիշուի Ժրնակ 28 Յուլիս 1951-ի պայմանագրերը :

Լուստարանութեան համար բանքը թէ անցած տարի Յուլիս 2 — 25 Ժրնակ մէջ զաղխակապետ Միջոցալ Աղբերու լրացուցեան խորհրդաժողով մը, Զիւրիկ համար զաղխականներ եւ հայեր - նաղուրկներու իրաւական միջակի :

Կը մասնակցէին 26 պիտուութեանց ներկայա - ցուցիչներ : Իրեն դիտող պատմաւորները զըր - քած էին ոչ - կուտակարական կ'աղխակներով թիւն - րէրք խորհրդակալական ծախ ունին ծնուն - տակն եւ Էնիկներին իրաւունքներն մէջ : Անոնք մէկ էին շարք հրեական կ'աղխակներով թիւններ : Ռուս եւ Հայ ոչ մէկ ներկայացուցիչ :

Մտորակածով պայմանագրութեան կը բաղ - կանայ 46 յօդուածներն եւ յաւանգնէ կ'ըլլաւ համա - ձայնագրութեւ, կ'արեւոր յաւանգնութիւն :

Երկրորդ համաձայնագրի պատեւարակն ետք նոր զաղխակներուն մէջնող եկած են, որով Հա - յերն ու Ռուտերն սկսած են մտոցուիլ . . .

Նոր բացուելու Քրիստոսեան Օֆիսին մէջ ա - մէջ աղբութիւն երեք յատուկ դրանմանագր պիտի ունենայ :

Հայկական Քրիստոսեան կ'պիտի վարեն երկու դիւտար քարտուղարներ եւ երկու մեքենագիր օրինորդներ :

Ռուտեր, Լեւնիք, Ռուտանցիներ, Հուն - դարաղիներ, Եռակույաններ, Կաղխիկներ, Ուկ - լաւանցիներ, Գուլիարներ, Գուլիաներ երկրնե - րն ու Զիտուականութեան պիտի ունենան իրենց ուրոյն դրանմանակները :

Սպանիացիներուն համար ալ ասանմին դրա - տեանակ մը կ'այ :

Ուշագրու. պարտալ մըն է որ նոր օրէնքին, ինչպէս նաեւ 1951 Յուլիս 28-ի Ժրնակ պայմանա - գրութեան մէջ էլ յիշուի նախնին անուրը :

Այս նոր կարգադրութեան, հայկական զըր - քանեանի կը դիմուի կը անօրէնքն եւ կը ղեկա - վարել մասնաճեղ քարտուղարներու կողմէ, ո - րոնց պատշաճութեան վաւերացուցիչ պիտի ասո - րաղուելն արտաքին նախարարին նախաձեռն պաշ - տաձայնակն կ'ըլլալ :

Նոյնն կ'ապաւանակ միւս աղբերու դրանն - եանկներու համար :

Այլպէս ուրեմն, տարիներ չըլլալովմ ի զաղխակապետ աղբային պաշտօնատններ թուր - քով կը խորացուին իրենց հրապարտական ծա - ղանակը, ի վերջոյ զաղխակ համար պարտալի - վկայալի խորագրող դրանմանակներ :

ՀՐԱՆՏ - ՍԱՐԳՍԻԷ

մանկեր պիտի տեսնային, առաջին չորս շաբ - օմաներուն շամար արձանակելը մէկ, երկու, երեք, չորս շաբերը ըստ իրեն, շուտը հրամայա - կան, հետագայոր յուսով աղոյ։ Էրին Առնոց փո - խարէնը կը հնարէր խաղաղոր մանկը եւ կ'առաջար - կէր՝ մէկ երկ, եր, զարդ։ Անուշառ աղօթ կրնան ծննդ առնել այս բոլորը, ինչպէս քանիշով կը կ'առնէնալը մանկը, կը կը մտաբերէր 1918ին շուր, ուր Անտոն, Հայրենիներ, Գրով։ Բառաշնամուրներ կը վիճաբանէին չալ դոգրին չորիներուն վրայ։ Բայցմէր, երկ, հոնք յատկապէս ջոյք կուտայ թէ ինչ տասնհինգ տնկով, կ'ըրբէր, հայրենասիրական թափով վարակուած էր 60ա - կան թիւակներուն մէջ ընտանիքին։

Այս միջոցին մէջ էր որ արիւրար ապա - շուր կ'ընէր Քրիստոս Օսման, պետական մարդու - Հաստատութեան։

Հայ տեղը է մարտաշունտին ներկայացնել Աղբ - Սահմանադրութեան էութիւնն ու պատու - քիւրը։ Բայց չեմքին ստեղծեմար սահմանը եմ քանիք մը քաղաքորթիւններն ուս, պարզուր հա - մար Գր. Օսմանի զերն ու զիրէր։

1856ին սկիզբը եր կանգ առաւ ռուսաթրքա - կան պատերազմը, եւրոպական պետութիւններու թիւղադրեմար Սուլթան Ապուլի Մեհմետ, Փա - ռիկի վեհապետութիւն մէկ որ առաջ, սերմն 1856 Փետրուար 13ին հրատարակեց Քաղաքական, կամ « Խաթիր Հիւանդութիւն Բաժնիկար կը ճա - ճակէ բարեկեցութեանը հրովարտելի։ Սուլթա - նը կը խոստ Նպատակներուն բարեկեցութեանը խոստանալով ճանդեր, առանձին արտառութիւն - ներ կը շնորհէր կը քրիստոնէական զանգուանէին։ Անուշառ այս խոստանալովը միայն Քրիստի վրայ թաղանթաւորած միայն եւ երբէր թուրքացիներու դատապարտութեան էին։ Միւս կողմէ, Հայի. կանե - լին մէջ ամերիկական դատակարար, կամ Ամերի - յականութիւններ այլեւս խոստանալով ըլլալով, Բո - լիպոլիտըր կ'անցնէր վարչական արտոնքին - ռուս զուրիւր։ Եւ 1860ին, Սուլթանին կողմէ մաս - նաւոր հրովարտուող կը մտաբացուող ընկալալով Սահմանադրութիւնը։ Բայց ինքնին մէկ թալ - թալք իրականութեան մէջ չալ ճամբաքին ներքին կանոնադրութիւն էր, ուր կրնանակ ու աշխա - լելի հաստատութիւնը պիտի զարկն, առանց պետա - կան միջամտութեան, կարգադրել չալ Բողոքող - զին ներքին ներդիւրերը (նկնեցական, երբեմն, առաքելութեան խայլ)։ Թիւն, Աղբ - Փոքրիսի - ռուս մէջ երբեմն ըմբոստ, հետակալ նպատակներ կ'առաջադրուէին, իրենի Ժամանակակից յարման սիրեական կայծակլուանով։ Այս Աղբ - Տրեպալ. Բողոքողը եղան այս միջակարար ուր Փոքրիս Օսման կ'առաջարկուէր, եւ կամ աւելի Տրեպալ ուր ներդիւրը պարտաւոր, իր ինչ ձեռա - կերտում մէջ։ Այլ որ Գր. Օսմանի մասին պիտի պայտալայտուէր, չի կրնար տեսնուել Գր. Բողոք - լին ու անոր պատկառարկու այս ներքին սինը։ Ենք որ Օսման, այդ հանրային եւ ստոր մէջ կը ունենար մասնակցութիւն է որ կ'ախարհէր է - տեղով — Երբ որ իմ Ներկայական Սահմանադրու - քեան։ Անուշառ պակասորդը պիտի ըլլար մեր այս յորդանակաբար, ինչ չեմքին թալք շալլ ա - ջալլ Օսմանի գործունէութեան Աղբ. Երեւոյան - թալլակ Ժողովին մէջ, կը բնութագրէ մենքնեւ շեյ - քար, քալելով պատմական առեւայիններու վրայէն։

ՀԱՅԲԵՆ ԿԱՐՈՏ

Միջազգային համագործակցութիւն

Արդարձակութեան դէմ միջազգային Իր. հա - մաժողովը քաղաքական Փորձելի մէջ, հինգ շաբերի տուտուն։ Փրանսիայի առողջապահական նախարար - քը չեղովով ժողովին կարեւորութիւնը յիշեց Գիշերանալի խոսքը — « Խաղաղ ազգային հարա - մութեան մը ըլլալով հանգիստ, ազգային աղետ մըն է »։

Տասնհինգ մը ժողովին հիւանդութեան մասին - զեւտերը քաղաքական աշխարհութեան հետե - տանքները ժողովին առողջութեան վրայ։

Գրիքսէլի Համալսարանին դասախոս՝ Տոքթ. Անքանաբոյր տեսակետով ընկերութեան որոշ խն - արկալութեան մէջ աշտիւ սովորաբարութիւն կը տրէր։ Ետաւոր ռուրիկան խաղաղութիւն կը փրկ - տուն անոր մէջ, ուրիշներ նեղութիւններ կ'առնէ մոտալ, այսինքն անոր մէջ երանկալութեան զու - նութիւն։ Ինչիկը կ'առաջարկէ ժողովին առողջու - քիւր վերահաստատելու գործը յանձնել հոգե - ռոյով թելիկներէ կազմուած խմբակի մը։

Փրանսիայի ժողովին հիւանդութեանց հիւանդա - ծոցներուն մէջ աշտիւ աղքատներուն մասին եւ - տառնասիրութեան կը ներկայացուցին երկու քր. - մի. կինը, որուն համաժայն այրիւրը բանին մէ - 22210 արտադրութեան 62229, այսինքն 28 աւ հարկեր աշտալով յիմարին եւ, իսկ 20829 այսինքն 9 աւ հարկեր աշտալով յիմարին։ Կինն - ռուս, բանին մէջ 5228 աւ հարկեր աշտալով — քեան հետեւանալով յիմարեացի եւ, 3 աւ հարի - րէ աշտիւր պատմաւան։

Ամերիկացի թելիկ դատախոս մը կը ուսումնա - րարեմար ջոյք առաւ։ Եւ աշտալով միւսողիկ հիւանդին համար, խմբուր սովորութիւնը կապ ունէր հա - նաւոր յուշական վիճակի մը հետ։ Այս յուշականը - ր հաստատուած եւ Նոյնիկականութեան վրայէն կենտրոնական փորձերով (անձնութեան մը պա - րագալին, արիւրէ կը պարտաւորէ ազգային)։ Արդարձակութիւնը շատեր կը սկսած եւ կըր անու - ռոյ Նոյնիկան անձնաշտալութիւն որոշ շախի մը կը համարէ։ Ուսմանց ջոյք երբ անձնութիւնը կամ պր - կուր մը կը քարտէր։ Արդար իսկուր կը թելիկալ - յուշական եւ պատմաւոր շարժումը հիւսիսէր կ'անհե - տաւան արեան մէջէն։

Պէտէր համալսարանին թելիկ Զիւրիքիւրը պատմականը ըրաւ։ Զուրիքիւրը կ'առաջարկէ թելու - քեանց, եւ Պոլսոյ փորձի։ Կուրալ յիշեց պիտու - քեան զիւր աշտալովութեան դէմ թէ Հակալու - յական պաշարքը պիտու է սկսի տարրականագործի զանգուանակներն։

Բաւալիսի, զիւրիքիւրներն եղան փորձանքներն դարձաւորութիւն։ Գիւրիկալի թելիկներութեան անտալպիլով մտայն։ Գորտուիկն տարի վերջ հե - տեղան արդիւնքը արժանաւորած է երկու հարա - հանդի միայ 50 աւ հարկեր դարձաւորութիւն, 50 աւ հարկերը քարտաւարած, զգեւր քարտա - ռուսած եւ զգիտութեան։

Ժիւրիկէ Տոքթ. Միլոյմանի ամփոփութիւնը բու - ժումը 500 հիւանդի վրայ տուած է հետեւեալ ար - ղիւրը — 31 աւ հարկեր թուրքորդին ըրտմութե - ընկերային բուժում 15.2 աւ հարկեր, հիւանդութե -

նքր-այ աղապէս ծառադիւն ծառադի Փոյք աշխարհ, յաշխարհ ղէր՝ յաշխարհ ։ Զգար որ կ'անմիջ տեսնուաւ ու գրեցաւ , եւ մնացելը քրտիկներն իր սխրակի ։

Ախտաւ, ո՛չ մէկն ամենը կարդ իրալան, եւ ամբ-մ այ քաղաքական աշտալով, Ապալու երբեք, անցնելով մէջ անկնկով Անիկ քանիւր որ վերիկնէ շրջանք ...

Իրալիդ, անգամ կ'առաւ ու ցամ խայրեմի, Անկնկնութեան անպիտանով անցնել , Անկնկն երբեք՝ ծառադիւն ծառադի .

Ու հաւաքուալ որ կը համան վերադալու , երբ որ յոյնիկ վրտիկն քրտակներ պայլան , Արտաշատի աշտանագի ծառադի ...

ԱՐԱՆԷ ԵՐԱՅԱՐ

Քեան կ'ընկալութիւն 39.8 աւ հարկեր։ Զիւրիքիւր սովորութիւնը փորձուր իր այս միջոցին կը ժողանալ, բայց սթիւրիկին չեմքներ կը գործածէ ինչպէս եւ յաշխարհիկին չեմքով փայտւալ։

Տոքթ. Այնթոյ պաշտալովի թելիկութիւնը ժող - քարիկալով զարմանում ժամանակներն խորքը - ղալցուրեմար։ Եւրիպէս անտալպիլը գործա - ծում կը թելալուր։

Ժմ. — միջազգային համաժողովը զրաղեցաւ աշ - քարալովութեան ընկերային երեւոյթներով։ Եւրե - կի ներկայացուցելը յանցն թէ կը երկրին մէջ խմբուր ուսուցիկները հետզհետ կը տարածուի, մասնաւոր երեստալարներուն մէջ, 15 — 18 աւ - ընկանկներն զինովութեան պարագայներն ետա - պատկառած եւ վերին տասնամիկներն — 18—20 արտալաններուն աշտալովութիւնը կ'ընկալաւ - կուած է իսկ 208ին 25 արտալաններուն 50 աւ հար - կեր անցանց է։

Ճիւրապարկ ներկայացուցիւր, տիկնէ Իրեւ - Բիւրիքիւրը քաղաքորթ թէ Հակալուրիկան դա - տալալութիւնը սկսած եւ Ճիւրապարկ հանրա - յին զարդերն է։ Հակալուրիկան ընկերութիւնը միջոյմէ ճիւրքի կ'առաջարկէ, որուն կը մասնակ - ցին աշտիկներն։

Պալիկոյ մէջ Հակալուրիկան զարդարական որ մը յաւաքուցած է սովորել հիւանդ մէջ, Բաւա - տայի մէջ Լուրտալուր եւ Միլիք Երեւոյ տԱրք - ա կ'ընկններ տարիներն է միւր գործած պաշար կը սկսի ի նպատակ հակալուրիկան Ժողովարկան ուսուցիկ համար։

Ինչին համալսարանին դասալաններն Գ. Փու - ռու կը չեղան թէ աշտալովութեան կը նպատակ - ռու, պատմական, ինչպէս Լուրտալուրական, բու - տալուր եւ պատմականութեան հուսալովութիւնը եւ մեծ ծաղալուրը մէջ գործալաններուն մաս կ'ապար - ներուր զոյրութիւնը։

Ազգային կեանքուն տեսակետով, կէք մը - րանցած է 100 ֆրանք կը ծախէ, 100 կը գոր - ծած աշտիւ։ Բիւրեւթիւնը մը ջոյք կուտայ որ յաշխարհալուր տար 75 աւ հարկեր աշտալովով Եւ - ռաղիկ գաւակներն եւ։

Խաւան շահերու խառնուրդ մըն էր։ Իրեն հետ գործալուրիկանը հարկեր ստացած զարկալանները չէին զիւրեր, թէ ինչ պիտու է ընեն։ Որոշում որ տային առաջ, սակայն, բոլորն ալ միջակարկութեան Բիւրիկին հետ միասին։

Անիկա իմ աշխատանքին արդիւնքն էր։ Մարդ - քը կ'ապարկ էր ինչոյով եւ իմ իրենք թելալարած կը ինձի, թէ պիտու էր բաւարարել այս աշտալը, թէեւ զիւրէր, թէ հիւանդ մըն էր ան, հոգեկան հիւանդ մը եւ կը ներկայացնէր հոգեբուժական ու հոգեկեղծական քննութեան համար հաստատուած պարագայ մը։

×

Ինքնիկ Ուլեւի, կը Բաւալանութեան նշա - նակութիւնը զգեւր մէջ կուտէ, թէ վերին տարը տարիներուն դատապարտութեան լրտեսներուն եւ լր - տեսական զործալաններուն մեծ մասը, ինչպէս ծնոյ ինքըր, Լուրմը Գիւլիկ Միւրիքիւր, Ուլիքմ ծոյս, սխտալանական պարագայներն էին։

— Զողովով հիւանդ որ պատարաստամարդի կըր պիտի թոյնէր իր սեականիկ երկրին դէմ։ Կար - ծէր ինչիկնէ անհամարած է նեղակի մը դառաւ - ծոյս, սխտալանական պարագայներն էին։

Իրալիքի հոյալ տուր իր սեականիկ հարկերը։ Ան կ'առաւ որ շրջապարկ մարդիկ, կ'առաւ իր հա - իրտիկները, արտհետեւ կ'առաւ իրալան աշ - իրտիկները։

Թարգմ. Կ. Գ.

Գ. Զիւրիկը

« Ե Ա Ռ Ա Ն »

(5)

ՀԱՅԱԿԱՆՈՐ ԼՐՏԵՍՈՒՆԻՆԵՐ

— « Կը հասկնամ մեր հարկեր, ըսաւ անոր մեղօրդի, Բուրլոյն մէջ անկի երկրային պիտի ըլլար։ Ապալաւոր մը փայտալը։ Կարք պիտի պարտաւորած մեր տուրը եւ քանցն էմք մըն ալ զարմ պիտի տամ։ Բուրլոյն մէջ նոր կանգը մը պիտի սկսիք »։

Բերին յայտնի կը երախտարտութիւնը։ Մտածողութեան կը արաւածան հրամանով, այն - պէս որ այս մէկը լաւ ճամբար մը Բուրլոյն իրեն։ Բայց, այնուամենայնիւ, քանցածը մը կալ միշտ քրտակալութեան եւ լրտեսութեան միջիւն։ Գերեզիկ սարա - փելի անհիւանդութեան մը գործած էր։ Իր թիւքա - ղալութեան մտոցած կը եղնիկ տուր։ Երեւոյանի քանցած զայն տուրալու համար, թէ որում զի պատկանէր։ Հրաշքի աղալու համար, թէ անքնէր նե - տեց դար։ Ինչպէս կարելի էր, որ նման քան մը մտնէ տուտակալական երկնի տուեմէ ներք։ Բա - ջալանակը լցեցած կը պոռկալարական նեղարն - ըով մը փաշալուր գրեթեկներով։ Բերինի, սիրոյ ա - նեւտակալներ, ինչպէս կը մասնաւոր։

Երեւր հրամայեցաւ կը առաջարկէին։ Այժմ, Բերինի, կը կան իրերը, Զիւրիքիւրալ աշ - տալուրին հրամանին ինքնալիկութիւնը դառ ուրիշ կը - րեւորանք մը չէր կրնար ընել։

Կ'առնանդեր, վեպ մտաւան մէջ, մէջալուր -

պը գրիթէ մոռցում էր։ Եւ որ մը, կարելի չէ - րակ մարդ մը, առանց հրակելի մտաւ։ Շուկա - Զեք զալալալի մըն էր չոր մոշալուրով երեւորած վերալիկ մը չաղած էր եւ սուլ սիկաներ կը ծը - ինէր։ Հաւա որ կը կուտէր Պետրիկ մարտիկ։ Ինչ - տանցաւ։ Միջոցով, Վաղալաման չեղ պան - դոլիկներէ մէկը։ Ետա քան զիւրոյց չկար եր մա - կին, եւ Թուրք ըլլալ զործի մարդ մը, որ հետա - մայնով քանք մը տեսանցուրթիւններ։ Կ'ընենքուր պիտու էին իր սենեակը կ'ընենքուր քանի մը աշտիկներն։ Այս էր ամէնը։

Կ'իլով դարձած կը գաղտնի պատարկութեան զործակալ մը եւ հիմա շատ դրամ ունէր։ Երա - ցալ զաղթանակական աշխարհին համար նոր գաղաղամար մը։ Ուլեց տարալիկները կազմակեր - պիլ լրտեսական ընդամենի ցանցի մը մէջ։ Ուլիկ կողմին պիտի ծառայէր այս ցանցը, ըսաւ չալա - ղալակ չեղումով մը։ Գաղտնիքը հարկերից երեւ տա - րալիկներն եւ պարզեց անոնց եր ծաղիկները։ Ե - րաւ որ կ'ախարհէր ինչ թելիկի մը հալարն։ Կ'ու - լիք տեղիկութիւններն ունենալ զերմականայն մա - կազմալութեան մասին։ Կ'ուրգը զիւրում, թէ լրտեսական քանի «Փոքրած թիւղալուրին Գե - րմանի կը գրկուէր։ Կ'ուրգը իմանալ ուրիշ ա - մէ իրողութիւն Շուկոյ աւտուտուրի մասինիւր մաշկով կամ Խալուրի հետ։

Կը թուէր, թէ Բերինի — մտալներ, կը աշ - չիկները խորհրդարարութեանը պարագիւրէն հա - ճոյք կ'առնէր Միւրիկի համար, ըսաւ յայտնից որոշակեւ, թէ որ պետութեան կը ծառայէր։ Կ'ախարհէր, թէ ուսական, ֆրանսական եւ չե -

Նոր քարտիկառններ
Եզրպատի մէջ

Զօր. Նեկիկի դահլիճը յիշատակական ժամի մը
էստ առաւ Սեպտեմբ. 12ին, հրապրելով ներս տեսն
դուքեան միջոցներ: Առաջին շնորհը, (հրապրե-
թի), տեսնել մէջէն 9ուկի մամ, վերջինը, որ
սկսած էր Եւ. Ժամբ. 14ին, վերջացաւ առատու
մամբ 16ն, ուրեմն 11 մամ:

Այս Նեկիկի մէջ էր որ որոշուցաւ 15 առ հա-
րիւր գնելի քանակութեամբ վարձերէն եւ շինել
անհատական շէնքեր: Այս վերջին որոշու-
մը ճշմարտ յիշատակութիւն մը կը կազմէ հայա-
մական օրէնսդրութեան մէջ: Հազարամասն առաւ-
դութեան համամասն, Մարգարէն էր որ իր այա-
կերտին՝ Օմար (Խոէր) թելադրած էր շէնքերը Բ-
նէր հաստատել, այսինքն ստացուցած որ յառ-
կացին քարակաշտական հաստատութեան մը,
զայն դարձնելով անփոխանցելի: Սկզբնական մը
չափաւոր էր եկամուտները յառկայելի քարեզո-
քական ձեւերակներու, բայց հնազանդ այլաւա-
րեցաւ:

Տեղի անձնութեան պատճառով, այս մասին լը-
րացողներ ստեղծեցին պիտի հաղորդելը յա-
մարկեալին: Ընկեր, միայն, որ ըստ կրօնական
միջոցով չներկէր իր մասն, յաճախուաւ լայնով
մատակարար խաղաղութեան մը, որ վերջերս զար-
կեց Ծարուի շէնքափոխարէն, 75,000 ֆրանկ
(մէկ ֆրանկը 4400 շառ. մէթր է):

Վերջապէս յերկուրէր զաւանձաւորը, ինչպէս
Միւսման Ալի, որ 77 տարեկան է, իր բոլոր Ի-
րաւունքներէն հրաժարած լլլալով, արժանանցաւ
արտասահման քանակու:

Մինչ այս մինչ այն, ըստ պայքար մը կը մղե-
ւոր, բոլորովին շինելու համար Իրաւունքներէն
Նեկիկտոր ընկերակաշտական կուսակցութեան հա-
րիւր, ճեթի Բուսմ, այս իմաստով ճեթ մը պի-
տի խօսելու առիթ որ, բայց հաւամարտութեան ար-
դեւնը:

Վերջին լուրերու համամասն, խուզարկու-
թիւններ կը շարունակուին: Զօր. Նեկիկ եւ իր
օգնականը Սեպտեմբրի 24ին, պահակաւոր
որ աշէն անցնելու համար:
ԲԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԲԵՆԻՄԱՆԻ կը հնազանդ թէ Տօթի. Մասառն
որոշ րուսապատկերներ ինչպէս է առնչուած
նիւրեան վերջին տարաբնակներ մասին: Այս պա-
րագան յայտ էր ներքին թէ քանակութիւնները
պիտի վերական - Տօթի. Հոսէն Մաթթի, Գաթ-
հասանի քարեղի վարդաթիւն ինչպէս, Համ-
պարկէի Գաթի հասաւ առիթ որ: Տեսուցութեան
մը առիթի Գաթի քանակութիւն պիտի պատճառ չկայ
որ անկախ ժամանակներ ար Ակառան վերադառ-
նան, աշխատու. համար Գիւրմաններու, Բուսա-
ցիներու, Եւթիներու եւ Ամերիկացիներու հետ: Իր
տեղեկութեան համամասն, 37 անկախ ժաման-
դեանը դիմում կատարած են արդէն: Վերջինիս
կը որ համամասնութիւն մը գոյանայ, ինչէ լայա-
զոյն պայմաններ առաւարտներ:

ՀԱՐԻՐԻ ՀԱՅՐԻ ԳԻՐՄԱՆԻՆԵՐ՝ ուրբաթ
որ Բափոր մը կազմեցին Վիեննայի ուսանող չլիւ-
նի մէջ, հակառակ դրուած արդեւքն եւ տեղա-
տարաբնակ անձերն ու փոթորիկին, սորթնելով բո-
լորէկեան երկրներու մէջ քանակութեան կաթն-
վիւրեան համար: Այս առիթի պատարագ մատուց-
ուցաւ: Հաշտապատկերներ վերջինիս խաչ
մը կանգնած էին Վիեննայի մարտարանի մէջ, տակ
ընդլով Ս. Կոյո Մարգարէն մէկ պատկերն որ Նե-
ղարիկան փոխադրուած էր 269 տար իսաւր, Թը-
րաքան Հայրամանգէն ճողոպոտն կաթնվիւրեան
միջոցաւ:

ԻՐԱՆԻԱՆԻ նոր զանգեմէն կազմեցութիւնը յաճ-
նուցաւ երեսպատ Սալիկ Սալիկ:

ՍԱՐԻՐԻՍ Կառուարութիւնը կը հերքէ այն
դիպոցները թէ հարեւրապետ Օմար Գաթի փա-
մած էր Դամասկոսի վրայ քալել իր դրամատով,
ստապելու համար պետութեան վարչեր:

ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ բողոքն որ դուրս ձգուած է
Միջին Արեւելոյ պատարանութեան վերաբերեալ
քաղաքականութիւններէն: Բողոքաբերն պատճառ
ուղղած է Աթէրի անդկական, ֆրանսական, Թը-
րաքան եւ ամերիկեան դիպակներուն:

ԵՐՈՍԱՎԵՐԻ խոյրը Արշադուգովն յայտը
նուազեցնելու անցնելով տալու համար արաբական
միւս երկրներէն Նիկիտա, Իրաք, Մեհուր Ա-
բաբիւս եւ Եմէն եւս միացած Նաբոյի: Ծարք Գա-
թիականներն զարթոնականներու խորք միայն օրա-
կազդի վրայ էր: Արաբական երկրները միեւնոյն
տեսնել կը մեղադրեն որ Նեկիկի քանակութիւն օ-
րէնքը, մայրաքաղաքը Թէ Սալիկն փոխադրելով
Երուսաղէմ:

Կ'ՈՐԶՈՒԻ

Ստիպարարը կ'ուղարկ կարունի մը (Ֆրիւի-
սեօյ) կանանց հաշտապատ: Դիմել Տիկին Ալիսին
Dovel, 19 Bid. des Batignolles (Place Clichy) : Հե-
տամասն Lab. 63-07:

ԼՈՍՏ ՏԵՄԱՐ

ԻՄ ՅՈՒՇԵՐԸ

Բ. ՀԱՏՈՐ (Գրեթ) ՓԱՐԱԶԵԱՆ (ԿՈՄՍ)
610 մեծարք էջ՝ 90 քանակային պատկերնե-
րով: Բամբուած վեց դիտարար մասերու: —

1.— Մամանադրութեան տաւելին օրերը Վա-
րդապետի մէջ: 2.— Պոլսը այդ օրերուն: 3.—
Մամանադրական Թուրքիան: 4.— Հայկական քա-
ներդրումները: 5.— Համաշխարհային Ա. պա-
տերապմը եւ Տարքին աշխարհը: 6.— Կովկասի
մէջ, Յաւելուած (պատմական վաւերագրեր): 7.—
Տպ. Համադրային ընկերութեան, Գէլուրթ, 1952
Գին 1000 ֆրանք:

Դիմել Միւրաթ Գազէլահանին, 37 rue de Trévise,
Paris (9)

ՎԵՐԱՄՈՒՏ
Մեծ պարահանդէս

Կազմակերպուած Հ. Թ. Գ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԻ
ՎԵՐԱՄՈՒՏ 3 խումբին կողմէ:
Կերակր. 5 Հոկտեմբեր, մամբ 4.30էն 12, Cercle
Militaireի մեծ սրահներուն մէջ, Pl. St. Augustin,
méro St. Augustin:

Մամանադրութեան RICO'S CREOLE BANDի
Grande formation - vedette du cabaret «Le Drap d'Or»
Պիւսիլ:

Սկզբնական պատկերները համար դիմել Նոր Սե-
րունի անդամներուն կամ հետախույն Օր. ՇԱ.
ՀԻՆԵՆԻ TRU. 92-68:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ
ԳՐՈՐԴԱՅԻՐԻ ՎԱՐՈՒՐԱՆԸ.— Դպրոցաւոր Տիկ-
նանց վարձարանը կը վերաբացուի Հոկտ. 1ին:
Արմանադրական համար դիմել վարձարան, 1
Bld. du Nord, Le Raincy, երեքշաբթի, հինգշաբթի
եւ յարաթ ատուուները մամբ 9—12, Հեռամայն
Le Raincy 172:

ՀԱՅԵՆԻ ԿԱՐՆԱՅԻՐ

Մարտիկ Մար — Ենկերեղի Կրօն. Ենկերա-
կութիւնը կը ծանուցան թէ՝ Բարեգործական
սրահին մէջ կը հիմնած հայերն լեզուի եւ հայ-
րենակցութեան զարթոնացը կը վերակր Հոկ-
տեմբեր 1ի Զորեղարի օրը, մայրենի լեզուն
գրի ու կարգով սորելի փափագող երէտ սեռէ ա-
նէկ Հայու համար, տաճոց վճարումի:

Կանխապէս արձանագործելով նամակով, կամ րա-
ցովի օրը տաճար ներկայանալ սրահ, 19a, Rue
Venture, մամբ 7—9:

ՆՈՐԻՆ ԳԵՐԳԻՐԵԱՆԻ ՆՈՒՄԱԿԱՆԵՐԻՆԸ
Որ ընտանեկէն կանխով պարագայներու հետ-
եւ լեզու յոստանցող էր, տեղի պիտի ունենայ
յոտարակայ նոյնիստ թէն, յարաթ մամբ 21ին,
Salle Gaveaux մէջ, մամանադրութեան Padelouցի
նուազարտութիւն: Արդէն դիմած տամբերը կը
պահեն իրենց արժեքը:

ՇՈՐԴԱՅԻՐ.— Մէն Շամունէ Ալրի Տիկին
Մ. Գեորգիանի կը շնորհապատկերներ կը յայն-
չէ ամէն անոնց որ հնազանդ, նամակով կամ ան-
ձոր իրենց շնաւորութիւնները յայտնեն իր
առուեսուն, Գ. Սլմնո Գեորգիանի (Մեթիկ) յա-
նգարական ծաւառն առթիւ, որ տեղի ունեցաւ
Սեպտ. 5ին:

ԱՅՐ ՄԸ ԵՒ ԿԻՐ ՄԸ երկու սենեակ կը փե-
տեն Գաթիկի մէջ, խոհանոցով եւ ասորական
շարժարութիւններով:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ
ՄԱՐՍԵՐԸ.— Կապոյ խաչի Պուլմա Օմ-
տիկ դպրոցի արձանագործութիւնները կը կատար-
ուեն Սեպտ. 15ին սկսած, կէսօրէն վերջերք մա-
մբ 3էն մինչեւ 5: Ուսուցիչ՝ ԱԶԳԻՆ ՄԱՐՏԻ-
ՐՈՒՆԵԱՆ:

Դպրոցը կը վերաբացուի Հոկտեմբեր 2ին:
Լոյս տեսաւ:

ՀԱՅԵՆԻ ԳԵՐՄԱՆԵՐԻՆ

Դոյնու. ՏԻՐԱՐ ՖՈՐՈՒՅԵԱՆԻ
505+ժժ մեծարք էջ, մամ 25,000 հայերէն քա-
տերու դէմ 75,000 դիմումներէն հոստիւններ:
Գնելուց լրակապում, գին 58 մարք:
Հրատարակչական տուն Verlag Von R. Oldenbourg
München, Lotzbeckstrasse 2, Deutschland:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
Ստիպարած եմ 15 օրուան ընթացիմ դպրո-
ցէն այն րիւրերը որոնց քանակութիւնը չեն պա-
տակարար իրենց զրկուած «Mandat-Chèque»
րում:
ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ
ՆԱՍԻՆ ՈՒՆԵԱՆ.— Ֆ. Կ. խաչի Գաթիկի մա-
նադրական տարեկան ՄԵՆ ՊԱՐԱԶԵԱՆԻՆԸ, Դե-
տեմբեր 28ին, Մէլսըր Միլիթերի մէջ:
ՆԱՍԻՆ ՈՒՆԵԱՆ.— 16 Նոյնիստի կերակրին,
Ե. քաղաքապետ. (Գաթիկ) սրահը: Կովկասեան
մեծ հանդէս, Շուր քաղաքներով: Հայկական, վե-
րաքական, աղբյուրներուն եւ հետեւ. կովկաս-
եան:

ՄԱՐՍԵՐԸ զաջող բարեկամէ մը կը ինչպիսի
կամ քաղաքական անգիւղի:
ԵՐԱՐԱՐԱՐՈՒՆ կը հրաւիրուի Գ. Բաղդա-
տունի (դերասանը):

ՄԱՐՈՒՆ - ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐՈՒՐԱՆ
Նկատի առնելով զանազան դիմումներ, վար-
մապետ ճեթ մը եւս ընկնով ընդունած է նաեւ ցե-
րեկիթի պաշտարաններ արձանագործութիւնը:
Արմանադրական օրերն են. երկուշաբթի եւ
չարաթ մամբ 10—19: Հասցէ.— 26 rue Troyon,
Sèvres (S. et O.): Հեռ. OBServatoire 18-28:

ԳՐԱՏՈՒՆ ՀՐԱՆՏ - ՍԱՄՈՒՆԷԼ

51, Rue Monsieur le Prince, Paris (6)
DANTON 88.65, Chèque Postal: Paris 1278-35
Բայց է ամառուան եղանակը:
Հայերէն հին եւ նոր դրերուն ճեթ միջոցը:
Հայոց պատմութեան եւ դրակութեան վե-
րաբերելով ֆալսետներ ինքնաշար եւ Բարձրանա-
նոյ զաւանգի հրատարակութիւնները:
Նոյնիստ վարդապետի եւ ուրիշ հայ երգա-
հաներու երաժշտական դրերները:
Արեւելադպրական եւ թիւարդադպրական դրե-
րը, ֆրանսերէն, անգլիերէն եւ եւրոպական այլ
լեզուներով:

Սակարաթի օրինակներ մնացած են H. Pasder-
madjianի Histoire de l'Arménieէ, գին 1500 ֆրանք:

SERVANT
ՇԱՐՄԱՆԱՅԱՐ
Հարաւանական շարժարները (dragées) ամէն տե-
սակ փութեղի կը մրդցեն (desserts)
30 Rue d'Auteuil, Paris (16) Tél. Aut. 49-82
եւ 88 Rue Cambonne, Paris (15) Tél. Fon. 97-34

MORY et Co.
3 Rue St. Vincent de Paul, Paris (10)
(Service VAUQUELIN) Tél. TR. 72-60
Poste 89 et 80, méro Poissonnière, Gare du Nord
Արեւ օր, բայց կիսայիւմէն, 9էմ 11-30 եւ 14էմ 17.
Դարաթ 9էմ 11-30

ԾԻՐԱՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՐ
(COLIS POSTAUX POUR L'ARMÉNIE)
Avec accusé de réception
Բոլոր ծախքերը կը վճարուին առաքման պա-
հուն, ծախքերը կը յաճախեն առանց ուեղ ծախ-
քի կամ ձեւաւորութեան, ստապողին համար:

Հիշեալու սիւնակներ
MACHINES A TRICOTER
Ամէն տեսակի ճոք SURJETERUSEներ
ԱՆՍՐԵՆԻ ԳԵՐԵՐՈՎ
DAVE
226, Rue Lafayette — Méro : Jean-Jaurès
Հեռամայն՝ NORD 26-98

Սաւառնի ...
Սաւառն ... ի
Այսինքն ճաշարան ՍԱՄՈՒՆԻ զաջեր, տեղի եւ
ճանքեր:
ՀԱՄԱՐ.— ՀՈՏԵՐԸ եւ ՄԱՏԵՐԻ
31, Rue d'Alexandre - Paris.
Métro : Réaumur et Strasbourg - St. Denis
Le Gérant : A. NERCESSIAN
Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesse, Paris (13)

ՀԱՄԵՐԻ ԿԵԱՆ ՁԻՆՆԵՐ
ԱՐԱՐԱՏԻ ՎՐԱՑ

28րդ ՏԱՐԻ - 28th Année No 6366-Նոր շրջան թիւ 2277 Խմբագիր՝ Ծ. ՄԻՍԱԿԻԱՆ

ԾԵՐ ԽՍՐԺԸ

ԴԵՊՐԵՐՈՒ ԻՄԱՍՏԸ

«Անահիտ չի խմբակեր անահիտ հասարակության ներկայիս և ամեն տեղ: Ա՛յ - ձախ կը վազէ, օղակալ լլայլալ համար: Նայի իսկ անհատական պարագայներու մէջ:»

Բայց չունի քննական միտք: Մասնաւոր երբ թաղաքական խնդիրներ կը շօնադէմ:

Սրիկներ, մանուկներ քը պէն կը խանդավառուի տնկերդու թիւան մը առթիւ արտասովոր ըստ - նապակալ խօսքէ մը: Անքերը կը շողան, երբ քննմք մը աւելի երկար տեսէ այս կամ այն պարտութեան տարին միայն:

Իսկ երբ պաշտօնատար - կամ անոր քար - տուղարը - մեքենագիր կամ ձեռագիր քննիչ մը յանձնէ, բարեպաշտ ճառատներէնով, ոտքը ցնտրել կը կարէ:

Եւ այս տարիներէ ի վեր: Առանց վերադառնալ - հատման շարժումներ քը փորձուի:

Չորհրդանք թէ ինչ որ կամ կարած ենք 1895 - 96թ-ի ի վեր: Լիններու ստորոտն էինք, ծովերէ ծով զուլեցանք:

Վկայ՝ իր ետապատում եւ մանուկապալ Գրոնիկներ եւ զարգացան տեսութիւնները Վե՛նա՛ն հայրենի մէջ եւ այլուր: Եւ մասնաւոր իր պար - զամիտ հաստատիները այս կամ այն ձեռնարկին առթիւ:

Միջան ճակատաժիններէ՝ իր զարգացական որոշումներէն մէջ, վաթսու տարիներու ըն - թացին:

Անորոշեալ չէ հաւաքածոնք քրքրել, հա - մարտնչելու համար այս իրողութեան: Կը բռնէ ան - զամ մը եւ հաղորդ իր վերին պատասխանը (11 Սկսւալ), որ իրեն թէ պիտի լուսարներ մեր գրած հայրենի:

Ինչ հակառակ է եղեր Օտ՝ պետութեան մա - յաբարդալին մէջ սարգելած ցոյցներուն եւ ուս - ծարիւրի եւ քրքրելի զննարկութեան ապստամբ - թիւն մը աղբիւր է:

«Մեն պատիւիք մէջ ու Հայաստան Մար - տանիկներն առաջ թէ վերջը (8 ասու):»

«1914թ-ի 1915թ ահաւոր երեւոյնէն առաջ իր անդրաշխարհ, իր պատասխանը: Զօյապետն:

Եւ այս առթիւ անգամ մը եւս ինչեղ Պանք - Օթմանի ցոյցը, հետեւեալ տողերը կը անցնէ -

«Այն ցոյցը դժբախտաբար զայն ստորագրե - լաւ ծագողով դուրս կուտ. որոյնիւհետ. երկուս - տար շայտնու հաւերին ղեկավարը, Պետրոս - Պալա խաչար, հայադէր երկուստար վր քը Կերտակալա - Պի իսկ Կարաբլիններէն Մեկն էր, իր կրած առաւել - լիքով մեկ ամիսին պարտով պայքարելով ծանործով վիշտաբար, մնաւ էր, եւ իր քննարկութեան ռա - տակով դժբախտաբար թաղման Մաւնիկովի Կիւ - լան ստասիստութեան հաւաքակալով դուրս կ'սլան Պանքիլան իր ցայնի տնակ Մարգարէլ տնակով շղո - ճարք» եւ... (8 ասու ինչ ունեցան զարդեր):

Կըսէ՝ ըստ ինչ այս խորհուրդով՝ Երբ նախ - պատմութեան խօսքը:

Այս թաղաքականութիւն չի՝ հետեւի թէ Զ. Զօ - պետեան հակառակ չէր Պանք Օթմանի անձնա - րէն: Մասնաւորն որ, քննի վերջ էր:

«Պանքիլան ցոյցը ունէր իմաստ մը. վա - յաբարդուն ու անդրաշխարհ ցարգելած հայ ժողովուրդ - ղին վիճակաւ մեկն մեկն պարտուի էր ան, հայ ժողովուրդին ըրողով ժէպը բռնակալ ու զարգա - լար իտուրիներ ղեմ ու նախ իշխանական մեծ ազն - յուն շտապով, ապստամբութեան, արդարաբանութեան քշ - նաւտ արտաքրումն ղեմ:

Արդ, ինչ կը նշանակէ ըստ թէ պարսկ սարգել - ներու ծագողով որոյ երան, ցորով հետեւ... Բարբէն Սիւնի ձեռած էր:

Ինչ պիտի ընէ անձնուր երկուստարը, ե - թէ ոչ միայն ըսէր: Պիտի ընդգծմանով ար - նակցութեան, թէ պիտի պնդէր որ առանց այլի - նայ պայմաններ զգա՞նաւոր, ինչեղն - ծրա - ղեմն էին:

Իսկ այն առեւ խորքի խախտումն թէ ասա - ճառարկութեան պիտի ըլլար:

«Անահիտ չի խմբակեր այլ. յեղափոխ - կան ձեռնարկին իմաստն այլ աչէկ է հակացած:»

Պանքիլան, այս, բայց նաեւ նոր տեսակէ մը:

(1)

ՕՐԵՐԻ ՆՂ

ԵՂԱՆԱԿ ՄՈՏԵՑԻԱՐ

Պարսկանդեմներու, եղանակողներու, եւ զա - նազան հանդէսներու բացումը կը կատարուի լու - տով: Արդէն իսկ կ'երևան ազգեր - Վեր խնդրուի Նկարտ անձին:

Միւր թիւներ, բարեպաշտական կազմակերպու - թիւներ իրենց տարեկան նախաձեռնը պիտի կազմեն զրթն իմակ հանդէսն որ հասովթով: Ուրիշներ, երեսօտակալները մասնաւորաբար, կ'ուզեն որդեկրուի, շարժի, իրարու քով դա - ղանք քարանդէն խօսելու համար:

Բոլորիս ալ նախաձեռնը բարէ է անշուշտ: Կ'ուզէի քանի որ համառ թիւղարկութիւններ ընդ կազմակերպել յանձնարարութեան:

Ա. - Բիշ ծախել, շատ չափելու համար: Բ. - Ձեռք քաշել անախի, փշտաւոր, քա - յախաւոր սեւաւոր թիւղարկութեան թէ 50-60 շաբաթներու կէը իմասի, խառնարկով կարգ մը տարբերու. տնօնէսներ:

Գ. - Հող տանի զննարկատեան բաժնիկն - րու կազմութեան: Կարճ կապել ցոյց եղած տող - րութիւնները: Կամ մեր հանդէսները չէիթիւն զբաղարկանքներու հետ:

Դ. - Բաւեղներ շատ լցունք լին այս մէկը - ցին: ԶԴ. - Դեղներու թէ չափաւոր դիւնըր անկի - րութիւններ կը բաշեն:

Ե. - Զոնտան կենդանիութեան պատման ներքը, մասնաւորապէս Հիւրեր ընդունած անոն:

Զար պատմութիւններու Հիւրեր ինչ ձեռքէ - սիկ կազմակերպելներուն կը վերաբերի, մնացեալ Հիւրն ալ մեր փորձողները կ'ընենք վերապաշտել:

1. - Տնօնաւ միայնորդի մուրացիկներն անդ ի ղէնք: Մի փոխաբ որ անոնք ալ սիրտ ունին, ինչեղն է: Կողքն է:

2. - Մի անգամ ինչ պիտի հաստատութեան մը կամ բարեկամները աղիթեան մը համար մեղի կ'ընան դիմում: Մտածեցէ որ տարին մէկ ան - զամ մեր տունը դարձն ամէն օր կը ծախէք լի - րութեան արժանաւորներ եւ զբաղարկանքներ մէջ:

3. - Ձեռք փակելու կատարութեան հանդիս պատ - ճանցելք ըլլալին:

4. - Կողքեր որ դարձն ամէն բան չէ: Զայն ունէր այս տեսութիւնները: Եւ չէ, ալ որոշումն իր տանի է ըստ արժանի:

5. - Վերաբաշտ - Կառուած ալ չունիք այդ - ան պատմութիւն լլայլալ: Օրինակ կազմակեր - պիւններուն որ կարեւորն յաղդուիք մարդիկ հանդէ իրենց անձնանք գործը:

ՈՂԻՆՆԵՆԱՆ ՈՂԻՆ ԿՐՈՒՄԻՆ յուրաքանկա - ռութիւն տեղի ունեցալ երէկ, երկուստարիս տե - րու, Փարիզի Մէ՛ք Օկիւմի՛ն երկնցիկին մէջ ի ներկայութեան հոծ բազմութեան մը, ուր աչքի կը զարնէին պատական անձնաւորութիւններ, ա - կազմակերպներ, դիւնապետական մարմինն ներ - կապողներ, ինչեղն ծառն Հայ մանթ Սանձա - ւորութիւններ: Դրապար ծածկաւոր իր ծաղիկն - պատմութեան, մէկը Հայկական Քաղաքական Կա - րգութեան կողմէ: Հայ, Գաղթ. Գրասենտիկներ, Կա - ռքի քը բնիկը Լիւրիտ Ստուշէ: Հայ Կաթող. Ե - իրեցեղն Եւ Սիւրբարսեան Միաբնակները, Հայ Եկեղեց. Կարգութիւնը, Ցաւառք, Հայ Ռազմիկ - ներու միութիւնը, Բարեկարգութեան, Եւ Ս. Զօ - րութեան, Պ. Մ. Բունեանի եւ ուրիշ բազմա - թիւ հայրենակցներ: Դամբանակները խօսուե - ցան զերեզմանատեան մէջ:

Բ. ԱՆԽՈՂԱՆՈՂԱՐԻՆ մէջ ձեռած ամերիկա - յի դիւնապետներն քը յեղափոխութիւն քը բացու - լի է տեղի ունեցալ: Կրակներ օր, Սիւրբէնի մէջ (Փա - րի): Այս ամբիւր ճառ էր խօսուելով զօր. Մարգըլ յաղաքները - ՎՄԻԵ տուն պիտի զննուի ան - ձանք միշտ, որ մեր բարեկամները զանք թէ ալ իս անհրաժեշտ չէ մեր ներկայութիւնը իրենց ա - պատմութեան եւ արդարութեան համար: Վար - յաղաքներ, Պ. Փիլի Եւ Քառնայի մեծաբանքը: Կար - արաւորութեան ինչ յաղիք:

ՌՈՒՄԱՆԻՈՒՅ Երեմիկ Կուրը, Տիկին Աննա Փառաշը յաղաքներ նախաբարկութեան հա - ճութի: Դարձապատմութեան պատշաճաւ ալ կարգը - ցուց: Փուրցել անթիւր իր ծածկանքն թէ ան - րատեսանալոր պիտի զատուի նախորդ երկուստար - ե ներքին նախաբարկութեան հետ:

«Մարտական կուսակցական պաշտօնակիրքը, «Քրաւառ», յօդուած մը հրատարակելով զօր - Դիմուք ի վերին աշխարհական առթիւ, կը բա - ցառէ թէ Թուրքիոյ վարչէ շրջանները հեռ - դեմէն անկի լայն վիճակներ կը կատարեն, զո - հանգամ տարու համար Մ. Նաճանգներու պատմա - ներուն: Եւ մասնաւորապէս դիւնու կուսակց թէ ռազմական եւ օդանավային խախտութեան կատա - րումը Թուրքիոյ մէջ կ'աղաքցուցանէ թրքական - քանակին կատարակ ճգա՞նաւորութիւնը անդիկա - ցի զօրավարներուն:

«Ամերիկեան ձին Արաբալու մրաշ խոր - քողով այս յօդուածին մէջ, թիւրքը կը յայտա - բարէ:

«Վերջերս մէկտեղ եղան խմբակներ, զո - տալիքներ կամ դիւնապետներ անուով, Արա - քառ լիւրան վրայ պարտութեան կատարելուն եւ նա - իկ ճապարը անդին: Համար: Բայց այժմ ամերի - կացի զօրավարները այլեւս չեն տուտիք իրեն - րառաշխարհներ: Անոնք ամբողջ Թուրքիոյ մէջ կը շրջին համապետներով, երբեք թէ կ'երկին տեղն ըլլալին, Զօր: Ինձեղն պատարը դէպի Արաբա - լան հանդուած էր Ուսիլիկութիւնն, պատարովի ըլլալարտութիւն ստեղծելու համար Թուրքիոյ մէջ:

«Եւ երբեք իր հնարքներ թէ ամերիկեան կատակներ կ'ընեն նոր ծրարող մը յօդուած է, Միջին Արեւելի պաշտօնատեան համար եւ Անդրիոյ պիտի ներկայացնէ այս յարթութիւն:

Նոր ծրարողին նախաձեռն է ստեղծել այնպիսի կազմակերպութիւն մը որ ընդունելին համարուի արաբական երկիրներուն եւ մասնաւորապէս Ս - ղիստանի համար: Միջին հիմա այս վերջին երկ - րին ընդդիմութիւնն որ օր ի դիւնու ծախան արեւ - մտեան պետութեանց քորը բնաճեր» Միջին Ա - րեւելի պաշտօնատեան համաձայնարարութիւն մը քոնդեմն: համար:

Մասնաւոր աստիճաններ
Եւ յեղափոխական մէջ

Վերին լուրերու համաձայն, հրամանագիր մը Դիմուք հրատարակուի այսօր - վաղը, մասն - ւոր տեսանքով հաստատուելու կ'արտիւր համա - րացալ շարքով: Դերակալութեան դիւնիկները, ո - րոշակ թիւը վաթսուտու անցան է: Զօր: Ներկի վա - րեւառցեցուն է հրամանակներ եւ քաղաքիկ զա - տար պիտի մարկն թաղաքական միջոցաւոր - ի նախապատրաստութիւն զարգիւնալ ըլլալու - թիւնը: Հրամանագիրը պատմութիւն իր նախաձե - րն յանցաբարկութեան համար, - զրկում զաղա - քական եւ ընդարձակ իրաւունքներ, չէն իօթը տարի բանաւորութիւն: Եւ մեծապատմարտականը:

Բանակին կողմէ Դերակալութեան արտասան - նակներուն մէջ կը զարնէին երկու նախկին վար - ղապետներ, երբ ինչանիւր, ասան անկի նա - խարարներ եւ ուրիշ անհատաւոր անձեր, մեծ մա - տով զաւրկները արքային մտերիմներ:

Զօր: Ներկի Դերակալութեան աշխարհն անոն թաւ: Չուլան Կարաբարին ռաւարկներուն թէ նոր դիմումներ եւ հանդերձանք համար հան - ւաւն են ներկայորդ համար: Եւ, ասանք Կարա - ժառանգութիւնն: տարու, յորդարեղ հանազղ յա - ուղ ձեռնարկ իրենց մարգարէն: Այս ամբիւր անգամ մը եւս ինչեղ թէ կատարութիւնը ճանիքն պիտի խորանք րեւել ընդդիմութիւնը հոգային բա - րեւորագործներու ղեմ: Մէ՛ք թոյլ պիտի չտանք որ ռեւ մէկը փորձէ խախտել ճառն ինչուն ֆո - ղովորդի բարեկարգութեան ձեռնարկը:

Կարուի թէ կատարութիւնը լուսով Հիկ յանձնարարութեան պիտի կազմէ, կատարութեան արարակն թաղաքականութիւնը մեծակերպու - լաւալ: Եւ մեծապատմարտական պիտի զննէ ճառաւ - արագան Ստանան, Սուլէյ շրջանին վերաբերակ խղիւրներ եւ Միջին Արեւելի պաշտօնատեան ճառը:

«Մուսթաֆա Նաճա, Կաթող. Նախաբարկը, ալ իր հարցողքը թէ կատարութեան ժողով - րութեան ինչ: Գաղաքապետ: Դուռաւ Սերափեմ - ին եւս, ուրիշ թաղաքապետ անգամներ րորեք մեր - բախտաւոր են անդիսի կերպով: Միւս փառաբ - ներուն մէջ կը զանուիր Մահմաճ Սոյիլան Կա - ռաճ, օգնական քաղաքապետը եւ Օսման Մուհար - ըմ: Ինչուր կը նախկին նախաբարկն եւ փաշա - ներն է:

Աշխատատեղական կուսակցութիւնը ուսմանայ նախաձեռն ինչեղ մեծապալ Անդը Եւ Մարքին է կուսակցութեան պատասխան յայտարարել: Դիւնա - Ապրապա Հայիմ, Դերակալութեան մէջ խառնիք տալով:

«Արաբական Դաշնակցութիւնը հրամարակու Աղաւի տեղ ընդ: քաղաքապետ ըւորեք Ապրիլ - Երկուրու շարժանկարիւն Կարգալ Դ. Ել:

(ԱՆՀԵՏԱՅԱԾ ԳԱՂՈՒԹԻ ՄԸ
ՄՇԱԿՈՅԹԻ ԱՆՑԵԱԼԻՆ)

Մենք, որոնք հաշվադրումս անհոգ գտալիս գործը հետա-
դնեց այն փորձանքը - վարչապետին: Վախորդ պատու-
նեցը մերկացուցնե՞նք, թույլ չկորցնա հոտն: Հոտն էլ ձմե-
րուկի կեղեքը՝ Հիլարի փաշան սահեցնելու: Հա-
մար: Գոտան սահկան պալատականները: Այն ա-
նիշակը...»

հաշիւը Հաստեան, որ 59 տարեկան է: Այս տարի
Հոգեբանութիւնը յայտնեց Աղբաւի Հայերեան
բական ծառայութեանը համար: Աղբաւ այդ պաշ-
տօնը իր վաղեմ 1945ին է վեր:

Իրական անքին հոգիներ

Տոբի. Շախի, Գիւմրակի երբեմնի ամենա
զօր նախարար, որ Քեհրանի իր դռանը բարձր
օրէ է վեր, ճիւղեակ, կիւրակ, որ խոտանալով
Իրան վարչապետայ մէկ ամիսէ: Այս առիթի հե-
տեւեակ տեսակները յայտնեց Իրանի տնտեսա-
կան եւ երկաւան կարգիւնան մասին:

Տակաւեւ ամուր եւ Իրանի թղթադրամի շրջա-
բերութեան երաշխիքը, 51-60 տարեկան հարեւ-
ր Բայց աղբի մը դրամին իրական երաշխիքը կը
կազմեն իր քանութեան յարաբեր գործունեակ-
ութիւնը եւ արտադրութեան անձուր: Անախմբեց
է Իրանի կայսրութիւնը: Իմ երկիրս իօքը միկնի
անդադրեան ունէր եւ շարաւար եւ ըստաւար թղ-
թադրամի անձուր: Մարքէ իրական արեւել
շահագնաց տար կը շարաւար Հայաստան արտադր-
ութեանը մենք երեք ամիսէն զօրի կապն -
ցինք բոլոր անդրծինները, ճամբաներ եւ զօրա-
քաններ լինելու համար: Ի վերջոյ զերմանական
մարքը աշխարհի ամէնէն զօրաւոր գործունեակ մե-
կը դարձան:

Յետոյ քաղաքացի թէ Իրան ամէնէն աւելի, կը
կարօտէր իր արտադրութեանը, կարելի էր շա-
րաւար գործունեակներու, ճամբաներ եւ թուրե-
րու կառուցման եւ ուրիշ հանրաշուք շինու-
թեանը: Այսպիսի գործունեակութիւն մը կրկնապա-
տիկ արեւելեք պիտի ունենայ - աշխարհային ճարտի
գործունեակներուն որոշք թիւը կ'աւելնայ ամէն
է ի վերջոյ թիւթեցնելու տարը դրամի անձուրութեան
հոգը:

Գիւմրան մասնագէտը իր առաջին տպաւորու-
թիւնները յայտնելով Տոբի. Մոսաւանի, իսա -
տապան է դարձող տեղեկութիւնը որ ներկայացնել է
Իրանի վարչապետը մասնաշարժաւոր ուղարկ է ի-
մանալ Տոբի. Շախիի տեսակները 2-10 միկնա-
րկան իր նոր թղթադրամին տպելու մասին, որպէս
էլ կարելից վաճառել պիտանալ պաշտօնականներ
թղթակները: Գիւմրան երկուստեք պատասխանած
է թէ անօտուտ է նոր թղթադրամներ տպել եւ թե-
լաւարած է հակադրութեան Հաստաւոր կարգը մը գի-
նելու վրայ (տնտեսա, քաղաքական եւն.): Կը
կարծուի թէ Տոբի. Մոսաւանի պիտի գործադրէ
իր որոշումը - նոր թղթադրամներ շրջաբերու-
թեան հանդէ, դրամ ճարտիւ համար անմիջապէս
Հայաստանեան տեղեկութեանը համաձայն,
կ'ենձուր միկնաւոր քանիք 3000 միկնի լիակ,
որուն 1200 միկնի շարժելի կ'ենձուրին կը -
րուտան է: Իրան ստիպուած է ամէն մէկ 100 մե-
կնի լիակ յաղակելով շարժելի աղբաւաններուն
վարչութեան ճարտեղեկ համար: Տոբի. Մոսա-
ւանի զայցարած է թէ չեն կրնար կրկնապէս պիտու-
թեք պատասխանելու թիւը, 162-172,000. Թե-
մը որ երեսուցանուած է վերջին 11 տարեկանի
թիւաքին: Բաճակին թիւն է 120 հազար (300 զօրա-
պակներով), իսկ ստիպաններուն թիւը՝ 30,000:
Գիւմր. ՄԱ ՏՈԲԻ.

Թիւիւրնի Բնագիւղի լուծումը զիւրացնելու
համար, Գիւմրանի կառավարութիւնը որոշած է
աղաւ մօլը 466 քմիկներ որոնք քանդաւորուած
են մեծ քաղաքներին հետեւ քմիկներ: Այս ար-
ձակութեան հետ, զոն 67 հոգի արտադրան պիտի
մտան: Աղտը մէկ է աղբալիական կուտակելութեան
վարչելը, Հայկալ Գիւղիցի, որ կզի մը կը քմա-
կի ընդ հանրութեանը:

ԵՆՈՒՆԱՍՏԱՆԻՈՑ ղեկավարներ, Թիթի, նոր
ճառ մը խօսելով, առաջարկեց առ այժմ յետա-
ձգել Թիւիւրնի վէճին կարգադրութիւնը: Այս
առիթի կրկնեք առաջարկը - Դաւալիկ հետ
Ինտեստարը վարել վիճելի շրջանը: Բաճակուտ-
թեան ներկայ էին 250,000 քաղաքացիներ:

ՊԻՐԻՔԻՐԵԼԻ մէջ Հարիւր Հազար Հոգի պա-
տասխանելով ընդհանրապէս Հայրենասէրներու կը-
նիւն, լը. որ քոյց էր կառարարին փողոցներուն մէջ
Բողոքները համար կուտակութեան մէկ որոշման
Դէմ, որով Կուղեք փոխել մասնավորը երկու
դասարանով ունեւարկութեան: Այս որոշման հե-
տաւորով հրաժարած էր զատական ճարտարա-
բանց լուծումը չէ հանրապետական տակաւին: Ընդեր-
մարականները, տարապիտանները եւ համայնա-
վարները պատահելիքն անյապաճ յիստի հարեւրել
է. եւսի. փողով:

ԱՐԻՏԻՆԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ ամերիկեան հրա-
մանատարներին իր տես: Փրակութիւն իւր -
հրաւիրն պատուարկելով 11 անդամներին եւ
քիւրիք արտաւարկները, որով պիտի անմիջապէս հե-
տանան: Կուղեք թէ կառավարելի վարչաբաժնի
գործունեակ:

ԳՐԻՆԵԼԻՔԻՐԻՆԵԱՆ ԿՊՄԱՆԸ 10-15 տ հա-
րիւր պիտի աւելնայ Ապր. 15ն պիտան: Հրամա-
նաւար Հրատարակուեալ պաշտօնակներին
Ապր. 13ի թիւին մէջ: Փարիզի լրջիւնի համար
10 տարեկան, իսկ գաւառներուն համար 15 տ
հարիւր: Ընտանեկնի պիտի պիտի ստանայ 275

ՈՒՍՈՒՑԻՉ Կ'ՈՒՉԵՆ

ՊԱՆՏԱՆ, 15 Օգոստոս - Պաղատար Աղբ. Մ.
Քարգանայ եւ Սիւմնայ Միացեալ Հարաւար-
նին համար. ամօրէն, Հայերեան խոտեղի եւ ու-
տայուրէ:

Պաղատար Աղբ. Մ. Քարգանայ եւ Սիւմնայ
Միացեալ Հարաւարին համար Կուղեքի կարող
տնօրէն է, զարգող ներքին գործերը վարելու եւ
Հայերեան դատաւարութեանը հետեւելու համար:
Դպրոցը ունեւարկով նախկիններուն եւ միջ-
նակարի - միկնել. Կ. կարգ - բաժնինը եւ
շուրջ 850 երեւոտ աշակերտութիւն, հարկ է որ
Թիւիւրնու ունեւարկ թարգմանական եւ համա-
պատասխան փորձաւորութիւն:

Փափաքողներն կը խնդրէր, փութով եւ զը-
րաւոր ղեկով Իրանի Հայոց Բայցը. Ժողովին,
Պաղատար աղբ. Առաջնորդութեանը Հայոցի, (The
Armenian Prelacy of the Diocese, Bagdad (Iraq): ինդ-
րազրին մէջ լինելով կը կրկնակն գործունեակ -
թեան եւ պաշտօնակներու մասին:

ԴԻՆԻԱՆ ԳԱՂԱՔ. ԺՈՂՈՎ

ԼՈՍՏ ՏԵՍԱՎ

ԻՄ ՅՈՒՇԵՐԸ

Բ. ՀԱՏՈՐ Գրիգ. ՓԱՍՏԱՆԵԱՆ (ԿՈՄՍ)
610 յենաւոր էլ՝ 90 քանակներ պատկերնե-
րով: Բաճական վիշ զիւրաւոր մասերին:
1. Սաճանաւորութեան առաջին օրերը Վա-
պարակաւ մէջ: 2. Փոխար այդ օրերուն: 3. -
Սաճանաւորական Փութեան: 4. Հայկական քա-
ղաքաբնակները: 5. Համաշխարհային Ս. պա-
տարարի եւ ճարտի աշխարհը: 6. Կոլիզի-
մէջ: Եւսեւրոս (պատմական վարչապետներ):
7. Տոբ. Համապաշտօն քննիւրութեան, Պէլլուք, 1952
Կին 1000 քարտ:

Դիւնի Միւրնի Գալեզեանի, 37 rue de Trévis,
Paris (9)

Գ. Արշալիր Միւրնեան, Տէր եւ Տիկին Թ.
Արշալիր եւ Գալեզեան, Տէր եւ Տիկին Գ. Հար-
շալիր եւ Գալեզեան եւ բոլոր աղակաւները իւրեան
քանակ կը ծանուցանեն ծանր իրենց ժօր, մեծ ժօր
եւ աղակաւներ:

ԱՅՐԻ ՏԻՆԻՔ ԵՐԱՐՈՒՆԵՒ ՄԻԱՄԵՐԱՆԵԱՆ
որ տնօրէն աւելնայ Ապր. 13ին:
Յուլիարկութեանը անդեր արարողութիւ-
նը պիտի կարգաւորուի ժամը, երեւալքի, 16 Մե-
սիսի թուականին ամսուր ճիւղ, Վէնայի, 124
Ave. de Parisի գաւառատան մէջ, եւ մարքին պի-
տի ամօրէնի Commune de Bagneuxի գերեզմանա-
տանը:

ՎԵՐԱՄՈՏ

ԴՊՐՈՑԱՆԻՔԻ ՎԱՐՄԱՐԱՆԸ - Դպրոցաւոր Տի-
կնք վարժարանի կը վերադառնելու շուրջ: 15ն:
Արձանաւորութեան համար ղեկով վարժարան,
Bld. du Nord, Le Raincy, երեւալքի, հինգշաբթի
եւ քարտի ամսուրները ժամը 9-12: Հեռագիր
Le Raincy 172:

ՎԵՐԱՄՈՏ

ՄԱՐՍԵԼ - Կապիտալ Միւրնի Գալեզեան Օտ-
տակի ուղարկել արձանաւորութիւնները կը կատար-
են Ապր. 15ն պիտան, հետօրէ վերքերը ժա-
մը 36ն ժիւղէ: 5: Ուտայի՝ ԱՅՐԻՆ ՄԱՐՍԻ-
ՐՈՒՆԵԱՆ:

Դպրոցը կը վերադառնալու Հոկտեմբեր շին:

ՎԵՐԱՄՈՏ - Պ. Գ. Կալի Իսի կ'ուղի-
նայ իրական ուղարկել Հայերեան Գալեզեան կը պի-
տի Հոկտեմբեր տարին հինգշաբթի: Ուտայ-
ուրէն է Տիկին Ս. Բալուրին:
Քիւթալեք արձանաւորները մը զաւակները ա-
մէն Կուղեքի օրերը ժամը 15-18, իրական արա-
հին մէջ:

ՕՏԻՆԻ ՊԵՐԻՔԻՐԵԼԻՆԵԱՆ ԼՈՒՍԿԱՆԻՔԻՆԵԱՆ
Որ ընտանեկան կոլիզիք պարտաւորուտ հետեւ -
անգոր յետաճողուն էր, տեղի պիտի ունենայ
տարալիկ նախկիններ, շարք ժամը 21ին,
Salle Gaveaux մէջ, մասնաւորութեանը Padeloupի
նախապատիւն: Արշալիր ղեկով ամսուրներ կը
պահեն իրենց արեւել:

Փրաքը, իսկ իրեն եւստակայ անձեր 120 Փր., Սե-
նի եւ Սեյն Ե Ուտայի մէջ, 15,000: անկի քանակ, -
թեանը համապիտան. մէջ ընտանեկնի ուտար 260,
կին 115 Փրաք: Հինգ Հազարի 15,000 քանակու-
թեանը քաղաքներու մէջ 230 եւ 105 եւն: Մրա -
գիւր կը պարտաւորուի նպատակ տալու արհեստա-
նաւորական կոլիզիներու, ընդունելու համար այս
նպատակով գործադրութիւնը, արեւել կը փախ-
չին ուրիշ արհեստներ աղբիլ:

ՈՒՇԱՐԻՈՒԹԻՒՆ

Ստիպուած ԽՐԻ 15 օրում անդադրելով դպրե-
ցնի այն քարտեր որոնք բաճակողները չեն պա-
տասխանել իրենց գրիւտը «Mandat-Chèque»:
ՎԱՐՄԱՐԻՆԵԱՆ

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ԽՐԱՐՄԱՐԻՆԵԱՆ ՀԵՏ ԼԻՃՈՐԻՆԵԱՆ տեսակներու
համար նախկիններն է իմարդաբանական այցելել
էն օրէն ետը:
ԱՅՐԱՐԻՆԵԱՆ - 2. Թ. Դ. Ս. Միւրնեան եւ թա-
կաւորի ընդհ. փողով՝ այս ուրբաթ ժամը 20.30.
ին, սովորական հասաւորութիւն:

ՆԱՅՏԻ ՈՒՇԵՆԱՆ - Ծ. Գ. Կալի Գալեզեան մաս-
նաճարտի տարեկան Մեծ ՊԱՐԱՄԱՆԻՆԵԱՆ, Կե-
տեմբեր 28ին, Մեքլը Միւրնեանի մէջ:

Պ. ՆՈՐԻՆԵԱՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ծանօթ արտեսա-
պետի, արտեսապետ է Officier d'Académie պատաւա-
րակին, կրկնակն նախարարութեան կողմէ, կը
գերադասուական գործունեակութեանը համար,
իրելիք կը հաղորդել քարտիկ մը:

ԱՅՐ ՄԸ ԵՒ ԿԻՆ ՄԸ Երեւոտ սենեակի կը փե-
տեն Փարիզի մէջ, խոհանոցով եւ տարրական
յարմարութիւններով:

ԶՈՒՄԱՐՈՒՆՑ

ԳՐԱՄԱՐԻՆԸ
H. PALOUYAN: 43, Rue Richer, Paris (9).
Tél. PROvence 25-46

Հայկական մեծ դրամատիկ, Փարիզի ամէնէն
կերթին թաղաւորներ մէջ, որ պիտի զանգեք ժօ -
տարապէս տալու համար տեսակ հայերեան եւ քե-
րաներին գրքերը: Այդ ժօն կան հաստատուան
հաստատարութիւնները (Մեքլաւորի մօտին եւ
Փարսիայի լոյս ընձայտ գրքերը), Վիկնայի,
Վենետիկի, Եմբանի, Երուսալէմի, Անքիւրի
Միւրնեանեանը հաստատարութիւնները, Երու-
սալէմի, Հայրենային եւ Երուսալէմի մասնաւոր-
արարներ ամբողջութեամբ: Հայաստանի Պատու-
արկութեան, Համապաշտօն, Հայաստանի Գաղ-
թարկութեանը հաստատարութիւնները եւն:
Նորիւնը չին թէ նոր Հայկական մամուլը (Թե-
րեք, պարբերութիւններ, ամսագրեր, տարե-
գրքեր, գրական եւ գիտաբանական փողով -
ունեւ), Վէպի պատմական քանակական եւ
Երուսալէմի ուտարարութիւնները, քառա-
քաններ, զարգացական դասագրքեր, երգարաններ,
Հայագրաւոր Հայի. երեք (Ուրիտաւ, Միւրն,
Սարգսեան, Պարսեան, Այնճաւ եւն.), Թա -
տարական գրքերը, քարտերը, նկարները:

Մեր դրաման մէջ կը զանգեք փրակներով լիակով
լոյս տեսած հաստատարութիւնները Հայոց պատմա-
բանական գրականութեան եւ արտեսանին լուրը:

Ունեւի լիւրիկալիտուրան Լալայապատու -
թեան, լուծական, կրկնական, իւրաք, քիւրական,
զաւակ, ստանկական. հրկական, ստիպական,
մարքալոր Արեւիկի քաղաքապետութեանը մա-
սին քաղաքին երկաւորութիւնները:

Մեր ժօն է նորիւն կերպարանաւորն Հայկա-
կան հայրերին:

Մօտ աստեղին լոյս կը տեսնէ մեր Հայերեան եւ
Փրակներին գրքերը. ընդհանուր գրացուցակը:
Դիւնեւի եւ զոհ պիտի մնայ:

■ ■ ■ ■ ■

ՄԱՐՈՒՆԵ - ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐՄԱՐԱՆ
Կը քարտիկ Ապր. 30ին երեւալքի: Արձանա-
ւորութեան համար ղեկով ամէն օր Տեւոյութեան:
Հայոց - 26 rue Troyon, Sèvres (S. et O.):
Հեռ. - OBServatoire 18-28:

ՎԵՐԱՄՈՏ - Վէպ - Ծ. Գ. Կալի զարգե-
րը կը կերպարանալու Հոկտ. 15ն: Ուտայի իրեն
Գ. ՏԵՐԱՐԻՆԵԱՆ եւ Տիկին ՆԱՂԱՄԵԱՆ:
Պատասխանութեանը համար ղեկով ուտայի՝
Հեռուն:

TÉLÉ-CHATEAU

97, Rue du Château - Paris (14) - Suffren 62-02
ՎԵՐԱՄԱՐԱՆ ՆԱՂ ՄԱՐԿԱՆ «TELEVISION»
RADIO, ինչպէս նաեւ երկաւորական installation
(տեսիւր եւ խառնիքներ մէջ):

Շոք միկրէ Television ամէնէն արդիական
տեսիւրներ, մասնաւորապէս GRAMMONT Տան
մեքլաւորներ:

Վարձարն իրարաւիւր եւ մասնաւոր գեղջ ժա-
նալի ընդերքունները:

Դիւն:

Պ.ԱՐՄԱՐԱՆԻՔԻ Մաղապարտանի
Վերի Հայոցի:

Le Gérant: A. NERCESSIAN
Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme, Paris (13)

ԻՆՉՊՈՒՆ ՊԱՅԹԵՑԱՒԻ ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՅԵՂԱԾՐՁՈՒՄԸ

(Բ. եւ վերջին մաս)

Նեկիւ է Հիլիսի փառայի Հնոցաբան մէջ դիւ խաղաղի երկու պայտաւորաւոր եւ ուրիշ թաղաւ միջոցաւոր ծերայաբոյ մը, Անճա Պալատի փառայ: Պալատականներէն առաջինը էր իսկ Առաքաւ փառայ, փառայն էր արքայական Պալատներուն, իսկ միւսը՝ Թապէ՛՛՛ Բաքի՛ փառայ: Թաղաւորն շատ սիրական մամուլի կցորդը է: Աստի, Պալատի փառայն չեմ միասին գաղտնորէն խորհրդակցելով կը դիմեն Գա՛հիթի թան - րիկեան դեպքան Պ. Ճեֆթորն Բեֆթորնի եւ կը թելադրեն պահանջը թաղաւորն զորի՛ կըլու թաղի զարմա՛ Վաֆոր, որովհետեւ, կըսեն, այս կուսակցութիւնը կը վաշէ՛ մեծ ժողովրդա - կանութիւնն եւ ան է որ կըլայ զուրկ չանի նշխարաւոր գործակցութիւնը արեւմտեան աշխարհին հետ: Իւ կ'աւելցնեն, թէ այս պարագային, իրենք Պալատականները Վաֆորի Հնոցապիլիքը արեւմտեան թաղաքականութիւնը:

Դեպքանը կը դիմէ Ուոլթիթըն, որ, անկապեմ, մեղենաբանութեան չը հասն առնելով, կը հրապարակէ այս գաղտնի դիմումը իմացնելի Հիլիսի փառային:

Կրնաք երեւակայի այս վերջինիս զարդոյն Տեսնելով որ թաղաւորն ծորդիկն են իրեն դէմը այս մեղեմունքները ինքնութեանը, բուն զրամաւորութիւնը մը կը Հնոցապիլիքը:

Իր փամայակն, Հիլիսի փառայն անմիջապէս չըլապարտ միայն զիջող, վարչապետիս ու նախկինը հրապարակ այս պատճառը, որովհետեւ զրամաւորութիւնը թաղաւորն արդիւնք խօսել այլ մը — անէ: Իսկ Յուլիոս 23ի վերջ պատմութիւնը դարձաւ բոլորը բերին ծանօթը:

Ու ան երրորդ շոր դէմը մը բեմին վրայ — Սթրիք փառայ, վերջինիս Պալատի փառային սեղանաւորական գործակցից եւ փոխադրելով զաւարտանքաւորական շինարարութեանց մէջ: Փառային միակ գործը եղաւ վերջին Փառաւ Սթրիք փառային փառայն արշնախաւով, Վաֆոր ալ — րաշահելու համար: Սթրիքաւորն ալ իրարմ պատճառով իսկ, սակայն, չիցաւ մէկ զարմէն աւելի դիմումն եւ հրապարակը:

Չորրորդը իր դէմը նուազ բախտաւոր եղաւ: Գործուն ախտախիւժմանը համարուում Պա - Գիլիսի Պալատը Պալատի փառայն յոյժեմը երեւակային կողմերին ապրելով, թաղաւորն մամուլի կողմը Բաքի փառային նախարարական արժու մը տրուումը համար: Ու քաջուցեալ ապագայէ — դէմ, Հառի խորհրդակցութեան ձեռնարկը:

Այս Հինգիցիցը, իրենցորդը, Եօնիթորնը Բաքի փառայ կը յաջողի այս անգամ Համադը Պալատի փառայի բարեկամը, Սթրիք փառայ, որ չիցողի տասնմեկ վարչապետութեան եւ պալա - տական գործերու նախարարութեան մը անտիքն - լով, այլ արժուում տալ իրեն: Բայց, ինչ ապ կե - տան մէջ կը վայրի մեծագոյն ուսմը, որ ասին ու վրայ կը բերէ կարգաւորել:

Սթրիք փառայ կարգաւորել պատերազմական նախարարութիւնը յաճելի զոր: Միւսման ին - նիսին, բանակին մէջ Հնոցապիլիքը մատուց դժգո - չութիւնը մեղադրելու նպատակով: Թաղաւորը յայտ անդամ չուրք: Յոր Մ. Նեկիւ կը թշնամի է: Կարելի էջ անոր փառայի զինեւոր ուժերը: Թաղաւորն այս պիտուածին վրայ, Սթրիք փառայ ան - դամ մը արեւ կը շարունակ թաղաւորներն:

Ընդ սրդէն, որ զոր. Նեկիւ շարունակ եր թաղաւորն դէմ, զիս արքաներական պատերազմի տրեմն: Այս պարագայն ստանի իսկ Հնոցապիլիքը այս առիթ, երկու չիցողներ Հնոցապիլիք: Առա - զինն էր մահապիտիւն, որուն զոհ չանց Նեկիւ - ան պատերազմի անցակից Ապուլ Բաքի թաւան, որ զինքն մը մամուլը միջուր միջնակ մէջ դա - նաւոր: Գա՛հիթի կամուրջներն ձկնաւ վրայ: Մեղեմունք տաւ, սպան, կըսած էր մամուլաւոր փառայից, — արքայական պաշտպանութեան զին - տաղական մը: Ո՛հրը կը վերադարձեր՝ Թաւոր ար - քայաւոր զոր: Սթրիք Ամրի մարդը, որուն, յայտնաբերելու զին միջոցներով թաղի իրենց պատերն դէմ նախապէս զործուած ուրիշ մարդկան մահապիտիւն համար: Արդարեւ, անցակից Թաւոր մերկաբարութեան էր իրեն ալ մահապիտիւն ձկնա - րաւոր: զայս փառայուն անարարարութեան պատ - ճառով արդտ էր ձգուած: (Չոր. Նեկիւ հրամա - յան է արմի բանդը այս պատերազմին մարտերը): Երկրորդ զեպըն էր Սթրիքի Ապուլիսի փա - րայ, թաղաւորն հրամանով: Թաղաւորը ըսած էր որ թելադրութիւնը, որովհետեւ մահապիտի - լիսին էր թելադրութիւնը, ինչու Հայտարար փառայն արտում էր զոր: Միւսմանն Նեկիւն — Եւ, բանակին մէջ մատուց դժգոյնութեանը հասաւ իր գաղաթնակներն, երբ, անգամ մըն ալ զահլինը կարծիւն հրապարակեւ Նեկիւ էլ Հիլիսի

ԿԱՌԱՐԱՆ ԿԱՌԱՄԱՆԱՆ, ԵՐԱՐԱՐ՝ ՏՈՒՅՐ ԳՈՐԾ ԿԱՌԱՄԱՆԻՔ, շատ մը զիսական տեսարաններ եւ զգոյններ հրապարակեւ: Վերջինը կ'ըլլայ ժեմ. գործիչները հրապարակեւ է վերջինը կ'ըլլայ ժեմ. մէկունը դրամէ Եթովպիոյ թարգմանութիւնը, զա - թաղաւորն իրենց կ'ըստանան: Իրենց ու զա - ճաւորներ, որոնց արձագանքը կ'ըլլայ Միլիքան — զին նախկինը, կ'ընկերայ իրեն, արտայայ - տուելով այլ գործին դէմ, ո՛հանք կ'ըսեն նորին — լով, ալ զին թեր, Թարգմանութիւնը թէ թաղ - մանիք:

Չարմանի է որ զայնակցեալ բարեկալանեւ Երկ խումբին կը մանկացի մէջն ալ, ապառաժիտ ճանցուած Մտեկան Ուկանի ալ, որ 1869ին ի վերջ el Reforme թերթը կը հրատարակէր, Հայ Հա - մարեքն զաւարտան դէմը մը, նորինի Հայ ա — նունը չիկատակելով իր թերթին մէջ: Բայց, ո՛հ զին, կ'ըլլէ ո՛հ թերթն զրուտան, «Եթովպիոյ» դէմ կ'ստանան յարգում մը կը հրատարակէ, որուն հաղորդած եմ այլ թերթին հաւատածն թղթա - մանք տանն: Բայց, լսածիս համեմատ: Իսկայն զիսական բազմազգութեան հմտութիւն ունեցող Պալատի կ'ըստանան այլ գործիքան մասին Հե - տեկայ զիսականութիւնը կ'ընէ:

— Մեղք, այս մարդը քան մէջ է կարգաւոր — Շարմաղաւոր Ուկանի մը դէմ, որուն զապա - փառներուն եւ լեզուին կը Հնոցապիլիքը, այլ, Խոթերը արձակուած անալին անկապաւ լիւր կ'ըլլի է նկատել:

ՄԱՐՏՈՒՆԸ

Մեղեմունքի արժեքն վրայ թաւած Ճիւլիոնայ Հայ գաղաթի, քաղաքակրթութեան ու յաւակաճէ երկրներուն հետ ունեցած իր անեւտարակ մերտ յարաբերութիւններուն շնորհիւ, շատ կանուխէն բովանդած էր արեւմտահայ իրականութեան մէջ իրեն միջնակ մատուցական յառաջադիւն զորք: Թէկ, ամէն տեղ ու ամէն փամայակ մասու - րական կեանքը մը Հայինքն ու միջնուրն աստի զանաւարտ եղած եմ պարբերաբարները ու ա - ուորել մամուլը, բայց մասնաւոր մեղի պէս նի - բանին նկը միջնուրն ունեցող ու պետական — շահցութեան զուրկ փորք ապրելու մէջ, մամուլը շատ աւելի մեծ դեր մը կ'ստանայ:

Այսպէս, Ճիւլիոնայ մէջ ստանի անգամ ըլ - լալով, 1830ական թուականներուն, Տէր Յովհանն Վանաճեանի արշնախաւներէ՛ Մեկը Սոլմանի իշխանաւոր, Ապրաքանը իշխանաւոր Հայ Երկունքի մը մէջ անգամ, որ ապա ներսէն Ապա - րակիցի Գաղաթիլիոնի քաղաքաւոր եղաւ, զիս - ղաւորն ստեղծ թերթ մը կը հրատարակէ: Մե - րոյնիս տարաւան: Այլ տարաբան կարգաւոր - ըլ խօսքին էր Թիւրքիմէ թուկոյ Պառաւ Եւ - աւաքան: Յիշեալ զարգիւն ուսումնասիրել արշնա - իրները, բոլորուն Արդիւս Փաճախան Հ — մաւ ուսուցիչին շուրջ, մատուցական օճան իր անկնքին, հրատարակելով նաեւ շարք մը զի - բեր, որոնց կարգին, մեծաւորն Յովհանն Վան - ղեյի՛՛՛ Մեկեղաւոր, Հեւաթի, Եօնիթի, այլե - ալ զապարակը:

Չեր զիսեր ի՞նչ պատճառաւ Աղլաւորը 1843ին Հայաթիւններէ կը փոխուէր, բայց միշտ իմքաղաքականութեամբ: Մեկը Մեկունին: Իմքաղաքական հետ լիւրն եւ ուղղութիւնն ալ կը մնա նորին: Հայաթիւնները կը հրատարակուի

փառայ, Թաղաւորն պահանջով, պատերազմ - կան նախարարն արժու արձագանք զիսական Թալալի Շիրինին: Այս կարգաւորութիւնը կ'ըլլար Յուլիոս 22ին:

Գիտաւոր թաղաւոր, Թաղաւորն անհաճեալ էր, ամուսնացած ըլլալով անոր ջոր՝ Իրանի նախկին թաղալի Փալաթի իշխանաւորին հետ: Իր բոլոր քաղաքակցութեան, միջին անգամ Նեկիւնիս տալ — ներէն սիրուած եւ անպիլական կրթութիւննաւոր պարենը տալ մըն էր: Բայց, Թաղաւորի փնան յայտն պատճառով, զոր. Նեկիւ կը նախապէս որ ան պատարակէ: Նախարար դրուումուն:

Արդ, Հիլիսի փառայ զաւելի կարգաւորած էր եւ որդոյն պատերազմ կը գտնուէին կատարուած իր - քան արեւ, զիսական Շիրինի պատերազմի - կան Նախարար Նախարարի մամուլով: Այս մէկ կարիքին իրական կ'ըլլաւ, որ բաժակը լորի:

Մարտի 10, Հիլիսի փառայ եւ իր նախարար - ները պիտի կատարուի իրենց կանոնադրան երդու - մը իրարմարին արեւ: Բայց, շարքին հասա - ուրիւնքին անալ է Յուլիոս 22ի վերջին իսկ ա - ղիւն: Երկրորդ: Յուլիոս 23ի ստատուր լրացած մը - րակաւորած էին բոլոր Թաղաւորական ըմ ա - ներն ու քաղաքական դէմքերու մեծ մասը: Գիտ - արին կ'ըստանան նախարարութիւններն ու հա - ն թիւն պատար, Տեղաւորներն մէջ, ուր կը

երբեւ շարքաբար միջինէ 1846, երբ մար — ուսն ըստացնի տալով 108 թիւ:

Այլ Թաղաւորները որ որ ամերիկացի թ - սիւնարներ Ճիւլիոնայ կը հաստատուին ու անա - ղին անգամ ըլլալով կը սիսին իրենց ձեռնաւորը բարդիւ:

Աստի մէջ միւս կ'ըլլին իսկ իրենց, զապար - ըր ըստովով Հայտարար տեսարանաւոր, որոնք տարա - տարան իրան կը բոլորէ Հնոցապիլիքը Պա - ղիի Գիտակցութիւնը: Բովանդարելով շատ ալ պի - տան լէր: Ու վերջապէս, 1840 Օգոստոս 10ին, լորս կը տեսնէ Աղլաւորն Ապրաքանեան թերթը: Գիտաւ Պալատականութիւնը իմքաղաթեմ:

Աղլաւորն Ապրաքանեան, սիլիթներ կը հր - ատար, սիսին իրեն կ'ըստանան, Սոլմանի Պաղա - ղին տարաւոր, շորք տարի ետք կ'ըստանան իր անկական տարաւոր, ու շարքաբար կը վի - լանուի:

Բայց, 1845ին Հայտարար Թաղի մեծ Հրեւիկն, ալ — զային ուրիշ Հայտարարութիւններու կարգին, ան ալ հրայ ճարակ կ'ըլլայ:

Պալատարանի անհատ կը շարունակէ իր թերթին հրատարակութիւնը, այս անգամ զարմ - ալ կ'ըստանան, միջին 1884: Պալատարանը Նախա կ'ըստանայ զարաքալաւորն արշնախաւ ո՛հ մը, իր թիւ մահէն ետք իրեն յաջորդը իմքաղա - ղները: Բայց Պալատարանը, որ Ա. Ս. Գ. ստորագրութեան կը դէմ, Հայաթիւն Սաւա - րանեան եւ Նալմ Մարգարեան Հնոցապիլիք կը վի - լան Հայ լեզուն, մեծաւորն օղիւնով արդի ախար - Հարաթ կ'աւանտան:

Աղլաւորն Ապրաքանեանի վերջին խաղաթ - ի կ'ըլլայ Յուլիոս Թալալի Մանեան, որու մահով (1886) թերթը կը դադար տա յաւել:

Որքան իմ մահով է Աղլաւորն Ապրաքանեանը իրեն իրական հատ իսկ մնացած է Նեկիւնայ: Մին կը գտնուի: Վերջինիս Մեկեղաւորն զարաքա - ղն էր եւ իսկ 33 համար պիտան (հրատարակուած 1346 թիւերու վրայ), միւս հաւատածն Ճիւլի - ոն Հայ Երկրորդականի կարգաւորն կ'ըլլէ: Երբ տարած է Տոմբ. Վ. Թորգոմանին, անոր իր - մը ալ յայտնաւ անոր, եւ Հառի քանի մը թիւք պիտան աւելի: Երրորդ եւ իրականաւոր հաւատածն, որ կը գտնուի Ճիւլիոնայ Հայ Երկրորդական մէջ, 1922ն աղիւնի փանցում, շարք մը ուրիշ թան կարգէ լրագրի հաւատածներով:

(6) Բժ. Գ. Օ. ԳԱՍՏԻՆԵՆ

ԳՈՒԿԱՐ կատարելութիւնը իրտա րոյւր — ան մը յաճեմը Սօֆիայի եռուկաւ դեպքան — տան, մեղադրութիւն թէ եռուկաւ դեպքանները լրատելութիւն կ'ըստանան եւ արտատան կուտան Պուլկաւորն կ'ըստանան անմի մը, Բողա - ղալիք կ'աւելցնէ թէ եռուկաւ կատարու - թիւն հրատարակաւորն սիսին մնայ Հնոցապի - ներուն:

գիտութիւնը Թաղաւորն: Երկունք էին հարողապիտ - թիւնները զիսական վրայ: Հրատարակելն ու ալ զորամանի կը իրականաւոր զիսականութիւն մէջ եւ օղիւնաւոր կը ճնշուի օրը:

Չոր. Մ. Նեկիւ, մէկ հարուածին է անանց անհաճութեան տալ դարձաւ կարգաւորն եւ անհաճալ պատարակել Թաղաւորն շոր դաւ — լիսը կ'ըստէ Մեկ Մահէր փառայի վարչապետ - լիւր: Գործարարական գորապարակ կամը:

Պատճառով, մեծաւորն անհաճութեան էր տալ - ղաւորն Թաղաւորն կ'ըստանան մէջ: Եւ ամէնին ճանապարհակար: Այս անգամ ան աղիւն սիր - աւելի ըրտաւ տալ: — Բայց ուշ էր արդէն: Մե - իրին (մամուլը) անտիքուն չիցողի անոր, ու - ճինն հայտարարական յաւակաւոր, (գորապար - ղեմից այս շորները): Ճանաչաւ անոր զին - ուրական ընդէ: Համաճաւորն հաղապար - Հայտարար, թէ այսու հետեւ իմքալի պիտի ուն - նայ թանակին կամը: Այս բոլորը, սակայն, եւ չիցան կ'ըստէ, զոր. Նեկիւ, իր ծրարի ամբող - լական գործարարութիւն:

Երեւ. որ վերջ, Յուլիոս 26ին, զոր. Նեկիւ հայտնաւոր Թաղաւորն ստորագրի իր հրապար - կան մէջին իրիկունք մահ մը, Հնոցապի - լիկաւորն: Գործարարական նաեւ ալ շարքաբար եւ արաքալիք իրա իրիկունքն պայտաւորն այլ ողորդուլիս վրայ:

RENÉ GROUSSET

Հայրութիւնը կը կորսնցնէ իր նոր ու լաւ բան
քեկամներէն մէկը :

ՌՐՆԷ ԿՐՈՒՆԻ անունը մեր մէջ թողուլը ահա
դարձաւ այն օրը, երբ ան հրատարակեց իր «Հա-
յաստանի պատմութիւնը՝ սկիզբէն մինչեւ 1071»
(Histoire de l'Arménie, des origines à 1071):

Անկէ առաջ զիւրոյ կը ճանաչային միայն քանակ, որ պարտաւորեալ կը հրաւորեցրէին, քրոջէնս։ Հանգրաւանք մէջ պատահած մըն է։ Եւ հեղինակը ըսածնորք։ Մտաւելը գրքերու։

Իրեն. վերածնունդ արեւելք խառնակաւ երկրի մէջ քաղաքաներու։ (Musée Guimet եւ Musée Etnuschi), 1933թ. Ի վեր յաւանք Կալցինէր գրաւու։ Երա, աւել տնայաւ պարտած եւ հաւաքողները դիւրեւ. ցանկով մը, ճոխանքներ. Համար պիտոյաւ յալա երկու կարեւոր Հիմնադրութեանց մասեւա յալաները։

Երբ պատմական ռուսներախորհրդանշանալի անմահական իր փառալուստ գահաձախ զորքեր՝ Մոսկովաբնակ Ռուսներ հայրենի եղևու հայրեն Մուրմանսկի Ռուսներ իրենց հայրենական պատմական հատկությունները և հատուկ մեծ անմահական և անդամանի զորքեր հեղինակալ Ռուսներ դեպքաբար իր Պրեզիդենտ իր հայրեն, հայկական ծագումով (Մուրմանսկի Ռուսներ, ըստ Յ. Գ. Մարտինյան), Պորոյու թե տական դեպքաբար թաղաքային 1787-1821 Փարիսի մեջ հաստատված և Tableau Général de l'Empire Ottoman մեծագույն և պատկերաբար եղևու հատուկ արժեքներ զորքեր, ու եղևու լոյս տեսանի իր փառալուստ իր հատուկ և

Կրուկէ մասնաւորաբար ուսումնասիրած է Մայրաղոյն Արեւելիքի սլամաութիւնը (Հնդկաստան, Զինաստան եւ Հայփոն) : Քաւի մը տարի առաջ Նոր Ճամբորդութիւն մըն ալ կատարեց մինչեւ Ճապոն :

1923-ին սկսեալ հրատարակած է բազմաթիւ դրոբեր՝ հնդկական փիրիթափայտիցիանց (2 հատոր), Աֆրիկայաւորներն (3 հատոր), Արեւելից թաղաքակրթութիւնն (4 հատոր), Մայրագոյն Արեւելից պատմութիւնն (2 հատոր), Մոնղոլները։ Միջնադարի, Աստղագիտ., Ճինիօր մասի եւ Լինկ. ինտուրսի, Եւրոպայից Արեւելից արուեստի, քանի որ ինտուրսի ինտուրսի ինտուրսի։

Զորահայրով Մաչատադրե Արեւելյո՛վ, Դերե
հիւրեւ խորհրմէ ուսումնասիրութեան ճեթարկե
լիւսե. Մերձաւոր Արեւելիք պատմութիւնը: 1935—
1938 երեք Հաստափոր Հատորներ Հրատարակե
աւ. Պաշտօնական պատմութեան մասին, Հին ու
Նոր պատմաբանութիւնը. Հիման վրայ զննելով Մի
շէն դարու աշը մեծ շարժումը, որ աշխարհ յեղա
շրջեցնելու պատճառ դարձաւ:

Այդ առթիւ իր ճամբուն վրայ Հանդիպեցա
Դիլիկիտյ Հայկական Թագաւորութեան, որուն մա
տուցած ծառայութիւնները Պաշակիրներուն մեծ
համակարանով վեր կը հանէ իր այս աշխատաս
թիւնին մէջ, հարիւրաւոր էջեր եւ բազմաթի
բարեկէներ չուրերով ամօր :

Նոյն համալիրովիւր Հայոց հանդէպ կ'ուսանենք յետագային իր հրատարակած երկու գրքերն՝ L'Empire du Levant (Histoire de la Question d'Orient) և Le Bilan de l'Histoire դործերուն մէջ Մեն հիստորիան կ'ընթերցեմ մասնաւորաբար Կիլիկիոյ Հեթում Ա. թաղաւորին վրայ, զոր «Մեն ձեռնումք» կ'անուանէ :

Է ձևթու Ա. իր ժամանակի ամենէն մեծ միտ-
րդերէն, ամենէն խորունկ եւ ամենէն ազդեալ
գաղափարաւորներէ մէկն եղաւ: Իր թագաւորութիւն-
ի (1226 — 1269) Հայոց պատմութեան ամեն մեծ
ժեծ թագաւորութիւններէ մէկն եղաւ, իրեն: Ու
ժամանակագրապէս կը ջատագովէ Մովսէսընդեան Հե-
րիշահութիւնն հեղինդ: Իր թագաւորութիւնը
Աւս կտնդն մէջ, կը շնչաւ, մըթաթերէ Բ. Հ. հ
Լուդովիկոս Թ. Հ. իրեն թաղապալիս պաշտօնա-
տեսութիւնը ի յայտ բերաւ Հայոց թագաւոր:

Ի՞նչ պայմաններու տակ գրեց « Հայաստան
Պատմութիւնը »:

Պատերազմի վերջին տարիներն էին։
Աշտարակու թիկնը մտաւայտ կը թուէր։
Բոլորս ալ կը զգայինք թէ նոր Հայաստանը
մը պիտի յաղորդէր դաշնակիցներու յաղթանակին։
Բոլորս ալ կը բազմայինք, որ Հայ Բոլոյ
վարդը եւս կը արդար բաժինն ստանար այդ յոր
թաւանին, որուն Համար այս անգամ դարձեւ
վեճ սոճաւորութիւնը րոպէսէ րոպէս։

ԶԳ՝ Իր անկեր քան Հայերը յիսուն հազար զինուորային տեսակի էր կարծիք քանակին — զօրավարներ լուրջ, ծովահաններով, բարձրաստիճան, սպաներ լուրջ եւ քանչեանակեր հերոսներուն — , 20,000 զինուորայիններին քանակին, 7 — 8000՝ Փրատականին, անոնց հաջորդուն Ստեփոյն եւ Լիբանանի մեր Հայքեանկեցիներն տեսուն հազարաւոր ծովահաններ, Լուրջեան անակին :

Անհրաժեշտ էր պատրաստ գտնուել վաղու
համայն :

Ռաւմնական նոր արեւրջակ
Խ Հայաստանի մէջ

ԽՄԲ.— Խ. Հայաստանի կրթական նախարարը (յուսուստորս-իան՝ միմիսար), Ս. Միխայելեան, Օգոստոսի վերջերը տեսար-իւն մը հրատարակեց « Սովետական Հայաստան» օրոքերը-ի մէջ, — « Դոր Ռատմանական տարկան կարողը իմը-իւրե-րը: Կ'սովիտիւնմ հիմնական մասերը. —

1951—52 տարւոյն Վերակորուած է աւելի քան հազար դպրոցական չէնք, սկսած են աշխատել 1200 երեսփոխոր ռուսերի հոգով, որոնք ապառաջ են հանրապետութեան մանկավարժական ուսումնարանները, 920 դպրոց լրիւ ապահովուած են վառելիքով, հրատարակուած է 80 տեսակի դասագիրք աւելի քան երեւոյ միլիոն օրինակ :

Հանրապետության մէջ յաւոյգութեամբ կ'ի —
րականանայ եօթնամեայ պարտադէր ուսուցումը
գիւղերուն մէջ եւ տարուէ տարի կ'ընդարձակուի
միջնակարգ ուսուցման ցանցը:

1952 — 53 ուսումնական տարւան ընթացքին հանրապետութեան մէջ պիտի գործեն 140 տար - րակեան, 694 եօթնամեայ եւ 323 միջնակարգ դպ - րոցներ, ուր պիտի ուսանին աւելի քան 300 հազար զարդակահանք :

Անցեալ դարացական տարիքի մանկան համարպե-
տութեան առաջաւոր դպրոցները, մանկավարժնե-
րու բարեխիղճ աշխատանքի շնորհիւ լուրջ ար-
դիւնքներ ձեռք բերին բաւարման — դաստիարակ-
չական աշխատանքի ուղիքով մեծ ։

Ուսուցչութիւնը, Սթալինի լիցւարանը, Թեան Դաշքերը աշխատանքները ղեկավարելու, զգուշ աշխատանք կատարում է Կաթերին եւ ուղեւորներ առաւելագոյնով վերականգնելու եւ ուսանողները իր լիցւարանի դիտելիքները, մակարդակը քարտ-խաչնիլու համար։ Բազմազան անկողող տարիներու դպրոցներուն մէջ ուսման լաւագոյնում - Թիւր քարձալաւ եւ կրճատեցաւ երկուտրեցիները Թիւր։ Շատ քիչ ուսուցչներ չունեցան եւս մնացող աշակերտներ։

Մական շատ անէր բարձր կ'ըլլար տանտէր-
ները յառեղեղանքով լեզուները, եթէ չհակադրուէր
յայտնէին ուսման որակը բարձրագոյնը 24 (թիւ)
9 15ըր Համալսարանի մէջ եւ հիմաւորէր ի. լիւ
կտարտ չկարէն մէջ մասնաձեւիցէն որ ինկաւարդ
չլինէր. Եւ ինչպէս ինչպէս ինչպէս ինչպէս ինչպէս
չլինէր. մէջ ուսանողներու յաւաքիրութիւնը
շանթերի 80 աւ չարերի. Լենինականի մէջ 78 աւ
Չարերի 6, Արարատի 75, Արտաստ 75.5 աւ
Չարերի եւ. Իւր շրջաններ ունին մանկավար-
ժական. ժննդատ վարչակազմի (կադր) եւ աշ-
խատանքի բոլոր Հայաստանի միջինները: Մական
էողըրժականներ եւ դպրոցները. տնօրէններ
նին ապահոված վերաբնակչիները ուսուցիչի աշ-
խատանքի մասին եւ Հայաստան եւ եղած թիւը. Ի.
Խիւսնեմը Հետ: Ըսմանարարութեւ գործի Համար
պատահականաւորութիւնը զգաւոր ունեցող ուսու-
ցիչներուն բոլ լիւ տալիս ինչպիսիքի որոշե-
լուարարը իր տնտէր տնտէր յախկատարատե-
ւ. Իրենց տարէր դարէ

Փարիզ հարեւոր կեդրոն մը պիտի ըլլար կը-
կին՝ միջազգային դիւանադիտութեան համար :
Այսպիսի մեծերը արտապարտած Յրանայի մայ-
րաքաղաքին մէջ պիտի գումարուէին՝ Ժողովուրդ-
ներու ճակատարար որդիներու համար :

Հայկական Դատար լեռամ էր ու մոռցում :
Պէտք էր վերաբնարեիլ զայն : Պէտք էր օտարե-
րուն ծանոթացնէինք Հայոց պատմութիւնը :
Սկսած էր Jacques de Morgan «Histoire du Peuple
Arménien»ը :

[illegible]

Իր համաժամյունքի խնամքով առնել է հաջ, «Լա ֆե-
րուզ» ճաշարանին մէջ մտերմական ընդունելու-
թիւն դր արարուեցաւ. իրեն ի պատու: Այդ օրը
խոստացաւ. երեք ամիսէն Հայոց պատմութիւնի
դրեց, տակաւ աշխատանքի ձեռնարկել է հաջ,
հետզհետէ խորացալով իր պարզամտները եւ հաստ-
ատելով իր տեսլանը 1947 թ. միտն է:

Դժբախտաբար այս սեղանը եւս մեր երազները
յօղա ցնդեցան եւ Հայկական Դաւար պահ մը խաւ-
ղովաւանէ մերջ հայտնվեան ընդոր դառնակարգե-
լը, կրկին տնկիցողեցան, երբեմնիկ օր մը նորէն
ստորագծուեր: Համար:

Հայոց պատմութեան հրատարակութիւնն առաջ, Ռինէ Կրուտէ դառախօսութիւն մը տրուեց:

ժողովրդական կրթութեան ծառայիչները, դպրոցներու տնօրէնները նոր ուսումնական տարւոյն մէջ կետք է բարձրացնեն ամէն մէկ ունեցիչի պատրաստանաւորութիւնը դասի մէջ տալան — մանկավարժական եւ զաղախարաններ բարձր մասնաւորութիւն ձաճար:

[illegible]

Եւ ռուսահայկան տարւան մէջ ժողովրդա-
կան իրիւթեան մարմինները, տնօրէնական ա-
նձնակէսն ուսուցիչի պատուով զարմեց յարդուե-
լեանք իրականացնել ժԺ: Համարձաւորի եւ
յիշել: Հոմիքէի քրոջանմանը միջնակարգ դպրո-
ւան մէջ ուսման ռուկը քաղքորացնելու, ձմեռու
միջը վերադառնալէն լեռնային դաստանդողու
միջակայականին լեռնաշատրուի թեան մասին ինկնի
Ստալինի ձմեռանքը աշխատեալեան Հիւսման վր-

Պատան որսիկ բարձրացման համար բացառիկ նշանակություն ունի ուսուցչական վարժարանի մեծ թվով անական մանկավարժներին՝ ժողովրդական կրթության մարմինները, դպրոցները, տնային դպրոցները և գյուղի և քաղաքային անբարձր կարգի ուսուցչական վարժարանի մանկավարժներն — մեծ թվով անհատական զգուշացումներ և մանկավարժական վարպետներ, իսկ կատարելագործման գիշեր և վճարվող քաղաքական տնային աշխատանքի ժողովրդական կրթության բաժնիներում մեջ։ Լուսավորության նախարարության դպրոցները, դպրոցական վարժարանները (նշանակում), ուսուցչները մեծ թվով անհատական քաղաքական կրթության դպրոցներում ուսուցչի և դասավանդողի անհատական զգուշացումներ և անհատական ուսուցչի և դասավանդողի անհատական զգուշացումներ, անոր ցույց տալով՝ անբարձր կրթության դպրոցներ։

Գրատպագրութեան Կենդկամի որդու մով Ստյոպան-
սերեն պիտի հրատարակուի կրթական նախարա-
նութեան օգտան «Ռուսական Մանկավարժ» թեր-
թը, որ պիտի ձգուի ռուսացի ին մեծնական ման-
կավարժական օրնութեան տարւոյ։ Դռատարութեան
Թեան նախարարութեան թիւնը մշակած է նաեւ մեծ

ապական գրականության հրատարակման ծրագիրը ։
Ժողովրդական կրթության մարմինները եւ
գլխավորներու տնօրէնները նոր ուսումնական տա-
նօրէշներին լուրջ ուշադրութիւն պէտք է դարձնեն
Ա.— Դ. դասարաններու մէջ ուսման գործը ճիշդ

Սորպյոնի մէջ Մեծն Տիգրանի մասին, որուն հանգէպ նոյնպէս համակրանքով տոգորուած էր :

Ամէն անգամ ներկայ կ'ըլլաք Սորպոնի մեծ
ամփիթատրոնի հայկական ձեռնարկներուն :

Ընդունած էր մեր հրաւերը՝ անդամակցելու Փրբակայ Դատի օտար բարեկամներու յանձնած առնամբին, որոնք իրաւունքին ներկայ կ'ըլլայ միշտ։ Ինչ էր, որ իմագինաց ալ վերջինին անսովոր վէճեզ միջեւ եղան ներկայացուած յուշագրերը։ Իր պաշտօնական դերեր թոյլ չէր տար սակայն, որ աստիճանագրէր զայն։

Սիրով ընդառաջ դնաց Գ. Ծրեանի բն. Զեյթունի հրաւերին, մերակազմեցու Համար Société des Etudes Arméniennes, որուն փոխ-նախագահներէն մէկը պիտի ըլլար։ Դժբախտաբար այս ձեռնարկը ինչ ծրարեան չհամայնի որոշող չկաւ։

Կիրառաւ մնաց իր «Հայաստանի պատմութիւն»-ը, որուն երկրորդ մասը պիտի ընդգրկէր «1072-

Նստի մինչև մայր օրերը » :

Վերջին անգամ կը գտնուէիս թէ « դրական - նութեան » եւ « եկեղեցական պատմութեան » մասերու աշխատակիցներ տակաւին չեն դրած իրենց խոստացած քաղաքները : Այդ է պատճառը, որ Բ. Հատուրը ցարդ չէր կրցած լոյս բնծայել :

Հ. Բ. Ը. Միութեան վարիչներուն կը մնայ հետաքրքրուիլ եւ ամբողջացնելով հրատարակել որոշանալ հետինսինն աստուծոյ Բնոյնը:

Կրտսէի՝ մահով Ֆրանսա կը կորսնցնէ իր տա-

Հայ Ժողովուրդը երախտագիտութեամբ պիտ

ՀԲԱՆՏ - ՍԱՄՈՒԷԼ

ՄԱՐՍԷՅԷ՛. — Սիրելի նարդուհի, — Անշուշտ
այսպէս թէ՛ կրկին կ'աճարձուի Լիւք Անտրէ
թուէլի թաղամասնութեանց առթիւ յարուցուած
հրէ՛:

Այլ, շեղելով նիւթէն, կը ջանան ծածկել ճշմարտութիւնը եւ կասկած սերմանել ընթերցողին մտքին մէջ :

Սիրելի Նարդունի, ես պիտի հետապնդեմ
այս դատը, մեղադրեալն ու իր վատատարանք ու
ալ երթան, ուրեմն, պիտի պատասխանեմ «Յո-

կապում կերպով: Որքան ամուր ըլլայ դրուած ուսման Հիմքը տարրական դպրոցին մէջ, աչքսն լա կ'ըլլայ արդիւնքը բարձր դաստարաններուն մէջ Ուսուցչութեան օգոստոսեան խորհրդակցութիւնները պէտք է Հանդիմանաւորէն ընենեւ Դաեւ աջ Հարգըր:

Տարեկան ընտելիվները ցույց տալին որ հարզ մը միջնակարգ դպրոցներու մէջ ճան դռնով դրանք դարձեալ ընդունուած թիւները բաշխուածութեան, ստորադասութեան մէջ: Բաւական ղոտակած աշխատանքները ստորադասում ունին մեր դպրոցները, բայց չափ չօգտակար մը Կարող էր ուսուցիչներու ընտանադում չի դուրս գալիցը դործնական աշխատանքի հետ: Շատ տեղեր իրենց նպատակին չեն ծառայեցներ դպրոցս մերք հոգածատերը:

Ուսման դրույի բարձրացման համար կարևոր է նաև աշխույժ ունի դիտարկելու կարգադրումներն իրենց համարումը բարոյացնի մէջ: Ժողովրդական կրթութեան մարմինները, դպրոցի ածուցները պետք է լուրջ նշաւանքով տանին սկստութեանը կողմէն կրթութեան համար: Անհրաժեշտ է նաև աճին կերպով աճալալովը դպրոցի եւ ծնողները կապը: Աշակերտներու ուսման եւ դաստիարակում: Բնան հասցերը բարձր կերպով յալուողութեան լուծել ծնողները: Նա:

Գրիգորիկ պատարագաճառում ամբողջիններե կ
պտահարի Վճռականապէս քարկշռել զպրոցն
բոլ Կեկամարման զործր: Կարևոր է լուրջ աշխ
տանք կատարել եւ օգնել ռուման մէջ ետ մնացա
ն զպրոցներու: Է
Զեւոն է լայնիւրե ծաւալել թալշիններե զմարտ
առախիւն եւ ինքնզմարտապիւրեւ, Էրեւան
Հանել թերտախիւններ եւ զամոնե: Հզորացնել
Մ. Ս. Մարտիկոսի խոշոր Ս. Մ. Ս. Մարտիկոսի

Այս գրական լինելը էլ, սակայն, գուցե այլ բան-
եր ունի, սերիկ վազելու: Անթր Բերկերն ին-
քեզմա՛ն վրայն ղա՛մ տեղեկն եւ: Ոչ է՛րանք տնո-
ր համար ղա՛մ ետեւոր տառնի՛ր: Ա. Մարտի-
նյապետի ձեռքը, այլ եւ արերի՛ն: Քաղի-
լուն հանգիստաբար դարձա՛ր այլ տնտեսական
և՛ սարկաւորներ, որոնք հիւսուցանք որդւո՛ւն-
մե՛ծու կողմէ, յառաջա՛ծ ձախդեցի՛ն: Համար
ձեռնորդն, որ կոչուա՛ն էր ղա՛մ համարձե՛ծ
թացելու, եւ ցանձա՛ն երկուսկա՛ն քարճե-
րէն մտաւորա՛ն յիշատակներուն մէջ:

Փափրեկ մէջ, դո՛ւնի ծախսութեան աշխատանքները իրականացնողները, որ պիտի զբաղուին այս գործով, զուգահեռ կ'ունեն հայ գրականութեան ինքնուրուշ լեզուին Լաւորելի Բարսեղեանի Բարսեղեանի լեզունը։ Ինչպէս լեզունըստ այդ լաւանձախումբը, ինչպէ՛ս եւ ի՞նչ է պէ՛տքն saboteage-ի մեթոդներուց։ Զգուշելի եւ մեղի, միշտ պատուի լիցող այս մանաւարդը։ Ինչպէ՛ս զը Բարսեղեան օր լաւս մասին ինչ որ գիտես։ Ինչ փափրեկ մէջ ի՞նչ ու լաւս մը կ'ունեն զգետն մասին ... լաւագոյն ձեռնով։ Լաւորելիքներ ոչինչ՝ զիտն զայն մասին։

Մտնելով եւ ինծի մեկուսացաւմով պատճառեւ՝
 Ի՛նչ սիրելիք ունէր արեւելի, առաւելագոյն հեռե-
 ւանք դուռուցիւնով։ Հոգիսն ունէր յայտարարու-
 թեանով, եւ ինչ այլեւս պիտի չհաւանուէր լրտար-
 ինքեանով, եւ ինչպէ՞ս զեւթ որ այս պարտալիք-
 եւս արժան խոցել, եւ դարձել ինչեւ չբարպաշտ-
 Ըսելով համար ճշմարտութիւն՝ լուսաբանելով
 համար ընթերցող հաւատարմիւնը։ Գորտուր
 եւ ինչ աղտոյի, անմեղ հայ քրդականութեան
 եթէ դուր չիս, այս աղտեր դատաւորին զար-
 ընեցե՛ր պիտի մասն հանուրեթեան անմեղութեան
 եւ տե՛հաւանութեան հաւիտեղ չեմտալը՝ մարդիկ տար
 բեր՝ ժեղով պիտի երկայնացնեն այդ պատմութիւն
 իր, ինչպէս բերն լաւէ։ Դուր էիր կոտորած այս
 զորքին դուրով, ուրիշն իշխանութեան ըսէ, քան
 ճշմարտութիւն։ Այլ եր պահանջներ զեւթ, մեն-
 յալքը, արդիւնեան զիւրեւր եւ ճշմարտութեան
 համար եւս դուր։ Մահաւանը որ ամէն բանէ վեր-
 քը դուռն հայ պատմութեան յարժ

Թոյլ տուր ինձի բանը, սիրելի Նարդունի, որ
ես այլ այլ գեղեցիկ բաներուն համար խոստում
ցայ այս վէճին, մեղադրեցի քանտակաւոր մը
դր յարգելու Դանիէլի դէմ։ Ես ինչ զարմանկե
տակաւին յարգել, եւ որ քակայն այս պարագային
նարկարարած էր իր անձնական շահը, քան հա
յրականութիւնը :

Կրթած սխալած ըլլալ Լ. Ա. Մարտիկի թարգմանութիւնները աւելի քան դանկով չան Չոպան հոկտեմբեր: Կրթած մեղաւորած ըլլալ մեղաւորները Չոպանանն ու քաղաքանորք դժգոհութեամբ չին այս մեծ ձեռնարկը: Գլխիկներունմի ինքզինքն իջնորդներն: Գլխիկներունմի ձեռնարկ, եթէ նոյնիսկ անընդհատ ըլլալ ինքնի: Քեզմէ կը խնդրենք որ ըսեն Տէր մարտիկներն:

Քոյդ եղբայրօրէն Կ. ՓՈԼԱՏԵԱՆ

ԽՄԲ. — Ընկեր Մ. Պարսամբեմ իր յօդու ա.
ծաշարի Եսիսայէա յանձնած էր «Յառաջի իրը
բազումութեան, որ առգարիեց յապաւել կարգ մ
ծոռ տկնարկներ եւ ամենզի վերագրումներ
Համաճարիչութիւն գոյացած չլլապով, դիմած
«Յուսարեք»:

անաստատ հ' ըլլալ էր Միաբանութեան հանոցնէ
բռնէ :

Այն միտերն դուրսէն յիշատակները եր խառն
սրբ ամանանքս ցանկն ամանս: Այն միտն ի
մէն, թէ եր, լրտառն եր ասացան ի աման
եր, որ ի դուտէն:— Այն իւր եր զրկն ձեռն
Աստու չիգոցէ ձեր աշտերն եւ աւել յա
տանէն: Ե: Դուսր եր ի խորհրդականներն
կըսան, թէ ինչ աշտեր եր ընէն, երբ պատան
ամար, երբք լուտով խորագոց ամանս: Աս
քալ մընդ իւր գաղտնի բրտիքին եր,— Զա
մանակ Պերթ, որ ձերքալաւանն էր, եր խո
րէր, որ ձեռնուր եր իրն ընէն նաւասով դղեմ
ներ: Պերթ յաղեցան փախել իւր ծաղումը:

Յրաւանկան, Յեղատիրութեան քննացքին
կղերականները յաճախ կը դիտածուէին իրեն
լրտնաները արկչախ, ինչպէս զ՝ աշխարհամարտ
օրերուն, քահանաներ եւ երէցներ զոհարելու
թեման կը ծառայէին տաղերիկեայ շարժման
Նիկեոյի ռոմ մտայն աշխարհի մէջ։

Ի վերջո՝ միևնույնիսկ կապահովված զբոսայգիական առօրյա լրտեսական աղաատրությունները, զոր հոր ընկի է թաղային արդարեան կապահովպու ինժեներ Նանյանը: Կայանքին, որպես մեծ հիացում ու նշխր մեծություններ հանդիպ, իր կոչման գրան էլ տեսական կապեր: Ծնրաբերքին իր ընկալողության այն հասցը, ինչ անկի էր ընդեր է մարդիկ հիզուցում, իր բերել լուսնի, զան ինչ մարդիկ գոյակարներ է մարդկային, որպեսզի իրենց հիշակայինք Ծաղ տուրվող լրտեսական ընծան: Ծնրաբերել իր լրտեսներին իր դասակարգը չորս խումբերի՝

ՏԱՐՈՒՆ - ՏՈՒՐՈՒՆԵՐԱՆԻ Հայր. Միտիթան
 իր պատանապանական ժամը դուստրառած է
 իր զինքի մէջ, զեռն Յարկարանի յիշատակի
 անձ է: Ենթադր եղած է Մ. Դանանդեանը ա-
 ճէ կողմէ 16 պատանապանութե: Բանի իր խօսք
 անձ է տիեզի. Սփէն Լեւոն Յարկարան եւ
 անձն առած եւրոպ որբերու կրթութիւնը ի յի-
 ւանդ իր ամուսնուն: Այս մտղայ զուգորդակ
 իրար յի Կարապաղաբն, Հանդէս մըն ալ տեղի ու-
 եղած է:

ՄԱՏՈՒԱՆԻՄԱՆԱԿԱՆ Ուսանողներու Օգնող
Ընկերացիութեան տարեկան ժողովող տեղի ունե-
ցած է Յրէշոյի մէջ: Ընկերութեան իւրեանոսքն
է կողմ 4000 տոլար: Գէլրութի մէջ ութ աստուած-
մարտական, ծրանայի մէջ չորս եւ Ամբիկիայի
մէջ երկու ուսանողներու դրամական օգնութիւն
ենած է:

ԻՐԱՆԻ Ռէզյաիէի (Նախկին Ռուսեր) զորադէ-
հերէն ի վեր Հարուստ երեւեմ ժողատանձեմ
Ներկայումս մի քիչուր երկր ճիւղածուր դիւա-
ւոր ազգերից ի կամէ: Հայ աւուրաբան մեծ
տակեր ունիլ զորքանալիս միջից պարտաւորա-
թեան մէ աւարտածուր: Արշտունանի կաշարից
նի ընդ աւարտան 150—180 փայտ մալուր ջիւիլ
կարտանէ: Ուրնիսի, Հալալուրից մէջ ունիլ
զորտանէլ: Ուրնի շուն: Ժիւրիս ժայնան մա-
ւաւուր զորքանան 100 ճաւորը ըստորաւորէն-
րով: Կարտանի 48 ճաւոր ջիւ: Կարապաշի
կաշարից ունիլ ջիւիլ մալուրի միւրնայ 10
միտից չորտանի, շուն ինքնից պարտաւոր-
թեան զորքանալ: Տարեան ի մայնի 30—40

վարձի բիշիւն, եւ չորք իմըս խախտ չը բիշիւն: Եր ծախսեալն Բրաքն իմը: Մի՛նար Գուշուխան եւ ինքն չոր միջրդուս. դորմարան, 70—80 վախիւ բիշիւն: Եր պարտաւանն, ի՞նչ մասը Եր խախտն տեղին միայ, միայ Թաւրիկ խոնդալիլի ստեղծարարն քանին: Եր իմըս խախտն Գուշուխան քնին. Եր բիշիւն Եր խախտն Ռիդուլիլի պարտաւիլ աւ դուրսը, շատ արդիական ձեւով չիլան: Օրդ, գինի եւ դոնկան Եր պարտաւանն: Դորմարան Եր արտադր 70 լապար չիլ օրդ եւ դոնկան եւ 15 լապար չիլ Եր իմը: Բիշիւն քաւանտն խախտ քաւտ լապարտաւիլ լա չիլուն: Մի՛նարն հիշարդիլ քաւտն արտադրադորմարան Եր պարտաւան աւս տալին: Եր իմըս եւ Տոս խախտ դորմարան իմըս Արշակ Բիշիւն, տարեկան հարաւարդը 75,000 արդը: (Ուրի):

ՏԻՐՈՒՆԷ՛՛ — Գաւթբէի մէջ մեռած է Տէկին
Լուիսիսի՛ն Գաւան (քաղցր օղակացի ունիւր Մար-
տիրոս Տէրալտերանի)։ Բաղմամա՛ն, ուսուցչու-
ն էր։ Երկուր տարեկիւն է վեր եր պատանիս-
րէ՛ր Գաւաստանի մանկապարտէզին մէջ իբրեւ ու-
սուցչու՛ն, ի՛նքս վարժուելի եւ վարժուո՛ւնի։ Փոքու-
նու, քանիկը՛ն էր զորքին նստիւնով ուսուց-
չու՛նի մէջ եւ Լաւացուցած է թաղմաթիւ աշ-
կիւնքունը ։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ արտաքին նախարարին օգնականներէն Պ. Էլիսեր յայտարարեց թէ «Նամայնադարական աշխարհակալութեան վտանգը աւելի մեծ եւ անխիջարկ վտանգ մը կը սպառնայ Ասորի քան Եւրոպայի մէջ» :

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԹԵՐԹՈՆԸ

Սէմիւրի Փէփիս, որ Զարդ Բ.ի եւ Ճէյմս Բ.ի
օրով Անդրիոյ ծովային նախարարն էր, իր օրա-
գրին մէջ կ'արձանագրէ Հոլանտացիներու գէտ

ՌԻԶԼԻԷՕՆ ԷՐ, որ ունի Ծրանսայի մէջ առաջին
Հին Արտիսական կազմակերպութիւնը տեղեկութեան
կապով հետեւեալ տեղեկութիւնները մը

[illegible]

Ռիչարդին յաջորդը, Կարաինալ Մադարեն
երբեւ ի լրտեսապետը Եւանակէց Օնտէտէլը, ՅԵ
բէժիսի Թէմին հայտնադասար :

Յրանալիք պատկերացման հարաբերական
դիտարկումն սկսեց կաշ 20 Հոկտ 1652 Պետեհի
վառերթուղից մը, որ Խաղեր կ'ըլլայ Կարտին
Ապագիկի կողմէ դրանուած սրիւ լրտնի մը
որ Հայր Ծրանցի Պերթո անուով ֆրանցիսկան
հիսկակն մըն էր: Այս լրտնիք թողարկուած է
ծրտուրդ ունայնի ակտ. առանց փոխադրւել:

1) Աղբատ դասակարգի մարզիկ, որոնք կ'ուզեն քիչ մը դրամ շահիկ լրտեսութեան միջոցով:
2) Լրտեսներ, որոնք կ'աշխատին երկու կողմերուն համար ալ: Անոնք պէտք է գործածուին որպէսզի սխալ տեղեկութիւններ հաղորդուին թշմարտութեան հակառակ կողմին:

3) Սպաներ, պաշտօնատարներ, սադրանքներ
լարողներ եւ ուրիշ բարձրաստիճան լրտեսներ, ո-
րոնք մեծ դրամ կը պահանջեն:

4) Լրտեսներ, որոնք լրտեսական ծառայու-
թեան մէջ մտած են հակառակ իրենց կամօրին:
Բայց լրտեսները բնաւ պատուրդած, բնաւ

Իրեւում չեն: Լրտեսական ամենէն ողբերգական պատմութեանց մէկը էր վերաբերել այն մերժման, որը նախկին ցոյց տուած է, չուղղելով պատուով շահանքն մտ որտեղ իր լրտես Ծովագնայթիւրի: Նա - փոխէն ըսած է, թէ պատարանը է տնոր ուշքով ու ի՞նչ որեւէ մէկ չարձանագրութիւնը ապա իր մէջ մը նաւորթեանց փոխարէն - մէկ միւրեւ Փրանք, ե-թէ էր ոչ ոք - այց պիտի չուղեր եւ պիտի չկենար պատուով դաշն: >

... Շատերը ստիպում են պայքարել անբա-
ւականության դժգոհումն ղէմ: Գաղտնի ապա-
ստիւթի խիղի պատահական իրենքէն լրտես-
ելի որպէսզի բաւականութեան են դերպանքու-
թեան դժգոհութիւնը ունենայ: Փրոֆ. Տիւրի կը հոշ-
տանք չեւրոպայութիւնը ապահովութեան հա-
մար: »

Թւարգւմ. Կ. Գ.

Р. 214, 488

ՈՒՍՈՒՑԻՉ ԿՈՒՂԱՆԵՐ

ՊԱՐԱՆՈՒ, 15 Օգոստ - Գողտառան Աղզ. Ս. Բարձրանշայ եւ Սվանան Միացեալ վարձարար - նին Համար - անօրէն, Հայերէնի ուսուցիչ եւ ուսուցչուհի :

Գողտառան Աղզ. Ս. Բարձրանշայ եւ Սվանան Միացեալ վարձարար Համար Կուղանի Կարող տներն մը, զարդոյի ձեղքին զործերը վարկերն եւ Հայերէնի դաստաւանութեան չեղանկով Համար : Կարողը ունենալով նախակերթարանի եւ միջնակարգի - միջինն Գ. Կարգ - բաժնիներն եւ շուրջ 850 երկուս աշակերտութիւն, Հարկն է որ թիկնաւուն ունենալ բարձր վկայական եւ Համար - պատասխան փորձառութիւն :

Փափաքողներն էր խնդրել, փութով եւ գրաւոր դիմել Իրաքի Հայոց Բագրաբ - Ժողովին, Գողտառան աղջ. Աւանշորդարանի Նաղեգով, (The Armenian Prelacy of the Diocese, Bagdad (Iraq) : Երբ զարգին մէջ յիշելով էր կրթական զործունէութեան եւ պայմաններու մասին :

ԳԻՒՆԱԿ ՔԱՂԱԲ. ԲՈՂՈՎԻ

ԾԱՆՈՒ ԵՆ (ՍԱԿԱՒԱԹԻԻ)

- ՀԵՏԵՆԻԱՆ ՀՐԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԵՐԸ
«ՅԱՌԱՐ»Ի ՍՐՔԱՐԱՆՈՒՄԻՆ ՄԻՋ
1 - ԱՆՍԱՐԱՆ ՔԱՐՏԵՐ, Ա. Արեւմտի,
զուհեակ, փրկանշարկան տեղեկութիւններով :
Գին 500 Փրանք :
2 - ՀՈՐԷ (պատմաճինք), երկուստարգ
զուգ. Նո. Գոյանանի, ընտիր տպագրութեամբ :
Գին 400 Փրանք :
3 - ԱՐԱՄԱՆԻ, վարուցան զրահանութեան
եւ արշաւաթի, Գ. Հատոր : Գին 150 Փրանք :

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

ԴՊՐՈՑԱՄԱՐԻ ՎԱՐՇԱՐԱՆԸ - Դպրոցաւոր Տիկնայեց վարձարարն էր վերաբարդին Հոկտ. 1ին : Արձանագրութեան Համար դիմել վարձարար, 1 Blvd. du Nord, Le Raincy, երեքշաբթի, Հինգշաբթի եւ յարաթ ուսուցանութեամբ 9-12: Հեռագրին Le Raincy 172:

ՄԱՐԱՍԵՈՒ - Կայադու Ռաշի Գուլթառ Օս - տան զարդոյ արձանագրութիւնները կը կատարուին Սեպտ. 15ին սկսեալ, կէսօրէ վերջերք Ժամ. 2 36ն մինչեւ 5: Աւուսցիք ԱՍԻԻՄ ՄԱՐՏԻ ՐՈՍԵԱՆ :

Դպրոցը կը վերաբարդին Հոկտեմբեր 2ին :

ՎԵՐԱՄՈՒՏ - Տը. Գ. Ռաշի Իսի լէ Մուլի - նայի Ռիթման զարդոյ Հայերէնի դասերը կը սկսին Հոկտեմբերի առաջին Հինգշաբթին : Աւուսցի - լուհին է Տիկին Ա. Բալուան : Փութաբէք արձանագրել ձեր զուակները ա - մէկ կերպիւ օրերք Ժամ. 15-18, Ռիթման արա - շին մէջ :

ՍԱՄԱՐԻԼ - ՄՈՒՐԱՆԵԱՆ ՎԱՐՇԱՐԱՆ
Կը բացուի Սեպտ. 30ին երեքշաբթի : Արձանա - գրութեան Համար դիմել ամէկ օր Տեալութեան :
Հաղեց - 26 rue Troyon, Sévres (S. et O.) :
Հն.Ո. OBSERVatoire 18-28:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ - Վիեն - Տ. Գ. Ռաշի զարդոյն - րը կը վերաբարդին Հոկտ. 1ին : Աւուսցիներն են Գ. Գ. ՏԵՐԱՌՈՅԵԱՆ եւ Տիկին ՆԱԳԱՆՏԵԱՆ : Արձանագրութեան Համար դիմել ուսուցիչ - ներուն :

ՄԱՐԱՍԵՈՒ - Տ. Գ. Ռաշի մասնաճիւղին զար - րը կը վերաբարդին Հոկտ. 2ին, կէսօրէ վերջ - Ժամ. 2-5, Արձանան անուսցի մէջ, 26 rue des Convolescents :

ՅԱՒԱՅՈՒԹԻՒՆԸ - Վիենն Տէր եւ Տիկին Վարսան Ռիթման խորէն ցարակութիւններ յայտնելով Արաւանան, Երանան, Պայտան ըն - տաներներուն եւ ընկեր Մարգար Լուկանանի, Ի - ընց արեւելքով առնաւան, Կօր եւ երթորդ ողորդա - նա ընդ. ԱՆԻՐԱՆԻՆԻ ԱՄԱՆԵԱՆԻ անակալի եւ կոնսլիի մահաւան առիթի փոխան ծաղիկապաիկ - ճապ. Փրանք կը նուիրեն Հ. Յ. Դ. Տան Ժամանի :

ՇԵՐԱԶԱԿԱԻԻ - Տ. Գ. Ռաշի Մարտիկի մասնաճիւղը շնորհակալութիւն կը յայտնէ Տօքթ. Քէլեանի ուս. սիրաբար կատարեց կայան մէկ - նոյ խորհրդիկան թղկական ձեռնութիւն :

ԱՅՐ ՇԵ ԵՒ ԿԻՆ ՄԸ Երկուս ունեակ կը փր - տան Փարիզի մէջ, Խոհանոցով եւ արարական յարմարութիւններով :

ՅՈՒՇԱՏԵՏԻՐ

ԲՈՒՆ - Հ. Յ. Դ. Չաւարանայ կոմիտէի Ժողո - վր այս շարքի Ժամ. 8.30ին, Ռիթման արաւ - ՄԱՐԱՍԵՈՒ - Հ. Յ. Դ. Գոմոնի Չաւարանայ Եւ Նիքապոլիսի նորընտիր վարչութիւնը ընդ. Ժ. Ժողովը կը հրաւիրել էր ընկերները այս շարքի Ժամ. 21.15ին, տվորական Հաւաքանդին : Կը խնդրուի ճշգրտապէս ըլլալ : Կարեւոր օրակարգը :

ԲՈՒՆ - Հ. Յ. Դ. Վարչական կոմիտէի ընդ. Ժողովը այս ուրբաթ, Ժամ. 2.30ին, 78 rue Rabelais, զարդոյն արաւ :

ՍՐՔԱՐԱՆԻ ՀԵՏ լայնօրէն տեսակցելու Համար նախընտրելի է խմբագրատան այցելել :

ԱՆՏՈՐԻԻ - Հ. Յ. Դ. Ս. Միանան եւ Նիքա - կոմիտէի ընդ. Ժողովը այս ուրբաթ Ժամ. 20.30 - ն, անօրակարգի Հաւաքանդին :

ՍԱՄԱՐԱՐ. ՄՈՒՐԱՆԵԱՆ Մարտիկի մասնա - ճիւղի ընդ. Ժողովը այս կերպիւ առաւ Ժամ. 9-12, 7 Blvd. d'Athens, Bar du Globe արաւին մէջ : Օրակարգ - 1) Գաղտն. Ժողովի գիտութեան 2) Երկրագիտ. եւ քարայրական Համարաւորութիւն տարերջութիւն 3) Ընտրութիւն նոր վարչութեան 4) Ինքնակր թուր անդամներին ձեռնալ լայալ : ԵՆՍԻՄ ՈՐԵՆԵԱՒ. Տ. Գ. Ռաշի Մարտիկի մասնաճիւղի տարեկան պարահանդէսը 20 Դիկ - տեմբեր, շաբաթ զինքը մինչեւ լոյս, Մայիս Splendideի մէջ :

ԱՅՐԱՐԻ ԴՊՐՈՑԻՆ ՀԱՄԱՐ

Վարչական Գ. Դաւիթ Մարգարեան Հապար Փր. կը Լուսին Արեւալի Յետաւոր վարժարանին, Յա - նալի միջնոցա :

ՎԵՐԱՄՈՒՏ Ե. ԿԱՊՈՑՏ ԽԱՅԻ ՍԱՆԵՐՈՒ

Օղորդանութեան կայանին անները կը մեկնին այս ուրբաթ Ժամ. 9.15ին, Լիւն եւ Հասնի Ժամ. 12.15ին : Փարիզի Երկուս Ժամ. 6.15ին (Gare de Lyon) : Մարտիկը տպագր կը մեկնին նոյն օրը եւ Հոկ. կը Հասնի երեկոյան 7ին :

ԼԻՍԻՆ - Տէր եւ Տիկին Մուլէ Վարձարարեան եւ զուակները, Տէր եւ Տիկին Պապար Մանուկեան եւ Գաւակները (Ամերիկա), արի Տիկին Նոյնի Միւսանան եւ զուակները (Ամերիկա), արի Տի - կին Ճորտ Գողտառան եւ զուակը (Ֆէյրօթ), Տէր եւ Տիկին Պարտեման եւ զուակները (Վիեն, Ի - դէն), Տէր եւ Տիկին Փալալ Վարձարարեան (Ֆէյրօթ), Տէր եւ Տիկին Միւսա Միւսանան (Ա - մերիկա) եւ թուր պապականները, կը զուակ - րորեալեղմ մանր :

ՍՐՔԱՐԻ ՏԻԿԻՆ ՍՈՅԻՆ - ՓԼՆ ԵՐԻՎԱՆԵՆԻ (Մնալ Մանուկեան - Խաթալեյեան, Խաթալեյե) :

Սր տեղի ունեցող երկուշաբթի 15 Սեպտ., Իր բը - նակարարին մէջ :

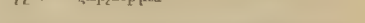
Յաւաքականութեան զարդոյն փոխ կատարուի ա - ւօր, Հինգշաբթի, 18 Սեպտ. առաւօտան Ժամ. 10ին, St. Nom de Jesus հիկիւղից, Rue Tête d'Or, ուրիշ փակի փոխակարի Guilloitièreի (եղր) :

ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅԿԱՆԸ ԵՐԶԱՆՈՒՄԻՐԻ

Երգի փոճարը կը վերսկսին, այս շաբաթ, եւ ամէկ ուրբաթ երեկոյան Ժամ. 20.30ին Աղջ. Տան մէջ, 32 rue de Trévise, դաստաւանութեամբ Գ. ՊԱՐԹԻՆԵՆԻԻԼ :

Կը հրաւիրուին թուր անդամներ : Մեծընդ - րէն եւս, կը խնդրուի ներկայացնել Իրեց զուակ - ները : - Կարչուր Բիւն :

TELE-CHATEAU

97, Rue du Château. Paris (14) - Suffren 62-02
ՎԵՐԱՅԵՆ ՀԱՅ ՄԱՐԱՄԱԿԻՏ TELEVISION-Ի,
RADIO-ի, ինչպէս նաեւ երկարալայնի installation-ի
(առնորդ եւ խառնարկներ) մէջ :

Նոյն մէջքը Télévision-ի ամէկն արդիական տեսակներուն : մասնաւորապար GRAMMONT Տան մեկնանքներուն :

Վարչատն Դիւրալիւն եւ մասնաւոր զինչ Յժա - նայի ընթերցանութեան : Դիմել :

ԳԱՆՐԱՆԻԿ ՄԱՐԿԱԳԱՐԱՆԻԿ

Վերի Հաղեցով :

Le Gérant : A. NERCESSIAN
Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesno, Paris (13)

ԶՈՐ. Ս. ՆԵՎԻԳԻ ԵՐԿՐՈՐԻ ՎՃԱՌԱՎԱՐ
ՀԱՐՈՒՆԱՐԸ
Ա.

ՊԵՐՏՈՒԹ, (Յոսեփ) — Դեպքերը հարկան
Երկրորդ մէջ և՛ թուային շարժանքները գրա-
յութեամբ : Ա. երեսնամե անմիջապէս ար-
ձուածքներ, ժնջարդը հետեւեցնելով : Յուլիս
23ի պատմական յիշարժանը, պայքումն ու
ամբարշտումն 46 օր վերջ, տնայնասին կերպով
մտաւ իր կերպով փութին մէջ : Ամէնէն հետեւեալ
ժամը իսկ, դեռ քանի որ շարժք տալով պիտի չկը-
նային երեւակային, որ յիշարժան զիպարը
գոր. Մուսմէտ Նեկիպ, մէկ անգամէն պիտի
խորէր իր քաղաքական եւ պատմականային գոր-
ծակցիներուն հետ եւ պիտի ստիպուի, ամբողջ-
կան ձեւով ու, ստանձնել եզրկապական բարձր գոր-
ծերու քաջաբան պատմականատուներին :
Դորանմիջինը լաւ կ'ընթանայ Պ. Ալի Մա-
ճէրի հետ, որ, յիշարժան անմիջապէս խոր-
հանքին, Չոր. Նեկիպ յաճախարարութեամբ կը
ստանձնէր երկրին վարչականութիւնը : Ամօքը,
փոխարքայ Համաձայութեամբ ձեւակած է
Ֆինանսիս, անդամ քաղաքականային ծախքի, որուն
միջոցով իր հիմնական բարեօրինակ ենթարկել
Երկրորդի ներքին քաղաքական, ընդհանրին ու
տնտեսական կեանքը : Ալի Մաճէր, ստանշին օրէն
իսկ զիմանալ զոր. Ս. Նեկիպ ծրարչիները —
Քաղաքական զարեւելցողութիւնն մինչեւ հոգային
նազըր — Համանաձայն իր անոնց մէջ միայն հաւա-
նաձայն, աշխատեցնալ իր Ալիպաի գոյնար
պիտի չլլայր իրեն համար, ժնջելի իր մասնակ-
ցութիւնն եւ խուսափել ծախքի իր քաղաքական
պատմականատուներէն : Ընդհանրական, իրա-
ցելով զոր. Նեկիպի ծրարչը, ինք քաղաքական
պատմականութեան եւ անուղղակի կերպով նաեւ բա-
նակին բանքերը, յայտարարելու համար կ'ըստ-
նային նախատեսուած միջոցներու գործարարու-
թեան :

Վարչապետ զոր. Նեկիպի ծրարչութիւնը յայտար-
արութիւնները, այսօր ունենալով յարաբերու-
ման յայտարարութիւնները, զորս, միմեանով
նաքննելու լաւով վարչապետ Պ. Ալի Մաճէր կ'ըն-
տել, քանի քանի անգամայն իր նշանակելի ծոր
բանքի զօրակցութիւնը բաժնորէն : Ինչպէս պատահեց,
ուրեմով, որ Պ. Ալի Մաճէր հարկաբերեցաւ հրա-
ժարի իր պաշտօնէն ու պատմականատուութիւն-
ներէն :

Գաւառահայ մասին չկայ որեւէ պաշտօնական
քաղաքականութիւն : Կամ, առիթ ճիշդ, որովհետեւ
քաղաքականութիւնը քաղաքային չէ, Երկրին ծախքեր
դիմադրելու համար : Յետապէս չէ, այսինքն, թէ որ-
չապէս չէն չարք կամ արքայի խորհրդացան են Նե-
կիպ — Մաճէր տարաբարութիւնը : Անշարժեալ եւ
ուրեմով իրաւագործութիւնը քաղաքական չէր
պատճառով Մաճէր ապրիլին :

Պ. Ալի Մաճէր հրատարակում անմիջապէս
միմեանով իր տեղի ունեցան Սեպտ. 7ի ցանկում
ժնջելի ձեւակցութեամբները Գաւառին եւ Ալիք —
ստանդարտ մէջ : Ձեռքարկութեան մէջ, շինել-
ու չէր հարգողեցան, կամ անմիջապէս քաղաքական
հաստատութիւն պատկանող անմիջապէսութիւնը, —
միջոցներով, ստատականութիւն, անմիջապէս, են, —
ընդհանրական նախկին նախարարներ, երեսփո-
խաններ, արտաքաղաքականական ղեկներ, օրա-
դրողներ, նախկին պաշտականներ, են : Նիս-
մեքալային վիճակի մէջ է մինչեւ անգամ Ալի-
պա Նախարարաց, Պ. Նաւաձայն :

Արդ, ըլլալով մինչ այդ զոր. Նեկիպի անմի-
ջական զործակցը, անմարկին չէ որ հրատարակու
վարչապետ տեղական շրջաք զոր. Նեկիպի մտա-
դրութեան, կամ նորինիս որոշման ի զին մէջ
միջոցով մարքայականութիւնը քաղաքական հրատարակու
եւ վերջնական ճշդութիւն յար վարժանքին իրենը,
քաղաքական կառավարութեան եւ երկրկան ու
բախան ղեկներուն հարցին : Համապատասխան է հե-
տաւորաբար, որ զոր վերջը պատասխաններն նախա-
տեսութեամբ զոր. Պ. Ալի Մաճէր ուղարկ : Եւ արա-
մէք, զիմարեցան իշխանութիւնը ընկել իր որո-
շման մէջ, անոնց որեւէ կապակցութիւն : Չէ կարելի
թուել, թէ ընդդիմացած է զօրակցի դիմադրու-
թեան, ի խաղաղութեան զիմարեցի, անուրաշ, որ
պարզապէս պիտի անցնի անմիջապէս ընդդիմութիւն
ընդդիմ, ընդդիմադրուած հարցերին չէ ստանալ իր
հաստատութիւնը եւ քաղաքական խաղաղութիւն :

Հրատարակու շարժանքներին չէր կատարու
տեւելէ ձեռնարկութիւնները եղած ըլլալ իր քա-
ղաքային նաեւ այս իրողութեամբ, որ Պ. Ալի Մաճէր
էր, մինչեւ վերջ ու համաձայն քաղաքական
զոր. Նեկիպի հետ, կառավարութեան մարքայական
մասն եւ մասնաւոր հոգային քաղաքականութեան
հարցերին մէջ, հետեւեալ, սկզբնապէս տնտեսի-
կայ տարաբարութեան մը չէր բարձր երկու ժա-
րեկներ, անոնցմէ միմեան հրատարակու արդա-
ւարժութեան համար : Եթէ շարժանքի այս եղած
ըլլալ, Պ. Ալի Մաճէր թուա գործին չէր ձեռնադր-

Ալիպաի եւ հայաբնակների ոճը եւ լե-
զուա շատ առկա խնամաւոր էին քան Վերջապէս
Արարատեանները, միջոցաւ այս վերջինը, իր քա-
ղաքականութեամբ, ձեռքին եւ արտաքին լուրերու
ստանդարտով, անուրաշ ու քաղաքական տեսու-
թիւններով, ծանոցութիւն քաղաքական, առկա ճիշդ էր
և՛ իր մասնական լրագրութեան նորութիւնները
կերպարող մը :

Ձիւղեկի Սեպտեմբեր ամսական վարժարանին բաղ-
մարեան ուսուցիչ : Անդրեան վարժարանի արա-
կերտներէն Տիգրան Յարութիւն Տէրեան, 1853ին
կը սկսի հրատարակել Ալիպի Արարատեանն ամ-
սաթերքը ու Ձիւղեկի Արարատի Վերջապէս
հաջ անոր Վերջինն ալ կ'ընենայ : Արարատի
հանդէպ սիրոյ ինչ արտաքին արտաքայնութիւն :

Գաւառի տնտեսիկով, այս պարբերակներին
արժանիք կը կարճեն Տէր Յովհանն, Տէր Մար-
գարի եւ Անդրեանի գրաքար ղեկարգութեամբ, գրա-
քարի ճիւղութեան ու հարստութեան զուգարե-
լու միջոցով անոնց յորինած բառակարգ : Ուսա-
նալիները : Ուսումնական տնտեսիկով ուղարկու-
թիւնը կը դառնան Տիգրան Յարութիւն Տէրեանի
Ֆինանսիսէն Քաղաքական պատմական, այսօր —
Հայաբնակ, միջակայ ղեկները, Օսմանեան
տնտեսիկները, Հայաբն ու մէկ ղեկները եւ
Տէր յարիկ կատակերգութեան սխալանքը, որ-
որք ղեկ հետաքրքիրութիւն չէին ղարքեր հայ հա-
մալեցին մէջ : Վարժարանի Տիգրան Յարութիւն
Տէրեանի մը միայն գրով օրինակ է հայ ղարա-
բանութեան, այլեւ մեծ դարեւ տեսած է անոր իր հը-
րատարակական ձեռնարկով : Իր պարբերակ-
ն լաւ տեսած են հարկին առիթ միջակայ, կրօնա-
կան եւ ղարգաղական դիմքեր : Իր

Ք. Ձեռնարկան հիշարդով խառնած է ինձ,
եւ Տէր յարիկի ղարաբան Տէրեանի ժա-
պէն, որ իր ուսուցիչը եղած է եւ որուն հետեւ
ըր կ'ընէին Ալիպի Արարատեանն մէջ հրատա-
րակած այլաբան ղարաբաններով, Քարգաղանու-
թիւններով ու կ'ընա ղեկներէններով :

1871ին, Իրիւրը Ձիւղեկներին կը հրատարա-
կէ «Մաղիկ» Եւ կ'ընա անպարկեշտութիւն, որ
իր առաւ քաղաքականութիւն ու աղաքարկան եւ
անդրով ղեկը ղեկարգութեան կը դառն հարու-
թեան կողմէ, բայց Ձիւղեկներին հաստատական
կեցողեան մը չունենալ իր թերթին այդ աղօթ —
գաւա ղարգաղութեան մէջ :

«Մաղիկ» Եւ ղարգաղութիւն, մինչեւ 1867, երբ
Մաճէրի Սամուրեանի կողմէ գրուած «Մաղիկի»
Դարձարկանքը վերջնապէս յորդանակով մը վերջ
կը դառն հրատարակութիւնը :

«Մաղիկ» չէն վերջ եւ միմեանով կը հրա-
տարակուէ «Գաւառի Հայաբնակ» եւ ղարաբան-
թիւնը (1862), 18 թիւ, Տիգրան Յարաբանի
եւ Փարսիպանեանի կողմէ : Ինչպէս նաեւ հայ-
տեղի Սամուրեան, (1860—1862), 19 թիւ, որ կը
հրատարակուէր խառն ըր ուսումնական երկա-
տարեցան կողմէ, կ'ընա՞նք «Միւրեան» ըն-
կերութեան միջոցաւ, ղեկարգութեամբ Մար —
դիս Սիդիպանին : Այս վերջինիս ղարաբանութեան
անմիջապէս ղարգաղութիւնն են իշխալ ղեկներին մէջ,
թէ թէ իր նոր քաղաքականութիւն թէ ղարգաղաց
եւսողով իր հակապարկերը կ'ընենայ ու
ծաղի կ'ընալ ղեկները, եւ նորինը մինչ պարգաբ
մը, Վերջապէս Արարատեանին հետ, որ ինչպէս
միշտ իր տնտես պարաբանութեան մէջ, անոնց
անմիջապէս հետեւեցնալ ղարաբանութեան մէջ ի վեր-
ջն այս ղեկարգութեան միջոցները կը լուծուի :

Երբ Պարզ եւ որ տարակարծութիւնը ծագած է,
երբ կարգը եկած է որոշանալու գործարարու-
թեան այս արժանական ձեւով, որ Սեպտ. 7ին
յանդէպով խաղաքական ղարաբանութեան :

Պ. Ալի Մաճէրի հրատարակած մէկ ու նուազ
կարեւոր ղար միջոց է խաղաքական ղարաբանութեան
իմա զոր ղար ղարաբան արտաքայնական ղարա-
բան, կառավարական եւ հոգային քաղաքական-
ութեան հակապարկեր անմիջապէսութեան կողմէ :
Պարզ է, որ այս վերջինիս ղարաբան ղեկ
կառավարութեան ղեկ յառաւորութեան : Մասնաւոր
վարժար, իր արտաքին ղեկարգութեամբ, ղեկ
իւ երկու տնտեսիկ քաղաքականութեան այս : Նախ
ինքն Ալի Մաճէրի կողմէ կատարուած կրկնակի
արդարաբանութիւնն ու մէկ ղարգաղան ար-
դիւնք տնտեսիկ քան մէկ անմիջապէս ղարգաղան :
Ձարգաղանութեան ղար. Նեկիպի հրատարակ : Կու-
սակցութիւնները, յայտարարել, ղեկներ տեղի
տալ ղարաբանական աշխատեւ, կամ ղարգաղան
նուաբար արժանական ղարգաղանները : Թող որ ու-
սումն իշխանութիւնը ղեկը իր ուղարկ, իր պատա-
խառնականութեամբ եւ հակապարկ իրենց կամքին :
Վարժար եւ ուրիշներն այս ղարգաղանները
կ'ընալ ղարաբանութեան, որեւին, պիտի ղարա-
բան ղարգաղանութեան կարգու ղարգաղան լուծու-
թեան մէջ : Ձեկն. իշխանութիւնը ղեկը պիտի ղարգաղ-

«ՄԱՐԿԱ ՄԱՐԿԱ ...»

Թող իր քաղաքականութիւնը մը, Եւսիպ Պարզ
Գաւառի ղար ղար ղար ղար ղար ղար (5
Անգլիկներ) : —

— Խորս ամիթ, մասնաւոր որ ունիք որ ամբողջ
երկիրը կը ղարգաղան : Միջոցաւ մեր Երկրին —
րուն օրական պատմութիւն 250—300 հարաքի միջեւ
կը տարաբանի :

Հոգեկան հարգանքներ հետեւեալն է — են —
Բարկիկ յիշարժանին ղար ղար ղար ղար, ա-
նձնաւոր ղարգաղանին ամբողջութեան եւ հետեւով
ստալին արժանէ, ուսերը թօթուկ հիմնական
քաղաքականութեան եւ համապարկարին ղարգաղ-
անէ, ղար ղար միջակայնային եւ իմացական
որեւ արժէք, օտար միջակայնային եւ հետեւով
անոնց անոնց քաղաքականութեան անմիջապէս, Ը-
լալ կ'ընալ կամ ղարգաղանը միմեան հաւա-
մար ...

Մեր մէջ յոր տեսակ (թիւ) լրագիր կարելի
է գտնել :

Ա. — Ձիւղեկ պիտակին տակ անատուած, ղար-
նուր կ'ընալ ղար ղար, աղաքային — Թող ղար
մասնորեան ղար, ղարգաղան, ղար ղար —
մարդկով յայտարար կամ ղարգաղան լաւ
պատկող ղար :

Բ. — Դարձարկ ղարգաղան պիտակին տակ, ոչ մէկ
քանի հետ անմիջապէս ունիք եւ անմիջապէս
է գտնել :

Միմեանով միջոցին, Սարգիս Փախաղանի
կողմէ հրատարակուած է «Վերջնական» քաղա-
քանքը (1862) 14 թիւ, որուն ղարգաղանային —
թիւն, ղար ղար ղարգաղանին միջակայնային (որդ-
հետեւ եւ այդ ղարգաղանին պատմութեան մէկ ղար
տեսն է), իր միջակայնային անմիջապէս —
տեսնութեան, ղարգաղանային, առկա ղարգաղան ղար
ի կ'ընալ, ղարգաղանին մէկ ղարգաղան ղարգաղան-
թիւնէն ղար քաղաքականութեան ղար արժան-
նեւոր եւ մասնաւոր ղարգաղան միայն եւ միմեան-
մայն ղարգաղան ղարգաղան ղարգաղան ղարգաղան
մասնաւորութեան, միմեանները եւ մասնաւոր
ինչպէս ուրիշ նորութիւններ, որոնք սակայն ղար-
գաղան հետեւեցնալ կ'ընեն անոնց ղար ղարգաղան
մէջ :

Անկի վերջ, 1868ին, վերջինիս «Հայաբնակ»
Սիւրեան ղարգաղանային արժանակով ղարգաղ-
Սիւրեան, Եւ Բարաբան : Դարձարկները կը
հրատարակէ (27 թիւ) :

1850ական ղարգաղաններուն, ղարգաղանային մը
տեսնական ղարգաղանութեան ղարգաղան ղարգաղան,
հրատարակութեան արժանութիւն կը ղարգաղան նաեւ
աղաքային վարժարանի աշխատանքները, ու
որ ղար ղարգաղան ղար ղար ունեցած է եւ իր պա-
տմականութեան տարեկանն որոշանալ է ղարգաղ-
անութեան, ղարգաղանութեան եւ մասնաւոր քա-
ղաքականութեան միայն :

Այսպէս Ձիւղեկի Սեպտեմբեր ամսական
արժանականութեան այս երկու ղարգաղան ղարգաղան
ինչպէս ղար ղարգաղան ղարգաղան, միմեանով
Հայաբնակ, ղարգաղան, ղար ղար ղարգաղան ամ-
սաթերքը կը հրատարակուէ փայտե ղարգաղան, ղար-
նեւոր ղար ղարգաղան ղար ղարգաղան, ղար
իւրեւ ղարգաղան : (Մարգարիտ ղարգաղան) ԲՃ. Գ. ԳԱՐԻՆԱՅԱՆ

այն, ինչ որ կ'ընալ ղարգաղանները ղեկն ուրիշ ղար-
նեւոր, Այս կ'ընալ ղարգաղան մէջ, Ալի Մաճէր կը ղար-
նեւոր երկու տարեկան միմեան : Ձիւղեկ ղարգաղան
զոր. Նեկիպի ղարգաղանութեան ղարգաղանութեան
վարժարան ղարգաղանները ղարգաղանութիւնը : Ինչ առա-
մինքն ղարգաղան պարգաղան, ոչ ալ ղարգաղան
իւրեւ վերջնականութեան հետ, ղար ղար ղար հետեւ-
արք ղար ղարգաղան եւ միմեանային : Թող ղար-
նեւոր ղար ղարգաղան :

Այս ալ քաղաքականութեան տակ՝ եղած այդ ղար-
պարկը : Չոր. Նեկիպ մէկ կողմէ անմիջապէս նաեւ
երկարատեւ քաղաքական ղարգաղանութիւնը, ղար
մասնաւոր ղարգաղան ղարգաղանութիւնը, ղար
նեւոր ղարգաղան ղարգաղանութեան : Ան ունալ ղար-
նեւոր անմիջապէս քաղաքականութեան, ղարգաղան
միմեանով ղարգաղան ղարգաղան, ղարգաղան մ-
նաւոր ղարգաղան ղարգաղան, որոնք ղար ղարգաղան
գործած ղար եւ կը ղարգաղան ղարգաղան ղարգաղան
զեկ : Ինչպէս, ստանձնել պիտի ղար ղար, ղար ղար
ունիք ղար ղար ղարգաղան ղարգաղան ղարգաղան
իշխանութեան հետ միմեան :

Իրենց ղար ղարգաղանները, համար, կ'ընալ
լուրստանել նաեւ հակապատմական ղարգաղան
միմեան, ղարգաղանները, որիս ղարգաղան մը :
ԿԱՐԳԱՆԻՆԵՆ

Կրճող լույշ մը

Գաղտնիք գաղտնիք

ՄԱՐՁԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐ

ԱՄ ԹՈՒՆԱՍ (Բուլղար) — Չնմ դատեր թէ ինչ — չէ՛ւ, այսօր միտքս խռովեցաւ Մարտիկ մօրեմէնէն չա՛տաւորական զոհերու պատկերներով։ Թերեւս անձն անձանգար չօղորդեր ճնշող իմ դորձին վրաս, որովհետեւ տեսական մտապնդումէ փրկեմ զիրենք։

Խաթրտակ, Արմուրեայ դուրի արեւակաղողէն դուրեկար կայտառը զգայեց մին է, ձորակերտը բլուրով մը եւ շրջապատուած Լուրիով ձորով եւ Արշակ դեռակով։ Անդրախոր եւ աներեւոյթ խորխորատ մը։

Արմուրեայ պարպելէ առաջ իրեն թէ զգին — ուրախուրդեան համար, այլքերու մեծ, մասը ծուլակը ձգած եւ արգելափակած էին Վալդիեցի զան մէջ։ Գիւղը տարաբնոյն եւ անոր բնակչու — Թիւրք հնոսանդէն ետք, ձեռնակալ եւ մէկինկուտ կայտառւած ձեռ փորախորով բլուրը, Թուրքերուն յատուկ խննդովեանը արդեւոր են։ Վերջին այ — ցիւրեքեան միջոցին իրենց ինձ ուղղած զարմացաւա՛նայաւոր եւ խոսքերը դեռ աչքին առջեւ եւ ականմբն մէջն են։

Երբանի ճաշ դիմելուին հետ Արմուրեայ պարպուած էր եւս յաղտնիքներ ուղարկած Մ. Լայրի ճամբով։ Այնամ մը, Վարի ձառագիծով առեւե կեցողով, զոհերը ստիկներով որ պաղպաղեին — Ե փախկալածը չոր ճաշան եւ հատ ու կնձտ մնա — ճաշ տուող այլքերը կրկին դատելու եւ վար ճեղ — լում համար։ Այր միջոցին որ որ մտածեցի ճար — անտարաքն արտօնովիմեն ուղղւի Գարու յաղտնիք ու պարսի տանկու եւ միջառարկանով համար։ Դիտ — լակովեանքը արտօնեց, երկու փառտարաններու հակողովեանքը։ Գայց ու տեսայ։ Բոլորը տանիքին նստած եւ շարքի դրած էին։ Թախիծ կար ամէ — նուն դէմքին վրայ։ Ման եր որ կը օտարանէ ի — իրենց լուրերը։ Հարկու կրցայ համեցնել որ Թուրքը ճարս մտակում։ Փոքրուց մը ծայր տուաւ. իրենց մէջ — Ե Թերեւս լրտես մը եւ դիմելով յարակուտ մի մը համարք...

Ինչ որ տարեր էր յամենցի ճարս։ Մերձեց եւ Վարեմ հետը առա՛ւ տղայ, իմին պէտք չէ ուլ։ Ինչո՞ւ եկար մէ, բաւա եւ դուրսը կայտն։

Այս ամսինկուրին առեւե պաղպաղեմ մնացեր էի, երբ Ֆախր Մաքիլեանը վրայ դրաւ։

— Հողից սերեմ, Մահա, եւ ինչ անմիջապէս։ Ե՞նք անմիա՛ն մնաւ ու աղբիւր, հարս ու աղ — լիկի պատուով պաշտպան եկր։ Մեր քարը Ա — տուով մնաց։ Գնա, Ա Տէրք մեզի օղակաւ։

Իրեն նման հաւանութեան րոտրի դուրեկներ շարքեման։ Փառտարանքը ուղեցին վերադար — ձաւ արկելին։ Բուրդերը։ Վճարել էքֆուրի, այս երկտարանքը համար պէջօք երկուր հոն կը կր — քալեմք թակով ձեկնել զիս։ Տեղահամեմունք միջոցս ցոռնիքանքն դուրսը։

1919թ. երբ վերադարձայ Սեդուհեին, Կարա — Կաթին, Եղիային եւ Արուսիկին հետ, մէկին — մէկին հաւանութեց իրենց սիրողներն եւ միեւնոյն փոխու մէջ Թուրքեցին։ Ե՞նք արեւմտեան Հայաս — տանը փրկուած ըլլաւ, յուշարան մը պիտի փոխ — ճեկնէր, բոլորին անունները արձանաւորով, մեր սիրելիները հոն անտէր ու անկեղծաբան մնային... Ս. Գ. ԵՐԿՈՒՆԵՆ

ԳԵՐՈՐԹԻ ԷՆԴՔԷԼ Թարգ Հուշարան եւ կա — րեւոր կեդրոններն մէկն է, որ հաստատուած են ճանա կաթիլի եւ բողոքական համայնքի կողմ կեդրոնները, իրենց կենդանութեւ միարժանեւ — րով։ 1920—30 Մահակ Բ. Բաթլիկիտի յիշմանակ օժտակալութեան շնորհիւ կը դնուի ձեկնակ կեն — ղեցի եւ զպրեզին ճորը կը շնորհի վարձարան եւ կենդանի եւ առանձին տարեին իսկ վարձարան. առ — կին հոն փորագրուած վարձարանքի ունեւայ 300—350 կեկտի տարեկանութիւն։ 1946թ. Թար — Կուրգեցի, մասնաւոր յաճախութիւն մը եւ Օգն — ինչի օժանդակութեամբ կարելի կ'ըլլայ նախորդը դատարան եւ մէկ տեսչարան շինել, ապա 1948թ. յարկ մը եւս կ'աւելցնեն ճար դատարան։ Այս երկ — րորդ յարկին համար կը ծախսուի տասնեկուտ հա — զար լիւր։ ուկ։ Դարձեալ բաւարար չըլլալով կը բարձրացնեն երրորդ յարկ մը եւս երեք տնեւ — կով, ծախսելով մօտ չորս հարար լիւր։ ուկ։ Ե՛նք — քալ կը լրացնէ առողջարանական պայմանները։ Դպրոցին դաստիարակչական բաժնիւ կենթակայ եւ ուսուցչական փողոցներու ուսումնասիրութեանց եւ օտարէին անմիջական հնդողութեան։ Դպր — ցին համար ընդհ. ծախք եղած է 40—45000 Լ. ուս.։ 1951—52թ. անցնած են մարտարան եւ արարելիքն զատար։ Աղբիւրներ եւ Փրոնտերներ կ'աւանդուի մասնաւոր ուսուցչական Դպրոցը ուկի որ մնա — յուն թոկեր։ Օգն։ Մաքս Եֆանկ մը կ'երկարուր — քը հասցնէ նաեւ Էնքֆիլէ, ի. Բ. Լ. մը որ կու — տայ կաթ եւ ձեկն կը։ Տէր եւ Տիկին ձորք Մար — տանիան նուիրած են Հնդկ հարար տարու, կանա — քարան իսկ Ամերիկայի Դիմակալ Հիմնադրու — քին յատկացուցած է հարար լիւր։ ուկ։ Դպր — րոցը յաժմ արդիական ամէն յարձարութիւնով օժտուած է։

Դպրոցին վերը, կը մնայ շինել կենդանիք։ Ծախք 7 000 հարար լիւր։ ուկի կը հաշուեն։ Արդէն վերջնաւորւ. ձոր եւ կենդանիքն յատակա — դիր։

ՏԻՈՐԻՆԻ — Թարգի մէջ Օդտուա 18թ. մե — րոս է կ'ըրկական գոտառակոր դորձէն Տիկին Ե — ցին Բուլղարեան։ Ութուն տարեկան էր։ Թիֆլի — ղի եւ Երեւանի մէջ տարեկին շարունակ եր տես — լակութեամբ ունեցած է փրկաւորա։ Հայաստանի հանրապետութեան անդնէին Ետք։ Թարգի մէջ Հիմնած է երեւեա երկրորդական վարձարան մը, որ կարեւոր դեր կատարած է մշակութիւնը կեան — քին մէջ։ Ինչին Բուլղարեան միշտ կը մասնակցու — քիւրն թեւած է Հայ Օգն. Միութեան։ Այս աթիկն Բուլղարեան եղբայրները յուր ջանա հաղար իսկ նուիրելով ազգային մարմիններուն եւ Հայ Օգն. Միութեան։

ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՒ ՄԷ, Ալեքսանդր Բաղդեցի յաղտնիքները արարած եւ Ժրեմի քեմիքանական համայնարանը, օտարներ եւ զուգեթիքական դիտակին պարբերութիւնը դիմահաւորով կ'ըր — արալայալուրին եր մասին։

ԼՐԱՏՈՒ ԱՐՈՒՆԵՍԻ

Բանի մը օրէն Փարիսի մէջ կը ներկայացուի Գ. Ալտու Մալաքեանի վերին, արտօնակոր՝ Le Fort Défendu, Le Colisée, Le Berlitz եւ Gaumont — Palace սինէմաներուն մէջ։

Ա. — ԿԻՆԷ ՔԱՍՈՒՋ ՅՈՒՐԿՈՒ ԵՏԻՆ

Ամէն սերունդ յառաջ կը բերէ անունաւոր մէկ մարդ, որ իր մէջ կ'ամենաւորէ իր փառանկներն եւ ինքնողովները։ Մէկը համար աշար, այդ մար — քը տաթէ՛ Բիւստոլ Ենիք Ենիքուր Ծուրան է, ան — ուսին դիտակահար, զատապարտուած դատաւ — նը, հնամանեայ տարբերակ պարզէ մը, որ ա — րաւորներնց դիմքը, Ծուրանին պէս, սակարկու — քեան ստատանային հետ, որու ձեռքէն պատակի կ'ար։

Անոր Ետին կեցած էր կին մը, ինչպէս կին մը կար Պենեմիկու Արնոլտի եւ Վիգորէ Բուրիլլինի ետքը։

Տարբերակ կին մը, դրեթէ փառան եւ ան — միւնդակին, բայց այնու անդամնի կատարակ — քա յօժար յանձնելու ինքնուր ճանալարհանքին համայնարաններն միջոցները ուժեղան եւ մեղ — րի եր փրկած մարդը, որովհետ դատաւորին իր որ — րդեղանակ հարեկներին, յօրաւ տար պետութեան մը։

Լուսնուր եւ Ուշինկիթի Գաղտնի Սպարաւ — րու թանգը դիւստիարակութեան մէջ կայ զերս — անցանգաւ գաղտնի թղթակցի կու տաթէ՛ Բիւստոլ Ծուրակ կեանքին մէջ այս կնոյ խաղացած թղթի մասին։ Բիւրք դիտակ անոր րուն անունն։ Թղթակարարութեւ մէջ ան կ'ընտան է Հիլյու Բ.։ Համայնարան կուսակցութեան լիւրովին կը կոչ — ունէր Գալտու, որ դերմաներիմով կը նշանակէ Էլ — քար, որ կ'ընտան նաեւ. Հայա (յաւ տաւ), Վարմ (Տաք) եւ Բալթ (Պաղ), բոլորն ալ շեքմութեան

ՄԱՐՏԷՐԸ, 14 Սեպտ. — 2. Մ. Բ. Մ. Ի մա — նահալոր կարակակն առաջին բարեկամական մըր — ցումը կատարել Եդուտուա 24թ. 1. Coder խուճերն ղէմ եւ յաղթեց 4—2։

Այս աթիւ եւս St. Julien խուճեր կարճակեր — քած էր մրցումներ, իր վիթերաններու. համար։ Եր Կր մասնակցին 12 խուճեր է 2. Մ. Բ. Մ. Ի որ ղեւ — րութեամբ ապաւանքի եր յաղթանակը, պարտու — քեան մասնակցի Ս. S. Amicale։ Կոյն օրը 7 Սեպ — տեմբեր finaliste զր մնայ Les Caillots խուճերն ղէմ, զայն եւս պարտութեան կը մասնէ 4—2, եւ կը սփրանայ օրուան Challengersի։

Այս երկու յաղթանակներն ուժեղացած մեր աղաքը դատաւորեանը զայն կ'իշխեն իրենց ա — րաւին արդիական մրցումին համար ընդդէմ Ste. Tulle խուճերն։

Հանդիպումը տեղի կ'ունենայ Coderի դաշտին վրայ, կիրակի 14 Սեպտ. համար միջը 3.30ին։ Եր — կու կողմէն կ'անցնէ Կատար յարձակողակա — նին, իրենց Թարմ ուժերով։

Գաղտնի ծախ միջը հակառակորդը կը նշան — կէ իր առաջին կէտը, Ste. Tulle 1, 2. Մ. Բ. Մ. 0։

Մերեքը կրակ կարած, կ'անցնէ րուն յար — ձակողակութեւ ու կը ստիպանան խաղին, սակայն ստիպանով չի նշանակել միշտ յաղթանակը չա — ցիւ։ Աղաքներն շտեմբը իրենց միջը եւ 30րդ վարկերակին մէջ Մալաքը կը նշանակէ առաջին կէտը հաւատարեկնելով 1—1։

Հնդկ վարկերակն վերը դարձաւ Մառի կը մըր — յառակէ երկրորդ կէտ մը, Ste. Tulle 2, Ste. Tulle 1։

Մեր տարը կը Թուրքն շաւուած այս երկու կէտերին, որով կ'ընտան հակառակորդը եւ կը նշանակէ երկրորդ կէտ մը, Ste. Tulle 2, 2. Մ. Բ. Մ. 2։

Ա. Կիտախարը կը վերջնաւոր հաւատար։

Երկրորդ կիսախաղին հոյքը հակառակորդին ի նպաստ էր, ուրեմն պէջօք է կ'ըրկանակուի մեր միջոցը, սակայն լիւրով խաղին Թիւրքանկութեւն ու առաւելութեւն, սակայն հակառակորդը կ'ըր — արալորէ մեր վերջնապէս դիմին մէկ սեւոր, եւ տասներորդ վարկերակին կը նշանակէ երրորդ կէտ մը, Ste. Tulle 3, 2. Մ. Բ. Մ. 2։

Արիթմի օրտուելով կ'ընդէի թեկաւոր մեր Բուլղարի խուճերի պատմականաւոր ընկերին — րուն որ զօրացնէ իր վերջնապէս դիմքը...

Աղաքը չի պահել։ Աճաւորակ է լուսա — ղոյն ուժեր սակայնով Հիլյու խուճերուն համար։ Հակառակորդը յոյնած է քարին րուն իմաստով։ Մեր հանդիպաներին արտաւորի մասնաւոր են։ Արեւոք սիրտ պարտութիւն։

Նախնածանկներ իրենց անունին հայրողներ — րը Եր Ետինի իրենց բոլոր միջը եւ միջին վարկերակին մէջ Մալաքը կը նշանակէ Յոյ կէտով։ 2. Մ. Բ. Մ. 3։ Ste. Tulle 3։

Կատան էինք այլեւս մեր յաղթանակին, բայց յաղթանակը Թուրքին մեր տարը, փախկնելով նը — րապատակուի արտօններ։ Մարդ կը վերջնաւոր 3—3։

× Այս կիսակի 21 Սեպտ. 2. Մ. Բ. Մ. Ի քեկ — նի Istre կատարելու արտօններին երկրորդ մրցում։ Երկնաւոր փախկնելուները պէ՛տ էր արձանա — դրուին հետեւեալ հասցեներուն... Եղարս Լաճէ Բարիմեան 36 եւ Եղարս Ժիլարս Ուկան, 22 Rue des Dominicaines։ Աղաքիս Գալտմանն։

«ԵԱՄԱՆՔ» ԹԵՐԹԵՐԸ

(10)

ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐԻ ԼՐՏԵՍՈՒՆԻՆԵՐ

Գերմանիա չլեքարագրած բնա։ Մեռաւ Ան — րլայ միջոց։ Կատարել կը պարտականութիւնը, բայց միջաժամանակ ասոց Գրուտիկները։ Միջին եւ անգամ լուրեց անոնց դարձը։

Լրտեսութիւնը կը Թուր յախտանակն ըլ — լայ, որովհետեւ մարդիկ տակալին կը հաստատու պատերազմին, տակալին կ'անուն ղեկար, տակա — յին չեն մատակարար իրենց քրաքիցներուն։ Արդէն — տեւ Եր ժամանակներուն, լուրեցը սակարկու — ցիւք եղած պարտաւորութիւնը, ասանց անձեւ — պարտական խաղաղութեան մէջ ապրելու հա — մար։ Մարդկային միտքը գիշ կը տարբերի ար — քի մտքէն, որ կայ հինգ հարար տարիներն առաջ, երբ պատերազմներն ու լրտեսութիւնը բոլորովին ընկան կը ինչէն ըլլայ։ Գրուտիկներ այսօր հինգ հարար տարի առաջ գացած է մարդկութեան բարոյական քրաքացումին։ Միջը տակալին կ — ցած մեծ հարաւարտ տարբերութեւն զարդար — անեղով չօղբանակած մարդկային մէջ մար։ Մի — ճեւ եր ցանկերովը գարու դիտակներն եւ ասան — անկերովը գարու մասնաւորութեան միջին ետք — րաքը, իրենց տեսական խաղաղութեան պիտի չըլ — ար։ Եւ լրտեսներ միշտ գոյութեան պիտի ունե — նան։

զանազան ստիճանները բացատրող գերմանական բառեր։

Միեւնոյն թղթակարարութեան մէջ կարելի է դա — նիկ նաեւ վարկութիւնը այս գրքի հեղինակին, որ ճանչցած էր Հիլյու Բ. Ե, երբ Գերմանիա կը մը — քար համայնարաններու եւ ճաղեցիկներու դրքու — նիւրներին պարտող թղթակցի հանդամանքը։ Այս յօդուածին մէջ գործածուած ուրեք Ինքիւր — հիմնուած են այն պատճառներով զիս, որ չորս Հիլյու Բ. քրած է իր ընկերներուն եւ քարեկա — ներուն։ Եւ եւ լուրջ պատճառներ ունի հաւա — տարու, թէ ճիշդ են բոլոր բառածանքը...

Հիլյու Թուրի ք, փոտարապէս Հիլյու ուր ղող ճանաչաւոր հասակով։ Աղաքից ինչու իրեն զա — րապարապալար էր, կատարելով բազմաթիւ ճա — րակողներին խմբակներու։ Երեւեական Թուա — կաններու սիրելիները հանդիպեալ Ծուրակ Բիլլի համարաբար, որ կ'աւանդէին երկուրն է։ Հիւ — րապալին Գերմանիայ մէջ, ծովային հանգիստ — քը մըն է Բիլլի։ Ծուրակ կը պատկանէ համարա — վար ուսանողական խումբին եւ Հիլյու ինչ էր, որ փոխաւոր զայն։ Հիլյու Գալտու ճոր կը յարկարա — կանս շարժման մէջ, բայց անմիջապէս որ ծաւա — րացար, քարձանաւորակ, Ինչար, քրաքացած էր — օր լիւրով Բիւստոլի հետ, սիրեց զայն եւ հասցեալ, որ իր աղած մարդը եւս — Բիւստոլ կ'անցնէր սա — նոր յաղթելու երկու անգամ, Հիմնաւորակ Շերա — սիկ իր փոքրիկ յարկարաւորին մէջ։

Թարգմ. Կ. Գ.

Բ. ՉԻԿԵՐ

— Բանի որ քանակը զիւ կը լեւ, ինչի կը մնայ հրաքանդում

Հրաքանդումն հազ քրոջ տարածուեցաւ թէ խախտաւ Ծրանսն մէկնայ է օդանայով, բայց լուրը ճիշդ չէ: Փարիզի լիբանոսեան դեսպանն ալ ի դուր պատահել էր Օրլէի կայարանին մէջ:

✕ Զօր. Ե՛հնայ էր պատկանի լիբանոսեան մեծ քանդանի մը որ եկերի վարած է աւելի քան չարիք տարի: Երկնատար Մէն Սիւի ինտելեգան վարածարեւն, չարիքարարն առաին՝ Դանս ունէր Փրանսեան քանակին մէջ, Հոգատար ռուբլիան օրով: Հարաբարական թանձրացաւ երբ լիբանոսեան վարածարն հոգեկոխ: Զօրագոր եղաւ 1943ին, յետոյ ընդէ. հրամանատար լիբանոսեան քանակին:

Զօրագոր շատահոյն է իմիջ Գէշիւր է Ե՛հնայ, որ յաղորդեցաւ ինքնապատկան տասնամիլիոնային լիբանոսեան համար, երբ Նախկին Գոմա-փարթի Նիդալան հրաքանդէ: Ասելի վերջը, ինչի Ե՛հնայ ճիշդակեցաւ, Նիդալան չեաւ, Թուրքն էր ընդ կողմէն: Համար: Գալուստեան եղաւ 1840ին եւ ընտաւ Գոլայ մէջ որ արտադրած էր: Ե՛հնայ քանակից տրիպանի զորք մը դրանաւ էր լիբանոսի ինքնորոշ մէջ, 1860ին, երբ Ծրանսն միջնորոշ թրքական շարքերուն առիւթ:

✕ Նախագահական ընտրութիւնը պիտի կուտարուի Գ. օր: Հաւանական թեկնածուներն էր համարուելի զօր. Թուատ Ե՛հնայ, Լեոնտիկ Նախկին քանակն Գոմիլ Շամոն Շուֆ, եւ Նախկին քաղաքին նախարար Համէն Ծրանեան: Այս վիճակն էր զօր. Ե՛հնայ Փրանսեան էր համարուելի, «Իւրե՛ր» առիւթաբեր:

Իրանեան թնձուր

Ուրբի՛նքի՛նքի պարսկական տըր զիպարից, Աւաքեան Սալէ, մէ. օր երկար տեսակցութիւն մը օսեցեալ Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարին հետ: Տեսակցութիւնն մէջ յայտարարեց թէ Ա. թիքիկալի միջնորոշութիւն ինքնորոշ է, լուծելու համար քարիւղի վէճը: Այս առիւթը օգտու:

— Իրաւայ տաղանքային եւ պարագանքներուն մէջ եւ իմէ Մ. Նահանգները չօրեմն, պատաշախարհը այլեւս պիտի չընդունէ մայլ հաշու թեան: Տօքթ. Մատաղեան է իր կուսակցիներն անկեղծօրէն իր նախն պաշտանակի իրանի քաղաքական եւ տնտեսական արդողութիւնը: Բայց, արեւմտական կայսրութեան հետեւեալը, չափաքանց դժուար է գլուխ հանել այս դրոշմը:

Իրաւիկներու կարծիքով, զիպարիցն յայտարարութիւնն էր հետեւին թէ համարակարգները կրնան տապալիլ օրտան կառավարութիւնը, եթէ տապալուի լուծուած:

Միջնայ այս միջնայ, ամերիկեան քարիւղի լիբանոսեան տըր ներկայացուցիչը, Զոնա, եւ շատ ընտելի քանակիցութիւններն կատարուի: Իր կարծիքով կարելի է վեց ամսեան միջինին Ապառնայի նախարարութիւնը: Մտաքթ. տարր թեկնի տալար: Զոնա պարզապէս անտարական մըն է որ կ'ուզէ քարիւղ զննել եւ նախկին:

Անց կառավարութիւնը տըր ապարդուութեան ուղիքը, ինչեկնիցով թէ քրոյր կարելի միջնորոշ ձեռք գրելու առիւթ, իրանեան քարիւղի վաճառարանը արգելուի: Համարն Այս ապարդուութիւնը պատահական է Գ. Զոնայ ձեռնարկները յոր՝ Զոնայի Մատաղեան Մոլայիկին զինուորական կուտարակներն տան միայ, խորանիցով պաշտակներն էր վերադարձուլ քանի որ պաշտանակներ: Մտաքթ. խոյր տալար տառաւ կարգ մը խառնութիւն: Թէ՛հնային մէջ արտադրանքին մէջ ալ խառնութիւններ ծաղկանալ եւ յետեւ հոգի վերադարձան:

ԲԱՆԷ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Հողային քարեկորգան ընդլինաւ՝ քան իր մեծահարուստ կառավարներ մը, Ասիլ Լաւալ, կրակ քանակով պահպանողի որ կ'ըսէ: Ընդէ. դատարարը մասնագիտի պահանջին: — Զերեկանուեցաւ Մուսթաֆա Նահանայ անձնորոշը, երապալէն վերադարձեալ ամուսն: Բնութիւնը քաղաքական է Տիկին Նահանայ զէմ, որ կ'ամուսնաւորուի թէ չարաշատութիւններ դրոշմաւ է, երբ ամուսնիցը վարչապետն էր:

ՀԱՄԱՅՆԱՐ Կուսակցութեան երկու ակա-նետուր վարչիկներու, Մարթին եւ Քիլիքի զէմ քանակներն իր քուէարկութիւն կուսակցութեան քարեկոր մէջ, պահանջելով որ զոլմէ յայտարարեն, արդողութիւն խառնակներով իրենց ժողովը: Գիտունի չրքանին քանակները « չառ չափաբար » զանկող կ'ըսէ տնտեսութիւններ, իր պահանջին վերջը էր դարկելու ինքնապատկանութիւնն է:

ՄԱՆԻՔԱՆ Թիթօ Թ. օր, որ սեղանը որ սարքն էր պատկառն Անգլիայ արտաքին նախարարին Գ. Իուրեմի: Այս առիւթը գիտակցուլ Չորրիկի հետեւանութիւնը, խառնակները քրոշակիցի Անգլիայ, ի շահ խաղաղութեան: Իսրայ ալ քաղիք Թիթօն:

ՀԱՄԱՅՆԱՐ Կուսակցութեան երկու ակա-նետուր վարչիկներու, Մարթին եւ Քիլիքի զէմ քանակներն իր քուէարկութիւն կուսակցութեան քարեկոր մէջ, պահանջելով որ զոլմէ յայտարարեն, արդողութիւն խառնակներով իրենց ժողովը: Գիտունի չրքանին քանակները « չառ չափաբար » զանկող կ'ըսէ տնտեսութիւններ, իր պահանջին վերջը էր դարկելու ինքնապատկանութիւնն է:

ՄԱՆԻՔԱՆ Թիթօ Թ. օր, որ սեղանը որ սարքն էր պատկառն Անգլիայ արտաքին նախարարին Գ. Իուրեմի: Այս առիւթը գիտակցուլ Չորրիկի հետեւանութիւնը, խառնակները քրոշակիցի Անգլիայ, ի շահ խաղաղութեան: Իսրայ ալ քաղիք Թիթօն:

Le Gérant: A. NEDJESSIAN
Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesse, Paris (13)

Հ. Մ. Մ.

Փարիզէ Հայ Մարգարան Միութիւնը կը հրա-կրէ իր բոլոր մարդիկները, հին եւ նոր ամիսիո-ն ուր իր Գործարարութիւն միայ Stade Olier, այս կի-թակի մամը 9.30ին:

Գալուստեան մարդակից խաղերը պիտի սկը-սին 28 Սեպտեմբերին, կրթական նախարարու-թեան հոգով նշանակուած շատ կարող մարդիկ մը կ'ուզէ: Հայ մտնողները կը հրաւիրուի արձա-նադրել իրենց գաղափարները օգտուելու համար այս առիթին, հասցէ՝ — Stade Olier, 11 rue d'Arcueil, La Vache Noire (Autobus Porte d'Orléansէն):

ՏԻՐՈՒՆԻ — Անցեալ հինգշաբթի օտարու-թեան ցուցաւ հողին յանձնեցիք Տիկին Ովստան Միւրիցեան, հողակցութեան Փարիզի ժողովուրդի խառնակներն ինքնապատկանութիւն: Արձակուրդի զայցած էր Լա Սիւրբան: Հաջիկ. ժողովուրդն առա-կան: Միջնորոշականի կիւրի արեւին ուղիքային զե-տան կ'իջնայ: Եւ հոյակ կ'աւազէ Նախկին թիքի-կան խառնակներուն: Մարթին Փարիզի փոխադրու-լով թաղուած կատարուեցաւ: Սէնթ Ռեյի վերեւ-մասնատունը, ի ներկայութեան Հայ եւ Փրանսացի քարեկաններու: Տարաքան Ովստանեան սիրուած էր իրրի: Համառոտ Հայուքի եւ տիպար մայր մը: Զատակն էր Միջնայ տըր փրկուցի Հարուստեան ծա-նօթ ընտանիքին: Այս առիւթը դարձեալական մը կ'ըսէր Գ. Միլան Յովեկեան: Այս քանի որ տալը իրրի: Մարթին իր յիշատակին Մ.Ս.Ք. Գործարար Միլանեան եւ քանակներն պարա-գանքի իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն բոլոր անոնց, որոնք Շահեցան անմարտ, ծառայող կամ հեռապառն ջանակներին յայտնել այս տիպար առիւթ: Տնտեսականութիւն նաեւ: Լա Սիւրբան Հայ եւ Փրանսացի քարեկանները, ու-րոնք ամէն տիպակցութիւն եւ ինձեզ յաղցիցին վերին պահուն:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

ԳԻՐՈՍԱՄԻՒ ՎԱՐՄԱՐԱՆ — Դպրոցաւոր Տիկ-նայ վարժարանը կը վերադարձուի Հոկտ. 1ին: Արձակուրդութեան համար դիմել վարժարան, 1 Bld. du Nord, Le Raincy, երեքշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբթ ամուսնները մամը 9—12: Հեռահամը Le Raincy 172:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

ՄԱՐԻՔԱՆ — Կայսրայ Մալի Գոլուրդ Օտ-տայի դպրոցը արձակուրդութիւնները կը կատար-ուին Սեպտ. 15ին սեղան, կէսօրէն վերջերի մա-մը 3ին մինչեւ 5: Առաջիկ. ՍԱՐԳԻՍ ՄԱՐԻՔԱՆ:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Դպրոցը կը վերադարձուի Հոկտեմբեր 2ին:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

ՎԵՐԱՄՈՒՏ — Գ. Կ. Մալի Իսկ ի Մուլի-նոյ իմրեան դպրոցը հայերէնի դասերը կը սկը-սին Հոկտեմբեր առաջին հինգշաբթին: Առաջ-նուցին է Տիկին Մ. Բալուսեան:

Փութեցէ արձակուրդի ձեր գաղափարը ա-մէն կիւրիկ օրերը մամը 15—18, իմրեան արա-հին մէջ:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

ՎԵՐԱՄՈՒՏ — ՄՈՒՐՈՍԱՆԱՆ ՎԱՐՄԱՐԱՆ
Կը բացուի Սեպտ. 30ին երեքշաբթի: Արձա-նուրդութեան համար դիմել ամէն օր Տնտեսութեան: Հասցէ — 26 rue Troyon, Sèvres (S. et O.), Հեռ. OBServatoire 18-28:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

ՎԵՐԱՄՈՒՏ — ՎԿԵՆ — Գ. Կ. Մալի դպրոցն-ը կը վերադարձուի Հոկտ. 1ին: Առաջիկանին են Գ. Կ. ՏԵՐՈՍԵԱՆԱՆ եւ Տիկին ՆԱՊԱՆԵԱՆ:

Արձակուրդութեան համար դիմել ուսուցիչ-ներուն:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

ՎԵՐԱՄՈՒՏ — Գ. Կ. Մալի մասնաճիւղի դպ-րոցը կը վերադարձուի Հոկտ. 2ին, կէսօրէն վերջ-մամը 2—5, Ապրանքան ակումբին մէջ, 26 rue des Convolescents:

Գ. ԹԻՐԱՐՍ ՄԵՐԳՈՍԵԱՆԱՆ կ'ընդէ Օֆեռայի մէջ այս կիւրիկ գիշերը մամը 20.30ին La Flûte enchan-tee Զատաթուրի դիւրով:

TELE-CHATEAU

97, Rue du Château, Paris (14) — Suffren 62-02
ԿԱՅԵՆԱՆ ՀԱՅ ՄԱՐԿԱՆՔՆԵՐ
RADIO, ինչպէս նաեւ եկեղեցական installation (առաջին եւ խառնութեան մէջ):
Ձեռք Թիքը Television ամէնէն արդիական տեսակներով, մասնաւորաբար GRAMMONT Տան մեծնակներուն:

Վարձուած դիւրութիւն եւ մասնատու զնոյ ճա-նաչի ընդերքընդմարտ:

Գ Անդրանիկ Սադարանի

Վերէ հասցեզ:

ՅՈՒՇԱՍԵՐՏ

ԻՍԻ — Հ. Յ. Դ. Զատարեանի կոմիտէի Ժողո-վր այս շաբթ մամը 8.30ին, իմրեան արա-հին: ՄԱՐԻՔԱՆ — Հ. Յ. Դ. Գոմեան Զատարեան « Երթնակութիւն յորեկորի վարչութիւնը ընդէ. Ժողովի կը հրաւիրէ իր ընկերները այս շաբթ մամը 21.15ին, արդարական Հաւաստակցի: Կը խնդրուի ճշգրտապէս լլայ: Կարեւոր օրակարգ:

ՄԱՐԻՔԱՆ — Հ. Յ. Դ. Կոմիտէին ընդէ. Ժողովի կը հրաւիրէ ընկիւղ Խուսան երթնակու-թեան այս կիրակի մամը 3.30ին:

ՀԱՄԱՅՆԱՐ. ՄԱՐԻՔԱՆԱՆ, Մարտիկի մասնա-ճիւղի ընդէ. Ժողովը այս կիրակի առաւ. մամը 9—12, 7 Bld. d'Athens, Bar du Globe արահին մէջ: Օրակարգը — 1) Գաղաթ. Ժողովի զեկուցում: 2) Նախկին եւ քաղաքական համարառուութիւն տրիպարան: 3) Զարուսթեան նոր վարչութեան: Կը խնդրուի բոլոր անդամներին յեկուղ լլայ:

ՀԱՄԱՆ ՈՒՆԵՆԱՆ — Հ. Կ. Մալի Մարտիկի մասնաճիւղին տարեկան պարահանդէսը՝ 20 Դիկ-տեմբեր, շաբթ գիշեր մինչեւ լլայ, Մարտի Splen-didէն մէջ:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Մեծ պարահանդէս

Կաղաքականութեան Հ. Յ. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԻՆԻ ՎԵՐԱՄՈՒՏ « Խառնակ կողմէն »
Կիրակի, 5 Հոկտեմբեր, մամը 4.30ին 12, Cercle Militaire մեծ արահին մէջ, Pl. St. Augustin, métro St. Augustin:

Մասնակցութեան RICO'S CREOLE BAND
Grande formation - vedette du cabaret «Le Drap d'Or» Սկիւֆէ

Սեղանները պահպանուի. համար դիմել նոր Սե-րուրին անդամներին կամ Հեռախօսել Օր. ՇԱ-ՀԵՐԱՆԵՆ TRU. 92-68:

ՆՈՐ ՀԱՄԱՐԱՆ

ՆՈՐ ՀԱՄԱՐԱՆ — Գոմեան Կալ. Մալի վար-չութիւնը շնորհակալութեան օտարու-թեան տեղերները: Տէր եւ Տիկին Մարտի Տոլապ-եան երկու հաղար Գ. Կ. Մարտի Գաղափարի մասնաւոր առիւթ, փոխան ծաղիկապալի: Գ. Սա-ման Զիքեանին 1000 Փր. Գ. Մարտի Գոմեանի հոգեկանութիւնը առիւթ: Գ. Իուրեմի Փութեցէին 500 Փութ. Տիկին Մուստաֆայի մասնաւոր ա-ռիւթ, փոխան ծաղիկապալի: Գ. Մեյի Գրուկեան-ն 500 Փր. իր ինքը՝ Վերինի մասնաւոր շառա-սարանին առիւթ:

ՆՈՐ ՀԱՄԱՐԱՆ

Տէր եւ Տիկին Փանոս Ու-տիկեան եւ ազգականներ իրենց խորին շնոր-հակալութիւնը կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք, անմատ, դատար կամ ծաղիկապալի ջանակներին խառնակներ իրենց գաղափարի փորքին ՏԵՐԱՐՍ մասնաւոր առիւթ:

ԺՈՂՈՎ ԳՐՈՒՄ ՄԵՋ

ԼՈՒՆ — Այս կիրակի կը հրաւիրէ վերջ մամը 3ին Գրոսի չարեկանները կը Նախկին 114, Route Nationale, Brasserie Sport (Իմրեանի կից) արա-հին մէջ օրակարգութիւնը ընդէ. Ժողովին՝ Օրա-կարգը՝ Աղապար կրթական գործեր: Կը խնդրուի անդամներ յեկուղ լլայ: Դիւան Մ. Ս. Կեղը-վարչութեան:

ՀՈՐԵՀԱՆԻՐՈՍ

ՀՈՐԵՀԱՆԻՐՈՍ — Յարուսթեան Միլանեան ա-մուսնային եւ Օր. Շաթ Միլանեանի աղջիկը, կը ծանոցանան թէ այս կիրակի մամը 11ին, Հոգե-հանգստեան պալատին միջին կատարուի: Փարիզի Հայոց Եկեղեցին մէջ, 15 rue Jean Goujon, Տիկին Գոյնեմէ Միլանեանը, (Զինու. Մարտեան) մա-նուան ժողովուրդին առիւթ: Կը խնդրուի իր յիշ-ատիկ յարգողիցին յեկուղ լլայ:

ՓԱՐԻՔԻ ՀԱՅԿԱՆ ԵՐԳԱՆՈՒՄԻՐԻ

Շրէի քարեկոր կը վերակրէ, այս շաբթու, եւ ամէն երեք իրկուները մամը 20.30ին Աղա-ճան մէջ, 32 rue de Trévis, դատախազութեան Գ. ԳՐԱՐԹԵՆԵԱՆ:

Կը հրաւիրուի բոլոր անդամները: Մտոցնե-րէն եւ կը խնդրուի ներկայացնել իրենց գաղա-փարը: — Վարչութիւն

ՄԱՐ ՄԸ ԵՆ ԳԻՆ ՄԸ ԵՐԿԵԱ

ՄԱՐ ՄԸ ԵՆ ԳԻՆ ՄԸ ԵՐԿԵԱ սեղանի կը փո-ստեն Փարիզ մէջ, խառնակները եւ արարական յարմարութիւնները:

ՄԱՆԵԱՆԱՐ ԿՈՒՂՈՒՄԻ

Դիւրեթիկ Աղա. Հաւաստակցութեան մը հա-մար երկու աշխատանքներ կ'ուզուին: Նախկին-րէն ին այլերը, որոնք սեղանն աշխատանք ի-բարեւոր:

Դիւրեթիկ Աղա. Հաւաստակցութեան մը հա-մար երկու աշխատանքներ կ'ուզուին: Նախկին-րէն ին այլերը, որոնք սեղանն աշխատանք ի-բարեւոր:

Դիւրեթիկ Աղա. Հաւաստակցութեան մը հա-մար երկու աշխատանքներ կ'ուզուին: Նախկին-րէն ին այլերը, որոնք սեղանն աշխատանք ի-բարեւոր:

Դիւրեթիկ Աղա. Հաւաստակցութեան մը հա-մար երկու աշխատանքներ կ'ուզուին: Նախկին-րէն ին այլերը, որոնք սեղանն աշխատանք ի-բարեւոր:

Դիւրեթիկ Աղա. Հաւաստակցութեան մը հա-մար երկու աշխատանքներ կ'ուզուին: Նախկին-րէն ին այլերը, որոնք սեղանն աշխատանք ի-բարեւոր:

Դիւրեթիկ Աղա. Հաւաստակցութեան մը հա-մար երկու աշխատանքներ կ'ուզուին: Նախկին-րէն ին այլերը, որոնք սեղանն աշխատանք ի-բարեւոր:

Դիւրեթիկ Աղա. Հաւաստակցութեան մը հա-մար երկու աշխատանքներ կ'ուզուին: Նախկին-րէն ին այլերը, որոնք սեղանն աշխատանք ի-բարեւոր:

ՀԱՎԱՏԱԳՐԱԿԱՆ ՕՐԵՐ ԵՆ...

Լեզուական մեղքակալներ

ԽՄԽ... Էջ մը քննելի Կոմեր (Վստան Փառազե-
ռան) Յուշերու Ի. Խառաքել, որ լայն տեսաւ վեր-
ջերը, Պէշուրաքի մէջ...

... Դատաւորական Հայաստանի Բերդի
Պոլսոյ Հանրապետութիւն, տառաջ պատկերով. Տրդ. Բոյճ
Ժողովի որոշմամբ հետեւեալն է. պատգամաւորներու վեր-
ադարձութիւն, վախճանով որ ճամբարները պիտի
վախճուին եւ այլեւս տառաջ պիտի դադարէ Կոմ-
երի հետ կապ պահել ստանալով ինքի ստիճա-
պէս Կոմիտայի ճամբով վերադառնալ ընտրական
ընթացքով Վասպուրական (1914):

Բերդն, այս առիթով, ընկերներու լայն խոր
հրապարակութիւն մը հրապարակ պարգեւով ճամբ
օրուան թարգմանակ լինաւ որ մասնաւոր ճշդե-
րու Պոլսոյ Բերդի տեսակետները մեր եւ Կոմիտա-
նապետներու լռելիքը զիրեն յիշատակող, ենթադ-
րելով, որ Էրզն. Ժողովը չէր կրնար զերեք ճշդել:

Այդ միտարարով, քաղ մեր հարկերը ընկերնե-
րէն (Տաւրիկներ, Սասնա, Հրաշ, Արմէն Գաւթ,
Վարդգէս, Փաշայան, Մտա, Մարգար Միշեան,
Մարգար Բարսեղեան եւայլ) հրապարակ էր
մասնակցելու նաեւ Զօրապետ Դիմախաւար
ստիճաքէն է ինքի աշխատ տարինքը մտքը
վերլուծել ահաւ ընկերներու տեսակետներ կա-
ցուցին, ինչպէս եւ օրուան շէջերով. նախա-
տեսութեան եւ վախճանութեան մասին մեր հետա-
դաշ ընկերներու մասին: Կր լինէր միայն մտաշ-
խմիքներ, մտաշխ ու սեւեռեւ աշխարհ եւ, ահա-
ւոր պատասխանատուութիւններու դիտարկու-
թեան տակ կարծես կարճ, ընկերներու տատան-
աւոր զէմբերը Ժողովի սենեակի պատերու երկայն-
քին:

Լաւ եր լինէր նաեւ, որ ընդհանուր կարգից
կար, թէ Բուրճեղով անպատճառ ինտուսկու, եւ
պատկարաւոր քառանկ մէջ, ներքին ճամբարով մը
ուղեկցել նոյնպէս, թէ պիտի Հայիկ Գերմանիայի
կողմը Բուրճեղու հետ իրենց ճամբով մարտնչու
ճամբար: Այս պարագային մեր առջեւ եր ցնցու-
ղաւոր նաւը: Ինչպէս դուրս պիտի գտնե-
րարստակելի երկարաթիւք: Բուրճեղովները պիտի
կողմէին ռուսական քաղաքին մէջ եւ անկաշ-
ուրութեան մասին պիտի անտարբեր լինէր զայն Անտա-
րակ երկրի: Թրքապատասխան շողերը, միջոցաւ
մեր պարտաւոր պիտի լինէին ճամբարներու
Բուրճեղ քաղաքին ու միայն իրեն, զիտուր, այլեւ
... ինչպէս Բուրճեղը անկախաւ պիտի պահու-
նէին միմեզ: Էրզնայից ռուսական զինուորնե-
րու եւ մարտիկներու զորքողովները, նոյնպէս
յարտադրող ծառայութիւնները անկախաւ միմեզ
(ինչ որ խոստան էր արդէն երբեքով մէջ):

Իսկ հաւանակ պարագային... Կր պատե-
նէր անկաշ ճամբարն Թրքաշ մարտական ու-
ժերու եւ մաստաւորականներու ճամբար, քայլ ոչ
տեւ ճամբարներու մասին կամ անտարբերութեան, ու-
րով տեղի ունեցաւ այդ ճամբարները հետադարձ...
Զօրապետ էր ամէնէն յոռետես եւ խորապէս
ստիճաքէն: Ան կործանողացած էր իր սովորական
ընկերակ, խիստ մտաշու էր ու անհանգիստ: Որո-
թիւքով ճամբարով՝ դաւաճութեան եր իտեղ
բարեկարգութեանը վերջնական թաղանթի մասին
եւ ճիշդ Բուրճեղի Բուրճեղովներ թիւնովներուն
հետ լայն, վրէժ պիտի հանէ միմեզ թէ այսպէս
տարբերու յեղափոխութեան եւ թէ այդ դատի
մասին: այսպէս եր միմեզին առ կարծես ինքն
լինէր, զոյս նստած: Ան երբ, մասնաւոր նպատ-
ւ էր, ոգեւորական ու հաստատող, Բուրճեղովներ ա-
նհարկու ուժին մասին եր խոսէին, որ կրնար
կարճ ժամանակի մէջ մաշուցաւ հարուած տալ
Բուրճեղներուն, Զօրապետ, որ Բուրճեղ եր ճամբար
պատմութեան եւ Պոլսոյ միայն, պարճ մը եր յա-
վաքաւորները, քայլ Տաւրիկներ կուգար խաղալ
... թիւնը որ ճաշին անտարբերութեան: Միմեզ այսպէս
այդ չեմ կրնար մտնալ այդ քառանկի Հայ մարտու
նաղակն տառադրել:

Որքան եր լինէր իրենի տեսակետներ կային
Ա) ռուսերկերական պարտաւորութիւն տարնել օրէն
իսկ, Բուրճեղ կոմիտայի շարժառիթը հարուած
եր պիտի տան Թուրքներուն, այս պարագային
Կոմիտայի մէջ պէտք էր պատարաստ ունենալ Հայ
կառավարներու դուռները, որոնք, ռուս քաղաքի
իւր յառաջադրած, փութով պիտի զգուշէին Հա-
յաստանի արտաքին կարեւոր կետերը: Թիւ
շարժով, որ Թուրք եւ թիւն տարները միտան
Հայ Ժողովուրդին: Բացի այդ, պէտք էր մշակել
երբ քաղաքական պահանջները եւ ներկայանալ
ռուս իշխանութեան, Բիւրճեղի իրենի միջոցով:

Պաշտպանութեան մեր քաղաքներին էին Թրքաշ-
յաստանի անկախութիւնը, ռուսական ճամբարն
թիւնութեան տակ: Միմեզ մտնալով Հայաստանի
Բերդն պէտք էր հրահանգել դաւաճող եր կառավ-
արները (Բիւրճեղներ) զարգացող պատարաստ
ինքնապաշտպանութեան, իսկ վախճանը ըրալէն
միմեզ ներառաւ Հայկական զորանշարները:
Այս տեսակէտը եր պաշտպանէին Խառաքել,
մասնաւոր Արմէն Գաւթը, Մարգար եւ Տրդ. Փա-
շայանը:

Երկրորդ տեսակէտը անէր զաւանդողական

Ինկալներու մարդ արտաքին ճեղքաշնաւոր-
թեան եր փնտռելու եւ անհետնելու:

Երկրորդ մը գործընտել միմեզ: Միմեզին էին
էրզնայի եւ Կասիկներու տիւրքներուն մէջ
Արմանի մը մասերուն կամ քաղաքի մը գործընտել
միմեզ: ճամբարապետական կառուցողութիւն մը
մէջ: Ընտանեկան ըրալէն մեր: Դրողներ եւ կր
քաղաքի կառուցողներ մէջ: Բաժանակ, զարհ-
հին, խորհրդարանին, կուսակցութեան եւ քրեկ
վարչութեան մտքը: Զգուշին դրուութեան ու մասերին
կամ ճամբարական գործընտելութեանց մէջ:

Համակ ներգաղանկութեան եւ քաղաքական տե-
ղեքը:
Ռուսը ոչ մէկ կասեցաւ որ, ներգաղանկ պէտք է
ըլլալ նաեւ լեռուն, զոր եր խոսէին եւ կր գրենք:
Դիմախաւար, քաղաքի մէջ գրէին եր շա-
րունակին մեղանկէ կող եւ անհրաժեշտ նախա-
դատութիւններով:

Ահաւորի քանի մը նմոշներ.
— Եւ Տպարական եւ Թուրքի մասերը: —
— Անտաքալիս, ունեց արտաւած եւ, քայլ չե-
տալ մտաշու, իսկ ուրիշներ չեն իւրացողացած
կամ նորինք ըրողութիւն կանդիտանակ քրեակա-
նական հետեւեալ դիտարկութիւնը: — Եւ, ՈՒ,
ԿԱՄ, Թի յաղկապիտը միմեզին տեսակէ քառեւ
եւ միմեզին խոսքի մասեր միայն իրարու կը միա-
ցնեն:

Բայց, ինչպէս կարելի է Հանդարտել դրա-
դէսներուն, որոնք կը գրեն:

— Երբեք, արտաւած ու պետական դէմ-
քեր:

Ինչ պատճառաւ վաւերական կ'որակենք այն
խմբակները, որոնք եր շարժապետն անկաշ
Հանդարտութեան:

— Հայ հրապարակաւորութիւնը կը գրաւէր
եկեղեցական կամ վանքերու խոյրներով: —
Ի խաղի, քաղաքական քանիմիտ անտարբեր
պիտի շարժուի պիտիէ թէ կարելի է գրաւել կամ
հրապարակաւոր ըլլալ տառաջ քերականութեան:
Բայց, պէտք է ընդունիլ նաեւ որ, ճիւղաւոր դը-
րողներ ըլլան անհաշիւ:

Որքան, վերապատկան վերգործաւ օրինակ-
ներուն եւ փորձելու ուղիք զանեղ:
— Եւ Տպարական եւ Թուրքի մասերը խոսքին
մէջ, ստաքալիս խաղ անկաշ եւ, իսկ քաղաքի
քառը որ կը հետեւի իս յաղկապիտը գոյական է:
Խոյր չէ երկու տեսակէ այդ քառերուն դրժա-
մովքները:

Պէտք է գրել:

— Եւ Տպարական եւ քաղաքի մասերը: —
Երբեք վախճանութիւն չիլալ: Երբեք, արտա-
ւած ու պետական դէմքեր խոսքին մէջ: Որովհե-
տեւ, ՈՒ յաղկապիտ էր կրնար արտաւած գոյակա-
նը միմեզին պիտակալն անակարն:

Երբ Զայն պաշտպանութիւնը այնքան ալ լաւատես
չէին ռուսական արաւ յառաջադրած մասին,
արտաւած ըլլալով արեւմտեան հակառակներու վրայ
մէջ ուժերու պահանջ եւ կողմնական քանակի
հրահանգարական կաղնի դրալը: Անոնց կար-
ծիքով, վառարն անխուսափելի էր Թրքաշ մա-
րտաշողութիւնը:

Թիւն եւ ինքնապաշտպանութեան պատարաստու-
թեան հրահանգը պէտք էր ապա, քայլ անհրաժեշտ
եր նաեւ Կոմիտայի մէջ, սամաններու մաս, քանի
եր կէտուր. վրայ մասնաւոր պահել ստաքալիս
միտարներ Հայ ռազմի խումբներ, որոնք կառա-
ւարան զինք մէջ միայն եւ ճալարից պարագա-
ներու միայն (Զար կամ Թրքական պատրաստութիւն)
սամանք անցնէին: Վաստակալ եր զանէին օրեկ
մեկով կառավարական զորամասեր կաղնի եւ ա-
րողութիւն ինքնակալի ռուսական քաղաքին:

Այս պարագային Բուրճեղ եւ միայն զգուշ-
ութեան առիթ պիտի լուծանային Հայերու զէմ,
այլեւ, ճախ քան քայլ մը անտեղ, անիկ երկար
պատմութեան անհանգիստ վրայ կառուցողութեան
ուժերու մասին, որոնք վերջութեան պիտի եր -
նայնքն գաղափր ճամբարներով ներս ահալն եւ թի-
ւանքն ու կողերին ներքին Թրքական գոյակներ,
անխախտութիւն տեսնել ներքին եւ անհրաժեշտ
իւրաքաչաքական տարրեր:

Երկրորդ տեսակէտը պաշտպանողները եր կար-
ծէին, թէ այժմեկ պէտք է գրաւելու Թուրք զե-
կաւարները յառաջելով, որ սամանին միւս կող-
մը գտնուող Հայեր իրենց տեղին պիտի չըլ-
մին, եթէ ներքին Ժողովուրդին ֆիդալիսական վախճ-
յառաւանք: Այս տեսակէտին եր յարեին Մ. Մի-
շեանը, Հրաշ, Վարդգէս, Եւսեփեանը, կը
յարել եւ եւ, իսկ այժմեկ ոչ նաեւ Զօրապետ:

Երկու տեսակէտներուն անհարկին միմեզին: Ու-
րողներու Կեղը. Կոմիտայի ընդունութեան եւ
Թուրքի զանեղ եւ, միմեզին տեսակ, իմ միմեզ
Հաղորդել Արեւելեան Բերդին: Կոմիտա, պատա-
նաւոր:

Միմեզ, պիտի խոսակցեն, Հայ, արտաւած
տակալ անկաշին զորքանութեան, որպէսզի
արտաւած քառը եր ստաքալիքն առունկի մէջ չմա-
նէ: Որքան, պիտի սակարկեն համարի գրա-
կան եւ պիտակալն անակաշներին, որոնք գրելու Հա-
մար անոնց գոյականները: Հետեւաւոր, պիտի
գրեն:

— Երբեք, արտաւած ու պետական դէմ-
քեր: —
Եւ սակայն, քերականութիւն ուղիք այս խոսքին
մէջ ալ ճամբարապետութիւն մը կալ, քառ եւ Կո-
միտայի պիտի ըլլալ քառն զանակալն եւ պետա-
կան անակաշները: Այլ պարագային, սակայն,
արտաւած գոյականաւ անտաքալիս գործանշուն է,
Ինչ որ գտնու- է երբեք: Ունէ ռազմ պաշտպան
գիւրաւ պիտի անտեղ խոյրը առաքելով խոսքի
կառուարալ մեք: (ԽՄԽ. Եւսեփեան Կոմիտայի
փոխորդն ինչպէս լայն զգուշարտաւորական):

Նոյնպէս եր կաղալ Հայ հրապարակաւորու-
թեանը կը գրաւէր եկեղեցական կամ վանքերու
խոյրներով: Բայց: Որովհետեւ, կամ յաղկա-
պիտը չէ հանդարտել որ, իմով կամբերը եկեղե-
ցական անակաշներ եւ վանքերու գոյականը: Ան-
տե, պիտի գրեն:

— Եւ Հայ հրապարակաւորութիւնը կը գրաւէր
եկեղեցիներու կամ վանքերու խոյրներով:

Թիւն նաեւ հետեւեալ մեկով:

— Եւ Հայ հրապարակաւորութիւնը կը գրաւէր ե-
կեղեցիներու կամ վանքերու խոյրներով: —
Ինկալներու, վերապատկան վերգործաւ օրինակ-
ներուն եւ փորձելու ուղիք զանեղ:

— Եւ Զարգացողութիւնը կը գրաւէր
Կոմիտայի պիտի ըլլալ քառն զանակալն եւ պետա-
կան անակաշները: Այլ պարագային, սակայն,
արտաւած գոյականաւ անտաքալիս գործանշուն է,
Ինչ որ գտնու- է երբեք: Ունէ ռազմ պաշտպան
գիւրաւ պիտի անտեղ խոյրը առաքելով խոսքի
կառուարալ մեք: (ԽՄԽ. Եւսեփեան Կոմիտայի
փոխորդն ինչպէս լայն զգուշարտաւորական):

Նոյնպէս եր կաղալ Հայ հրապարակաւորու-
թեանը կը գրաւէր եկեղեցական կամ վանքերու
խոյրներով: Բայց: Որովհետեւ, կամ յաղկա-
պիտը չէ հանդարտել որ, իմով կամբերը եկեղե-
ցական անակաշներ եւ վանքերու գոյականը: Ան-
տե, պիտի գրեն:

— Եւ Հայ հրապարակաւորութիւնը կը գրաւէր
Կոմիտայի պիտի ըլլալ քառն զանակալն եւ պետա-
կան անակաշները: Այլ պարագային, սակայն,
արտաւած գոյականաւ անտաքալիս գործանշուն է,
Ինչ որ գտնու- է երբեք: Ունէ ռազմ պաշտպան
գիւրաւ պիտի անտեղ խոյրը առաքելով խոսքի
կառուարալ մեք: (ԽՄԽ. Եւսեփեան Կոմիտայի
փոխորդն ինչպէս լայն զգուշարտաւորական):

Նոյնպէս եր կաղալ Հայ հրապարակաւորու-
թեանը կը գրաւէր եկեղեցական կամ վանքերու
խոյրներով: Բայց: Որովհետեւ, կամ յաղկա-
պիտը չէ հանդարտել որ, իմով կամբերը եկեղե-
ցական անակաշներ եւ վանքերու գոյականը: Ան-
տե, պիտի գրեն:

— Եւ Հայ հրապարակաւորութիւնը կը գրաւէր
Կոմիտայի պիտի ըլլալ քառն զանակալն եւ պետա-
կան անակաշները: Այլ պարագային, սակայն,
արտաւած գոյականաւ անտաքալիս գործանշուն է,
Ինչ որ գտնու- է երբեք: Ունէ ռազմ պաշտպան
գիւրաւ պիտի անտեղ խոյրը առաքելով խոսքի
կառուարալ մեք: (ԽՄԽ. Եւսեփեան Կոմիտայի
փոխորդն ինչպէս լայն զգուշարտաւորական):

Նոյնպէս եր կաղալ Հայ հրապարակաւորու-
թեանը կը գրաւէր եկեղեցական կամ վանքերու
խոյրներով: Բայց: Որովհետեւ, կամ յաղկա-
պիտը չէ հանդարտել որ, իմով կամբերը եկեղե-
ցական անակաշներ եւ վանքերու գոյականը: Ան-
տե, պիտի գրեն:

— Եւ Հայ հրապարակաւորութիւնը կը գրաւէր
Կոմիտայի պիտի ըլլալ քառն զանակալն եւ պետա-
կան անակաշները: Այլ պարագային, սակայն,
արտաւած գոյականաւ անտաքալիս գործանշուն է,
Ինչ որ գտնու- է երբեք: Ունէ ռազմ պաշտպան
գիւրաւ պիտի անտեղ խոյրը առաքելով խոսքի
կառուարալ մեք: (ԽՄԽ. Եւսեփեան Կոմիտայի
փոխորդն ինչպէս լայն զգուշարտաւորական):

Նոյնպէս եր կաղալ Հայ հրապարակաւորու-
թեանը կը գրաւէր եկեղեցական կամ վանքերու
խոյրներով: Բայց: Որովհետեւ, կամ յաղկա-
պիտը չէ հանդարտել որ, իմով կամբերը եկեղե-
ցական անակաշներ եւ վանքերու գոյականը: Ան-
տե, պիտի գրեն:

— Եւ Հայ հրապարակաւորութիւնը կը գրաւէր
Կոմիտայի պիտի ըլլալ քառն զանակալն եւ պետա-
կան անակաշները: Այլ պարագային, սակայն,
արտաւած գոյականաւ անտաքալիս գործանշուն է,
Ինչ որ գտնու- է երբեք: Ունէ ռազմ պաշտպան
գիւրաւ պիտի անտեղ խոյրը առաքելով խոսքի
կառուարալ մեք: (ԽՄԽ. Եւսեփեան Կոմիտայի
փոխորդն ինչպէս լայն զգուշարտաւորական):

Նոյնպէս եր կաղալ Հայ հրապարակաւորու-
թեանը կը գրաւէր եկեղեցական կամ վանքերու
խոյրներով: Բայց: Որովհետեւ, կամ յաղկա-
պիտը չէ հանդարտել որ, իմով կամբերը եկեղե-
ցական անակաշներ եւ վանքերու գոյականը: Ան-
տե, պիտի գրեն:

— Եւ Հայ հրապարակաւորութիւնը կը գրաւէր
Կոմիտայի պիտի ըլլալ քառն զանակալն եւ պետա-
կան անակաշները: Այլ պարագային, սակայն,
արտաւած գոյականաւ անտաքալիս գործանշուն է,
Ինչ որ գտնու- է երբեք: Ունէ ռազմ պաշտպան
գիւրաւ պիտի անտեղ խոյրը առաքելով խոսքի
կառուարալ մեք: (ԽՄԽ. Եւսեփեան Կոմիտայի
փոխորդն ինչպէս լայն զգուշարտաւորական):

Նոյնպէս եր կաղալ Հայ հրապարակաւորու-
թեանը կը գրաւէր եկեղեցական կամ վանքերու
խոյրներով: Բայց: Որովհետեւ, կամ յաղկա-
պիտը չէ հանդարտել որ, իմով կամբերը եկեղե-
ցական անակաշներ եւ վանքերու գոյականը: Ան-
տե, պիտի գրեն:

— Եւ Հայ հրապարակաւորութիւնը կը գրաւէր
Կոմիտայի պիտի ըլլալ քառն զանակալն եւ պետա-
կան անակաշները: Այլ պարագային, սակայն,
արտաւած գոյականաւ անտաքալիս գործանշուն է,
Ինչ որ գտնու- է երբեք: Ունէ ռազմ պաշտպան
գիւրաւ պիտի անտեղ խոյրը առաքելով խոսքի
կառուարալ մեք: (ԽՄԽ. Եւսեփեան Կոմիտայի
փոխորդն ինչպէս լայն զգուշարտաւորական):

Նոյնպէս եր կաղալ Հայ հրապարակաւորու-
թեանը կը գրաւէր եկեղեցական կամ վանքերու
խոյրներով: Բայց: Որովհետեւ, կամ յաղկա-
պիտը չէ հանդարտել որ, իմով կամբերը եկեղե-
ցական անակաշներ եւ վանքերու գոյականը: Ան-
տե, պիտի գրեն:

Եւ Հայ հրապարակաւորութիւնը կը գրաւէր
Կոմիտայի պիտի ըլլալ քառն զանակալն եւ պետա-
կան անակաշները: Այլ պարագային, սակայն,
արտաւած գոյականաւ անտաքալիս գործանշուն է,
Ինչ որ գտնու- է երբեք: Ունէ ռազմ պաշտպան
գիւրաւ պիտի անտեղ խոյրը առաքելով խոսքի
կառուարալ մեք: (ԽՄԽ. Եւսեփեան Կոմիտայի
փոխորդն ինչպէս լայն զգուշարտաւորական):

պահովութիւնն ալ այդ կը պահանջէ: Տես չի՞մ կարծիքը թէ պատերազմը մտադրուել է կամ անխուսափելի է: Բայց եթէ վերջին կայութիւնը բար — առաջ չէ ելարդարել մէջ — եւ եւ կը հաստատուի թէ բարեկամ է — ալ կը պարտինք արեւմտեան ազգերու միութեան եւ զօրութեան: Որեւէ թույլ — ցում մեր ճիշդի մէջ կ'ընայ մտադրել դատաւել: Խաղաղութիւնը կրնայ պահպանուիլ եթէ մասնը միայնալ եւ զօրութիւն, վստահի մենք երբեք եւր զէջերը պիտի չըզո՞ծանք յարմարագոյն ճիշդ պատահելու համար: Ի:

210000 ՉԻՆՈՒՌ ՊՈՒԼԿԱՐՈՑ ՄԷՋ

Պայտանքն վիճենա հասած լուրերով համաձայն, Խուսերը տարգել կը զօրացնեն պուլու — րական բանակը, իբրեւ իրենց յառաջակարճ արդ շրջանին մէջ: Բանակը այժմ կը բաղկանայ 210000 զինուորական, ինչ որ զառապատիկն է դաշնաբարձ արտօնուած թիւին:

Սիւլիսիւնները (վանաւ) դարձած է խաբիւր իր անուանի տարիքին եւ սուլապետներու հա — մար: Ծանախ անգամադրման տեղի կ'ունենան վանաւին եւ Բոնիսիանդին միջեւ: Խուսերը զա — լուսներ մարզած եւ 15 զախլայաններ լինան եւ ո — րոնց մէջ իւրեք կ'ընայ զօրածանով ռաբանի ու — դառնաբար: Համար: Ինչպէս միւս արքանիկ եր — կրիւններուն դիմաց ուսերը, արդկար զինուորներն ալ խորհրդային համապատկեր կ'աղանի եւ իրենց դատաւարով չիմտանք եւ սովետականին վրայ: Բազմաթիւ անգամալքէն եւ մարտական խումբի ար կան ուր կը մարդուրի քանդուրդը, ուսումը — ճիւղ, նոյն խո զպարտականները, մանկ թէ այլիկէ Զինուորականներն դառնորեն տանի Եւրոպա — լիան եր ներկայացնեն իբրեւ ճգնադարն թիւն — մին եւ դատաւար ը:

ԳԻՆԵՐՈՒ ՔԱՐՁԱՐԱՅՈՒՆ ԴԻՄ

Կառավարութիւնը որոշած էր Սեպտեմբեր 11 — ին վերահաստատել ճիշդակի պատակներ դաշնա — ր: Պայտանքներին մէջ չիտապետութեան հրա — մանալարը մը համաձայն այս որոշումը օրէնքով ըր — անալու է: Եւրոպին պատկեր, քանիքսկիւնէ, հա — լուցիկն զմանադրները պարտաւոր են ծախսուած տարրական դիմել թո՛ղ նշանակել նաեւ զմանք դի — մը թելով ի վրայ: Այս որոշումը դրոշմաբեր է եր — կուլային օրէնք սկսեալ, Սեպի եւ Սեն ե Ուալի հաճողներուն մէջ: Բանադիւնեցնորեն մէջն է դեմաւանները, իսկ հաւանքին մէջ հազարը:

Կրկնալ զիս պատկերներ եւ քանդակներն ի — ռո, համար (ըն հաւելցեն) առանի անդամ սկսած դրոշմաբեր չորս տարի առաջ, սակայն անուար — աններուծ ըրողները վրայ, հաւելանալ խաղաղեցու — ցին: Վարչապետ Փինթի մեք առած խաղաղ միջոց — ճիւղէն մէջն այս է, երբ այս ամառ տեսաւ որ պի — տառնորեն եւ քանդակներն զինները կը բարձ — րանային: Բոնիսիան ինչու: Անտարկանները կ'առաջնեն թէ զոգովորքը պիտի մասնի որ ծախ — քանք շահեւ ինչեմէ: Եւսեւ դիտել կուտան թէ հրամանագիրը նկատել շահերը փորձաքանակ ժա — քառողներուն տուրքները եւ ուրիշ ծախքեր: Ի պատահարն կը թիւնաբարին դիմումին հրա — տարակիցները եւ դրամականները որոշեցին հոկ — տեմբերին մէկէն սկսեալ 2 աւ հարիւր զիշիկ զար — ցական դիւրերը: Գինները: Եունիսին որոշած էին 4 աւ հարիւր զիշիկ, այժմ 2 աւ հարիւր եւս պի — տալ զիշիկն:

ԲԱՆԻ Ը Ը ՏՈՂՈՎ

ՀԱՄԱՐԱՆԱԿԱՐ կ'առաջացնեն երկու պատ — ծուած անդամները, Մարթի եւ Քիլոն, մէկունը չկան օրերէ ի վեր, ինչպէս կը գրեն տեղական թերթերը: Գրուող թէ մէկ ամիս պայմանաւոր տարած է երկու ամբաստանաւորներուն, որպէս ի պարտաւոր կ'ընէ յայտնի իրենց մեղքներուն համար:

ԱՐԵՎԵԼԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆՈՐԵՆ Երեւոյիսաններն չենք չողորմ պատուաբաւութիւն մը Պոն դիւայ խորհրդակցելու համար երկրին միացման եւ քնա — րութեանց մասին: Այս ամառ թիւնալից ցոյ — ճիւղ հասարակացան — Վերադարձուցէ մեր թերթները, Գոտուա դուցէ՛ք եւս:

ՄՈՍԿՈՒՈՒՆԷՆ կը հաղորդեն թէ որոշուած է Հիւս. Ստաւրցյալ Ուկրաինայի մարթի ծովը միացնել Սեւ Վովոն, չորս եր ջրանցիներով եւ նաւարկելի դեմաւոր: Կը խորհիկ նաեւ ինչպէս դեմաւոր միացնել ուսական ջրուղիներուն ախի: Այս դարապատ փախկանի կը համարուի զօր: Այ — դեմաւորի համար ալ:

**ՎԵՐԱՄՈՒՏԻ
ԻՓԻՍ ԿԱՐԱՆԱՆԻԿՆԱ**

Կազմակերպուած է. Ե. Ե. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԻ
ՎԵՐԱՄՈՒՏԻՆ ԵՒ խումբին կողմէ:
Կիրակի, 5 Հոկտեմբեր, ժամը 4.30-ի 12, Cercle
Militaire մէջ որահանուած մէջ, Pl. St. Augustin,
méro St. Augustin:
Մանկապետութիւն RICO'S CREOLE BANDի
Grande formation - vedette du cabaret «Le Drap d'Or»
Պիւ.Պի.
Սեպտեմբեր պահանջներ համար դիմել Նոր Սե —
րուսիկ անդամներին կամ հետախուսել Օր. ՇԱ —
ՀԵՆԵԱՆԷՐ TRU. 92-68:

ՇԱՆՈՒ ԵՆ (ՍԱԿԱԻԱՐԻԻ)

ՀԵՏԵՆԵԱՒ ՀՐԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ԵՄԱՐԱՆԻ ԽՐԱՐԱՐՈՒՄԸ ՄԷՋ
1 — ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՔԱՐՏԵՐԸ, Ա. Արեւիկան, զա —
նաւարդ, փիսիկաբանական տեղեկութիւններով: Գին 500 ֆրանք:
2 — ՀՈՐԸ (պոմոսամեքներ), երբաւարը
քաղ. մը. Դոյանմեք, ընդեր պապարութեան: Գին 400 ֆրանք:
3 — ԱՐԱՐՈՒՄԻ, վարուցան, զապաւորութիւն
եւ արտեւան, Գ. հասար. Թիւ 150 ֆրանք:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

ԳԵՐՈՒՄԱՐԻ ՎԱՐՄԱՐԱՆԸ — Կարողանք Տի —
նանց վարժարանը կը վերաբացուի Հոկտ. 1-ին:
Արձանագրութեան համար դիմել վարժարան, 1
Bld. du Nord, Le Raincy, երեքաթիւ, հիշաւորթի
եւ յարաք ճառաստեղծ ժամը 9—12: Հետամար
Le Raincy 172:

ՄԱՐԻՅԵՆ — Կապույտ Խաչի Գուլպա. Խա —
տիկ զգարի արձանագրութիւնները կը հաւաք —
ուին Սեպտ. 15-ին սկսեալ, կեսօրէ վերջերը ժա —
մը 3-ից մինչեւ 5: Ուսուցիչ ԱՋԳԻՄ ՄԱՐՏԻ —
ՐԱՅԱՆ:

Կարողք կը վերաբացուի Հոկտեմբեր 2-ին:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ — Պր. Կ. Խաչի Իսկ լէ Մուլի —
նոյի Խիսեմ զպարի հայերին դառնոր կը սկը —
նել Հոկտեմբերի առաջին հիշաւորթին: Ուսու —
չուհին է Տիկին Ա. Բալուհան:
Փութալէք արձանագրութիւնը մեր դաւանները ա —
մէն կ'ընդիւ օրեր ժամը 15—18, Խիսեմ արա —
հին մէջ:

ՄԱՐԻՅԵՆ - ՄՈՐԱՆՏԵԱՆ ՎԱՐՄԱՐԱՆ
Կը բաղաւ Սեպտ. 30-ին երեքաթիւ: Արձան —
ագրութեան համար դիմել ամէն օր Տեղուցեան:
Հաւցէ 26 rue Troyon, Sèvres (S. et O.):
Հեւ. OBServatoire 18-28:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ — Վիկն — Պ. Կ. Խաչի զպարեն —
նը կը վերաբացուի Հոկտ. 1-ին: Ուսուցիչներ են
Պ. Կ. ՏԵՐՈՒՄԵԱՆԸ եւ Տիկին ՆԱՊԱՆՏԵԱՆ:
Արձանագրութեանց համար դիմել ուսուցիչ —
ներուն:

ՄԱՐԱՅԵՆ — Պ. Կ. Խաչի մասնահիւրիկ զուր —
դուր կը վերաբացուի Հոկտ. 2-ին, կեսօրէ վերջ, ժա —
մը 2—5, Արձանագրական տեղեկութիւն մէջ, 26 rue
des Convolescents:

ԽԱՐՎԱՐԱՆԸ ԱՐՈՒՆՎՈՐԻՄԸ ՄԷՋ
Վարչապետ Ս. Խաչի տեղին առթիւ յառախ —
կայ 28 Սեպտեմբերի կիրակին պիտի հաւաքուի
հանդիսաւոր արարողութիւն եւ Ս. պատառաղ:
առաջ մտադրել օրհնութիւն եւ քաղկեդ:

Փախաղանքներ կ'ընան Ժաւիթ երեւի իրենց հա —
լը: Իրենց արձանագրութեան առկ է կենդանոյ
ընդարձակ եւ մաքուր քաղ:

Անոնք որ կ'ընդարձակ նուերիկ մտապցու —
ոյնաւ որ կամ զմանք մասնակցիկ իրենց նուեր —
ներով, այժմէն թող աճել հանք բարձրիկ զիշիկ
Հոգաբարձութեան տեսնալու Պ. Միհրան Շիւ —
ս 36-ական, 71 rue Jean Jaures, Amouville les Gonesse
(S. et O.): Եւ կամ յանձնել Փաղիւ, 78 rue La —
fayette, քաղկե մէջ դաճմապատ Պ. Կարպիս Գա —
սպետին, Պ. Արթիւր Մարտիրոսեանի եւ Տ. Աղլէ Քիւն. Փաղկուսանի:
Gare du Nord-է չոպկիւսը 8.34, 10.05 եւ 11.03:

ԼՈՅՍ ՏԵԱՒԱ

ԵՐԵՐ ՄԵՆ ԶԱՅԵՐ

(ԵՐՈՒՄ, ԱՐԱՅԱՆԸ, ՇԱՆԻ)
Դրէ՛ք Մ. ԻՇԵԱՆ, Գլխորդ, 1952
Դիւ՛ր 200 ֆրանք: Դիմել՝ Վճարայի վարչութեան
Իրաւաբար ծուրով 230 ֆրանք:

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ՏԵԱՒԱ — Պ. Կ. Խաչի մասնահիւրիկ ընդհ. ժա —
ղովը 28 Սեպտ. կիրակի կիրակին ժամը 8.30-ին 2. Ե. Կ. Դ. Տան մէջ: Կարպիս օրակարգ:
ՇԱՆԻՍ — 2. Ե. Կ. Վերադարձուած խումբի
ժողովը այս շաբաթ (27 Սեպտ.) ժամը 21-ին, առ —
գրական հասարակային: Կը ինչուրիկ ճշդապա —
նույլ:
ՆԱՍՏ ՈՒՆԵԱՒ — Պ. Կ. Խաչի մարտիրոսիկ
մասնահիւրիկ տարկան պարահանդէսը՝ 20 Դեկ —
տեմբեր, շաբաթ զիշիկ մինչեւ յոյս, Սարն Տիւն —
սիդի մէջ:

ՓՈՒՆԸ ԵՄԱԳԵՐՈՒՄԻ — Այգորիլէն Տէր եւ
Տիկին Գրիգոր Դոստոյանի իրենց ժողովը՝ Տի —
կինՍԵԱՆԻ ՄԱՆՏԵԱՆԻ (Վերադարձ) Թարձ հոգա —
կոյնին իբրեւ ծաղիկապալ հաղար Փր. Անտիլէի
ծերանոցին, հաղար Փր. ալ Վճարայի տարած —
ման փոխին կը նուերին:

ԳԵՐՈՒՄԱՐԻ ՏԻԿԵԱՆԸ վարժարանի ինձամ —
կարուցիկը շնորհակալութիւն արագած է Տիկ. Դոստ —
ոյան Վարժարդէ, Տէր եւ Տիկին Մարտիրոս Փիւնի —
նիէնանց հաղարանած Փրաւք, փոխան ծաղիկ —
պալիկ, իրենց թողուրիկ եւ զարմուշիկ Տիկին
Նապիկ Քաղարանի դառնակցիկն մանուկն առ —
կի:

ԱՅՐ ՄԷ ԵՆ ԿԻՆ ԴՐ Երեւ. տեղակի կը փն —
տանք Փարթիկ յիշաւործով եւ տարրական
յարարութիւններով:

ԱՇԵՆԱՍԱՐ ԿՈՒՂՈՒԻ

Գիւլերթիկ Աղս. հաստատութեան մը մէջ
երկու աշխատանքի կ'առնեն: Նախըն —
ընդ էն աշխուր, որոնք ունենան աշխատանքի —
բաւանք, մաքրութեան եւ ուրիշ զորքերու հա —
մար:

Դիմել թերթիս վարչութեան, կեսօրէ վերջեր:

CLEOMOL

Տապիկու, կերակուրի եւ խորհրդէին համար,
զործանեցէ՛ք CLEOMOL, որ ստանիկ ինչպիսիւ —
թիւն էր Կապաւոնիկ:

Սարկիկ է քստիկ երկար տոնի:
Կը ծախուի ուղղակի հայթաթիւնի մօտ:
Ինչպիսիւրեւ նման է քաղաքապետը կը զըր —
կուի:

RAFFINERIE AIXOISE

Aix en Provence (B. du Rh.)

Հիւանդանոցներ

MACHINES A TRICOTER
ԱՐՏԻ տեսակի մար SURJETERUSEUR

ԱՄՐԵՆԻ ԿՐԵՐՈՂ
DAVE

226, Rue Lafayette — Méro : Jean-Jaures
Հեւանայն՝ NORD 26-96

SERVANT

ՇԱՐԱՐԱՎԱՅԱ
Հարաւանական շաբաթներ (dragées) ամէն տե —
սակ տեղեկութիւն է միջեւին (desserts)
30 Rue d'Amboise, Paris (16) Tél. Aut. 49-82
եւ 66 Rue Condorcet, Paris (15) Tél. Fon. 97-34

MORY et Co.

3 Rue St. Vincent de Paul, Paris (10)
(Service VAUQUELIN) Tél. TRU. 72-60
Poste 89 et 80, méro Poissonniere, Gare du Nord
ԱՐՏԻ օր, բացի կիրակիէն, 9-ից 11-30 եւ 14-ից 17,
շաբաթ 9-ից 11-30

ԾԻՐԱՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՍՏԱՐ

(COLIS POSTAUX POUR L'ARMÉNIE)
Avec accusé de réception
Բոլոր ծախքերը կը վճարուին առաջին պա —
հան, եւրոպայի կը քանակին տեսնել ռեւի ծախ —
քով կամ ձեռնարկագրութեան, առաջուկն համար:

ՕՐԱԲԵՐԻ

28րդ ՏԱՐԻ - 28e Année No 6872-տօր շրջան թիւ 2263

ՄԵՐ ԽՈՍԻՐԸ

ՍՈՒՐԻՆ ԸԱԶԱՐ ԸՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ վերին թղթաբեր շուկայի մասրա-
մանութիւններ կը հաղորդէ զէպի արեւելեան
ճակատ հատարած այնքանից, Վստիոյ
մեծ աղափարներուն եւ ուրիշ կարեւոր զէպե-
րու մասին:

Ռուսի կարգադէր օրը օրին, Ալանտանի
ճակատին պարագային, զօր. Բիւնոյն Պարսի
զիսց վերջերս, զննելու ճամար արեւելեան շրջա-
նին պաշտպանութան միջոցները:

Զօրավարը այնչեղ թուր կարեւոր դերերէն:
— Կարին, Սարգսյան, Կարս, Իստիք, Օլիթ,
Արարատ եւայլն:

Այս առաջին թուրը թերթերը զօրավարին բե-
ստեղ կը դնեն զարմանալիս խօսքեր:

Օրինակ, զօրավարը իր պիտի ճամբուն վրայ,
Մարգարիտ կամարէն Հասած ստեղ, կ'ողջունէ
Թուրը գահաւոր, յաղաղարեւոյ:

— Եւ Ալեքսանդր մէկ կը կարծամ թէ ինչեւ
Խոստանալիս եւ վճարող կը կատարեալ պարտա-
կանութիւնը:

Այսպէս կը լինէր ռուսի ամերիկացի զօր-
ավար ճամբ, Հանդիսեցաւ չէր օրը, որ 1919 — 20ին
Երբ կ'աւարտէր վրայ կ'ողջունէր Հայ պահակը,
զիտեղը մը պատասխանաւ հանդիսեցաւ:

Զօրավարը վերադարձին, Պոլսոյ մէջ կը խոր
հայտնող կը յայտնէր Հայ զիտեղները քաղա-
քական, յարգանքներ եւ ճամբերութեան մասին:

Այլ օրէն կ'ներ, մեր ճեղքը կը մտած միայն
զննելու մարդաբաններ եւ յաշտարան Հաստախ-
ներ, իսկ թուրքներ ճեղքը Մարգարիտ ու Իստի-
քը, Կարսն ու Արարատը եւ մտախօսք:

Դարձեալ թուրը թերթերին եւ որ կը պատմէ,
Յուրն այնքանիցն առին:

— Եւսոր. Բիւնոյն եւ Թուրը Հրամանատար
ները ճակեցին Կարսի Հերոսներին Բազմամեծի
(Կազմակերպի) Այլ Արարատի ստեղ:

« Եւսոր ճամբայ կ'երս եւ սկսած թաղարան
Արարատ լեռան 3000 մետր բարձր լեռներէ: Ապա-
րապետը Բիւնոյն աւանակին մէջէն, երեսուն ժիւ-
րներ ժողովուրդի հոգ, աշէ անցուց արեւելեան
Գաղաթի տաճարամեծը պահակապետները:

« Այս քննութիւն վերջ գոյալարեալ աշխարհ
գոյալարեալութեան վրայ վայալարեալութիւն:

Այլ վերջապէս խօսք զը եւս՝ ամերիկացի զօ-
րավարին թերթեր:

— « Թուրքման (Սիլի) Թուրքման մէկ հոգա-
րան լուրջով, մեր այլ հոգալարեալ է:

Որ եւ մէ Թրքապատան անպատճառ գաւառա-
կան մաս եւ Թրքապատան անպատճառ գաւառա-
կան մաս:

Այսպէս, Պոլսոյ եւ Անգարայի թերթերը կը
զրնն մէջ զօրը: Բիւնոյն կը այնքանիցն առին
կ'աւար յոյժութիւնը մոռցաւ սեղ եւ մեծերով ու
սեղով կ'երրուէր մէջը:

— Ոչ միայն կ'երս, այլ եւ «20 — 30 Հաս
այ միայն տարած է, կ'անցնէ թերթ մը:

Երկրորդ այնքանամարտին ստեղ, այդպիսի
վայելք մըն այլ նախապէս չ'ուրեւ անցնած էր ինչ
մէջ մէջ, ինչպէս զրննէր արեւելեան:

Թուրք թերթերը մեծեւն այնքանք թուր-
քեր կը հաղորդեն Վստիոյ, աղափարներուն
առին, որոնք նոր վերջացան:

Այլ լուրերուն ճամբան, շարժարդ ունեն
(Թրքապատան եւ ինչպէս) քանիչնան նա կ'աղաղ-
աներ (Եւսոր), յաղալարեալ պաշտպանութիւն
Թուրքմանը:

Այս առաջին այլ շերտ դրամակութեան յար-
անգ է դարձեալ Ամերիկայի մը, ծով. Բիւնոյն:

« Եւսորմարտը պատմութեան վայալով յաղա-
ղութեան: Մասնաւորապէս կ'աղաղ ցուտեւա-
լին, օղային եւ ծովային տնտեսական գործակա-
րութեան վրայ:

Ուրիշ գաւառիցի հիւրեր այլ բանք եւ թէ
« Թուրքներ ինչեւ թանկով ինչեւն Հայաստ-
ան՝ զէջ է:

Փորձեցինք ամփոփել անցուցարձ մը որ արեւ-
ելեան հայաստանութեան:

Այսպիսի անցած այլ թուրքներ ստերն եւ
արտաքին արեւելեան կ'աղաղան, անպաշտ-
մէր անպատմութիւնը կ'երս: Արարատիցի՝
չառ աւելի ստը է քան ստը:

ԽՐԱԳԻՐ՝ Ե. ՄԻՍԱԿԵԱՆ

ՕՐԻՆ

ԵՐԱՆԻ ՀԱՄԱՏԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ...

Մոսկուայի դպական շարժաբանները կը հա-
տարալէ շարժ մը նամակներ իր ընթերցողներէն,
որոնք կը պահանջէր որ իշխանութիւնները հար մը
գտնեն, որպէսզի մարդիկ առէին վերջ չհասնող
եւ լուրջ բանք չգործածէին:

Նամակներուն մեծն էր ինչեւնքն թէ
հորդարային այնչեղ օրինակները ունէր իր 74րդ
յօդուածը, որ պատիւ էր սահմանէ այն շարժա-
բաններուն ճամբ, որոնք թերս կ'արեւն եւ քաղ-
մայրիկ հայհոյանքներ կը տեղացնեն, կ'ըր բա-
կանէ:

Ե՛րբ իրեն այլ տեսակ յօդուած մը կայ խոր-
գային օրինակներէ մէջ, կ'արժէ որ Մարցան
Աղաթը կ'աղաղան արեւելեան թերթերէն այլ, երաժնի
կ'աղաղէ զայն եւ այնպիսի երեսնէ միտնամբող
միտ վերջն չհասնող, մասնաւոր ստոր թը-
գական տեսակ:

Այլ, շատ անհրաժեշտ է որ այս հարցը իր
միտնամբող արեւելեան թերթերէն զայն եւ
գտնան մը գտնուի, որպէսզի, երբ ամենայն կը
մտած արարած — քաղաքութիւնները յարգեն եւ
— իրիշխան գործին տուն վերադառնայ, չպառ-
տիւնը թերթի թերթի:

— Շան դպական, սա փառաւորները բեր: Խայ
— տեսակ կ'էի, սա այլ կերպարէն է որ կ'երս եւս...
Բայց, խաղը մէջնիւրի, չմէ Հաստաւոր
որ Մոսկուայի այլ տեսակ օրէնք ունէր, որովհետեւ ե-
րբ ունենար, միտնակ թերթի էր ինչեւն որ հայ-
հոյք թերթ, զրննութիւններուն զէջ, մասնաւոր
այս օրեր, երբ Երաստանը այնքան քրտնէ մտած
է պաշտպանութեան ճամբ թէ օտար ժողովուրդ —
ներքին ճանդիկ յարգանք ունէր եւ երբեք, կը -
թէր ստեղծութիւն չէ սերմաներ... Յարիսկ Դա-
նիկներուն զէջ...

ԵՐԱՆԻ

ԹՈՒՐԻԲԵՐԸ ԿՈՒՆԵՆ ՕԳՏՈՒՄԻ

ՍԱՐԳՍՅԱՆՍԻ ԶՈՒՐԻՐԵՐ, ԲԱՅՔ...

Թուրք թերթերը կը գրեն...

Ինչոր — Թուրքման (Սիլի) Հոյակին ոտը...

Այս ոտը ոտը Հայաստանի պատեր լլայ լլայ Մար-

տարապալի ամբարտաւի զիտեղով. իսկ այլ շու-

րերէն այլ օգտուելու ճամբ, անհրաժեշտ է որ

ամբարտաւի ճամբ միտնամբող գտնուի կէսը

վարժարդ իտուրքներ:

Այս մասին երկու ատենն է վեր քանակուն —

Բիւնոյն տեղի կ'ունենային Արարատի նախաբ-

ութեան եւ իտուրքները դեպակներէ միջին, բայց

ոնէն արեւելեան չէն տեսած: Իտուրքն կը պահանջէ

որ շուրթի փոխարինը վճարուի, Մոսկուայի մէջ:

Այլ, Անգարայի մէջ վճարուի կատարուելու

**պարտաւոր, մէկ միջին ոսկի քանակուն է, մինչ-
եւ Մոսկուայի մէջ պէտք է վճարել 2 միջին ոս-**

կինն աւելի, դրամի տարբերութեան պատճառով:

Ե՛րբ Իտուրքն Հայաստանի չէն չալանին, ստորեւ

**կ'աղաղ շուրթերն օտուելու միջոցներուն վրայ պի-
տէր խորհի կատարուելութիւնը:**

ԴԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՅՈՒՆԱՆՍԻՆ մէջ գիտնութեան շրջանը կը-

հաստեղանայ. հետեւեալ ձեւով — Յմարտին զի-

տուրքներ. ճամբ 24 ամիս — Յմարտին զի-

տուրքներ. ճամբ 27 ամիս — Մոսկուայի 27 ամ-

իսն, մասնաւորապէս, եւստապատեան եւ այլ —

հետեւ օղալներ. ճամբ 30 ամիս: Օղալանային

ՅՐԱՆՍԱՅԻ ՆԵՐՔԻՆ

ՀՈԳԵՐԸ

ՎԱՐՁԱՊԵՏԸ ԿԸ ՅՈՒՆԱՅ ՅԱՆՈՂԻՆ

Այնպէս ինչպէս մէջ, տեսակներին քանակն առ -

թիւ: Մոսկուայով օրտան Հոյակներուն վրայ, պար-

քէր կատարուի քանակն ձեռք տաւով միջոցներուն

արեւելեան: Եւստապատեան շարժաբանը պար-

քէր թղթաբանի անման զէջ: Այս տարի խոր -

հրապարակին կողմէ շուրթաբան ժալիքը իրա -

կան ժալիքն էին, այնքան զինքնու շատատուն

վիճակի պահեց անոնց բուն արժէքը: Տեսակական

յառաջդիմութիւնը պէտք է ինչպէս մը դառնայ

դարձի վարկաբանական ճամբ, ալ ընդհանրական

պէտք է լլայ աշխատանքի եւ ինչպիսիքութեան

պատուը: Կատարուի քանակն ունէր կատեցին զի -

ներու քանակներուն ճամբ, ինչպէս կատեցին ճամ-

պէտք է լլայ աշխատանքի միջոցներուն քանակն:

Այս կերպով աղաղալը կը քանակի աղաղ

մտնակներին ճամբ, ինչպէս կատեցին ճամբ:

Յմարտին ճամբ 24 ամիս — Մոսկուայի 27 ամ-

իսն, մասնաւորապէս, եւստապատեան եւ այլ —

հետեւ օղալներ. ճամբ 30 ամիս: Օղալանային

գիտնութեան ճամբ 27 ամիս, մասնաւորապէս

եւ պահանջներուն 30 ամիս:

ԻՄՈՒՆԻԹԻՐԱՅԻՆ խաճախարակին վրայ

աղափարներուն եւ ինչպիսիքութեան քանակն

պահանջն: Հայաստանի եւ որ անպիտան մար-

մարտ Մոսկուայի եւ ինչպիսիքութեան քանակն

աղափարներուն: Մոսկուայի քանակն քանակն

աղափարներուն: Մոսկուայի քանակն քանակն

աղափարներուն: Մոսկուայի քանակն քանակն

աղափարներուն: Մոսկուայի քանակն քանակն

աղափարներուն: Մոսկուայի քանակն քանակն

աղափարներուն: Մոսկուայի քանակն քանակն

աղափարներուն: Մոսկուայի քանակն քանակն

աղափարներուն: Մոսկուայի քանակն քանակն

աղափարներուն: Մոսկուայի քանակն քանակն

աղափարներուն: Մոսկուայի քանակն քանակն

աղափարներուն: Մոսկուայի քանակն քանակն

աղափարներուն: Մոսկուայի քանակն քանակն

աղափարներուն: Մոսկուայի քանակն քանակն

աղափարներուն: Մոսկուայի քանակն քանակն

աղափարներուն: Մոսկուայի քանակն քանակն

աղափարներուն: Մոսկուայի քանակն քանակն

աղափարներուն: Մոսկուայի քանակն քանակն

աղափարներուն: Մոսկուայի քանակն քանակն

աղափարներուն: Մոսկուայի քանակն քանակն

աղափարներուն: Մոսկուայի քանակն քանակն

ՀԱՅԱՍՏԱՆ
(Գաղութաժողովուրդի Բարձրագույն Կոնգրես)

ԻՐԱՆԵԱՆ ՅԵՂԱՐՁՈՒՄՆԵՐ

Ե Ա Ր Ք Ի Ր

Տեղական Քերթնի և Քղթախից, որ 1948-ին ի վեր Քերթնից էր անցնում, անցնել չարքան յոգ-բուժանալուց մը շարասարակեց Իրանի վերջին դէպ-քերու մասին։

Մանկությունից հիմնական մասերը։
Ճամբարացի էջ չառ ետ կը բնակ զանկու-համար Իրանի գաղթածներն թափանքին։ 194 8-1951 թ ինքնին կատարուած թաղամիջն ահաբե-կանները առկի խոր խնամա մը ունին զան սոցի-ալական ոճերները։ Անոց հեղինակներն, այսպէս ժողովրդական և ոճերներու շարժանքներն էր պարզուր որ ներկայ Իրանի կտիկ կար չէ երկրի մը, որ Քարուն խորհուրդներով և տնօրէնութիւն-ներով, թէ ահաբեկներու խորհուրդաւոր աղանք մը կ'ապրէր ուրիշ ձեռի մը տակ, թէ առկէ կրնար ստեղծուիլ ժողովրդական շարժում մը և թա-փանքին ամբողջ երկրին մէջ։

1948 Փետրուար 10ին էր սպաննուի Մոսաւ-մէա Մատուր որ Վարդ իմուրէն (Օրուան Մար-դ) շարժանքներին տնօրէնն էր։ Անկողն չայ-շնաւար էր, թմրում, յանդուր, թշուառու-րան բարեկամ և տաղանդաւոր խմբագրէր։ Ան յար-ժանկն էր զայնա Մատուրին վրայ որ վարչապետ-ն էր կ'առաջարկէր հո՞ւրը ժողովին թիւս անոր որ աղօթիկ աշխարհի կրնար ժողովի դաշն։ Միեւնի իսկ զուտաւոր ձգած էր ինտուրի որ քով և տեղի ըս-տապարկին պատճենին էր Քերթնին մէջ։ Պիւ-ժմար 20ին Սպաննուից։ Մատուր էր տալարանի տուրէ, Գառնի որ որ առաջ յայտնած էր թէ կեն-սին սպանուածք էին։ Սեր կառուցի Պիւժմարի, ա-ղօթականը շարունակու-կում։ Ապրճարանի մասին չեւաւ և կէս ժամ ետք դիւրի գտնուեցաւ։ Անցորդներ միայն պատմեցին թէ հնձանիւրի մը աղօթական լուծ էին։

Մարտապետի երեք զոտնուրէն։ Բժարիկը Քերթնի թէ՛ Իրանի թէ՛ Քաղաքի պատուաւորացի երկ-րէն, կառնակներ յայտնած ըլլալով Շահ Ակի Իրաքի երթոր վրայ։

Մատուր կտիկ ոչ թէ Քարուն աղանդի մը մէկ անդամն էր, այլ արածը յրշմանի մը մէկ պայտարուրէն կողմէ, որովհետեւ անին տեղ յայտնած և շարասարակ էր կարգը որ վարչա-պետներն։ Ուրիշը գործուն էր արհեստով մար-դասպանի մը կողմէ, փողոցին մէջ։

1949 Նոյեմբեր 10ին վարչապետ շահին կ'ի-նար Բեհտաւար իմանի շարունակներուն տակ, Քերթնի մէկ ժողովին մէջ, Անուրայի (Ուրիշ օր) աղօթականներն ընթացքին։ Ոճարգործը մը-րից որ ձերբակալուին զինք և զի վերջ կախու-եցաւ։ Սոյալ Գառնիին ճարպարանաւ շահին իր-քուն ժողովուրդէ Բեհմալ յայտարարած էր, մա-ուուի գաղտնաբերումը զայն։

1951 Մարտ 7ին կ'իյնար վարչապետը, զոր, Թաղարար միւլա մղկիթին մէջ, ուրիշ Փետայի-նի մը կողմէ։

« Ճեպտաւար Իւլամի ժողովրդէ՛ Սամադի յոյ-նաւ որ ձեւակալուր Փեշաւի թիւթախին թէ ին-սանձապաշտ հրամայում էր Քաղի Քաճմանակի-ն շարասարակին, սպաննել Քաղարար։

1952 Փետրուար 17ին կ'իյնար Ժափնին, վրո- վարչապետը, Քերթնիին զերբազանաւան մէջ, երբ ծաւ եր կ'ը խոսէր Մատուրի շրինին վրայ։ Այս 16 տարեկան ռիւսագործն ալ էր պա-ռկանը Բեհտաւար իմանիին աղանդին։
1952 Օգոստոս 23ին էր վերաբարձրէր ձովէ, ինչ որ աղանդին պետ, ծաղալեղի մը դիւղակէն։ իման ձովէ յափաղանց ներդաւախ գտնուեցաւ։ Անոց անկէն յայտնի զէմբերուն սպանու-թիւններն են։ Քաղաքին երկերգրական զէմբեր սանձապաշտ անոց անգով շարունակու-եց։

Բացի լաղորդի Մատուրի պարտադէմ, մա-ցաւարին ահապատուրացի զինք ունին որ սպանու-թիւնները տեղի կ'ունենային սրբապալարներ, մը-կիթի կամ գերբազանաւան մէջ, որպէսզի Այա-ւ-հրա ալ վկայ ըլլար, Ահաբեկներուն ահապատու-րացի մասերը մը կ'ըլլային 15 կամ 16 տարեկան։ շահուն աղանաւորները, հիւան, զործարար մը, կամ բնակաւոր մը, որ կ'աղբէր ժողովրդական թաղին մէջ խիթիթին մէջ։ Գետաւորներն չէր շարունակներ երբ զինք շարունակին։ Զեր փո-րձեր սպանկանուին ծառերն խաւարին, և զա-րուիթունը որ զինաբարձր մար, այն երանու-թիւնը թէ Իւլամի թիւթաւոր որ սպաննած էր և Երեւան ալ ապանուց դառնանք մը։

Զոր. Թաղարարի սպանուիթը ինտուրի-քանի շարժանքականութիւնը և Քերթնիին շահուն երեւոյթանքը Մատուրի գաղութը միջազգային ձեռն զէմբ մը։

Զոր. Թաղարարի վարչապետ էր և բանակին Հրամանարար։ Գոլգոր որ ժողովուրդը ձեւա-ղորդի էր յոյն։ Երկ աղանդին պատկերաց ժայ-ւ-ններ վրեժի միջաւ նոր սրբապաշտ պատեալով մը

Երրորդ օրուան (25 Սեպտեմբեր) իրիթու-նից, բուր չայ աղբիւր գտնուիթն մէկ կողմ և եւ մուրի կ'ախելու, սկսած չորասկան, հիշողական, սանկն տանիլ իրեր։ Թէ ճարպարանութեան... Առաւան միայն կ'իւր, թէ ուր տարին։ Եւ տար-իցով թէ ճարպարան մանկն փողոց ըլլալով, միա-ցած էի ինձմէ զիւ մը անկի տարեկից ճայ աղու-ն էր 20—25 տարեկան աղկան մը։ Այդ աղկիւր բնաւ ձգնեց իր երթորը ձեռքը, աղապար զու-լով. «Այդ կառնիկի ից, «Այդ երեւիթն տէլիլից» (մենք կաթնիկի կ'ըմ, մենք ճայ չենք)։ Գառնած էինք 200 հոգիներ իմ խմբակին անկէն ետեւը։ Երեւալով էր կարծնար մարդկային ալ սիւնը։ Թուրք զինուորը ճարք մեկն ծառեցած, կաթնիկի աղկիւր, յանկիւրդի էր կամ աղթեր մը պէս կ'ը կրկին նոյն խոսքը։

Ժամը զինուորան 10ը անցած էր։ Զորանոցի պատուհանները յայտնու-եց զորդուած էին, իսկ մուրի մը ճարպարան էր կ'ըրէր։ Անոց արքայն-գործուած, իսկ մենք երեսը մնացինք ինչպէս մուրք զաւակին յատուր։ Անկէ ինչպէսը։ Գա-ցինք խառնուեցանք յոյն ժողովուրդին մէջ։ Սեր երեւէն գտաւ, ճառնաւ ալք կայանէ 4—5 ար-թուն շախի, երբ Երեւ- զինուորները կ'ուն-կառնուած էին) առաջինը զինացը, սառց ճալ աղկին յորդուրդին յոյն թաղամիջնան մէջ։ Ըսկ ալք անկէ մէկ փախստականին իրենց խառնուելուն, Երեւանը վախաւան մըն էր կ'ըրէինք, թայց յետոյ ամեկիպան էր լուկին։

Զորորդ օրը, ճարպ Գոլիկ չափ յոյն զին-ուորները թերեւ։ Ահաբեկ տարածութիւնը, կարծե-մարտնիկներն արշաւանքին երեւոյթանք էր։ Այդ օրը առաջին անգամ ըլլալով 300ական կարմ ճա-րպարանին։ Ըսկ ջուր խմելու եղաւ անկարին։ Ի-րարարացումն մէջ, ջուրը փոխանակ մեր բերանը մտնուի, կ'ը թափէր զինուոր։

Երեւանը մուրիւրը մէկ էր խնդրուէր։ Արդէն մէկ օր առաջ մայր տուած էր ճրպեր, ճարպա-ն և յուլանակ թաղերին։

Այդ օրուան առաւուն երկինքը պատած էր, զարմանքի մեծերով, ամեկնեկի զաղանիքի պէս ամպերով։

Վեցերորդ օրը, տնտիւրի որ այլեւս տեղ չէ մնացած, 5—6000 հոգի միայն աղբեր, ճայ թէ յոյն, ճահերին ճամբար, չորասկան կողմով։

Կ'անցնէր իր քաղաքի փողոցներին։ Թուրք խմբանք, մեր աղին, մայրին, զինուորն թերեւոր, երեւիթն ժողովուր, ի թերեւ զինուորն էր փոխուէր թաղամիջնան մէջէն ծանօթ մէկը, որ մը ճախ-ն էր մարտին ճամբար։ Եւ ինձմէն էր կատաղած զայնաբանի, ձուրք։ Ծանչալ զինքը, ճահչոյն-քին, ճալիտեցին։ Մարդկային ալք սիւնը ծա-ւ-նիւրով էր անստուրի, աղկիւնը, տեւեկն և կ'ըրէին։ Գառն քանի աղանդներ, ընկերը կ'իյնուէր, չորասկան կարծ փարաւորը էինք լը-

կ'ուզէին, կ'ը նեղացնէին զինք։ Անոր կարծեով ճարպիկ ճարքը կատարարութեան էր պատու-նէր, և թէ ճարգորդներ և կ'ըրէր պէտք լուկին խառնուելուն։ Ընդարձակ ծրարչի մը էր պա-տարանի լուկուրը ճամբար Ուրիշարանը, ճա-րպարանի ճարպարանին ճեղով կ'ընդամանա Գա-ւանին և իր իմանքը։ Իր սպանկանութիւնը կ'ու-զէր ապարդիւն թիւ ձեւապաշտ Իւլամը։ Սուր-կանութիւնը մը բանար ինն ճաւ էին, իսկ Ուր-ճարպարանի թիւթաւան զինքը, ճարք չէր։ Անոր անդամները մեծ կայունաւաններ էին որոնք կ'ու-զէին անախախ պաշտ ճառատաւան կարգաւորա-նք։ Մատուրին Այա- ճախարի իր ութ երեւոյթ-խառնիքը իրեն ճամբար վտանգ չէին ներկայացնէր։ Մատուրին Քերթնիին ճեպտաւար և զայն ճա-տակ զարմանքով։ ճամբար, կ'ուզէր իրեն զինուոր-նեւորը երկրի մը զինի, որ կրնար աղանդն իր ստանդարտ հիւստիւթներ։

Ի մտքը Եւրոն էր իր զինուորապետը։ Եւրոն էր որ օրինակ էր թաղարարի կ'ընդամանութեան զուր-կալան, և հիմա կ'ուզէր ստորակցին արքանուէր, Թիլիւրէն էր զորքը, իսկ թաղարար բանակին ըս-պալարային պետն էր։ Զորադար էր, Սէն Սիւ-աարան։ Երեստարը և որդի էր, կ'ուզէր աղ-դանակ Թուրքիան մը զարմնի ծնրապաշտ Իւլամ, Մուսափա Քէլամի օրինակով։ Ետա ալ դէշ չէր Թուրքիան հետ, անոց ճանչնց պատմութեան ճա-մար, Թուրան կ'ուսակներէն թափ էր ճար-կանութն ապանում էր։ Անկերպարները քորնը կ'ուզէին տնտիւր Միլիկ Արեւելից այս մասին մէջ որորոր կատարարութիւն մը, կ'ը պատուաւորին զայն անկէ զմով։ Անկարկանութեան հետ քար-ւ-կանամի կայար ճառատաւան էր և կ'ը յետանէր անդիւրեւաններն ճարպիկը. կարգաւորութիւնը։ Միւլանի որ օրեւ մեծ պետութիւն պիտի լինայա-րէր իր ծրարչիւրներ։

թաղին։ Միեւնի ալ ճարպը ճեղգեղանց անցանք միւր թիւր տասնաորդուած էր։ Այդ օր տարին 4 ժամուան ճամբար, իննի անտնտիթ վարկեր (Ե-տաւան Չէլէն)։ Ետոր իրենց ճառատաւանութեան վրայ տուին իրենց զուրիք, կարծեով թէ իրենց քովին ճարգ աղանաւոր Թուրք զինուորը իր ե-րկին ճարգ աղանի անդուր էին տնտիւր, քան թէ Երեւանը։

Անայի տեղեր ճառած ըլլալով, կարդն ու կա-նոնը կարծեղանք ճամբար մը պէս էր ճարպիկ։ Կարդի ճարպիկը ալ ճամբար։ Միւլ ալ տեսալ որ էն-թաղարար մը կ'ընցած էր Երեւան վրայ։ Անկեր-ճանողին կ'ըրէր. «Յ՛՛՛ Եւրոն ճամբար, ճարպ Եւրոն, Եւրոն ճամբար, ալն կողմն է, անկի հետուն։ Միւլ կողմ, կամ այս կողմ»։ Տեսալ մը, քաղմը, Եւրոն մեծ ճամբար, ալն կողմն է, անկի հետուն։ Միւլ կ'ը ճարպիկն ալք վարչականին կ'ընային փախ-գաւ կողմն աղկիւն։ Ինն նոր սկսուած էր ալք զործարարութիւնը։ Մատանքին, ո'ր յաղ, մ'ըր ջո-րին։ Ինչպէս մեկը ճարպ անցնիլ սպանիլ տալէն, անտնտի ճարպը մը չըրիւրիւր։ ճամբար մեծ ճար-կը թախտին։ Եւրոն կողմը, բնաւ սպան։ ճարքը 200 հոգի եղանք։ Երկ չնմ Թաղարի միակ ճար-կն էր։ Ուէէ ճարպը զինապետով մէկը թախալ։

Միւլ յաղ ինչպէսզորութիւնը — Եւրոնիցը զարմանքը, կ'ը պարտալն պաշակ զինուորները։ Արդէն լուկին։ Երեւանը պիտան ինչպէս իրենց զը-րանքը, երբուած ընկով թէ ուրիշ լուկին։ Բայց Թուրք զինուորը, մեծ պարտիկ ճառատաւան վար-դանութեան, զիւր պարտիկին Անուրին իսկ ճարպարանին կ'ը արդիւնք չառաւ, պէտք է ճա-րպարանէ միեւնի պաշակին ծծեկով։ Անկէ մէկ վարձուր։ Կ'ըլլար արքանուրան։ Գուլապէն ինքը, ինչպիսին երեսներն մէջէն կ'ըլլէին ճարպը ուղիղորդ թիւթաղարանը։ Անին կատաղան։

Եւ առ ուղիք զէմբ ևս։ Երեւան այս կ'ըլլար իմ ապառաւեանս երրորդ ճարպարանը։ Ժամ-թան ցերեկուն էր մնացած ջուրին վրայ թափե-լանք քորքը։ Վեց օրէ մ'ը այս տուած կարմ ճա-րպն էի կ'ընած միւլ։ Մարաւ չէր ներքը, թայց ճարպի ճիշտաւ զպոչուցէ ջուրին և ուղիք էլայ։ Կէս ժամ ետ ճառած էինք պարտալն արտիւրի մը աղկին։ Խնկեցինք որպիս կ'ընցանք, մէկ մըն ալ ո'վ զիւրէր էրր պարտ կարծեղանք իսկին։ Դժակ յառաջ գլուած ծանոթներն ոչ մէկը յոնկալ ալ-կան։ Ըսկ ճարպ զառած էին, իրեն. 1885 Վար և 45-էն էր ճարպ տարիք ունեցորդ։ Բայց ջարքիւ — փրի-լէ և ճարպ կողմը անցնելիք էր։ Իրիկունը մը ժուր-թի կ'ընած էր, Եւրոն ճաւ էինք, Գուլապէ զը-րանքը։ Կ'ըրի իրեն անտուստուց ունեւորով անտ-ուաղարդ երկինքը։ Եւրոնայն տալանած ճեպտաւար։

Միւր օր կ'ընտրի մտաւ, սպանոց որ Թուրք զինուորները երկու ձեւերով ընած խոր կաթ — անտնտի, այս ու ալն կողմ կ'ըլլային։ Միւլ յառա-մեղէն է'Երեւանը ալք մը նեւտու։ ճամբար պարտ, — Եւրոնից Եւրոն վրայ։ Արդէն չաղկեցին զէմբ վրի կ'ըրիւրաններին։ Եւրոնից էր ոչ երեւոյթանք էր։ Ուսկ կար մէկը։ Վեց օր էր որ կ'ընդամանի էր, աղկու-ն էր խորամանկութեանը զինքին։ Կարպարար մը յաղանք։ Քիչ անդին տեսալ խաղանք կաթի պա-րտալ ստուիք։ ճաւ մը առի իրեն չերեւ, սպա-

Արդ, պարտին մէջ կար փոքրիկ մարդ մը, Եւրոն, որ բերանաւոր էր լուկ կ'ընային Դա-նային խաղերը, երբ ալ կ'ընէր թէ խաղ մար-նիւրը նորէն խաղանքուն էր, թէ Թաղարարն և իր խաղարար Անկարկաններն էր ճարպին Իւլամը, մեր երկրին արիւնն է։ Բայց լուկով Այաւին զը-րեւիթիքը թաղուիլ պիտի թաղարանայ զորպա-մը վրայ և պիտի կտորնէ խաղանք թիւթաւ մը, ճարպիկը ճարպիկը զառանգած մը։

Եւրոն այս խաղերը արտառանգ յատկանշե-նեւորն ունին, երբ ճերբակալեցին զինքը, վար-չապետին պաշտութիւնէն զինք։

Եւրոն թաճմանակ։ Թաղարարի ահաբեկի-ն ժառանգողը։ Երբ ժողովուրդը Գուլապէ կարպալ կու-տային, կ'ը կանուիթիւր անտաւանս «Կ'ըլլար և Գաղարին խոր տնտիկ էր չերէ։ Գաղար ար-դանակ աղանքին։ Երբ մուլա մը անցնէր յուլա-լէն, զորմը էր ճարք և կ'ը վաղէր ձեռք ճարպա-րանը։ Թէ՛ Զարպիկ պարպար թաղարանին և կ'ընա-վանք կերտն մըն է։ 1951 Մարտի կէսօր էր քի-նանկեր մը ծոմեցաւ և Եւրոնից բնաւ թէ Բեհտա-ւարն Իւլամին կարծար ժողով մը կար։ Բանի մը ամսին էր վեր անդամ եղած էր ալք կողմարի-ր Եւրոնին և ստիկ էր վեր փոխուած էր որ կ'ընա-րէր։ Անրան յալարպաւան էր որ չէր Զարաթը-հիւր զինքիւրենք թանալ, վարձարանը որ քարքա-րան էր խոսէր։ Տարի մը պաշտած էր, ծոմ պա-շտ էր, ճարպիկը երբուած քան էր, իմ արեւ-ուրով անտարաքան ուղիւր և իր պետներն նուիր-ւում։

Եւ վերջանկ կատարի իր երկուրը։ Անուրա-րանաւորներն, թայց պատիւր ձգորդուիլ, — և զիւ վերջերս էր որ անպարտ արձակուեցաւ, խոր-ճարպարանը որորումով։

սերով իմ որսին: Եւ երբ երկու ձկնորդը կաթսա — չին կապուած կ'անցնէր դիտուած մը, սուղեցի չէր փակ աւանին մէջ, անմիջապէս պարսպով պա — բռնակալութիւնը կ'սկսէր վարս Եւ երկրորդ մը որ սկսած ուսնէ սպասուով նստիկէ մը, Երբեմն շարքիկ մասրակաւոր չէր փակէ էր: Մեր կտուրին մէջ ըլլող թիթիկէ տուփ ունեցողները կրցան այդ որս կապաւ: Եւ

Այսպէս երկու որ կ'ընկալուեցանք շնորհիւ մեր տուփերուն եւ մասնակա մը նպաստաւոր գիրքով: Ձախ չէին ճանէր դիտողները, երկու յար խաղը կը դարձանայեցէր դիտել: Եւ

Մեր գիւղերու վանք մը ինչ խոտեցին ա — լեւ ինչ քաղաքի վանք մէջ: Միւս օրը (Յուլի) 1885 թ. եւ 45ին վեր տարիք ունեցողները զա — տեցին: 18 տարեկան էի, երեսն անձն մը մացը: Զիս 1885 վեր քաղաքին անցուցին: Գէշ էր կաղու — թիւնը: Բախտաւորապէս սկսած սակարկել պահակ դիտողներուն հետ, բակով որ եթէ միւս կողմը անցնէի՝ այսօրս նստէի: Ո՛վ էր լալը:

Գիւրքը ծորէր ըլլող դաստանները երաբ խոտեցին:

Յոյս կ'ապրէր դու: Եւ երբ յաջողօր օրը թող տրուելիք դասին մէջ: Չափապատիւ: Միւս ա — սուտս մարք մը ծին դուրս կ'էկնէ ինչի բախտակի անձնաժմերու հետ: Ազատութեան չորրորդ հանդիսունքն էր:

Ո՛ր երբեմն ծննէմ, մաքս իսկ չէր անցնէր: Փողոցք մեր ամէն ինչ էր: Եւ ուղիքայ մը — վեղերը ծանոթեցան ճանդիկով: Եւ մայր գտնեալ տու լայով: Մոլեկեցիք ճառատաւորէն բաւական վար կը գտնուէի՝ Բորտոնի մերայն հարստաններու տուները: Բորտոն այ լիցուած էին կիներով, պըզ — տիկներով: Ըսին թէ մայրս, Գորդարք մօտ դա — ցած էր: Առանց տասանութիւն որդեցի երբեք մայրս գտնեի եւ հող քերէ: Փողոցքի քաղաք քաղաքի մը, Գաղափէրներու նստարկ Յունաս — տան փոխադրուելու համար:

Այդ զիջեր հոն անցնելով, միւս առաւօտ ծածորք մեր, այսու անձն անմահկա: Ու — ըրով պէտք էի երբեք Գորդարք, երբ իմ մայրս հոն գտնէի: Ժամանակ մը ծածորս: Թաւիկաւոր չորս անկիւններին կապիկի զուլակ: Ինչո՞ւ չեմ գիտեր, փոշին եւ հողը լիցուած էին մաքրելու մէջ, Գիտիմք պատկած լայովով: Առանց քրտա առ — տա, ուղիղորդին հարկերուն անցալ թրքական թա — փէրը, մտածելով որ ի վերջոյ այդ — մաքրակերպ հէկները յաջեցան են իրենց սիրիկները:

Առած տեղեկութիւնս ճիշդ էր, մայրս հոն գտայ: Գիտեալ լուսային: Գիշ մը սուղեղ անտք, մօրս հետ եկանք փրկարարական առջի կիշերական տուղէ: Բաղնիկներէն կտրուի որ զիջերէն, յաջողօր քաղաք նստանք յոյսով: Եթէ այդ օր չալիքուեցա, միւս օրսան յոյսով, քանի արեւը իրեն հետ կը պտտեցնէր յոյսը ամէն լուսապատին:

Առտու է, հեռուէն նստ մը անդիլական դիւ — լով: Փողոցքիդ խոտեղով եւ քաղաքագործի վրայ ճնշելով: Մուտքիկ կեցած էր անպիտան նս — տալ մը: Մարդ ջնդիկ առաջ: Փողոցքիդ մէջ հաղորդակցի են այրերը: Յանկապաւորի մէջ ան — կիշը զուլակ մը անցնելու յափ քայուածք մը կար, մօրս օղիկն եւ ի՞նչ, միւս կողմից Ըսի՝ Գիւս դու, եւ ալ կուզամ: Գնաց անանց անմահկա:

Կասր մեծերու և փոքրերու միջև

«Երեւելի», Պաւլոս Արշակի մեր պատմու — կիցը, հետևեալ խորհրդածորութիւնները կ'ընէ այս խորհրդածով խորհրդածովի մը մէջ:

— Կասր մեծերու, եւ փոքրերու միջև, այ — սօր, Միւսերը մէջ, աւելի քան թուի:

Այս թույլութիւնը ունի անուշտ որ պատճա — րներ:

Դո՛ւք՝ մեր ապրած նոր միջավայրներուն մէջ ծնողները բազմաթիւ են, ևստի շատ չեն կրնար հետադարձել իրենց փերիկներուն անօր — ան պարտաւորութիւնը:

Տեսնական պայթիւքի մէջ ինքնուրուշու — լանք առնող կ'աշխատեն ընկ իրենց կայւելին, և շատ չեն տունք կը վերադառնան երբ արդէն ան — կողին մտած են փոքրիկներ:

Երկրորդ՝ երբ դպրոցն էր շրջանաւորս են տղանք, ապա երբ գտն իրենց դիտելը ընկերական կապիկ ճառատանուն շրջանակէն հասանակիցն — ըրտ հետ, ու ապա երեւոյթ ունեցանք ընտել — րանէ:

Կայի թույլութիւնը, ինչպէս որ տեսնուի, մեծ մասամբ հետևանք է նոր միջավայրի:

Այսպէս չէր չարիքի երկրին մէջ ուր ծը — նողքին բազմաթիւ անօր դպրոցն՝ տունը կը վերադառնային արեւմտական հետ ու ընտանեկան յալիկ երբ դասարան ներքին ապրումներու եւ իւս — տանութեան մէջ:

Մոլեկեցի մօտին կը հետադարձուէին իրենց փոքրիկներով: Կ'ընէին համապատասխան մօտա — նշուածին ու կըզանային իրարիկ անանց ապրու — մներուն ու անօրայն դպրոցներէն:

Միւսերը մէջ, երբ տղան թեւակոխած է ան — ըրի պատմութեան շրջան (12—16 տարեկ), կ'ը — թալիկ օրերը ներկայ կ'ըլլայ շարժապատկերի մը, մարդկային մը կամ հասանակիցներու հետ պը — տայիկ մը:

Մոլեկեցի մէջ ի վերջոյ չեն հանկուտ քանդուելու եւ իմաստուն թէ ինչ տեսակի շարժապատկերներ են իրենց դրսեւորներու անանցները: Թանձան կը որ կը չին տուէր կամ դպրոցը՝ կը քանդէ ու կը փը — րէ:

Նոյն խոսքը եւ ալ փոքրիկ միւս կողմը կ'ան էր, այս անգամ պահակ նաւոր ինքնուրուշու: Եւ յուս որ այդպէս կ'ան: Ինչ գիտնայի թէ աւելի վաղը երկու թուրք դիտողները մալէ կ'անցնէին այդ մալիկի:

Եւ երբ անցեր քայուեցաւ, արդէն միւս ան — ըրով կ'ընթակայ, փողոցքիդ փայլ գտնիկ, իրա — վորս վրայ: Զգուշութեամբ, անանց սուէ մէկուս ինչա տուր, միւս կողմաւոր ներքի կողմէ կէ: Ու — լարութիւնս գրանցելը գտնիկ թեւակ, զիջ — զէշ ծրարներ: Գրանցի մէկ կամ երկու հետ նետու — անք մը: արդէն անտք էին անտք, բայց, ոչ իսկ անանց մը մնացած: Եւ միւս օր միւս օր ծրարները պիտի անտէր: Բայց զիջ մը անտէր երբ անտք յար — քական թեւակ գտնիկը երկու ափ նետեցի գը — պանս:

(Միտքեղ յաջողով) ԳԵՌՈՐԴ ՄՈՒՐԻՆԻՍԻՍԻ

Ճանցէ այս վերջինը: Մոլեկեցի նոյնպէս չեն գը — տիկ թէ որ մարդկային մէջ կը գտնուէ իրենց զաւակները ու ինչ է իրենց տեսանք ու լայնք:

Նոյնը կ'ընենք ըսել անտէր ապա պատշա — րուն համար, քանզի ոչ մասնակցորդներուն մասին տեղեկութիւն ունին իրենք, ոչ ալ գտնեի թէ ինչ — պիտի իտակուէր թիւնները եւ մասնակցի կ'ունե — նան լանս անթիւնով տղան:

Ուրիք բազմաթիւութիւնը: Կ'ընակի կամ պատ — օրերը անտէր կը գտնուէ գրեթէ հետու: Ծնողական հանկուտէ:

Այդպէս չէր սակաւն չարիքի ճողիկ վրայ, ուր կ'ընակի կամ անտական օրեր պատշաճութիւն կը հաստատուէին ընտանիքի անդամներու կամ աղքա — կաններու եւ կամ թաղիկի ծանօթներու մասնակ — ցութեանը, ու անող միտքորտ մը կը դարձնէր ապառնով օտարակ սերունդին բարոյական եւ աղ — զային դիմադրիկ կերակուի:

Եւ որովհետեւ օրք օր կը նուազի կայսր Եւ — ծողքներու եւ դաւաճելու կամ մեծեցող եւ փը — րիկներու միջև, սակաւ կը թուարկ նաւն աղքա — թութիւնը անթիւններու մէջ իջնուէր վրայ:

Միւսերը աւելի քան երեք սերունդ պէտք է պահուի անմիջապէս ու ճշգրտաւ աղքատութեան սակ մեծերու:

Միւսերը մէջ է որ ամէն զանգ ու ճիւղ պիտի թափուէր բարոյական այդ կայսր դարաշրջիկը հա — մար, որովպիկ կատարին տարախորտ ու միասա — կար աղքատութեանը, որունը կ'ընէր սկսած են արդէն նստարկ սիրուն ու ճողիկ:

Եւ որովհետեւ թույլած է կայսր ու տեղ տեղ դարձած նոյնիկ աղքատիկ, անպիտան զանգուտն սուրի պէս կ'ախուսէ կը մայր չարքանս գիտուն:

ԼՐԱՍՈՒ ԱՐՈՒՆԵՍԻ

Գ. ՍԱՐԳԻՍ ՏԵՐ ՊԱՆԵԱՆ ՆՈՐԵՆ Ի ՊԱՏՈՒԻ

Դարաթ օր, մօտ 5.30ին, Conseil National du Cuir նախագիւրը Եր Միւսութեան կողմէ Գ.Ս. ՏԵՐ Պալեանի բերաւ շատ զեղեղիկ սակեղծ բաւակի (Coupé Vermel) որ քայուիկ պարապանները մէջ միայն կը արտիկ լայնորէն արհեստաւորին:

Գիտիկ աղալային շարժապատկեր սակի. Գ. ՏԵՐ Պալեան յորտն անպիտանութեան ճամբար աշխու գիտար է անական գտնել՝ արեւան հա — յակի, նորոգութիւն եւ արտեսան օւտի՝ արապուս — տան է նկար մը որ կը ներկայացնէ վերապիկ պա — լարս, պարսկերէնը, յուրերը:

Այս աղալայիկ գործը ամբողջովին պատար — տուն է կ'աշխու շատ պիտիկ կատարելով, աւելի քան մէկ միայն, զոյգողութիւ, միջեւ իսկ շրջանի — կը, ամէն ինչ կ'աշխու: Այս զուրկ գործը չին — ըրտ համար շատ արտեսաւորներ արշաւատան է ա — լեւի քան տասը շաքար մօտ:

Semaine du Cuir ընթացիկ, Գ. Vincent Auriol արեւան մեծ հիշատակով դիտած է գործը որ ՏԵՐ Պալեան նախագիւրին նուիրած է գալի, Conseil National du Cuir միջոցաւ:

Ան ալ սակի է որ շարժաթ, ի ներկայու — թեան ծրարակցի շարժողութիւն, անձնակալութիւն — թիւններու եւ ճայ բարեկարգութիւն: Գ. ՏԵՐ Պալեան յանձնուեցաւ քաղաքի Գալիի աղալային ընկերակ — ցութեան նախագիւրը ջերմապէս շնորհակալեց մեր

«ԵՍՏԱՈՒՏ» ԹԵՐԹՈՐԸ (13)

ՀՈՐԱԿԱՌՈՐ ԼՐՏԵՍՈՒՆԻՆԵՐ

Ա. ԿԻՐԸ ԲԱՆՈՒՄ ՃՈՒՐՄԱՆ ԵՏԻՆ

Այնուհետեւ Բաւուր մասա Պրիւսիոյ ճամ — արարարք: Ան իրապէս սիւքը միջնադարին ու ա — նոր հաստատութիւնները, բիւշ չիւտ անցն նոր երկրի: Ան ամէն ինչ անցը Բրիտանիոյ մէջ, ո — ըրովհետեւ Բաւուր զոյգուեց ինչպիսիք դիտարկ — տուաններուն մէջ: Գործընտքը գրեթէ ամէն հետա — ղըրդութիւն համալսարան գործին ու իրեն հան — դէպ: Երբ իրարու կը հանդիպէին — արեւ այ այն — անք հաղուաղեցօրէն — չիւտ զայն կ'անտականը երկուստ մը, ուրաջող, ան ինչ մտաքած քաղ — ընիկ մը: Կանխաճեալ նմանապէս, թէ ճարտար — ուսան էր ան բրիտանացի աղբիկներով:

Անոնք յարաբարութեանը գրեթէ ըրողովին խորհուրդն եւ չիւտ քաղաքակցաւ, անկի կողմ ու զալալիկ քաղաքով — Երաժարականի քաղ — կանները պիտի դաւանանեն քիւիկ օր մը, կը տես — նան » ...

Չիւտ լոքը Բաւուր եւ հետագա Բրիտանիա — յին Բիւսք ծրարան, Երբ՝ ծանոթարկ: Եղաւ համարապատ օտարակալները, Կոմիտէրին ա — ըրտմտան ընտրակի գործանմանիկ հալուիկ ծա — տարող զարգանի զարգիւթ մը: Միտմանակ Բաւուր սիւքը Բրիտանիան, բրիտանացի բարե — կաններու եւ բրիտանական անպիտանութեան հա —

ճողք: Եր պրպտութեանը դաւար ընդարձակուե — ցաւ: Եւ 1938ին մասա Խորհրդակի համալսարանը, ուր տեսցաւ դիտութեան տուրքիկ որ վերա — կանը:

Չիւտեկան ընտրակութեան մէջ իր ինքնուրուշ պրպտութեան կեցուածքն էին դիտել երկուստաւոր իրականաններու անտէրի շարքին վրայ եւ ճար — տարակից յորտնները՝ Արաքսական Ընկերակցու — թեան անտնաւորութեան մէջ:

Տարաքիլ գիտնականը անտէր մը, բաւժն դիտել որ չինի իրեն համար գիտնական ըն — ըրտաններուն մէջ: Բրիտանացիները հանդիպող է — ին եւ Իր սիրին օղիկ: Մարդ մը կ'ընտր պահիկ կը հանդուրդր, անանց միջմտութիւն ճարտիկութիւն: Համարանալարութիւնը, իրենք դաւաճար, անէն — տանալու վրայ է:

Այդպէս չէր չիւտի պարտան: Անէկ միջն — ան օղիկ մը իր լուսնական իմ քանիքի կազմակա — րէն: Լեւաւտանի ու Չիւտիւրալիկութիւն մէջ եւ Իրեւնոսիկ ու Սիւնիսիւսիւր ինքնուրուշ: Բազմա — Իրս սուրբիկները համալսարանը շարժութիւնը իմ մաստ ունէր: Համալսարան կը սիրէր սակակա — րութեւնը, բայց Բաւուր, որ սուրբիկութեանը մը անտք համալսարանութեան ար քնն դիտել, ընա — տալէն շանցող, թէ աշխարհը պիտի դիտարանցիկ փալարիկ: Երկուստ դպրոցն էին միջեւ անպա — իրարու դրիկ:

Համալսարան կուսակցութիւնը կը շարքերէն հանցուցած կը Բաւուր եւ ճարմարմը կը կալ — զանգիկ անտք հետ: Իսկ կուսակցական ճարմար — ները միւս կուսական պիտի լայնէ առաջ:

Բայց չիւտ ինչպէս անտեսական փոխիկու —

Թիւնները կ'աղաղեն իր կեանքներուն վրայ, այն — պէս ալ կուսակցական թաղաքակցութեան սակե — ցութեան տակ կը գտնուէին Համալսարանի կուսակ — ցութեան անտնաւորներ: Սեպտեմբեր 1, 1939ին, չիւտի արալակց Լեւաւտան եւ պատեղամըր քա — կան: Բաւուր ծնողք մը որ դարձած էր Բրիտանիոյ գիտական աշխարհի մէկ մասը, ի պիտի իր կա — ուղուս, թէպէտ օտարական էր: Ինքը, Հակա — Բաւուրական, օր պիտի արալակցական ու արալ — ուր Բաւուրան: Զարմանալիցաւ, որ կ'ալաւ ծրար — ներ եւ պարտատուով արալակցական:

Այս կէտի վրայ լայն չիւտ չիւտ: Իրաւունք ու — նէր ան — Բրիտանացի դաւանանքի իրեն: Աղք — իսցիկները տակալին կուսիկ էին, զրամարմը, Բաւուրական: Ծնողք, չիւտիկութեանը, պիտի սուր — անք իրենք քանտարկութիւն կը կուսակցի համար — դիմիկը: Զիւտիկային Առաջնականի մէջ, սուր — ձակով լիցուն յուրերը ճողիկներ:

Ուրիկները նմանապէս չիւտ էին: Ինչ, որ մտաքած էր իւ համալսարանի հաստատութիւնը, պարտատու կը չալակուէր գալին: Այդ, չիւտի իրա — ցայի էր, ինչպէս կ'ընտր Ծնողայ զանի: Իրաւ — ան էր: անպիտան կը սիրէր գալին, բայց ապա — ին ո՛ր կողմին էր: Թուստանիկէն: Ո՛րք:

Բաւուրական արալակցութիւնը երկուստ ծնող — իկ, ամէն ինչ պաղը եղաւ իրեն համար: Գիտել որ գտնել չիւտի: Բաւուրական, Ամերիկային, Բրիտա — նիոյ մէջ կ'ընէին համարալար փալարիկներ, որոնք պիտի գտնէին զայն: Կարծիք Մալըր պիտի դիտար — ունէր ու գտնէր: Թորքը. Գ. Գ.

Բ. ՉԻՆԵՐ

Հայրենակիցը ոչ թէ բերեալ կոչելի արհեստաւոր (bottier), այլ բերեալ արտեստաւոր։ Գ. Տէր Պաշտաւորականութիւն յայտնեց, ըստ... «Արեւիկ» այլ շնորհիւ քարտանայի եւ որ կրնամք այսպիսի գեղարուեստական գործեր ստեղծել։

Այլում մեծ աւարականութեամբ կ'արձանա - գրեն Գ. Տէր Պաշտաւոր այս նոր թարգմանութիւնը որ կը բազմապատկէ իր շահած միջոցաւորին քանակ - ներուծութիւնը։

Այս գործին զատ, Հնացում կը պատճառեն հայ արտեստաւորներն այսինքն նոր եւ բացարձակ կո - չիկները, մէկը «Comte de fées», ուրիշ մը, լին - ուած Փարիզի երկնադարձութիւնն առիթի, արուն երեսը կը ներկայացնէ Փարիզի բոլոր պատմա - կան արձանները։ Պէտք է տեսնել, Համադուելու Համար թէ ինչ նրբութեամբ եւ ճաշակով կը կա - տարուին այս ստեղծագործութիւնները։ — Ա.

բայն վարելանքն տեսնելու կը պահեն։ Բացա - ղաւն է որ Բուսնէին հրահանքը ստացող իրանցի դեկաւորները ներկայիս կ'ապրեն սովետական հո - ղին վրայ։

ԲԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԲԱՐԱՆԱՌԻ ԿԱՌԱՌԿՆԵՐ, որոնց 28ը թաւա - նաներ են, պիտի դառնան Պուլկարիոյ մէջ, այն ամբարանատեղիներ թէ րոտնաւորներ կը կատա - րեն իր հաշիւ Կատիկան եւ Ծրանային։ Մոֆիա - յի տները կ'ըսէ թէ ամբարանատեղիները աղօտ - են կառուցիլ կամպանիոններն մը որ իջնաւա - կան ունեցաւորները արարեցին գործածել եւ Պուլկա - րիոյ ժողովրդական համարանոցներն թէ մը։ Կ'ըսէ շան։ Թէ անոնց զբոստանական դաւադրական կամպանիոնները կը դորձէր Մոֆիայի եւ ու - րիշ զաւթարան մէջ, եւ թէ 50 միլիոն լիւա (175 հազար տոլար) ստացած է Ծրանային թիւրական սպասարկութիւնն եւ Կատիկաններ։ Ամբաստան - եաները պիտի դառնան թանի որ օրէն։

ԿՐԶՈՒՄ ԵՒ ՆԵՐԿԵՐԱՆ՝ անդլուցի ժամեալ Մանիկոնի, ներկայ ըլլալու Համար Բերգաւի Գ. զօրաբանակի ուղարկուածներուն։

ՄԱՐԶԻ ԱՐԵՎԻԿԻՆԻ պատմականութեան ժամին տեսնուցութիւնն մը ունեցաւ Սալեմիթի թուրք զօրապետը։ Մ. Նաւանդեմը արարեց ծախարակի ձեռն։ Այս տեսնուցութիւնը կ'ըսէ զօրապետը յայտարարեց թէ «Մ. Նաւանդեմը, Ծրանայ եւ Բուրգալ զենած են լաւ որ գործել կարելի եղաւ - ծին չափ լաւ, զոհանքներն Համար թէ Սալեմի Արեւ - լեկի պաշտպանութեան պատճառով։

ԵԿԻՊՏՈՒՆԻ Հասած վերին լուրերու Հասած - ճարն, արգելադրուած են 70 երեւելիներ, որոնց ներքեւ յայտնի վարչականներ են։ Կ'ըսուի թէ պիտի դառնան հոյակապներին։ — Ընդհ. դատա - խաղը մասնապատիւ պահանջը մեծ կալուածա - տերք մը Սալի Լաւրանի թէ մը, որ կ'ըսէ բացած էր պահանջանք մը վրայ։ — Հոյսի. Շախտ Դաւի - թի Հանգելով, սկսաւ ընկել հողային թուրքերը - ման եւ երեսուցորդ խոյրերին։

ԹԻՐԻՍԻՅԻ մասին խիստ ծանուցարար մը ուղղութիւն Անգլիա եւ Սալեմիթի, մտերմով Ս. Մի - ուսեան աչք ձեռնարկներ թէ սիրտաւորապէս խո - րտիսի մը վերածնել են այլ ընտանեակներ։ Ծանուցարի կ'ըսէ թէ երբեք աշխարհի ծրարք - լին են ունեցած, թէ անդեւաներիկան պատկա - ղորը 10.000 լիւանցի, ինչպէս կը նախապահ - Հայտնութեան ծրարիկը։ — Գ. Իտըն վերքերն տ - ասելուցիկներ մը ունեցած մտաւալ ԹիՐԻՍԻ Հեւն։ Կ'ըսուի թէ այս աւերիկը պարզած է ԹիՐԻՍԻՅԻ եր - կու մահ բանակին ծրարիկը։

ԵՐԵՒ ՄԵՆԵՐԸ Մոսկուա գլխիցին իրենց նոր ծանուցարիկը ի պատասխան Ս. Միտիան վերին աւարականներն։

ԻՏԱԼԻՈՒՄ Գարայաւոր երկար տեսնուցութիւն մը ունեցած արեւմտեան Գիւմարի վարչականին Հեւն։ Իրենց դիմաւոր նպատակն է աւելի սերտ յարաբերութիւններ հաստատել երկու երկրներ - րուն մէջ։

ՊԱՏԱՏԱՆԻ կը հետաքրքրէ թէ տաքանայ մը ծրարիկը։ Արարեւոր Պաշտպանութեան մէջ, Ե - դպատար եւ Բուրգի միջեւ, Հնչական ստացուող - ներու քանակութեան առիթի։ Բուրգի ներկայացու - չիք պահանջը դրանք տրապակի երկրներու Հնչական ստացուողները։ Երկրպետի ծախիկն Գարայաւոր, Այի Մաւէր, որ կը նախապահէր, մեծեղ եւ ժողովրդականացաւ։

ՄԱՌԿՈՒՄԵՆ պատմականութիւնն էր Նոյնկա - տան պիտի թաւարկ ծախար, Երկու Համար տմե - րաններն։ Խոստացած են 10.000 լիւանցաւ - տիկ, 5000 թուրք բրինձ, խաւացած կոթի հեւ - գր - կն։

ՅԻՐԶԻՆԻ մը մեծ լիւանցի արտեստաւոր թի - ուրարի մէջ (Այնթափ) ծախար խորտակուած, փողարկներ ողորդեցած, անկարելի գործունէ - րութիւններ։ Զարու խաղող գետակի միջեւ, միջ մեթր քարծրապատ քանդակով կամարներն եւ ջն - րով ծառեր, շարի կանոններ կենդանիներ եւ գե - աներիկայ տեսնելն։ 25 հազի խեղդանկար։

ԴԱՍԱՆՈՍԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Հ. Ե. Դ. Փարիզի Երթ. կոմիտէի դասախոսա - կան ընդհ. Ժողովը կը հարկէ Փարիզի եւ շր - քաններու բոլոր ընկերները, այս շարքի օր, Ժա - ր 21ին, Sociétés Savantes F. արահի մէջ, (8 Rue Danton)։

Կը դասախոսէ ընկեր ՆԱԶԻ ՍԱՐԳՍԻՆԸՆԻ Երթը՝ Ժողովրդապարտիկներն Ս. Միտիան մէջ։ Դասախոսութեան վերջ մարտու փորձան - կութիւն։ Իրենք՝ Métro Odéon կամ St. Michel։

ՆԵՐԱՌՈՒՄԻ

Մեծ պատմանդես

Կազմակերպուած Հ. Ե. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԻՆԻ ԱՀարանանքն է խոսքեր կ'ըսէ։ Կերակի, 5 Հոկտեմբեր, Ժամը 4.30է 12, Cercle Militaire մեծ արահիներն մէջ, Pl. St. Augustin, métro St. Augustin։

Մանակաւորներն RICO'S CREOLE BANDի Grande formation - vedette du cabaret «Le Drap d'Or» Անգլիայում։

Սեղանները ապահովելու Համար զինել Նոր Սե - րուցի անգլաններուն կամ Հեւասիոնի Օր. Եւ - Հինկեանի TRU. 92-68։

ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԴԱՆՆԵՐԱՅԲ

Մարտիկ Մայր - Եկեղեցիի Կոն. Ընկերակ - ցութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ Բարեգործականի արահին մէջ իր հիմնած խաչերն լըզուր եւ հայ - րենադատութեան դասընթացի կը վերական Հոկ - տեմբերի 1-ը Զարեգարքի օր, մայրիկն լըզուր զինել ու կարգաւ որովի փառաբող երկու լեւել ա - մէն Հայու Համար, առանց վճարումի։

Կիտիտու արձանագրութիւն ծանուցող, կամ բա - ցումի օրը անձանք ներկայանալ արահ, 19a, Rue Venture, Երեւան, Ժամը 7-9։

Այլի Տիկին Աղաւաղ Կարանան, Տէր եւ Տիկին Ժողովրդ Կարանան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Բաքիի Կարանան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Կաղանի Կարանան եւ զաւակ - ները, Տիկին Մարիանի Ասանեան եւ զաւակնե - րը, Տիկին Սերուշի Մարգարեան, Գ. Պ. Զով - Հանեան եւ Սարգիս Մարգարեան եւ բոլոր աղա - կանիկները եւ յարեկանները ցաւով կը ծանուցանեն իրենց անուանիք, հոր, երբոր եւ ազգականի - րը, Հ. ՆԱԶԻ ԿԱՐԱՆԵԱՆԻ Ժամը 22ին, յետ երկա - րաւուն հիւանդութեան, իր ընտանեակին մէջ, 35 Bld. Magenta։

Յուլադարձութիւնը պիտի կատարուի այս հինգ շաբթի (25 Սեպտ.) Ժամը 14.30ին Փառիկի Հայոց եկեղեցին, (15 rue Jean Goujon), որովք մարտիկ պիտի փոխադրուի Մոնտրուէ գերեզմա - նաւանում, ամփոփուելու, Համար ընտանեակն - ղամբարանին մէջ։

Մամուլար մեռադի չստացողներն կը յոնարի իրենց իր այլ Անան։

ԼՈՐՈՒ ՏԵՍՈՒՆ

ԻՄ ՅՈՒՇԵՐԸ

Բ. ՀԱՅՈՐ. Գրեց՝ ՓԱՓԱՅԱՆ (ԿՈՍՍ) 610 թուանգի Երթ. 90 թուանգի պատկերի - լըզի Բաժնետու վեց զինարար ծախար։ —

1. Մանուկանութեան աստիկն օրերը Վա - րադարձութիւնն մէջ։ 2. Գուլար այլ օրերուն։ 3. Մանուկանութեան Թուրքիան։ 4. Հայկական քա - ռեկտրադարձութիւն։ 5. Համարային վերին Ա. պա - տրուցիւն։ 6. Տարբեր շաբթիներ։ 6. Կովկասի մէջ։ 7. Կովկասի (պատմական վարչարարներ)։ 8. Գ. Համարային ընկերութեան, Գեյրուի, 1952 Գին 1000 Քրան։

Դիմել Միւսեան Գաղղեանին, 37 rue de Trévis, Paris (9)

ԳՐԱՏՈՒԹՅՈՒՆ ՀՐԱՆՍ՝ ՍԱՄԱՌԻԼ

51, Rue Monsieur le Prince, Paris (6) DanTon 88.65, Cheque Postal: Paris 1278-35 Բայց է ամատան երաժշտիկ։ Հայերէն Հին եւ նոր գրքերու ճար մը մը։ 2. Կայ զատուութեան եւ զաւակներին վե - րադարձութիւն Գրանտիկի ինքնապի եւ Թաղան - ծայ քաղաքի Գրանտիկի ինքնապի։ Կոմիտէի Վարչապետի եւ ուրիշ հայ երգչ - աններու երաժշտական գործերը։ Այսինքնապետի եւ իր փոխապետի գր - քեր, Գրանտիկի, աղալիկներն եւ երաժշտական այլ լըզուները։ Կը զինեմ եւ կը փոխապետիկն ամէն տեսակի գրքերը։ Մամուլար օրինակներ մացած են H. Paeder - medjani Histoire de l'Arménie, Էրն 1500 Քրան։

Օր. ԲՈՂԱՌՈՒՆԻ ՍԱՐԳՍԻՆԸՆԸՆԻ ՆԵՐԱՌՈՒՄ Ս. ԵՒ ՀԻՆԿԵԱՆ Խնամարանաց 21 Սեպտեմբեր, 1952, Այնթափի Վերին սիւր Մէն

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ՏԵՍԻՆ — Զ. Կ. Խաչի մասնաւորի ընդհ. Ժո - ղովը 28 Սեպտ. կրեւիկ իրեկում Ժամը 8.30ին Հ. Ե. Դ. Տան մէջ։ Կարեւոր օրակարգ։ 2. Ե. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԻՆԻ ԱՀարանանքն խոսքեր ընդհ. Ժողովը՝ այս հինգ շաբթի Ժամը 21ին, Աղջ. Տան մէջ, 32 rue de Trévis, métro Ca - det։ ՓԱՐԻՉ — Հ. Ե. Դ. Խոստով խոսքի ժողով - րը՝ այս կրեւիկ աստուած Ժամը 10ին, ընկեր Մա - նուիկ ընտանեակը։ ՓԱՐԻՉ — Հ. Ե. Դ. Բաֆֆի խոսքի ժողով - րը՝ այս օրակար Ժամը 20.45ին, Paris Nord արեւա - րուցի (Gate du Nordի դիմացը)։ Պարտաւորել ներ - կայութիւն։

ՆԱՄԱՆԱՏՈՒՓ

Հ. Մ. Վ. Մ., ԼԻՍԻ — Սեր փնտածը կով - կատանայ եւ կը կայ շաբթի մը իրան ամսին հետ։ Ե. Ե. ՎԱՐԻԼԻՉ — Մացած են Ե. Դ. Տան։ Գրեց՝ Կարանայի կրեւիկ օր (28 Սեպտ.)։ ԶԵՐԴՐ, ՄԱՐԵՍԵԼ — Ներ պատարանի տը - պի՝ պարտեն է այն թերթին որ Հրատարակած է ընտանեակներն։

ԵՐԴԱՆԻՆԻՍ ԳՐԱՅԱՆԻՉ ԹՈՐԿՈՍԻՆԸՆԸՆԻ 8 Փետրուար, 1953, Salle Gaveau Կը խնդրուի նկատի առնմալ այս բուստանը։

ԴԵՐԱՄԱՆ ԹՐԱԳՈՇ

27 Սեպտ. Եւրաթ երեկոյ, Փարիզի Աղջ. Տան Թայտնարութեան մէջ, (Մանուկանութեան Փարե - կաւայ զերանաւորի) կը ներկայացնէ ՀԱՐՈՒՄՏԻՆ ԱՂՋԻՐԻ (Ճարտարապետ Արման) Եւրաթ. Բաւարի. 7 արար, հեղ. Բարգոլի Արեւիկան Խոստովանում։ Մուտք 150 Քրան։ Տոմարը կը ծախուի rue de Trévisի նպարտականաւորներ։

ԼԵՂՈՒՎԻ, ՅՈՏԱՅԱՂԻ ԵՒ ՍԱՐԳԻՍԻՆԸՆԸՆԸՆԻ ՆԱՅԵՐԵՆԻ

ՄԱՐԵՍԵԼ, 21 Սեպտ. — Ուրախութեամբ կը ծանուցանենք թէ, մեր եւ նախկին դպրոցներու Կրեւիկն մարթններու. Համաձայնութեամբ, ընդհ. Ժողովը մը ընտրուած, միացեալ դպրոց - ներու խնամարանութեան օրոշած է, միակ դպր - օրը քը բանալ, օտար սիրով կը հարկիք մեզ, աղանալորն մեր դուստրերը, հայերեկին, շաբթի - ուն քաղաքացիներուն Համար, որ կը կատար - ուն քաղաքի օրէն սեպտ. (2 Հոկտ.) ամէն հինգ - արթիկն աստուած, Մարթիկի յաւիկին դպրոցին մէջ — Խնամալայ Մարթիկ։

ԱՅՐ ՄԵՆ ԵՒ ԿԻՆ ՄԸ Երեւ. տեսնել կը փե - տան Փարիզի մէջ, խոստանով եւ սարակաւ յարմարութիւններով։

TELE-CHATEAU

97, Rue du Château. Paris (14) — TELEFON 62-02 ԿԱՅԵՆԱԼ ՆԱՅ ՄԱՐԵՍԵԼ — SUFFRAN, RADIO, Ինչպէս նաեւ եկեղեցական installation (տեսնելու եւ խոստանով, մէջ)։ ԶԵՐ ԺՐՐԵ Television ամէնէն արթական տեսակներով, ժամանաւորարար GRAMMONT Տան մէջնաւորներ։ Կ'ըսուի զիտար Կիւն մ'առնարու գեղ ճե - տարի, ընդերքողներուն։ ԴԻՄԵԼ։ ԱՆՈՐԱՆԻԿ Սաղապագրեանի Կրեւ. Կապեմ։

Le Gérant: A. NERCESSIAN Imprimerie BIR AGOPIAN, 17 rue Dumesnil, Paris(13)

Սեւանի լիճը

ԿԱՐԻՐԻ ԱՆՁՆ ԱՆ

քով, որ ուրիշ բնիկներ քաջ հիշէ սպանել եւ լալ... Մտածելով, աստուան չէն դիւրեւանք եր կրտսերն ալ ունէր լալու։ Բայց երբ տեսաւ որ պարսպ ձեռքերով չէի կեան, խաղաղեւ - ցաւ։ Այդ մեր տաղիկն օրն էր։

Անգամ ամիսներ, յոյն փողովներու ու կառավարութիւն իմաստներն մեզ, իրեն իրենց հարազատ գաւառները, իրենց կարելին ըրին հարկեր հաշտարներով գծարաններու ցաւերը մտքներու համար։ Իսկ այս շարքերուօր փողովները, հայ թէ յայն, սխալ կնիքոր հակախի, սուրբ արդին, աշխատի, տեղի, ապրելու, տեղի, վերանմուտ համար, ոչինչէն հետզհետէ դէպի վեր բարձրանալով ոտքէ մնալու համար։ Ապրելու տեղերու տեք տեղի դարաւոր էր քան մահը։

×

1923 թուականին էր։ Իրեն ծննդնունակ զորավարներ թիկնորները եր հուռուցաւոր, չոր հարկերով փնտռելով։ Մտքը էր քննել, պատուաւոր Յունաստանի ունեւորն։ Արդէն պարտաւոր թուարկ ճամբայ էր բացուած էր դէպի ծրարան։ Երբ իրենք իր լալանքը։ Ինչպէս դարձելու ճանկ իր տան մէջ թաղելու միտք, ասոր պէս քան մը կուտ, էրր մեկ ալ։ 5-6 երիտասարդներ, Հայաստանի հարկաւորութեան անպաշտով, հոսանքին չընելով 1923 Յունիս 11ին ոտք եր դնէին Մարտիկոյ թարակը։

Երաւորինքն արդէն վրայ էինք, ճնշուած սիր - տերով։ Մեր արտաքին շատ քան էր պատճէր դիտող աշխուհ։ Բայց մեր պայտելին փառան - դած կենդանակրթութիւնը քան էր մեղի, իրեն դե - յարադրելով, ասպարէզ նետուելու համար։

Շատ շատերն ճան իրենք ինքան, իրե փոշին, Կրտս 0Յէ։ ախ Լրվան պատերով։ Մեր բախտին Կրտսին Հայ խոհարար էր գտանք զոյ հաստատեանքն մէջ։ Մեզ լուրի էր կերակրել։ Խախտաւոր կրտսեր 1 Փրանք, ճաշը մէկ Քր։ դիւրե - տան ճաշը մէկ Քր։ 4 Փրանքը թաւակն էր օրա - կան։

Օտարականին մը առաջին դարձն էր ինքնու - թեան թուղթերու կանոնաւորութիւն։ Խուսճով ի - կանը ճամբայ, Հայաստանի հարկաւորութեան դասակարգի, ոչ ինչու՞նք Խոսանք թիւ 7ը։ Ծա - րան երկրակրտս, հոգիարար ընկերներն էր քննելի կոչելի խառնութիւն, իսկ դերձակները դերձակէ։ Անկեղ ալ արեւնասարներն էին, ունէրին ունէ պարտաւան մը։ Թուրքներ չտեսան ալ, այլա - տես կ'ստանէին ճանն մեր ունէ պարտաւանները։ Ի - տեւն, անոնք, միայն փայտուն ունէն էր տես - նել։

Հասած էինք դերձակի մը խառնութեան առիւ - վ, փողոցին թիւ 7ը։ Յետ քննութեան քիւ ընկերներ - թուաւ Վեմ իմ պիտի մտնեմ, դուք դաշէ՞ք թիւ 7ը, ես ալ եր հանելով մեղի։

Եւ երբ խառնութեան ներս մտայ, տեսայ մարտ - նեղ կին մը աւերը լիւրէ։ Երբ դիւ տեսաւ, ասա - նեղ որ խոսի։ Խնդրեցաւ Քրտսերներէն իմ - յիւ թանկը մը քան մէկ գործի մանուկը։ Մասին կինը կուտէն իմ զլուրաւ մը պիտաւ խոսել ճաշե - լին։ Երկրորդին իման ճնշուածի մը արդէն էր ու - թիւ։ Իսկ մը որտեւ լէի սպասուկ երեքէ։ Խոսակ - րութեան մէջ էինք, երբ երեքսաւ Միկաստակ, Եղուտ, սեւ աշխուհ մը պիտեկով մէկը, տրկնով

Սեւանի լիճը եր դանուի ծովու մակերևոյն երկու հազար մէքր բարձրութեան վրայ, ըրաւ - պատուած ըրտերով։ Սեւանիան ընկնելներէն շատեր ձկնորսութեամբ էր զբաղէ։ Սեւանի հո - յանքները Միկաստակ ձուկը յայտնի է Հայաստանի սահմաններէն դուրս ալ։ Զուկերը եր հասարակին եւ կը դրդուիներեան, պահանջները դարձաւան - ներք կամ էր ծախուի մտաւիկ զաւարներու եւ դիւրեւան թաղիկներէն։

Սեւանի ծովափինն մէջ որ ամէնէն մեծ ձի - քարաքանդակն մէկն է, որք եր կատարել ար - դիւարարակաւ միկոցով, հետեւաւոր մեծ քան - վութեամբ։ Միկոյիէն եր պտուս — Միկաստակ ձու - կի մեծ երաւով մը պատէ։ Ունկանները կը ետուտեն։ Եւ ձկնորսները դուրս եր քաշն մինչեւ տարր թուն ձուկ։

Մարտունիի ձկնորսութեանի մաս կը։ դանուի ձկնիկներն պահածոյի դարձաւոր։ Հնու կարելի է օրակա 5 — 6 ժամակ պարտաւոր, քանի մը հազար տուի պահածոյի։ Երկրային Խ. Միկո, Թեան ամէն մէկ թաղաքին մէջ կարելի է... Գտնել Մարտունիի դարձաւոր պարտաւորութեան Միկաստակ, Վիդալան եւ Սիկը ձկնիկներն պահածոյի։ Սեւա - նի ափին վրայ կարգավերջուած են ձկնորսական դարձաւոր մը եւ Գիտութեան Արդիւններն ջրա - կենսաբանական կայանք։

Գիտական ու դարձաւոր տիպաներ կը կա - տարին լէի ձկան պաշարները լրացնելու համար, ինչպէս էր յայտարարէ ձկնորսութեան դարձ - րանի վարէի Ձկնակաւ։ Ստեղծութեան են մանաւ - ըր տաւարներն ու արքեր։ Սեւանի լիճը հոտող գետերու գետաբերաններուն մէջ, ուր արեւնաստ - կանորս էր բեղեւորութեան ձուկերէն հասած ձկն - ձկնիկը, կ'աճեցնէն ձկնիկներն եւ կը ձկնէ լիճը։ Եւ Յոյրդան են կիլիսապարթէի Լադաքան եւ Զու - դէ՛ ճիւղալային լիճերէն բերած սիգ ձուկը։ Այժմ այս ձուկերը Սեւանի լուրերուն մէջ Դոնիան խորտակու են քրտն իրենց երկրին մէջ։ Անոնց հարուստ արքի չորսիւրի եր պարտաւորութիւն պա - հաններու նոր տեսակ մը։ Այնտեսներ կը կառա - բնն նաեւ։ Կապիշ ծովէն բերուած Մագմուն ձու - կը կիլիսալային վարեցնելու համար։

ամուսինը։ Մանուկացանքը Կրտսը։ Խնդրանք ըն - գրուածաւ։ Եւ Միկո արք մը մտնէի գործի, Տէր եւ Տիկին Յարութիւն։ Ժամկոչութեան մաս, չէի դադու - թնէ եւ Դաճակալային...

Ընկերներն գտն էին։ Անոնք ալ հետզհետէ տե - դաւորութեան։ Սեւան մը աշխատանքի լրջալով մե - լիք համար։ Անոնց փամբը համբերու կ'ախա - տնէին։

Անցան օրեր, ամիսներ։ Ուի տէ Տոմինէրէնի յարակից փողոցները հայտնի էր վերանունաւ։ Միկոյն լիւր, Խարովով էր լիւրիկաւորէր։ Միկոյն դիւր տար լիւրէ գործը հեղորոշայ այս ափերուն վրայ։ Պարտաւոր ձկնորսութիւն լիւրէ կեան, լիւրէն վե - րականութեան համար։ Եկան էինք մեր երկտարա - րական աշխուհի մը բացուցիկով, մեր քրտնէն ու արկերը խառնուել մեր երկերու։ Հայրենիքին, Ծրարային հողին։

Այդպէս ալ ըրինք։

ԳԻՈՐԳ ԶՄԻՒՆԻՆԻՍԻ

« Ե Ա Ռ Ա Ջ »

(14)

ՀԱՅԱԿԱՍՏԱՆԻ ԼՐԱՅՆՍՈՒՇԻՆԵՐ

Ա. — ԿԻՐՈՒՄ ԳԼՈՒՌԻ ԶՈՒՐՔԻՆ ԵՏԻՆ

Երկար սպասելու հարկ չմնալ, որովհետեւ պատահական հրաշք հայտնի չլիւրէ լալ մը աս - անոր լուսնաստեղծութեան կողմէ։ Ստացաւ ունէ ճամակ մը։ Հիշուի էր հարցերէն իմ կնիքը իրեն օրակա — կը գտնուէր Միկաստակ ձուկաներէն — Կրտսը դարձ ձկնիկ։ Երկրորդն անոր, թէ արք մը էր, երբեք փրկանակ մը, ապա փրկուի ձուկի մը արն տանէն պէտք է լիւր ալ քրտնը, որտեղ մտնելու քոս - ան էն Քիլի մէջ, չին քարէ օրերուն — այն ե - րեք ամիսներուն, որոք լուսն փրկուի լիւրանի մոտ - նալ։

Երբ Գրտուլ Զուրա ի մեծանի կուտ վերակե - լուր էր դարձել, եր չէի համարուելով ամբողջն հաստատած էին, չորսիւրէ Հիւրիկն եւ չորսիւր - քանի շարժականներն համար եր քրտնը — պար - քանակները, որտեղ պիտի նայաւորէին։ Հիւրիկան տուրքի զարգացման թիւն մտածութիւն, որ ունե - ցած էր համարաւորութիւն անցնելու մը, թայց մա - րուած էր Բրիտանիայի եւ Միացեալ Նահանգներու բոլոր տեղեկանաւոր պաշտօնատեսներու կողմէ։

Երբեք աշխարհի եր սպասուած դադարին դնե - րով մը։ Դաճակիկներու բոլոր Հիւրիկանի մաս —

Ստեղծութիւն կը շարունակեն զոտաւանքնը քո - լոր մեծ ու փոքր դիւրներ։ Չկայ մաղկալային քո - տեղեկագործութիւն մը որտեւ հեղինակը ոտաւ չը - լալ։

ԱՆՏԱՆԻՔԻ ՎԵՐՋԻՆ ԴԱՐՈՒՄԻՆ —

Մակուրայի թիւրերը կը դրեն թէ Վ. Ա. Հո - լադով, դասախոսութիւն մը աստով զաւարական կիսնիւրերուն ընկերութեան առիւն, քան մէ - Վարտաւորութեան ստանաւորութիւններ կը յայտնէ որ Կարմիր խաչի առաջին դաշտաբոր մտայն է Խուսանաւոր մէջ եւ ոչ թէ օտար երկրէ մէջ։ Իր պատմութեան համաձայն, ռուսական այս շոր դիւրող եղած է ռուսներէ, պատերազմին առնէ, 17րդ դարու կիսուն։ Ռուսական ընկերութեան մը մեծ զին խաղաղած է, կարելիք համար Միկոյն դիւրին Կարմիր խաչի կոմիտէն Զուլիկներն մէջ։ Ժամ ապաք Միկոյնային Կարմիր խաչը կը դա - լուտ օտա քանս հզօր դրամատիկներու ձեռքը, իսկ Ամերիկեան Կարմիր խաչը լրաններն տեղա - րան էր զանազան երկրներուն մէջ, իրեն Կար - մը խաչի երեւակայցեցինք։

Բրիտանական Հանրապետութեան համաձայն, Կարմիր խաչի հիմնական դաշտաբոր տաղիկն ան - գով պարտուած է դրոյիկէ մը մէջ, հրատարակ - ռուս Ժրնալ, 1862ին։

Միկոյնային Կարմիր խաչի առաջին մարտիկը Ժողով դրամարկ 1863ին, համաձայնութեան մը ժողով համար ապալուի մանակաւորութեան մասին։ Ժրնալի պայմանագիրը կընտան էր 1864ին, մաս - նակցութեամբ 26 պատմութիւն։

Ռուսական Կարմիր խաչի առաջին ընկերու - թիւն հիմնուած է 1867ին եւ վերակազմուած է 1918ին։

ԼՐԱՍԱՆ ԱՌՈՒՄԻՆ —

Ամերիկայէն խոր - բարդատեսն այնքին երկտարաւոր։ Հայրենակցի մը Պ. Մարթէն Պարուրէն, 23 տարեկան, ծնած Ամերիկայի Ջիլիք քաղաքը։ (Միտքը Տիրաւոր - կերպով)։ Պարուրէն աւարտած է Պարթիկի դեղա - րուսներով փայտեղանի չորս տարեկան լրջալով մեծ յաղորդութեան։ Պարթիկ շատատեսութեան կողմէ կամակերպուած զուգահեռներն էր ինկալա - ցուցած գործի (Կիսալի վրայ զարգացուած դիւր - ճիկ ինքը մը) աստիճանի յաճախ լրջալով, տեսցած է Եւրոպա համարուութեան մը ամբող - րական մարք մը, 1400 տարալ։

Տաղաւորաւոր այլ երկտարաւորը Ծրարային թիւր պիտի այնքէն նաեւ Դուրայի, Սպանիա եւ թիւրնա Պիտիա։

× Ծրարային թիւր Յուստանիան Հիւրիկն - կան է Վարս դիւրակներուն տեքն տեսն թա - տիկութեան մը, որ շարժականներ պիտի վերած - ուի Մարս Օֆիլի կողմէ Եւրասիական Քրտսեր - կան զրահանութեան մէջ մտածութիւն իւրեւրով ա - նունով։

ԿԱՐԻՐԱՅԻՆ ԵՒ ՏԵՐԱՅԻՆԵՐ

« Ե Ա Ռ Ա Ջ »

մարդ մը, որ անոր հարցաւ։ Մէկը միտակ յան - նեց պահանջու մը — այն պահանջներ, որ Միկոյն - քնն ու Խորհրդային Ռուսիան փրկեց տարաւոր - ան Հիւրիկան պարտաւորութիւն... Այնուհետեւ։ Հիշուի տեսաւ, որ եր սերունդը մտակց տարրեր - կելով երկրակալի տեղեկութիւններն վար եւ անհե - տացաւ...

Գառնատեսութեան ընթացքին, Կիսալի ինքնի - քը լիւրջ կիսալով մարք մը, որուն երկրակալա - ցութիւնը ունի երկու բաժանումներ, մէկը Կար - մը, միւրաւ — Յայտարարեց, թէ հիմա կ'աւել համաձայնութեան թիւրներն եւ դիւրէ, որ Ռուսիա խա - դարու թիւն պիտի ընեմ չափաւորէին։ Ան ալ խա - տարուանցաւ այնպէս, ինչպէս ուրիշներ խառա - վանեցան երկրակալ վարարողութիւն ետեւը։

Կիսալի սակայն դեւ եր պատկանէ Հիւրիկն։ Եւ հոգեբանական պատճառներ կը փնտէր եր դա - լանաւորութեան համար։ Իր հոմանշաններն անունը թէ անձանք իսկ չհամարուելուցաւ։ Ապարմու - թեան մէջ է ան ու համարուելու գծալիս՝ երկր - կալ վարարողութիւն ետեւը, տեղ մը։

Ոմանք տեսած են զայն խորհրդային լրտես կերպար Ալլիքի գրամատիկներ, արեւելեան Պեր - լին մէջ։ Ուրիշներ կ'ըսեն, թէ անձանքայն եւ - դոյն է։

Երբեք ու երբեք՝ Հին ողբերգութիւնն է ու Հին Հեղինակը։

Թարգմ. Կ. Գ.

Բ. ՉԻՆԿԸՐ

Արևմտադի և նոր պատմականը

ԳԵՐՄԱՆԻԱՅ ՄԱՍԻՆ

Ճրատա, Մեծն Բրիտանիա եւ Մ. Դանիան - ներքե եւ Խ. Միութիւնը ծանուցադրեցին իր փո- խանակին 1952 թար 10էն ի վեր, զերմանակա՝ Հարցի լուծման մասին: Վերջին ծանուցարկը 9- Վերջինին յանձնուեցաւ Քլ. օր, Մոսկուայի զեպանակներուն միջոցաւ: Արեւմտ խոսակցութիւնը իր շարունակութիւնը ստանց մեծ յոյսեր ներշնչուի:

Այս նոր ծանուցարկը, արեւմտեան երեք պե- տութիւնները կը կարծեն Յուլիա 10ին եղած առա- ջարկները: Գերմանիոյ Հայտարարեան դաժնագրի մասին օր եւ է բանակցութիւն կատարելէ առաջ, տեւրածեալս է ընելոյ ապառ ընտրութեանց կազ- մակերպումը: Երբ այդ մասին Համաամբոխութիւնը զոյգեալ խոր պիտութեանցով մէկն, ընտրութեան ներքե կը կատարելին, կառավարութիւն մը կը Հաստատուի միացեալ Գերմանիոյ Համար եւ ապա կը քաղցի Հայտարարեան դաժնագրով:

Մոսկուա քաղաքին տարբեր ծրագրի մը կը հա- տարարէր Օպտու. 23ի ծանուցադրող, — Հաշ- տութեան դաժնագրի պատրաստել, միացեալ կա- տարարութիւն մը կ'ազդէ ամբողջ Գերմանիոյ Համար, յետոյ ապառ ընտրութիւններ կատարել: Այսպէս, երկու կողմերը Հաստատ կը մասն իրենց զիրենցուն վրայ: Երեք զաշնակցութիւնուն վերջին ծանուցարկը այս առթիւ ալ կը իշխենք թէ պայմանները արժատապէս փոխուած են Փոք- տաքի Համաամբոխութեան ի վեր (1945), որ կարգ մը քաղաքական եւ տնտեսական սկզբունքներ կը դնէր: Այս առթիւ կը իշխենք թէ 1952ին կարելի է չորս պիտութեանց կողմէ մշակուած դաշնա- դիր մը պատրաստել Գերմանիոյ, ստանց անոր մասնակցութեան: Ըն ջառով դիտել կուտան թէ շարաւր ընտրութիւնները քաղաքարթութիւնը փա- րեր իտաններն ունի սովորական խոսակցութեան եւ խորհրդարանի պայտանակին բառարանին մէջ: Եւ կը չլսենք — Գերման Ժողովուրդին կ'իշխայ պատրաստել յայտնել իր կամը:

Խ. Միութեան վերջին ծանուցարկը խոստո- բելն կը քննադատէր Առլանտիանի դաշնին, Եւրո- պայի պայտանակութեան կազմակերպութիւնը եւ արեւմտեան Գերմանիոյ Հեռ կըրտած Համաամբ- ինքութիւնները: Երեք զաշնակցութիւնը անորմ ժը եւս կը իշխենք թէ այդ բոլոր Համաամբոխութեան- ներք պարագայի պայտանակողական են եւ ոչ չորի կը պատանել: Եւ պիտեմով իրենց տեսակետին վե- րին կ'ընդարկուենք թէ մէկն, որ ապառ ընտրու- րթիւններ կ'ապտարուին, կարելի է՝ ոչ կառավարու- թիւն կապով եւ քողջ Գերմանիոյ Համար, ոչ ալ դիտել Հանել Գերմանիոյ միացումը: Արեւմտ, ան- ջարտեալ եւ Ժողով պայտանակ օր առաջ — թե- ռիւս Հեղովներին — անկողմանակ յանձնա- խումբ մը կ'ազդուի եւ ապառ ընտրութեանց պայ- տանակները ճշդելու Համար:

ԲԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԲԱՐԱՅԵԼ յարձակում մը կը պատրաստէ ա ռ- քաղական երկրներուն ռեժ, իր քրեան արաքական թիւրթիւր: Արաքական Դաժնակցութեան անդամ երկիրներէն մէկը յուշարդի մը ներկայացուցած է զոլով կը մեղարկէ թէ Բարայէլ Մ. Դանիաներեւոյ ընտրութեանց առեւն, պիտի յարձակել Մուրիոյ եւ Յորդանայի վրայ: Այս պարագան Անգլիոյ, Փր- անսայի եւ Մ. Դանիաներեւոյ ուշադրութեան կը յանձնեն, Հրաքիրիով միանցմանը զանազան եր- կիրներ, որ քարիք յարեմ Բարայէլին: Յուշարդի ժը գաղտնի կը պատուի կը Հրապրէ նաեւ արաք- ական երկիրները Հայտարարեն կրեկ զինու զորու ը- թեան:

ԻՐԱՆԻ ՎԵՐՃԻՆ ՊԱՏԱՆԱԿԱՆ ՔԷՐՃԱՆԻ ա - մերկանեան զեպանակ եւ անոր. զործանապարհը յայտնուեցաւ առթի օր: Մարամատանութիւնները զապտի կը պատուին, քայց Տօգթ. Մատանդէ իրենց վրէժն թէ Եւրոպայի խոց պիտի չլուայ, իսկովը զեպանակողական յարաբերութիւնները Անգլիոյ Հար: Միայն թէ ետք օր պայմանագրով պիտի շարեն, Անգլիոյ, որոշեալ պայտանակով է: (Անգլիոյ կրեան: Թէ պայմանագրով 15—20 օր է): Պայմանագրէ մէկէն ալ շարէ իր Անգլիոյ Իրա- նի պատրաստը ընդունի ամբողջութեամբ եւ ոչ թէ կտրու կտրու: Այս պատրաստը վերջնական կը Համարուի եւ եթէ Համաամբոխութեան չգրանցայ, իսկումը անխուսափելի պիտի դառնայ:

ԵՐԳՏՏՈՒ փարապետը, զօր. Նեկիպ, մեր- ճից արտանք օր Դանիա (փաշա) մանէ՝ վերա- կալմակ Վափուր Հիմադարի անդամներու ցանկին մէջ, մանուակներ օր Ետէր եւ Հիւսարէ: Այս յաշ- տարարութիւնը մեծ յուշում պատմական: Եւ Վափուր իրենք Վաճ Եւրպիա պատմականց — Ե Վափուր իր կրնար բլլալուական Դանիան: Աւ- րեւմտ, կուտակցութիւնը կ'ընտրատանց կուտակու- րթիւնն արդունքն է: Միեւնոյն առեւն պատմու- րթիւններէ մը դիտելու զօր. Նեկիպին, քայց յաշտարար ընդուն ընդուն, զրազած բլլալով Վափուր նոր ծրագրի կը Համապատասխանի կը - մաները զբամատուն պիտի գրեւն արտեսնան:

Մարտիկի մէջ

Կր տօնուի մօտ օրէն, քայտակի պատրաստու- թեան:

Կորնուպի մէջ

Հոկտեմբեր 19ին, Կիրակի:

ԵՂԱՍԱԽՈՍԾԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Հ. Յ. Գ. Փաքիթ ԵՂ. կոմիտէն դառնախոսու- կան ընդհ. Ժողովը կը Հրապրէ Փաքիթի եւ ԵՂ- Դանիաներու քոր ընկերները, այս շարաթ օր, Ժա- մէ 21ին, Sociétés Savantes F. արաւին մէջ, (8 Rue Danton),

Կը դառնախոսէ ընկեք ՀԱՅՏ ՍԱՐԳՍԻՆԸ Ներթը՝ փառալոյսալարարիւնը Խ. Մարիոն մէջ Դառնախոսութեանց վերջ մաքրելու փրախա - Կուրթիւն: Իրեն՝ Métro Odéon կամ St. Michel:

ԳԻՆԵՅՈՒ

Ի պատիւ Ե. Նարդունիի

Հ. Յ. Գ. Գոմիտէն Ճարտարեւն Ենթակոմիտէն ի դառնե Ե. ՆԱՐԴՈՒՆԻԻ, կազմակերպած է զի- նեման մը այս շարաթ երեկոյ մամը 9.15ին Սահակ Մեղարդ արաւին մէջ:

Կը խօսի՝ ընկե՛ Գ. ՄԻՍԻԻԻ, Գ. Կ. ՓՈ - ԼԱՍՏԵՆԸ եւ ընկեր ՏԻԳՐԱՆ ՔԱՂԱՅԵԱՆ: Նաեւ խոցը պիտի արտի փառալոյսալարու: Երգ, արտատանութիւն եւ նուազ Նոր Մե - րուշիկ անդամներուն կողմէ: Հանդիպով կը Հրապրուին ընկերները, Համա- կրերները եւ Հասարակութիւնը աներկ:

ՅԱԲԱՍԻ յարամունս հանար

Գ. Վրթ Բիւսնէլեան (Գաւիթի) Հաղար Քը. կը նուիրէ Ճարտար տարածման Փոնտին, իր իմարդատան այցելութեան առթիւ:

ՎԵՐԱՊՈՒՑԻ

Մեծ պարահանդիս

Կազմակերպուած Հ. Յ. Գ. ՆՈՐ ՄԵՐՈՒՆԻԻ ՃԵՂԱՐԱԽԵԱՆ յ խոմիտէն կողմէ: Կիրակի, 5 Հոկտեմբեր, մամը 4.30ին 12, Cercle Militaire մեծ արահներուն մէջ, Pl. St. Augustin, métré St. Augustin:

Մանակցութեամբ RICO'S CREOLE BAND: Grande formation - vedette du cabaret le Drap d'Or Պիւլս: Սեղանները արահներու Համար զիմել Նոր Մե- րուշիկ անդամներուն կամ Հեռախօսի Օր. ՇԱ - ԼԵՆԵԱՆԻ TRU. 92-68:

ԵՐԳՏՏՈՒ ԶԱՍԱԽՈՍԾԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԱՆԻ 8 Փետրուար, 1953, Salle Gaveau:

ԳՐԱՏՈՒՆ ՀՐԱՆՏ - ՍԱՄՈՒՆԻԼ

51, Rue Monsieur le Prince, Paris (6) DANton 88.65, Chèque Postal: Paris 1278-35

Բայց է ամառուան եղանակին: Հայերէն Հին եւ Նոր դրքերու ճոր մեթը: Հայոց պատմութեան եւ դրականութեան վե - րաբերակի ֆրանսիէն ընկերակը եւ թարգմանա - ծայ ըրաժանի Զատարակութիւններ: Կոմիտաս Վարդապետի եւ ուրիշ Հայ երգա - Զանգերու երաժշտական զործերը: Արեւելահայական եւ ընկառնադպրական զի - րքեր, Փրանսիէն, անգլիէն եւ եւրօպական ալլ լեզուներով:

Կը զինեք եւ կը փրախանկենք ամեն տեսակի զիւրքեր: Մակաւաթիւ օրինակներ մացած են H. Pader- madianji Histoire de l'Arménie, զին 1500 Քրաշտ:

ՇԵՆՈՐ ՆԱԿԱԼԻԳ

ԼՈՒՌ — Տէր եւ Տիկին Միւլէյ Վարձպետե - ան եւ դառնակիր իրենց խորիշ Հնորակալու - թիւները կը յայտնեն բոլոր անոնց, որոնք Հո - ճեպան իրենց սուրբ քառանի անմամբ, Համակուր եւ Հեռադրով իրենց ժող եւ մեծ ժօր ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ՍՈՅՏԻ ՇՐԻԼԱՆԵԱՆԻ (Ճեպալ Բաժմարեւան — Մա - ճուրկան, Խորհրդի) մասնաւ առթի, որ արեւ ռուքեաւ. 107 rue Masséna իր ընկարարակ մէջ:

Le Génant : A. NERCESSIAN Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesse, Paris (13)

ՅՈՒՆԵՍԿՈՒՆԻ

Հ. Յ. Գ. ՆՈՐ ՄԵՐՈՒՆԻԻ ՃԵՂԱՐԱԽԵԱՆ յ խոմիտէն ընդհ. Ժողովը՝ այս Հնորակալի մամը 21ին, Աղգ. Տան մէջ, 32 rue de Trévise, métré Ca - det:

ՓԱՐԻՅ — Հ. Յ. Գ. Բոստամ խոմիտի Ժողովը՝ այս կիրակի առաւոտ մամը 10ին, ընկեր Մա - Նուրի ընկարարակ:

ՓԱՐԻՅ — Հ. Յ. Գ. Բաժմար խոմիտի Ժողովը՝ այս արաթ մամը 20.45ին, Paris Nord արեւա - դեան (Gare du Nord ի թմայը): Պարտաւորիչ երեւ - կայութիւն:

ԿԻՐԵՆՈՂԻԸ — Հ. Յ. Գ. Եօթնեղալարեան եւ - թակոմիտէն Ժողովը՝ այս շարաթ մամը 21ին: ՏէՄԻՆ — Յ. Կ. Խաչ մասնակցի ընդհ. Ժո - ղովը, 28 Սպառ. Կարակի իրեկին մամը 8.30ին Հ. Յ. Գ. Տան մէջ: Կարեւոր արաղարը: ՀԱՄԱԽԱՐՏ. Միւրեանեան ընդհ. Ժողովը՝ այս կիրակի առաւոտ մամը 9ին Café Concord, Bld. d'Al - lace: Օրակարգ՝ զեկերում պատգմ, Ժողովի եւ վարչութեան ընտրութիւն: (Վալանդ):

ԴԵՐԱՄԱՆ ԹՐԱՅՈՇ

27 Ապր. Եւրաթ երեկոյ, Փաքիթ Աղգ. Տան Բառարարակին մէջ, (մասնակցութեամբ Փաքի - դաւալ զերառաններու) կը ներկայացնէ՝ ՀԱՐՈՒՍԻՆ ԱՂԶԻԿԸ (Զարտարակ Արման) Երաւուր. Թաւարի. 7 արար, Հնոր. Թաւարի: Արեւելահայ Նապալարեւ: Մուտք 150 Քրաշտ: Տոմարը կը ծախուի rue de Tréviseի Նապարակմանատունը:

ԼԵՂՈՒԿԻ, ՅՈՒՆԵՍԿՈՒՆԻ ԵՒ ՄԱՐԹԻԳՈՒՅԻ

ՀԱՅԵՐՈՒՆ

ՄԱՐՏԵՆԻ, 21 Սպառ — Արախութեամբ կը ծանուցանենք թէ, մեր եւ Նախկին զորդներու իրեկան արմոններու Համաամբոխութեամբ, ընդհ. Ժողովը կը ընտրուած, միացեալ զարոց - ներու իմանակով մարմին, որոշած է, միակ զար - ընք մը ըստալ, ուստի սերով կը Հրապրէ մեզ, արժանապրդի մեր դաւանները, Հայերէնի շարժե - րալ զարմարացիներուն Համար, որ կը կատար - ալին բացման օրէն սկսեալ (2 Հոկտ.) ամեն Հնոր - ակաթի առաւոտ, Մարթիկի Նախկին զորդին մէջ — Խեղանկալ Մարմն:

ՀԱՄԱՅԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Vienneթ ընկերները Պետար Մանուկ - Եան փոխարկու է Grenoble (Isère), 4 rue Max Dormoy:

ՅԱՄԱՆԻՈՒԹԻՒՆ — ՓՈՒՆԱԻ ԵՄԱՆԵՂԱՅԻ ՄԵՐԵ ԷՔՐԻՆԸ Տէր եւ Տիկին Խաւառար Ե - ռեւմեան խորիշ դառնակցութիւն յայտնելով իրենց իմանիկն որոշակալ ԱՂԻՐԵԱՆԻ ԱՄԱՆԵԱՆԻ ա - Նախկին մասնաւ առթի (La Taladiere, Loire) փրախ մարդկայական կը նուիրեն Հաղար Քրաշտ Արեւար Ճարտար զորդին եւ Հնոր Հարի Քը. ալ Ճարտարի տարածման Փոնտին:

ԱՅՐ ՄԸ ԵՒ ԿԻՆ ՄԸ ԵՐԵՒԱ. սերնակ կը փր - անեն Փաքիթի մէջ, խոհանոցով եւ տարրական յարմարութիւններով:

TÉLÉ-CHATEAU

97, Rue du Château... Paris (14) — Suffren 62-02

ԿԱՅԵԱՒ ՀԱՅ ՄԱՄԱՆԵՂԵ TELEVISION, RADIO, ընկեր խոհ. երեկարակալ installation (առեւելի եւ խառն ընկերու մէջ): Ճօր մեթը Television ամեն արախական տեսակներուն, մասնաւորապար GRAMMONT Տան երեկարակու: Վերաւոտ դիտարիլի եւ մասնաւոր ընդ ճա - րարի ընթերցանութիւն:

Պ Անդրանիկ Ստրպազարեանի

Վերէ Զապեմով:

Մ Ի Մ Ո Ւ Ն Ա Ք Ո Ր . . .

Միշտ լուսաղոյմ հաղ

Լիպպի

Կրեպ ընկել Համով — Հոմով ու մանաւոր... Հանելի Բիւրոյրի օր մէջ

Ենթ մետր Trinité կամ Notre Dame de Lorette եւ 24, RUE ST. LAZARE

Ձեզի կը դիտարկէ ԼԻՄԱՆ (AUX LILAS)

ՕՐԵՐԵՐԵՐ

28րդ ՏԱՐԻ - 28 Année No 6875-Խոր շրջան քիւ 2286

Խմբագիր Ե. ՄԻՍԱԿԻԱՆ

ՄԵՐ ԽՈՍՏԻՔ

ՄԵԿ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂԵԳԻՄ

Մերի Համար Նշանակալից մեկ կը կազմէ երեկոսն խորագիրը։ — Քնոյ անոնք անդի տան։

Հայ Օգնութեան Միութիւնը, իր յարաճուն ժամանակները եւ միւս բոլոր Համաժողով կազմակերպութիւնները արեւի ունեան մէկ Հիմնական տղիքն են։

— Երբեք տղիք չաւալ, երբ իրենց երկուստոր սովածները, տաներ եւ անտեղիները եւ ուրիշները սովածներն էր ցուցնել, ծախքին լիզում գործածելու Համար։

Իրենց կոչումն ալ Յովն չի տար ընդ առաջ երթալ այդպիսի դատարկութեան մը, որ յաճախ թմաւանդէ ի մտապարտութիւն կամ չարտուրութիւն։

Ամէն տեղ ալ, հայ աշակերտներն ու աշակերտուհիները Համառու եւ պարզեւ կը շահին իրենց տնտեսութեան եւ աշխատանքութեանը։

Որ երկրին մէջ ալ Հաստատուած ըլլան, աւանդ դիւրեւ կը սորվին անհայտներն դիւրեւ թիւններն եւ լիզուները։ Եւրի իսկ ապարդից կարողան տեսարկներուն, եւ զգալիներուն, որ ուսուսող եւ մայիկն անոնց լիզուները։

Երեւի՜ք է որ անտեղիներ, երբ կարող կուզայ տեղական մայրիկներին։

Մենք ալ մեղաւոր չենք դառնար, ուղղակի կամ անուղղակի, երբ Հանդիսութեան իրենց թմային, ծուլութեան կամ արժանաւորութեանը։

Շատ մը զարդարներուն մէջ սերունդի վեր-կուրեան հոգի անք մըն է, որուն ծաղկաբերելու կենդան կանգնող մեծ կազմակերպութեան, Հայ Օգնութեան Միութեան վրայ։

Անոնցները կը տարբերեն երկրի երկրի Ծորանքի մէջ Նապոլեոն Խաչ, Մարտիկ եւ Լիբանանի մէջ՝ Օրմուկի խաչ, Նիկայիսի եւ Յու-նաստանի Կարթիկ խաչ եւն։

Բայց, ամէն տեղ ալ, մարդիկն եւ գործու-նէրեան դիւրեւ մարդ կը կազմէ շոր սերունդ-դէն փրկութեան խնդիրը։

Բազմաթիւ դպրոցներ, դպրոցեցանքներ եւ ուրիշ կրթական ձեւաւորներն իրենց ծաղկաբերող պարբերի ալ Հոգաբարձութեան։ Նոր Միութիւնն է առաջին շարժարժումը։ Պէտքով եւ Հայկի ձեւաւորութեանը։

Անոնց մտադրարկական Հոգի որ ունի ինքն-մանրկութիւններ, համաժողով, իւրաքանչիւր դա-դրութիւն պահանջներուն։

Սեւ սակաւ, մեծ պիտի ունէինք որ ան աւելի չեւտրէ որ կրթական դիմաւորութիւնը Մաս-նաւորապէս Ներքալի եւ Ամերիկայի մէջ։

Երկու պատիւներն ալ զրկումն ըլլալով զպ-րոցներու տեսական ցանց եւ Հաստատուելու հա-րաւորութիւններ, մեր բազմաթիւ խաչերուն վրայ կ'իյնայ լրացման պահաւոր։ Նորիսկ աւելի ընդար-ձակել, բարձրանալ իր գործունէութիւնը՝ այս Եւրոպայի վրայ։

Կայմարկութեան ամենաթանկ ծնեցնել գոր-ծունէութեան, Եւրոպայի վրայ փութեցնել եւ անհաղա-թեան մէջ ալ, նոր մտադրարկներ պիտի տե-րապետէ։ — զարեւ տալ յաւանքին լիզուելու գործա-ծութեանը։

Ամերիկայի թէ Եւրոպայի շոր սերունդին տե-րապետութեան կարողութեան ժամանակներուն մէջ ինչու ալ կը գտնուի որք որ բաւարար Հայերէն չիտայ։

Մեր կողմէ իրենք դիմար չէ Հայերէնի հիմնող մը նշանակել, իրենք օժանդակ անդադ, սրբապէղ վարժները։

Ամէն պարագայի մէջ, ոչ մէկ ընկերուս։

Մենք մեր ձեռնդր պիտի փութեցնելու այս-տեղները, երբ մենք տղիք տանք, փութեանք աւ-զարդ փութեցնելու եւ ազգային Հարգաւոր-ութեան հարգելու շրջանը։

Միւր արեւի լիզուները թէ Հաստատուութեան եւ կեն Համաժողով մարդ եւ խնդարները, տունը մայրիկի լիզուին։

Անպիտի օր՝ Սրբիս Կապուտիկանի խորանը։

— Ե թէ մեր լիզուները մտնից համալ, — Բա մայր ինքուս չեւտանալ։

«ԱՐԵՆԵԼԻ ՏՆԱԲԸ»

Դուրս փափուկութեամբ զարնելով ինքս կը մտնեմ երկու իրիւսաւորներին Ծաղուկ եւ Բազում ինչպէս արեւ չոյ մը։

— Գիրքը Եւրոպայի եւ Յիւրոպիայի միջեւ։ Համազարկի ընկերութեան Փարսեանն Զե-մարտի ամենիկն ենք (Պէտքով)։ Պէտքով կ'եր-թանք մեր ուսումը կարգաւորելու եւ ու-սուցական ապարդիցի նշանակելու։ Համար։

Իրենց յաւանքը, Բազումն ինչպէս ալ կ'ա-պարդիցի ինքն ինքն Հաստատուելու կ'աւան-քը, — երկու տարբերակ զարնելով Հանդիսում մա-նաւորութեան Համար։

— Հայեր Գարիկ Հաստատուելու, որովհետեւ մեր ա-ռաւելի աշխուրհները տալ Զատարկին։

Յայտնի էր որ լուսնային երանք էին, ի տես Համալու ինքնապարտութեան։

— Հայերէն մեր ձեռքի մէջ, փարիկի փայլին վաւել չէնք որ փնտրուցնելու, բայց...

Սինի, աղաւթ։ Օր մը Զատարկն ալ կ'ունենայ իր սինիան չէնք, Բազումի փայլին վաւել։

Կարելի էր գործէն է։ Երկուսն ու յաւանքը։

Դուրս ալ անցաւ յաւ անկի Համալու հա-տատուութեանը։ Եւ մահաւանք, իրենք որքեր, թանկեղ տառապանքի լիզուին։

Երբ այսօր ունի փառաւոր ճեմարան մը, ալ ինչպէս ինքն ինքն աշխատանք տես չընդա-պան մէջ պիտի անփութի ձեւ տպաւոր գործու-նէրեանը։

Կը գտնուի միջավայրի մը մէջ, որ ամէնէն աւելի կը կարողան մեր աշխուրհ կրակին եւ ձեւ տնտեսական կարգին։

— Փառ Զատարկն ուր որ կանգնէ Միւր այն հաստատուութի կ'աւանքը։ Եւ Զատարկութեան պատրաստուելու։ Կարգաւոր զիրենք լիզուելու Զա-մարտին եւ Հայերէն, ինչպէս կ'արեւի երկի։

Բարի ճանապարհ եւ խաղաղութիւն։ — ՎԱԼԷ

ՀԱՅՏԵՐԵԼԸ ԼԵՃՈՒՄԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ ՄԵՋ

ԼՈՆԴՈՆ, 23 Սեպտ. (Յաւաթ)։ — Սեպտ. 15-6 տղիք ունեան լիզուարկութեան միջավայրին Հա-մալուարկում, Լոնտոնի Համալուարկին մէջ։ Օրա-կարի զիտար ինչպէս իր թնիկ վերին տարի-նեկուս դիտար։ Փիտանակութեան երանք ինչ տղիք երեւրեւրէին։ Հայերէն Հարկարկում էին՝ Արալի Մարմարտան, Նորայր-Վարդ (Պէտքով) եւ Տէր եւ Տիկն Տէրեանն (Նիւ Եորք)։ Բացումը կա-տարեց Լոնտոնի Համալուարկի վերաւանդը, պրիմ. Եւրոպ. Մարմարտան կարգաւոր ու-սումնաւորութեան մը Լոնդ. Ռեպարտակ եւ Հայերէն լիզուներուն մասին, փաստելով թէ Հայ-րեն լիզուները կուզայ ինչքէ Խորհրդարան լի-զուին։ Ռեյնին 4500 տարեան անցաւ ունի։

Գրով. Հայերէն (Պէտքով) Համալուարկին, եւ պրիմ. Եւրոպ. (Պէտքով) Համալուարկին իր փութի տունը թէ Մարմարտան լիզուարկութեան մէջ։ Վիկտորիայի վերին տարիքի մէջ Բազումն ունի ինչքէ փութեանքն ալ, ինչպէս է։ Եւ Տէ-րեանն, որ ինչպէս պիտի փութեանքն ինչպէս փութեանքն։

Պ. Մարմարտան խաղաղութեան։ Հարաւորակ իր կարգաւոր ուսումնաւորութիւնը։ — Յ. Զ.

ԶԱՓԱՆ 750 միլիոն տղար պիտի տաւալ Մ. Նասանկի մէջ։ Եւ Եւրոպ. 1953։ Այս դիմար պիտի լիզուելու հետեւալ ձեւով։ — 1. Հայեր ա-մերիկայի զրոյնք մարդերը։ Զարկին մէջ։ — 2. Հայեր Զարկին զիտարկան մարդերը։ — 3. Գր-մարմարտան։ Ամերիկան, ինչպէս խաղ-ման է թէ Մ. Նասանկի զարկարան եւ արեւ-մտեան փութեանքն ինչպէս լիզուելու ալ արմարկ-նէ։

Եւրոպ. Մարմարտան, Զարկին Զարկին ինչպէս լիզուելու, Զարկին ինչպէս լիզուելու։ — 1. Հայեր ա-մերիկայի զրոյնք մարդերը։ Զարկին մէջ։ — 2. Հայեր Զարկին զիտարկան մարդերը։ — 3. Գր-մարմարտան։ Ամերիկան, ինչպէս խաղ-ման է թէ Մ. Նասանկի զարկարան եւ արեւ-մտեան փութեանքն ինչպէս լիզուելու ալ արմարկ-նէ։

Եւրոպ. Մարմարտան, Զարկին Զարկին ինչպէս լիզուելու, Զարկին ինչպէս լիզուելու։ — 1. Հայեր ա-մերիկայի զրոյնք մարդերը։ Զարկին մէջ։ — 2. Հայեր Զարկին զիտարկան մարդերը։ — 3. Գր-մարմարտան։ Ամերիկան, ինչպէս խաղ-ման է թէ Մ. Նասանկի զարկարան եւ արեւ-մտեան փութեանքն ինչպէս լիզուելու ալ արմարկ-նէ։

Եւրոպ. Մարմարտան, Զարկին Զարկին ինչպէս լիզուելու, Զարկին ինչպէս լիզուելու։ — 1. Հայեր ա-մերիկայի զրոյնք մարդերը։ Զարկին մէջ։ — 2. Հայեր Զարկին զիտարկան մարդերը։ — 3. Գր-մարմարտան։ Ամերիկան, ինչպէս խաղ-ման է թէ Մ. Նասանկի զարկարան եւ արեւ-մտեան փութեանքն ինչպէս լիզուելու ալ արմարկ-նէ։

Եւրոպ. Մարմարտան, Զարկին Զարկին ինչպէս լիզուելու, Զարկին ինչպէս լիզուելու։ — 1. Հայեր ա-մերիկայի զրոյնք մարդերը։ Զարկին մէջ։ — 2. Հայեր Զարկին զիտարկան մարդերը։ — 3. Գր-մարմարտան։ Ամերիկան, ինչպէս խաղ-ման է թէ Մ. Նասանկի զարկարան եւ արեւ-մտեան փութեանքն ինչպէս լիզուելու ալ արմարկ-նէ։

Եւրոպ. Մարմարտան, Զարկին Զարկին ինչպէս լիզուելու, Զարկին ինչպէս լիզուելու։ — 1. Հայեր ա-մերիկայի զրոյնք մարդերը։ Զարկին մէջ։ — 2. Հայեր Զարկին զիտարկան մարդերը։ — 3. Գր-մարմարտան։ Ամերիկան, ինչպէս խաղ-ման է թէ Մ. Նասանկի զարկարան եւ արեւ-մտեան փութեանքն ինչպէս լիզուելու ալ արմարկ-նէ։

Եւրոպ. Մարմարտան, Զարկին Զարկին ինչպէս լիզուելու, Զարկին ինչպէս լիզուելու։ — 1. Հայեր ա-մերիկայի զրոյնք մարդերը։ Զարկին մէջ։ — 2. Հայեր Զարկին զիտարկան մարդերը։ — 3. Գր-մարմարտան։ Ամերիկան, ինչպէս խաղ-ման է թէ Մ. Նասանկի զարկարան եւ արեւ-մտեան փութեանքն ինչպէս լիզուելու ալ արմարկ-նէ։

Եւրոպ. Մարմարտան, Զարկին Զարկին ինչպէս լիզուելու, Զարկին ինչպէս լիզուելու։ — 1. Հայեր ա-մերիկայի զրոյնք մարդերը։ Զարկին մէջ։ — 2. Հայեր Զարկին զիտարկան մարդերը։ — 3. Գր-մարմարտան։ Ամերիկան, ինչպէս խաղ-ման է թէ Մ. Նասանկի զարկարան եւ արեւ-մտեան փութեանքն ինչպէս լիզուելու ալ արմարկ-նէ։

Եւրոպ. Մարմարտան, Զարկին Զարկին ինչպէս լիզուելու, Զարկին ինչպէս լիզուելու։ — 1. Հայեր ա-մերիկայի զրոյնք մարդերը։ Զարկին մէջ։ — 2. Հայեր Զարկին զիտարկան մարդերը։ — 3. Գր-մարմարտան։ Ամերիկան, ինչպէս խաղ-ման է թէ Մ. Նասանկի զարկարան եւ արեւ-մտեան փութեանքն ինչպէս լիզուելու ալ արմարկ-նէ։

Եւրոպ. Մարմարտան, Զարկին Զարկին ինչպէս լիզուելու, Զարկին ինչպէս լիզուելու։ — 1. Հայեր ա-մերիկայի զրոյնք մարդերը։ Զարկին մէջ։ — 2. Հայեր Զարկին զիտարկան մարդերը։ — 3. Գր-մարմարտան։ Ամերիկան, ինչպէս խաղ-ման է թէ Մ. Նասանկի զարկարան եւ արեւ-մտեան փութեանքն ինչպէս լիզուելու ալ արմարկ-նէ։

Եւրոպ. Մարմարտան, Զարկին Զարկին ինչպէս լիզուելու, Զարկին ինչպէս լիզուելու։ — 1. Հայեր ա-մերիկայի զրոյնք մարդերը։ Զարկին մէջ։ — 2. Հայեր Զարկին զիտարկան մարդերը։ — 3. Գր-մարմարտան։ Ամերիկան, ինչպէս խաղ-ման է թէ Մ. Նասանկի զարկարան եւ արեւ-մտեան փութեանքն ինչպէս լիզուելու ալ արմարկ-նէ։

Եւրոպ. Մարմարտան, Զարկին Զարկին ինչպէս լիզուելու, Զարկին ինչպէս լիզուելու։ — 1. Հայեր ա-մերիկայի զրոյնք մարդերը։ Զարկին մէջ։ — 2. Հայեր Զարկին զիտարկան մարդերը։ — 3. Գր-մարմարտան։ Ամերիկան, ինչպէս խաղ-ման է թէ Մ. Նասանկի զարկարան եւ արեւ-մտեան փութեանքն ինչպէս լիզուելու ալ արմարկ-նէ։

Եւրոպ. Մարմարտան, Զարկին Զարկին ինչպէս լիզուելու, Զարկին ինչպէս լիզուելու։ — 1. Հայեր ա-մերիկայի զրոյնք մարդերը։ Զարկին մէջ։ — 2. Հայեր Զարկին զիտարկան մարդերը։ — 3. Գր-մարմարտան։ Ամերիկան, ինչպէս խաղ-ման է թէ Մ. Նասանկի զարկարան եւ արեւ-մտեան փութեանքն ինչպէս լիզուելու ալ արմարկ-նէ։

ԹԻԹՈՅԻ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿԱՆԵՐԸ

ԱՆԳԱՐԱՍԻ ՄԵՋ

Զարեգարքի օր Անարա Հաստա Եւրոպայ-ն ինչ զիտարկան պատուարկութիւնը, ինչպէս լիզուելու Համար Բազում վարկներուն Հեմ-Պարզանքներու պատուարկութեան մասին։ Պիտի մը-նայ Հիւր օր։ Անարա ԱՐԵՆԸ աշխարհ էր, մի-նեւոր ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Անարին անարա է որ Եւրոպայի մեծանքի մը կը կատարէ, զիտարկան գործակցութեան Հաստատուելու Համար իր երկու զարգացման ձեւ։

Ինչպէս կը բացարկեն իրարեկէն, Հաստա-կան չէ որ զիտարկան զարգացման մը կը կը կը, այս ինչպէս լիզուելու Հեմարկում։ Բայց արեւ-մտեան պատուարկան զիտարկան ինչպէս լիզուելու թէ մտնելու թիւք պիտի Հաստա լիզուելու զարգացման մը, լիզուելու անարա զիտարկան պատուարկութեան յարմարութեան մը պարտաւոր։

Ինչպէս ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։ Եւրոպ. ինչպէս լիզուելու ինչպէս լիզուելու։

Le Gérant : A. NERCESSIAN
Imprimerie DER AUGERAN, 17 rue Daumesnil, Paris (13)

Հայկական քեկորներ ԱՐԱՅԻՐԻ ԵՆ ՄԱՆԱԲՈՑ ՄԵԶ

Պէշտոնէն Հայրենակից մը որ Թուրքիա դա-
նէր էր երկու ամիս առաջ, հետեւեալ տեղեկու-
թիւններ հաղորդած է Ազգայնի .

Արաբիքի դարձած է յետամաշ զինքն մը :
Ետեւի կրնամ ըսել թէ խաղաղատեսչական շը-
նաճեալ ալ եւս մնացած է : Մայրթիւիս — Արաբիքի
համարս շատ դէշ վիճակի մը մէջ էր գտնուի : Մի-
տիս զամբոյժներ կրնան գործել : Մայրթիւիսէն
Արաբիքի, որ 100 քիլոմէթր հեռաւորութիւն ու
նի : Գաւաթ ուժը ժամէն հալիւ կրնայ հասնիլ :
Ետեւ վիճակի մէջ են Արաբիքի ու զիւրեղեւ ճամ-
բաները :

Ետեւիսիս Արաբիքի մէջ 120 Հայ ընտանիք-
ներ կը գտնուին : Այս թիւը բանի մը տարի առաջ
տեւի մեծ է եղած : Սակայն, մեշ Հայրենակից-
ները հետզհետէ փոխադրուած են Պոլսի, Մուշա-
թիւի ու այլ շրջաններ : Բաւերտականացի Արաբ-
իքի միջոցով Հայ Հայրենակիցները մեծ ժողով հա-
յաստուն են : Տարեկանը զիւր կարգաւ գիտեն, սա-
կան նորերը չեն գիտեր :

Ոչ եկեղեցի ունին եւ ոչ դպրոց : Արաբիքի
մայր եկեղեցի տաններ առաջ Թուրք թեմակո-
թիւն կողովք դրուուած է գործիքներ եւ խորան-
ները քողովք են : Ետեւը բաժանուածներ կառա-
րուած են եւ սենականի տեղացուած, իրեն թիւր-
ական վարձարկա գործաւորու ճամբ :

Բանի մը տարի, այսպէս, Հայոց եկեղեցին
վերանորոգած է Թիւրքական վարձարկա : Յետոյ տա-
կան, եկեղեցին հինքի խախտած են եւ ճոշ-
բուսանքի դոյացած պատերուն վրայ : Վախճանով
տղէկ են, կառավարութիւնը արդիւյնք է ստոր
գործածութիւնը : Այժմ տարակ վիճակի մէջ էր
գտնուի : Անքանի էր նաեւ զարցել չէնք : Բազմա-
թիւ արքայազները քաղուած են եւ շատերուն
տեղի իսկ անհետացած :

Տարին հալիւ մէջ անգամ զանաւայ կը հանդի-
սի Արաբիքի : Կր կատարէ պատիւ եւ միջոու-
թեան արարողութիւններ եւ հոգեւոր խորթու-
րութիւն տալով կը մեկնի : Առհասարակ կանուի
կանուանան Արաբիքի մեր Հայրենակիցները :
Կարգինը 18 տարեկանի են աղջկանը 15 ա-
րեկանի : Թուրքի Հետ ամուսնացող Հայ աղջկ-
կայ, բացի տարագրութեան շրջանին ամուսնա-
ւոր :

Մանկորանմ ժողի հաշարաններուն մէջ նոր ըս-
տորակ գործողներով եւ խաւարի բարձր զըւ-
ր խորհրդով :

Երբ լուր տարածուեցան, թէ Քեմալ Րազարթի
կեանքիւրեղեւն մէջ փոփոխութիւն կը կատար-
ուած էր, զապի ծնող Պոլսի հրամանատարը հը-
րուիւրիք Պ. Մարտիկոսի մը հակա ըստկալա-
րքի : Այսպիսով Քեմալի եկաւ Քեմալ Քուէր հըս-
տանտարուն : Առնցիկ կուր Քեմալ Քուէրի ու
Պոլսի Լուիզ Էստիլիքի զայն : Մէջ տարուած
մէջ Մարտիկոսի խաւարական զարգերը բա-
ցա : Խաղաղականի աւին զոտեղող զորքէ բարդ
դիտուողական ըստկալալարուած մէջ, եւ զիւր
չեղիքի կը գործել իրեն կեանքիւրեղեւ պատ-
րաստութեան խորհրդատու ամերիկեան ըստա-
կի :

« ՅԱՆԱՅԻՐ ԹԻՐԹՈՐԸ

ՀՈԶԱԿԱՆՈՐ ԼՐՏԵՍՈՒՆԻՆԵՐ

Բ — ԻՐ ՔՈՐՈՐԸ ՌՈՒԹ

Ան այ միայն կուտակուեցան : Հանք խորհե-
ցա, որ կրնայ երաժշտական խորհրդական ըլլալ
կուտակութեան քաղաքական գործին մէջ :

Բանի մը որ վերջի, երեսուտուր հասնա-
ւորութիւնը ընտանութիւն էր կառավարիչութեան վի-
ճակի խորհրդարանին ժողովը : Գնդակահար
կառավարեցան, ըստ տարկալութիւնը շատով
հաշուեցան տըր դարձա : Ետեւիսիս, Համա-
լարայ յիշատակութիւնը այնպիսի չէր, որպէսզի մէջ
աղ ժամանակներուն, արնպէս որ Ռուսի միջը
հրաման տաւցա երթալու տեւի յեղափոխական
շրջաններ :

Մինչ այդ անկախ տեսնուած էր Հոնգարիոյ
յեղափոխական պատերուն, Ռուսիոյն, Գալիսի-
աի, Պեւս Բուժի պէշ մաղցող Հետ : Տեսնուած էր
յեղափոխական Գաւաթի Համալարայ պատմութեան
թեման ընտանութիւն Հետ : Բարձր գիտած էին,
որ այս կինը մեծ ապագայ մը ունէր Հարձակ
մէջ :

Գրկուեցա Պեւրինի կառուած Համալարայ
Գաւաթի զորակէ Այս տեսնուածութիւնէ տեւի
ընթացի դարձել ունէր : Համալարայի զորա-
ւոր էին : Նոր ըստած Ֆաշիստները կը ըստային

Գաւաթի գաղութ

ՊՈԼՈՆ զորեղեւն շինութեան Համար պատ-
րարք կոչ ուղարձ էր Բողոքալարին : Սկիւտարի
Ս. Խաչի եկեղեցւոյ խորհրդարանն ու յարակից
ու թ սենականները ժողովը վերակառուցուած են
եւ 300 հոգեկոթ արած կրնուին տարալին :
Պոլսի թիւթիքը կը զին թէ Գ. Գ. Կիւպլինեան
10 Հաւար ունի զիւրիկ, խոտաւցած է խորհ-
րարանի եւ յարակից շէնքերուն : Զորեղեւն
Համար ալ 30 — 40 Հաւար ունի արտաւորել :
Թաղ խորհրդը կը միջնորդուի ձեռնարկել
է հոգեւոր շինութեան :

ՊԵՐՈՒԹԻ մեծերկեւն Համարարանի տես-
չութիւնը որդաւ ըլլալով Հայ Հայկոյթի պատ-
մութեան ամգին մը տեղեկի, զայն յանձնել
էրազելու կատան : Զարեանի : Դասակարգութիւն-
ը տեղի պիտի ունենան տեղեկին եւ պարտադրել
գաղափարակին մաս պիտի կարգեն : Ետեւիսիս
Հոկտեմբերին սեղան մէկեւ ուսումնական տար-
ուան վերջի այդ դասակարգութիւնները պիտի շա-
րունակուին կանանդաւարացի, ամեն տարի :

ՊՈԼՈՆ ՊԱՆԹԻ Ս. Հրեշտակաւոր եկեղե-
ցին մէջ, որ կը կուտի նաեւ փորթիկ Պեմաշ,
Արմաշի ամառանակն ուխտանշանութիւն մը կը
տարուած է, Ս. Խաչի տեւի տարի : Խուսանա-
րագութիւնն ու հաւաքուած Հաւարականի նկա-
րան մէջ կային ամէն աղէ անդամալորներ, կոյ-
րիք, համբի, որոնք Վերանորոգութեան կ'աջ-
քէին : Ուխտանշանութեան ձեռնամուկութիւնը զիւր-
եղեցին տաւարին մէջ : Պոլսի թիւթիքը կը զին
թէ Զաքարիա անուն 7—8 հոգեկան Թուրք աղջկան
մը աշիքի քաղուած են եւ տաղարկած է :

ՏԻՐՈՒԹԻ — Պուէրու Սկիւր մէջ մեռած է
ցոյններ, որոնք, արդէն կորուած են :

Արաբիքի Հայերը, կրնանք ըսել թէ բոլոր
այ ինքնապաւ են եւ կը զարգի կառավարութե-
ան : Ետեւիսի փոքր խախտուին ունին :

Արաբիքի տաններ, տախտակաւ են : Դո-
ները, գաղտնահաններ, ամեն բան տախտակ :
Գողթիւրիկ տախտակա են : Եւ զոգրել անդա-
նին եւ անպատիւ կը մնան :

Մայրաքաղ մէջ ներկայիս 300 Հայ ընտանի-
քի կան : Դեմալարայ մեծ մասը թիւթիքն է :
Հետ ալ տարին մէջ անպատիւ զանաւայ կը հանդի-
սի : Ոչ եկեղեցի ունին եւ ոչ ալ դպրոց : Գողթի-
ները մասնաւորաբար Հայերէն չեն գիտեր եւ այ-
լարեղեւն Համարս ըստած են : Կոնքի ու հաւաք-
ութի մասին ոեւ զարգալար չունին :

Երկու ընտանիքն Հայրենակիցներն ալ թաղ-
ային զիւրեղեւ կատարած են Գաւաթիւրե-
րան, որպէսզ զանաւայ կը զրկուի եւ եկեղեցի
քաղուի իրենց ընտանիք մէջ : Ետեւ զոգաւոր
է արուած անցել փոփոխութիւն :

Մայրաքաղ եւ Արաբիքի Հայերը մեծ հեռա-
բորեղութեան հետեւեցան արտաւորած Հայու-
թեան մասին արուած տեղեկութիւններուն :

Իմ տեսնելու թիւթիկներուն Համալարայ,
քաղաքի Հայեր կը գտնուին նաեւ հեռաւոր գիւ-
ղեղեւ մէջ :

Ելխանութիւնը խել նոր Բողոքալարայեանութեան,
Գողթարեւելի էին, սոյլ, դրամական արեւել-
կան, անկարգութիւններ : Գողթարեւելի գտնի
մըն էր, տըր կարելի էր յեղափոխութեան հոկտե-
րը ցածն : Ռուսի միջը գործել մեծ եռակով :
Ետտ ուեղել հետստը մըն էր : Երկար էր եւ միա-
ժամանակ զեղեցիկ : Երեսուտուրները կը հա-
կարալին իր թեման : Ան կը խոտաւոր խաղաղու-
թեան եւ երկնակութեան թաւադորին եւ հոգալար-
մին Համար :

1921ին, տախտակ անձնաւորք այդ կինը, որ
նոյնիսկ գերմանական Հայտարի մըն ալ չէր, ընտ-
րուեցա : Համալարայ կուտակութեան նախա-
լար Պեւրինի մէջ : 1923ին ժամանակեցա Համա-
լարայի ինքնապաւին Համալարային : Մուսկուլի
մէջ : Անին սիրել զայն : Թրցող ինքնապաւ
միայն եւ Սիւրին նկատող զայն եւ անոր բարեկա-
րաւոր Մայրաքաղ, որուն Հետ ետեւ ամուսնա-
ւոր, իրեն Հայրենակալ Երեսուտուրի մերկալա-
ցուցիչներ, իսկ Կոնիստանթնոյն միայն արտա-
կան եւ ժողովարանի թեմ, յաւաքուածներն :

Մուսկուլի մէջ Ռուսի պաշտպանի այդ ան-
տեղիք, թէ ժամանակը հասուցած էր Գիւրա-
միայ մէջ, յեղափոխութեան Համար : Եւ կարելի
էր գերմանական զինակալութիւն մը : Արեւմա-
գիւրեղեւն արտաւորական զինակալ մըն ալ, Մաշ-
Հեյոյ, Բաշալարեցա այդ նպատակով, զորքէ մի-
ջալ : Մայն ձախողեցա, որովհետեւ զինակալ
արտաւ կուտակութիւն չունէր : Այսուհանդերձ,
Հիւս, երբ Համալարայի զարեւելի, ըստով
Ելխանութիւնը իրենց ձեռքը կ'անցնէր : Լենին սա-

Ետեւիսի Արաբի Գողթարեւելի հին անդամներն էր :
Ետեւարալար էր եւ շատ մը ազգայն չէրէր,
եկեղեցի եւ զարդ զինթէ տեսնել փարձարու-
թեան չինած է : Իրեն քաղաքական վարձարու-
թեան շոքալարայ վարձարան է Արաբիան
Կիւր : Կատարանի կը կուտի :

ՊՈԼՈՆ Կիւր, վարձարանի ուսուցիչներէն
եկեղեցիւր Օննիկ Աղշիւքի պիտի կատարէ Ա-
թաթիքի իրաւականութիւն եկեղեցիական գտն-
ութեանը, տալին Հանդիպացած ըլլալով մշտու
մըն մէջ : Նոյն վարձարանին ուսուցչուէն Օր-
Արաւ Անանեան օգնական դաստիար շնանակ
էր եւ Թուրքիոյ արհեստագիտական Միւսոյո-
մէջ Երեւելի մէջ :

ՌՈՒԹԵՆ ՄԱՐՈՒԼԵԱՆ պիտի պատարատէ
Սպանիոյ մէջ նոր Բաւաճի մը պահելով Ժ-
Պիլէի Համանուն Օփիստի կըստարուիւր :

ՏԻՐՈՒԹԻ — Տրեղեւն մէջ Տրեղ, Սիւրաշի
Յաղթարեւ ձեռած է 88 տարեկան հասակին : Եր-
նած Սիւրաշ : Պէշտոնի Համալարայեանէ, տա-
ցա ուսանողական թիւթիկ եւ 1888ին տաւարեց
թիւթիքներ : ԲՈՒԹԵՆԻ ըրած է Մայրաքաղ, Ա-
րաբիքի, Միւրքի, Գաւթի : 64 տարի ծառայած է
իրեն քաղին :

ԱՌԻՔԱՆԻՐՈՒՄ Գողթարեւ վարձարանին
տեղեկն անուանուած է թաւաստեղ Բիւզանդ Զէ-
բեման :

ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՆԹԵՆԸ

ՌՈՒՄ ԴՐԱՅԻՏ Եւ հըսպարակաւստ Աղեք-
անիք Նիգոլեանի Բաղիւրիկ մահուան 150ա-
նակի տեւած է Ս. Հայտարանի քաղաքական գի-
տակիւրեղեւն տարածման ընկերութիւնը : Այս առ-
թիւն որդուած է հանրապետութեան քաղաքներուն
եւ գիւղերուն մէջ արքայ 300 դասակարգութիւն-
ներ եւ ցուցանակներ : Հայ պոստալար տոյս
պիտի ընձալ գրողիւրին :

ԱՅՍ ՄԱՍՏԻՔԻ ՄԵՐԵՆ Եւս Թաւարեղութիւ-
նը դրուած Տէր Գրիգորեանի եւ Հայապօղոսեանի
կողմէ, Երեսանի Մուսկուլեան Թաւարանի մէջ
Նիգոլեանի մէջ 1949ին ի յեր, ներկայիս
պիտի ներկայացուի Քիւրիկի Հայկական Թաւար-
նի թեմին վրայ, Երեւելի եւ Բաղիւր, Քիւրի,
Միւրքի եւ Վալարիկութիւնը թեմերուն վրայ :

ՆՈՐ ՄԱՂԱՌՈՍ ԱՐ

ԼԻՌՈ — Կիրակի, 21 Ապրիլ, կարեւոր Ժողով
մը տեղի ունցած, Գորի ՄՊօրի արեւարանի մէջ
ի ներկայութեան Լիւիս Աղ. Մուսկուլեան Կա-
պուր Գ. Ա. Կիւպլինեանի, տեսնողալար Գ. Յ.
Կիւպլինեանի ու փոխ տեսնողալար Գ. Գ. Գի-
լեանեանի եւ ներկայացուցիչներուն : Օրակալի
հարցին զրոյն մասնակցներն հայերէնի ուսու-
ցումը : Որոշուեցա ճողարարութիւն մը կազ-
մել, զարեւթաց մը բաւալու Համար այս տար-
իւրեղեւն : Հոյարարութեան անդամներն են Գ.
Գ. Կիւպլինեան, Կիւպլինեան, Միւրքի, Բաղիւրեան,
Օ. Գիլեան, Այլալեան եւ Զ. Փէշիլեանեան :

Մեշ հոյարարութիւնը թեմերուն ըլլալով
Լիւիս Աղ. վարչութեան, պիտի վայելի անոր
անդերապաւ անակոյթութիւնը : Լ.

Կայն ազգարարք, թէ ամենք Ռուսիային Համա-
լարայութիւն չեն կրնար արտաւել : Բարդ եր-
կիրներ պէշ եւ գտնեն Համալարայութիւնի ի-
րենց անհական ձեռք :

1923ին, Ռուսի, զինթէ միանալ կը վարել
գերմանական Համալարայութիւնը կուտակութիւնը :
Գիւրեւր էր քաղաքի Մաշ Զեյոյի զարգալար
գիւղեւ տարածութեան մը մայրին : Կիւրեղեւն
կուտակութիւնը ինքնապաւին Համալարային
Կիւրեղեւն ընտանիք : Փողոցային կուտակ տեղի
ուսնցին Համալարայի մէջ : Եւ վերջապէս Համա-
լարայութիւնը քաղաքին թիւթիքներն եւ Մաշտոյի
խորհրդարանի մէջ :

Ժամանակ մը այնպիսի թեմեցա, որ Համալար-
այութիւնը յեղափոխութիւնը հասած էր Գիւրեւ-
միայ : Ռուսներ տակն ի վերէն պահուած վարձա-
րան եւ զարգերիկին իրենց օգնութիւնը : Համ-
պարեկ տարածութիւնը իմեղեւն եւ զեկաւա-
րը, Լուիս Արքայալ, որ Ռուսի միջը ձեռնամու-
կալ բարեկաններն մէկն էր, թաւարարուեցա :
Զարեւթարեւ անձնապա Մաշտոյի եւ թիւթի-
կին տարածութիւններն : Անին ետեւ, իր ա-
մուսնի, Մայրաքաղ ալ թաւարարուեցա : Այլտը
կատարուի էր :

Այս ժամանակաշրջանի գերմանական Զե-
կայն լրտեսական եւ զարեւելական վարչակալ-
մէջ կառավարիչութեան իրեն տեսակ մը կար-
մէր գերմանական Կիւրեւն :

Թարգմ. Կ. Գ.

Բ. Զիւրաբ

ՎԷՍԻՒՆ ԵՆԵՐԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

«ՄԻ ԿԱՌԵՍ ԵՆԵՐ»

La Tour d'Aigues (Vaucluse). — Այդ վանքում մէջ, որ կոչւում էր Վաուկլէս, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը...

Եւ ահա, դիմաց, բոլորովին իր անունը, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը...

Այդպէս, Յովն. Քոմանան, Վաուկլէսի մէջ, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը...

Ինչ էլ պատահէ : Փայտեան ըսէ : Բայց Վաուկլէսի մէջ, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը...

Ոչ, ասորքի դիմադրողն ալ էր : Բայց Վաուկլէսի մէջ, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը...

Այսպէս ալ Վաուկլէսի մէջ, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը...

Փայտեան կ'ըսէ : Վաուկլէսի մէջ, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը...

Ինչ էլ պատահէ : Փայտեան ըսէ : Բայց Վաուկլէսի մէջ, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը...

հան, ահա Վաուկլէսի մէջ, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը...

Բայց ի՞նչ կ'ուզէի : Փայտեան ըսէ : Բայց Վաուկլէսի մէջ, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը...

Այսինքն, Վաուկլէսի մէջ, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը...

Վաուկլէսի մէջ, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը...

×

Սիւրիյի Փայտեան : Վաուկլէսի մէջ, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը...

Վաուկլէսի մէջ, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը...

ԳՐԻԳՈՐ ՕՏԵԱՆ

ՄԱՐԷ, ԻՐ ՆԱԽԱՐԱՐ ԳՐԱԴՈՒՆԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Մեր նախորդ գրութիւնը կ'ըսէր թէ պակասաբար պիտի ըլլայ այս յօդուածագիրը, երբ չհետեւիր ըսել առ քալ Փայտեանի գրութիւնը...

Մինչեւ 1863 Սեպտ. 20, Ազ. Փայտեանի գրութիւնը չէր հասնում իր նպատակին...

Մինչեւ 1863 Սեպտ. 20, Ազ. Փայտեանի գրութիւնը չէր հասնում իր նպատակին...

Այսինքն, Վաուկլէսի մէջ, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը...

Այսինքն, Վաուկլէսի մէջ, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը...

Օրինակ Օպեր, Փայտեանի ներառող պատճառով, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը...

Ըսէր թէ Գր. Օտեան ըսէ : Բայց Վաուկլէսի մէջ, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը...

1869 թ. հիւլիս Իդաուսի Փայտեանի գրութիւնը չէր հասնում իր նպատակին...

— Եւ ի՞նչ է լեզուի կերպը եւ պատիւը : Վաուկլէսի մէջ, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը, որտեղ էր հիմնադրւում իր անունը...

ՄԻՏՔ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏ

ԳՐԱԳԷՏԻՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՄՐՀԵՍՏԸ

Անցեալ կիրակի առօրոքէր էինք զանազան
կարծիքներ, հետեւեալ հաշիւ մասին, — Պէ՛տք է
որ զբաղէտը երկրորդ արհեստ մը ունենայ։
Քանի մը տեսակէտներ եւս։ —

ԺԱՔ ԼՂԿՈՒՔ (ԴԻՆԱՆԻԱՊԷՏ) , պաշտօնատար

ապրիլին գործերու նախարարութեան մէջ, որ
սօժ է «Բոցերու ծոցէն» գիրքը, կ'ըսէ թէ իր եր-

[illegible]

ՌԳԳԻՌ ՄԻՌԼ (ղասախօս), Հեղինակը՝ «Օս-
թար Ուսյալի մասին գրած տեսութեան մը եւ
Ուիլիսոն Զայտօքի մէջ գրքին, Հիմնադիր ռուս-
նոցական թատրոնի, դժգոհ չէ իր ճակատագրէն:

[illegible]

քարոզներն անդամ անդեր կերպով կուտամ . . . :
Ես արդէն այդ ուխտը բերեմ չափատանի մէջ,
Մշոյ դաշտին մէջ, իմ մերկ ու բոկոտն զաւակաց
ստոյն, իմ հաղորտահաղիւս, ժողովուրդեան զօրն

Այս խաթարին նազ կը կատարէ աւանդական ուխտը, նախ հաւատարմութիւն երդուելով «Հոր-
 յաւանդեալ» Ս. Եկեղեցւոյ դաւանութեան, ա-
 ւանդութեանց եւ սրբապաշտ կանոնաց վրայ, յե-
 առջ «Աղղային Սահմանադրութեան ողոյշն եւ

սկզբնորէն ու վերջնապէս Հաւատարմութեան ժամանակն արեւմտած տրուի թանկ, որուն մեր պաշտօնը դարձուցաւ Հաւատարմութի գոտեւած է, եւ որուն չափը նորէն է մեր պոպիւլյար չափն հետոյ: Երբով եւան, այլ խօսքերէն վերջը դառնալ մասնաւորութեան Օտանին ու ներկայ բազմութեան թէ զանազան ինք ունենալ: Ժողովրդը միաբանաւ եւ բուն հեղինակութիւնը չի պտտալ: Կենցէց յորինեան Հայրերի երկրորդ ապրիլ յորինեան Հայրերի:

Թուրք իշխանութեան աչքին փռւչ մը ցցուած էր, ու այդ փռւչը սկսաւ գործել . . . :

ՀԲ. ԲԱԼՈՒԵԱՆ

մէջ տարի կ'ուսումնասիրէ լիցեակ ք. Բատեր - գոթիւրիներ կամ տնորէն լիպպեր: Բնաւորութեան հետ ալ աշխատանքը կը կապուի թէ աշա - կերտանք եւ թէ դիւ: Գիտութեան ծաւալը լիցուա - րաւուրէն, եւ տարբ ք պարտիւ - թէ եւս - դասիկը, սակայն տրամաբանական - խոտուած լի - ցիւն ծաւալի, որ լիցեակ ճուրի կնա Զուլաթ - թի մէջ լիպպի կնքուած վրայ:

Լիւթի ՏՐՈՒԹՅՈՒՆ (քովէ) — Գրապատ Եր Հա-
մար էջ քառորդ կանգը, պէտք է տնոր
մանակակէ պայէ: Արդ, դիտելու տեսակաճի բը-
մէն: Լիւթի քովէն լայն իւր քովը էջը: Գտնոր է
ճանիքը, եւ լիւթ մէկը որ յաճոր է եւ քրտնէ ա-
մէ մէկ մասով, ինքիմէն դուրս լիւթ քովըն-
կան Համակրութեամբ մը: Անոնցմէ մը մէկը
կանգորդայ թէ ինչ էր զգան մարդիկ վասնիք
որ, անձեկութեան եւ, տարապատիք եւ առեւն: Որ
այ կայ էջը որ աշխարհ յա մտնէ ինքիմարտա-
նքերուն եւ այլազան շրջանակներու մէջ:

— Ուրեմն, կը կարծէ՞ք թէ զուգընթաց գործունէութիւն մը անհրաժեշտ է գրագէտին համար :

— Հոգէ մը աղաւթիւ չէ՞ որուն Հորհրէ կը կրնաս անմիջական յարողութենէն անդին, շատ հեռուն նստիլ: Ես լացի վիպասան մը որ կը գոչէր: «Յ՛, այս տարի ալ պէտք է որ երկու գիրք ածեմ»: Գործը թաղաթուսեալու տեղ, կը նախընտրեն ղե - դապիւր գրել, գտնէ գրիտը չի մօշտանը ...

ՏՈՒՆԱՅԻՍ ԱՊՐՈՒՅԻՍ (տօրքէն շիպարդը Ու-
գիւէ Բլէս) (Guides Bleus) պատմաբան մեծ
պաշտօնաբերներու, Յատեակաբար շնորհաւոր
Բարդուղէ կողմէնէն է երկրորդ արեւեակե
բողիկեանը կը կարծէ թէ շաղկապը որ կը մտայ
մտայեալ արեւեակաբողիկեան գամել վրայ, որ քր
իստ չկիթէ զիսկը։ Ներքին պատերազմը, ընկնացի
կեանքը պահանջներուն հետ։ Աղգոյն երկու պէ
մէն թիապաշտեալ։ Չարգոյն պատառան։ Թէկ։
Հրդեհ զորքերէն արտադրուել, սակեմ որ թուր
գրամմերը յաղդ չեն։ Կախիկ ալ ապագայակ
ցի վրայ կը գրէ։ Առոցն հակոտեանէն է բրազէ
— բէր, այն մետաղ որ պարբուր։ Համար պէտք չունի
որ աշխտանքը։ Թահաբ որ պատահի որ այն ալ
բարտաւրը իր չափազանց արարուիթներէն։ Կարելի
է մէկ հորը ալ ռազմապաշտը ինչ զինէ Թուրքեր
կողմէն համար Անթոյք Թրոսուս կարէր, թէ ճիշդ
մտայ որ պատրաստել վրայ յառուած զինէ։ Իր
հակաբողի աշխտանքը է փոխարկուել արտադրեալ
մէջ հակափոխ ինչպէս է Զարաթուսթրեանս մա
նչի ստարակներն դուրսէնէն։ Երկրորդ արեւեակ
ը յաղդ միկնէ համար որ կը ներկայացնէ։ Ա
նոր շնորհիւ իր մտայցիցն կեանքի հիմքերովն
է պայքարեալուել, ինչպէս է Հաւատաշարկուել
— թեան է համարուիթեան տարբ որ կը քայլեն։

Փիւն ՄՈՒԼԷ (սպայ, ինքնակոչ ժողովրդի ղեկավար) — Խառնաբար ակտեւ է ռուսայի երկ քաղաք արեւմտ քր, առաջին քր, ուս. կանոնի ուսանողի կամ կամակը կը սպառնայ: Մանկէ կըր-դուքիւրէ է որ զորո զգականութիւնը, բայց ինքն կամ զգականութիւնը բացառելով ինքնիւնը, արտիւր ինքնայ ձեռնակը կը տրքը: Եւ պատկոնութիւնը որիւն ինքնայութիւնը առաւելութիւն է ինքնայ, թէւ, յառե-րուն է կը յաւայ: Գտը է որեւիտ ձեռնակը թէւեթը որեւիտ ձեռնակը որեւիտութիւնն է ինքնայ: Ըն-կապտը ինք կը շարք կը ձարեմ ու թէ զրիւրդ, ալ, որիւր, ձեռնակ:

Ով իմ անգին, այս վարդերի
 փռնցն լմբառնի տնաշարայր ,
 Քանզի մնացի յամպ գնցեալ
 Թարմութեամբ զնպաստայր ,
 Բեզ հետ մրցի, իրբն խառնալու ,
 Եւ դատուցի ամսոյ խառնալու ,
 Ես ընիի եմ ռաբո լրացալ
 Կարգած ինչպէս յամսոյ տոբնի :

Դժարութեամբ զարգիւ: Բայց Ազգը անհամբեր
 էր իր օրը: Իր օրապէս: Ազգը կ'ուզէր, որ պարզ, առ-
 խաղաղ եւ զրազեղ եպիսկոպոս մը առաջարկէր իր
 լիակ, լայն անկիւս պիտի չկրնար ըլլալ, (անկոր-
 կուքի դէմ) Ներքէն Կաթօսեպետեանի ի որդի հե-
 տե: Ինքն ալ չընդունիր... Եւ կ'առաջարկէին ուս-
 քի մէկը, որ արդէն չստորեւնէր ճիշդ Նամակաւ
 էր, որ Ազգին ալ սերկիւն է եւ որ ճշմարիտ շարու-
 ղողաւ եւ ոչ խառը փառք մ'է մեր եկեղեցւոյն:
 Խոսիմունք մ:

Հայրենասիրը հազիւ իր խօսքը վերադադրած, ժողովուրդներին, ներկյա խառն թաղման թիւն ժառանգան պատարին՝ փեցցէ նորինը, կեցցէ Օտեանը: Եար Պէ՛, մասամբ դո՛ւ մնալով իր իրավաւո՛ր կ'անտեսուի իրերսւ Վարդապետանի թիկնանութիւնը, ինչ եւս իր ծայնակցէ՛ր Օտաւ-նէն՝ աղաղակելով՝ փեցցէ նորինան սրբազանիւ պատարանութիւնը: Եւ ներկաները անգամ մը եւս իր ծախաւարէն:

[illegible]

Նրինքն էր Քաղաքը ևս լարեր եւ հառա-
հարիւր իր երեւոյթանմանքն իր երդում հաստատե-
լին իրեն հետ Սահմանադրութեան վրայ : Ժո-
ղովն խախտաւոր, Օտանձ, ջրօրինքներ մտած
վերջնական իր յաջորդ համոզող Հայրիկը թէ չա-
օրինէ, միայն Պատրիարքն է պարտաւոր ունի
սեւ տ. պիկներ անհեկեկ իր թերթը. համար անի՜ր
յայտն հարցում հետաքրքիր թէ՛ « Պատրիարքա՞ն է՞ հա-
մոք ուխտին ձեր » : Ահա Հայրիկին պատասխա-
նը .

— « Ես ուխտ պատրաստեցի ու պէտք չունիմ

«ՅԱՌԱՋ»-Ի ԹԵՐԹՈՆԸ (17)

ՀՌՕՍԿԱԿՈՐ 1 ԸՏԵՄՈՒՅԻՆԵՐ

፩.— ኮፍ ቀበጭር ስብከቱ

Բուժք վարպետ ռազմագետ էր, խորամանկ ու վարպետ յերազմականակն էր, բայց չհարգեցեալ իմ կրթած, քր թուեալս, այդ օրերուն էջը ուղեք իմ շաքիքաբութիւն մը տանելը Գեղմանակո մէջ։ Թուեալս այնպէս ունէր Գեղմանակոյ գէշերթուն, այնպէս ունէր գեղմանակաւ չուտ յեղբերակն ու մեղանքն մերուն, այնպէս ունէր չափաւ չերմանալով ճարտարութեանն ու աշխատանքին, Խ. Մութունեանի վառ ուղեգնորդն էր։ Լեւինի մաճէն վերէ, Մուսկուտի վարչեղինքն աշխրփուել շաւաթ, գործ մանակի մը ճամբար, ընկերգորութիւնք խորացուցել միակ եղերի մը, Թուռչի մէջ, Աննիցից ճալ գործարար Թուռչի մը, կ'ըսէին անոնք, միայնակ ինքնին կուգայ։ Զարարար Թուռչի մը, աւելի վեր մը, պիտի ունէր Գեղմանակոյ :

Անյալին զիմէ զերմասկան Համայնաւ
բոցնաւս ուրիշ զաբնիւննորս, Հայրիկի Գառնի
լոն էր եւ աւելի զիմե՛հ՝ էրնք Թիւրքի, Ռուս
սաղոր զաբնու լիպալ էր: Այնու ամենայնի ըն
տրեւցաւ զերմասկան խորհրդարանի անդու
Այդ խորհրդարանի ամենէն բարձր ժայն էր, օ
մէնէն անտեղաւոր: Այդ օրու անդիակերնին
ընէ մէկը ըստ զ — Քուրի ի ծիծաղի զէ՛գ
արեւհաս ծառաւորսն ինքնով օր ի նշանայ կա

տաղութեան: Կը նախ խորհրդարանին մէջ ծայրայեղ ձախակողմը եւ կընդմիջէ ՅԵզեղեմանը Լուսինաորֆը եւ Թրիփիցը, «Գֆու» պոռալով ա՛նոնց երեսին: Գէր է եւ կը խօսի խորհրդարանին մէջ՝ մարմնի զանաւանդան եւ եղակի շարժումն ըլլալ:

Ռուսիի դպրանոցի դերժնաստանի Ռայխսթայի
էջ 126-ին 1928: Գործադրվել է 1928 չմաս,
նախորդ Միջպաշտպանի նախապատմության զեպանի
էջ 126-ում է: Ան տնտեսական, բուրբ աշխ
գարիորդ չափանշաններովու չեա: Դոպարժն
Ձինովի, Քաանին, Ռուսիայի Ռայխսթային
Ջեզուիտականի Կիթլարի և Նուկուրայի թի
թոմ: Ճանտեսական Մարիին չեա բաժնեմաս
դառարի: Միայնի ի սերբե գայն, բայց ի տե
նը, որ ի թերթի ան տնտեսական, թէ չեա
գայն Ռուսիան և ետըր Գերմանիան և թէ Մոս
կուա ինը տեղ է ճղել Կիթարային էջ 126-րդ
կուրիորդ արտաքանտեսական :

Տեղի կ'ունենային երկուսը առաջ գիճարանում՝ Քրեմլի Լենինի թիվնուն աշտանի մասշտաբային համաձայնությամբ։ Բուժքր։ Այստեղ լինելու զեւր կ'աշտան զերմանա կան ըստեղ, ինչու որ իրեն կ'ընծային տեսակի ժփառ։ Ինչպիսի լազազոր զորքային ինչ Ֆեր մանկի լիք, աճիճին ուսմանն ու տաղանդուն լամայնությունը պայտեղ, թայց անդուպ, որով տապաճճ չ'առաջանե՞նով զարգաթաթալայն մը լեւն ու Սխալին պէջն չունէն զարգաթաթալայններն ու ժողովուն կ'ենկուր, որոնք զայնու չունէն լեւն կ'ըստանան ինքն։

Սթաւիկէ Հոգերն ալ ծախք էին: Թրոցքի առ

պարզ կը կարդար անոր եւ կ'ուզէր ղեկավարու-
թիւնը խել անկէ: Դասուորութիւն մըն էր եղա-
մը: Ռոբէշ ալ ստան Ստեփան Հրապիւրեցաւ:
Միտլին տեսակցութիւն մը եւս ունեցաւ անոր
հետ, բայց ան մտքեզ տեղի տաւ: Գերմանացի
Համալսարանիկն են որ տրբը պիտի լլայն դեր-
մանակալ կուտակութեան եւ ոչ թէ Սովետական
կ'ըսէր են: Այս բանը, ստիչէ լաւ տառչ լրտած կ'ը-
նէ Բոտտաիկն կամ Բեմուի:

Սթալինի զայի ենթարկեց տնային արգելա-
փակման: Ստիպուած էր ապրիլ տարբ ամիս Մոս-
կուա, միջատներով լցուն Օթէլ իւշարի մէջ,
հակողութեան տակ: Կենսիւնն նիւթեր կը հաւա-
քէր իրեն դէմ:

Միա կողմից, եր երեւոյթաբանները, դէպ-
քանքան ինքն Գեղամակի մէջ: Համազ ար ցամա-
կային խառնակայ յայտարարական կողմի, իսկ
Գեղարատ գործած Կ Կոմիտեանի կազմակերպ-
չներէս զիջը րոնքը Ռուսիք դէմ: Գործը, որ
արդարեալորդ կազմակերպած է կոպակոյթեան
ն. Սթալինի դէմ: Կոպակոյթեան րոնք էր: Քան-
տակը վերջը ձրք Գեղարատ Մարջը հանդեսը: Մ.
հանդեսը Կոպակոյթեան արդարեալորդ ինքն
կոմիտեի առեւ, արտասանուած իրեն թի-
ւոյ յոյսեր Մ. հանդեսը մէջ. Կայեղը, —
միւսից միջը կապուած թիւանի րոնք է համալ-
րած չորսման: Կապուած է զերտարակոյթ հա-
մալարակոյթ կոպակոյթեան ինքն: Ամար վառման մէջ
չառ կարելի չիք որ կապակոյթը:

စာအုပ်. ၆. ၃

2. 951700

Ճարտուրի արքանականներն երեք երեւին — ձեռք մերակալուեցան, շարաշահութեան, անբարոյականութեան են. — ամբաստանութեամբ:

Կառավարութիւնը որոշեց անուրոյժ ծառայել Ճարտուրի պալատին ինքնաշարժները, որոնց թիւը 200ի կը հասնի: Պիտի ծախսուի նաեւ բոլոր պարտականութիւնները, բացի վեցէն: Նախորդ կառավարութիւնը տարեկան մէկ ինիւն հազար կը ծախէր այս կառավարուն տեղադրուած նստարան: Դարձեւ ինչպիսիական նկատուանքով որոշուեցաւ ունի զոչեղ թրինկան տօները:

Փեղանի երեսպակտը, Տօքթ. Շախա, Թեւաքարան և Ներշատուի կառավարութեան պարտաւորելի աշխատանքը հաստատուեց մէկ ամիս, զուտ հանձնելու համար ուսուցան ծրագիրները:

ԾԱՐԱՐԻՆԵՐՈՒ ՆՆՐԻՏԻՆ ՏԱԳՆԱՅՈՐ

Համայնաւոր կուսակցութեան պաշտօնաւորները առջի օր հրատարակեց այն տեղեկագիրը որ կը դատաւարուէր երկու ամբաստանականները, Անտօն Մարթի եւ Շարլ Թիլյոն:

Տեղեկագիրը, կեն Մովսէ, անդամ Քաղաք. Բերդէն, Մարթիի կ'ամբաստանէ թէ հաստատուած կամ ընդդիմադիր գործունէութիւն չ'ը գործ — ձամ և լեռեք տակի առաջ, երբ կը ծրագրէր տեղեկատու մը հրատարակել ճնշողութեամբ Մարիա Թորէրը ուղղելով: Իսկ Թիլյոն կ'ամբաստանուի թէ զայտուի հաշիւ եւ որ պահանջ է դրամատան մէջ, փոխանակ զիջելու կուսակցութեան արտաքուր — քեան տակ: Ամբաստանեալ խոստովանած է թէ այս դրամարկները կ'ընային յառակաւորի ընդդիմութեան դիր գործունէութեան մը:

Տեղեկագիրը ժամանաւորապէս կը շնչուէ թէ մինչ Թիլյոն խոստովանած է իր սխալները, ՎՄարթի յայտնեցաւ ուսուցան Կակուր... մերժեց իստաւի թիլյոնի հետ ունեցած զոչոյժ քաղաքականութեան ժաման:

Մէջէն առտու. Ժամանկէն հրատարակել կը — կու. ամբաստանականներուն նամակները, որոնցմով կը խոստանան զինքնաշարժագրութիւն իրենց օրհուր: Մարթիի գրած է Սեպտ. 26ին, խոստովանեմ — եով թէ Կեղը. Կոմիտէի իր ժամակի հետ արժանեց հեկեկայ անպարկեշտութեամբ իրենց, մէջը բլլալով ձեռք եւ կը յայտարարէ: — Որոշուած է իմ կողմէ ընդունուած ինքնաշարժագրութեան պիտի կատարուի, համաձայն տրուած յանձնարարութեան:

Թիլյոն ալ Սեպտ. 24 Թուակի յայտարարու — քեան օր ուղղութիւն, կ'ըսէ թէ հրատարակեալ համարուի պիտի տայ թէ հաստատուութեամբ պիտի վարուի կուսակցութեան հետ:

Երկու ամբաստանականներն ալ այս առթիւ ի — ընց լրջութեամբ կը յայտնեն արտաքին թիլյոնի միջնորդութեամբ, որոնք կը փորձեն խախտել կուսակցութեան ժամանակները:

Ինչպէս կ'ընենաւ, այս յայտարարութիւններն ալ զոչ չեն ձգած կուսակցութեան Գաղաք. Բերդէն, որ երեկ հրատարակուած զիջողութիւն մէջ զոչ — քեան — Վեպարի: Բերդէն ամբողջութեամբ կը գտնուէր ընդդիմութեան յայտարարութեամբ կը խոստովանէ իրենց ինքնաշարժագրութեան կատարուած համար: Այլեւս կարելի չէ հանդուրժել այս ընթացքին որ կը կը ճարէ Թեւաքարուն պայտարի:

ԲԱՆԻ ՄԸ ՏՂՈՂՈՎ

Միւսթաֆէի գահաժեհին կապուութիւնը յանձնուեցաւ Ստաւր Մուսիկին: Ապուլլա-հ Եմաթի մեր — Ժայռ կը այլ պայտարի:

ԻՐԱՆԻ վարչապետին վերջին ծանուցադրի մասին յուսաւանութիւններն պիտի պահանջէ Թեւաքար, միջնորդ — ասին խորհրդակցելով Մ. Եւ — անպարկեշտութեան հետ: Թեւաքարի կարեւոր թիլյոններն մէկ օր յայտարարեց թէ ամբէ քան պատարանէն, խորհրդային խորհրդութեան Թախիւրը. համար Թուակի քարկալը:

ԴՐԱՍՏՈՒՆ ԶՐԱՆՏ _ ՍԱՄԱՌԻԷԼ

51, Rue Monsieur le Prince, Paris (6)
D'ANTON 88.65, Chèque Postal: Paris 1278-35

Բաց է ձեռնարկելու նամակները:
Հայերէն լինելու հոգ արգելուի ճոխ միջոցը:

Հայաց պատմութեան եւ դրամականութեան վերաբերող փորձաքննութիւնները իմ թիլյոնը անաւ — ճոյ խոստովանելու հրատարակութիւնները:

Իր ամբաստանագրութեան եւ արդէ հայ երկու — անանոր խորհրդականի օրոքները:

Արեւելեան Կիւսիսի եւ Բիւզանդականական դիրքեր, Ֆրանսիական, անգլիական եւ եւրոպական այլ լեռնաշղթաներ:

Կը գնենք եւ կը փոխանակենք ամեն տեսակի Կիւսիսի:
Մագնաւորութիւն օրհանգիստ մնացած է H. Padermadijor: Histoire de l'Arménie, զին 1500 ֆրանք:

ԴՐԱՄԱԿԱՅՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

Մարտիի մէջ

Կը տօնուի ժամ օրէն, բացառիկ պատարանութեամբ:

Պրնոպիլի մէջ

Հոկտեմբեր 19ին, Կիրակի:

Կոնի մէջ

18 Հոկտ. Շարաքի երեւին, Գ. Քաղաքագետ — քանի արտէ:

ՊԱՆԵՍՏ ԴԱՅԱՆԻ ՄԵՋ

Հոկտեմբեր 12ին:

ՎԵՐԱՄԱՌՏԻ ՄԵՆ ՊԱՐԱՆԱՆՈՒՄԵՆ

Կազմակերպուած Հ. Ե. ԴՈՐ ՍԵՐՈՒՆԻ ԵՒ ՄԱՐՏԻՆԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ: Կիրակի, 5 Հոկտեմբեր, ժամը 4.30ին 12, Cercle Militaire մեծ սրահներուն մէջ, Pl. St. Augustin, métro St. Augustin:

Մասնակցութեամբ RICO'S CREOLE BANDի Grande formation - vedette du cabaret eLe Drap d'Or Փիլի:

Սերունդները տպագրուին համար զինել Նոր Սերունդի անդամականները կամ հետախօսել Օր. Եւ. ՀինՆԱԿԻ TRU. 92-68:

LE FRUIT DEFENDU

Աշտո Մայրամասի վերջին փաշտելու կը Ներկայացուի Gaumont-Palace, Colisée եւ Le Berlitz սրահներուն մէջ:

ՎԵՐԱՄԱՌՏ

ՄԱՐՏԻՆԻ — Պատմիկ Կապ. Խաչի դպրոցը կը վերադարձուի այս հոկտեմբեր 2 Հոկտ.ին: Կը դաւաճանէ ռուսացուի Տիկին Ա. Տիգրէհեան:

ՄԱՐՏԻՆԻ — Լա Վալպառէլ, Լափոնի եւ Սէն Մարտինի լըվանի դպրոցը դաւաճանութիւնը կը սկսի 2 Հոկտ., հինգշաբթի օր, ռուսացու — քեան Ազգիկ Մարտիրոսները:

Արձանադրութեանց համար զինել հոգաբարձութեան անունապետ Պ. Աստիկ Ալեանին բնակարանը:

ՄԵՆ ԺԻՐՈՒՄԻ (Մարտին) Սահակ Մեսրոպ դպրոցի հայերէն դասերը կը սկսին 2 Հոկտ. հինգշաբթի ժամը 2ին: Արձանադրութեան համար այժմէն զինել Պ. Նուպար Տէր Միսնասեանի, ամէն օր կ'ըսուի հոգ ժամը 6—8: Ուսուցիչներ Պ. Ազգիկ Մարտիրոսեան եւ Տիկին Մանուշ Եամիրեան:

ՎԵՐԱՄԱՌՏ — Ժր. Կ. Խաչի Իսկ լէ Մուլի — Զոյի Խիւսեան դպրոցի հայերէն դասերը կը սկսեն Հոկտեմբերի առաջին հինգշաբթին: Ուսուց — չուհին է Տիկին Ս. Բաղլուհեան:

Փութաթէն արձանադրելու ձեռք զաւակները ա — մէն կ'ընեն օրերը ժամը 15—18, Խիւսեան արա — Կին մէջ:

ՆԵՄԱԼԻՑԻՆԵՐՈՒ

Վերադարձու Շախի մանկապարտիկին, Հոկտ. 2, հինգշաբթի առտու: Դաս պիտի տայ Կարոյ ռուսացուի մը: Հայերն եւ մայրին փութաթէնը կ'ընեն ձեռք զաւակները: Այս տարի եւս Գրէ է:

Վարչութիւն

ԽԱՅԻՆԵՐԱՆԻ ԱՌԱՌՎՈՒԹԻՄ ՄԵՋ

Վարչապետ Ս. Խաչի տօնին առթիւ յարաւի — կայ 28 Ապրիլներին կիրակիի պիտի կատարուի հանդիսարար արարողութիւն եւ Ս. պատարաւ, ապա մաստուր օրհնութիւն եւ բաշխում:

Փառաքանդները կ'ընեն Ժամանկ քրեկի երեւոյ ճար: Իրենց արժանապատիւութեան տակ է եկեղեցւոյ ընդարձակ եւ ծաղուր բաղն:

Ստեղծ կը փառաքանդ հոգեկն մասապցու ոչխար: մը կամ ճնշողութեան իրենց Խաչեան — լարէն, այժմէն Բոյ Տաշին իրենց քանիքի որդիկ Հասարակութեան անունապետ: Պիլյոն Եւ. — Ժամանկ, 71 rue Jean Jaurès, Arnouville les Gonesse (S. et O.) եւ կամ յանձնել Փառքի, 78 rue Lafayette, քանիք մէջ զանազան Գ. Կարպիս Դ. — աստիկներ, Պ. Արթուր Մարտիրոսեանի եւ Տ. Յոգէ ճար:

Փութաթէն: Գարնանակներ: Gare du Nordէ շոգեկարգ 8.34, 10.05 եւ 11.00:

ՍՄԻՊՈՒՄՈ ԵՆԴԻ ԿՐԿԵՆԵԼ

Վարչութիւնը լի փինակի չէ անվար ծառաւ — ցումներ հրատարակելու:

Ազգամ մը եւս կը յայտարարենք սակաւոյցը — ՄԱՆԱՂԻ 1500 ֆրանք:

Նամակաւոր, ամառաւոր-իւն, ծնունդ 1000 ֆր., Յուսկայութիւն, շնորհակալութիւն, կազմեան — ցիտա 500 ֆրանք:

Հինգուշաբթի մէկ անգամը 400 (Երեք անգամը 1000: Կը փութաթէն 300 (մէկ անգամը):

Մամաւոր պայմաններն առնուողական ծանու — ցումներու համար:

Ս. Կարպիս կը լիքեցնենք նոսի օր ստիպ — ուած ենք դարձեւել այն թիլյոնները որոնց քանակ — նորները լին պատասխանելու իրենց զրկուած ման — ատ — լիքեցում:

ՓԱՄԻՐ — Հ. Ե. Դ. Թատամ Խուսիկի փողո — քը՝ այս կիրակի առաւօտ ժամը 10ին, քրեկի Մա — նակի քանակները:

ՆԱԿԻՒ ՊՈՒՄ ԳՈՐԱՄՈՒ Զ. Ե. Դ. Արաման եւ — Թալուխի լին ընդհ. փողոյ՝ այս հինգշաբթի, ծանօթ հասարակութիւն: Կարեւոր օրապարգ: Բա — ցակաւոր լիպար կ'առնուին:

ՆԱԿԻՒ ՈՒՆԵՐԱՄ — Կապուտ Խաչի Գոմոնի — ծանանդութիւն տարեկան պարահանդէսը Դեկտ. 6 շարաքի երեւոյն մինչեւ, լոյս, Սահակ Մեսրոպ դպրոցի սրահին մէջ: Զոյս յայտարարով ու զանա — քան անակաւանդներ:

ՍԵՐԱՍՏԱՆԻՆԵՐՈՒ Մուրաւ Ուսումն. Միւլ — քիւն տակադարար փողոյ կը հարկել իր քո — ւոր անդամները այս կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 4ին, Իսկ լէ Մուլիոյի երեւեան սրահը:

Հ. Ե. Դ. ԹԱՆԳՐԱՆԻ

Վարչութիւնը շնորհակալութեամբ տաւաճ — է քրեկի Ս. Միւլիոյին 2000 ֆր., իր այցելութեան առթիւ:

ՉՈՄԻ ԲԵՏԱՆԱԴԱՆ — ԺՈՂՈՂ

Փարիզի Ապրիլեան Սերունդի (Նախկին ՉՈՄ) Թէյստեղանք եւ ընդհ. փողոյի տեղի կ'ընեն 5 Հոկտ. Կիրակի կ'ըսուի վերջ ժամը 2.30ին, 17 rue Cadet, արձանադրութիւն յարաւոր:

Օրապարգ — 1) Ձեկուներ: 2) Մայրերու Փառաստանի պատարանութիւն, (Միւլիոյի լիքէ) մեծ սրահ վարձուած է): 3) Տարեկան պարա — անդէսի որդու: 4) Վիճակալար: 5) Երկու շնորհակալութիւն ընտարութիւն, (մէկը միմիայն տիկիններէ բաղկացած): 6) Զանազան կարեւոր հարցեր:

Ա. ԱՃԻՐԵՐԵՆԻ ԴԱՅԱՆ

Ա. ԱՃԻՐԵՐԵՆԻ կը դաւաճանէ հայերէն լեռն, ժամանակներու եւ խոսակցութեան, ամէն օր, ինչպէս ճանաչողները: Գրել հետեւեալ հասցէին:

A. AJDERIAN, 41 Ave. des Gobelins, Paris (13):

ԲԱՄԱՐԱՆ ԿԸ ՓՆՏՈՒՆ

Կը փութաթէն փարիկ կամ շրջանի մէջ յար — կարած է, Երեւոյն, փողոցի վրայ:

Գրել Caloust Krigorian, Le Thail s/Huane (Orme):

ՅԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԻՆ — Յ. Կապ. Խաչի Մարտին

Լի վարչութիւնը ցաւապետութեան օր յարաւ — իր անգամ լիքեցում Տիկին Բուպար Փալաքեանի, իր ամառաւոր Պ. Վարչան եւ քանիք ինքնաշարժ ծաղի արեւմտի մը առթիւ, մայիկելով շուսապիթ եւ կատարեալ ապագայում արկանաւանդուն:

MORY et Co.

3 Rue St. Vincent de Paul, Paris (10)
Tél. TRU. 72-60

(Service VAUQUELIN) Գարն 17, 60, métro Poissonnière. Gare du Nord
Արեւ օր, բացի կիրակիէն. 9ին 11-30 եւ 14ին 17, Դարաք 94ն 11-30

ԾՐԱՐՆԵՐ ԶԱՅԱՍԱՆԻ ԶԱՄԵՐ

(COLIS POSTAUX POUR L'ARMÉNIE)
Avec accusé de réception

Բոլոր ծաղիկները կը վճարուի անգամանակ պա — Կան, Ծրարները կը յանձնուին առաջին լիքէ ծաղի — քի կամ Արեւմտեան Եւրոպայի, աստուգանք համար:

Le Gérant: A. NERCESSIAN
Imprimerie H. ACOPIAN, 17 rue Daumesnil, Paris (13)

ԿԱՐՑ ԳԷՈՐԳԵԱՆ

Միշտ նորից «մասնաշրջանային»

կԻՄԲ. — Պալատ Սօ՛ Սաաթ քաղցիր յօղաւ-
ծաշարք մը սկսած է, Էմիլէր Կաթի ստորագրու-
քեամբ . — Երթմամբու՛ր Զինապաղատին » : Ան-
աւակի հաւուած մը, որ խտանովանքի թիւներ ալ
էնք մալսիր (16 Մետ.) . —

№ 266420

